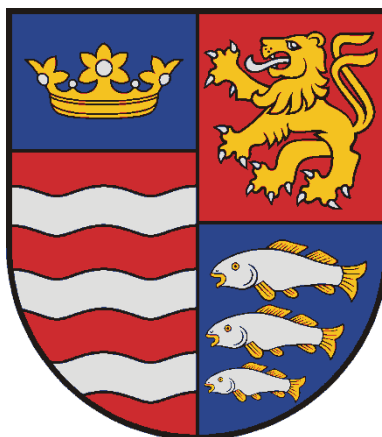

ÚZEMNÝ PLÁN PREŠOVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Správa o hodnotení strategického dokumentu

podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné
prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení
neskorších predpisov

Obsah:

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	5
I. Základné údaje o obstarávateľovi	5
1. Označenie.	5
2. Sídlo.	5
3. Meno, priezviskooprávneného zástupcu obstarávateľa, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje	5
4. Meno, priezviskoosoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie	5
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	5
1. Názov.	5
2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).	5
3. Dotknuté obce.	5
4. Dotknuté orgány.	5
5. Schvaľujúci orgán.	8
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.	8
 B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	 9
I. Údaje o vstupoch	9
1. Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.	9
2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.	11
3. Suroviny – druh, spôsob získavania.	15
4. Energetické zdroje – druh, spotreba.	17
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru PSK.	45
 II. Údaje o výstupoch	 100
1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.	100
2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.	103
3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi.	106
4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita).	124
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita).	125
6. Doplňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).	125

C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia	125
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia	125
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia	127
1. Horninové prostredie	127
2. Klimatické pomery	134
3. Ovzdušie	134
4. Vodné pomery	135
5. Pôdne pomery	139
6. Flóra, fauna, biotopy	140
7. Krajina	149
8. Územne chránené časti prírody	151
9. Obyvateľstvo	177
10. Kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	179
11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	181
12. Iné zdroje znečistenia	181
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	182
III. Zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	184
1. Vplyvy na obyvateľstvo	184
2. Vplyvy na horninové prostredie	185
3. Vplyvy na klimatické pomery	185
4. Vplyvy na ovzdušie	186
5. Vplyvy na vodné pomery	186
6. Vplyvy na pôdu	187
7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	188
8. Vplyvy na krajinu	206
9. Vplyvy na územne chránené časti prírody	210
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská	216
11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	216
12. Iné vplyvy	217
13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	217
14. Zhodnotenie jednotlivých bodov Rozsahu hodnotenia č. OU-PO-OSZPI-2015/013023-20/SA zo dňa 24. 07. 2015	218
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie	221

V. Porovnanie variantov	224
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	224
2. Porovnanie variantov	226
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	230
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracovávaní správy o hodnotení	230
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie	230
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovávaní správy o hodnotení podieľali	232
X. Zoznam disponibilných a podkladových doplňujúcich analytických správ a štúdií	232

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

A. Základné údaje

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie:

Prešovský samosprávny kraj

2. Sídlo:

Námestie Mieru 2, 080 01 Prešov

3. Meno a priezvisko oprávneného zástupcu obstarávateľa, adresa:

MUDr. Peter Chudík – predseda PSK

Prešovský samosprávny kraj, Námestie mieru č. 2, 080 01 Prešov

4. Meno a priezvisko kontaktnej osoby, adresa, telefón, fax, e-mail:

Ing. Jaroslav Lizák – vedúci oddelenia územného plánovania a životného prostredia

Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Námestie mieru č. 2, 080 01 Prešov

telefón: 051/7081551 email: jaroslav.lizak@vucpo.sk

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov:

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja
hlavný riešiteľ Ing.arch. Jozef Kužma - 1203 AA
Slovak Medical Company, a. s. Prešov

2. Územie:

Kraj: Prešovský

Okres: 13

Obec: 664

Katastrálne územie: 722

3. Dotknuté obce:

Dotknuté sú všetky obce Prešovského kraja (664 obcí v 13-tich okresoch),
64 obcí Košického samosprávneho kraja,

4 obce Banskobystrického samosprávneho kraja,

5 obcí Žilinského samosprávneho kraja.

4 poviaty Malopoľské vojvodstvo (PL),

5 poviátov Podkarpatské vojvodstvo (PL),

3 regióny Zakarpatskej oblasti (UA)

4. Dotknuté orgány:

Dotknuté samosprávne orgány a vojenské obvody

- 86 miest a obcí okresu Bardejov
- 61 miest a obcí okresu Humenné
- 42 miest a obcí okresu Kežmarok
- 33 miest a obcí okresu Levoča
- 23 miest a obcí okresu Medzilaborce
- 29 miest a obcí okresu Poprad

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

- 91 miest a obcí okresu Prešov
- 43 miest a obcí okresu Sabinov
- 34 miest a obcí okresu Snina
- 44 miest a obcí okresu Stará Ľubovňa
- 43 miest a obcí okresu Stropkov
- 68 miest a obcí okresu Svidník
- 68 miest a obcí okresu Vranov nad Topľou
- Vojenský obvod Valaškovce
- Žilinský samosprávny kraj
- Banskobystrický samosprávny kraj
- Košický samosprávny kraj
- 5 susediacich obcí Žilinského samosprávneho kraja
- okres Liptovský Mikuláš:
 - Pribylina, Liptovská Kokava, Hybe, Východná, Važec,
- 4 susediace obce Banskobystrického samosprávneho kraja
- okres Brezno:
 - Heľpa, Pohorelá, Šumiac, Telgárt,
- 64 susediacich obcí Košického samosprávneho kraja
- okres Rožňava: 2
 - Dobšiná, Stratená,
- okres Spišská Nová Ves: 18
 - Hrabušice, Betlanovce, Letanovce, Spišské Tomášovce, Smižany, Arnutovce, Iliašovce, Harichovce, Danišovce, Jamník, Spišský Hrušov, Hincovce, Bystrany, Spišské Vlachy, Žehra, Oľšavka, Slatvina, Vojkovce,
- okres Gelnica: 4
 - Hrišovce, Richnava, Kluknava, Margecany,
- okres Košice okolie: 17
 - Košická Belá, Malá Lodina, Veľká Lodina, Obišovce, Trebejov, Družstevná pri Hornáde, Budimír, Ploské, Nová Polhora, Vtáčkovce, Bunetice, Opiná, Kecеровský Lipovec, Mudrovcе, Rankovce, Herľany, Vyšná Kamenica,
- okres Trebišov: 5
 - Dargov, Bačkov, Kravany, Stankovce, Parchovany,
- okres Michalovce: 14
 - Rakovec nad Ondavou, Lesné, Naciná Ves, Pusté Čemerné, Strážske, Staré, Oreské, Trnava pri Laborci, Vinné, Kaluža, Klokočov, Kusín, Jovsa, Poruba pod Vihorlatom,
- okres Sobrance: 4
 - Remetské Hámre, Vyšná Rybnica, Ruská Bystrá, Ruský Hrabovec.

Dotknuté orgány štátnej správy

ústredné orgány štátnej správy

- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
 - sekcia výstavby
 - sekcia cestovného ruchu
 - sekcia bytovej politiky a mestského rozvoja
 - sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - odbor železničnej a kombinovanej dopravy
 - odbor štátnej železničnej správy
 - sekcia civilného letectva a vodnej dopravy
 - letecký a námorný vyšetrovací úrad
 - sekcia elektronických komunikácií a poštových služieb
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky:
 - sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny
 - sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
 - sekcia vôd
 - sekcia geológie a prírodných zdrojov
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
- Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
- Ministerstvo financií Slovenskej republiky
- Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
- Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky
- Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
- Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky
- Pamiatkový úrad Slovenskej republiky
- Dopravný úrad Slovenskej republiky
- Hlavný banský úrad v Banskej Štiavnici
- Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, Bratislava
- Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, Bratislava
- Štátny dráhový úrad, Bratislava

regionálne orgány štátnej správy

- Okresný úrad Bardejov
 - odbor krízového riadenia
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor pozemkový a lesný
 - odbor katastrálny
- Okresný úrad Humenné
 - odbor krízového riadenia
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor pozemkový a lesný
 - odbor katastrálny
- Okresný úrad Kežmarok
 - odbor krízového riadenia
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor pozemkový a lesný
 - odbor katastrálny
- Okresný úrad Levoča
 - odbor krízového riadenia
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor katastrálny
- Okresný úrad Medzilaborce
 - odbor krízového riadenia
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor katastrálny
- Okresný úrad Prešov
 - odbor krízového riadenia
 - odbor výstavby a bytovej politiky
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor pozemkový a lesný
 - odbor katastrálny
- Okresný úrad Poprad
 - odbor krízového riadenia
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor pozemkový a lesný
 - odbor katastrálny
- Okresný úrad Sabinov
 - odbor krízového riadenia
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor katastrálny
- Okresný úrad Snina
 - odbor krízového riadenia
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor katastrálny

- Okresný úrad Svidník
 - odbor krízového riadenia
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor pozemkový a lesný
 - odbor katastrálny
- Okresný úrad Stará Ľubovňa
 - odbor krízového riadenia
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor pozemkový a lesný
 - odbor katastrálny
- Okresný úrad Stropkov
 - odbor krízového riadenia
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor pozemkový a lesný
 - odbor katastrálny
- Okresný úrad Vranov nad Topľou
 - odbor krízového riadenia
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
 - odbor starostlivosti o životné prostredie
 - odbor pozemkový a lesný
 - odbor katastrálny
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prešove
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Poprade
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Bardejove
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo Vranove nad Topľou
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo Svidníku
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Humennom
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Starej Ľubovni
- Krajský pamiatkový úrad Prešov
- Krajský pamiatkový úrad Prešov, pracovisko Levoča
- Krajský pamiatkový úrad Prešov, pracovisko Poprad
- Obvodný banský úrad v Košiciach
- Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, správa nehnuteľného majetku a výstavby Košice
- Štátna plavebná správa, pobočka Žilina
- Štátna plavebná správa, pobočka Košice
- Krajské riaditeľstvo policajného zboru Prešov

regionálne orgány štátnej správy susedných krajov

- Okresný úrad Liptovský Mikuláš, Žilinský kraj
- Okresný úrad Brezno, Banskobystrický kraj
- Okresný úrad Rožňava
- Okresný úrad Spišská Nová Ves
- Okresný úrad Gelnica
- Okresný úrad Košice okolie
- Okresný úrad Trebišov
- Okresný úrad Michalovce
- Okresný úrad Sobrance

5. Schvaľujúci orgán

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja.

Druh schvaľovaného dokumentu: Uznesenie zastupiteľstva PSK k Územnému plánu PSK.

6. Vyjadrenia o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešenie územnoplánovacej dokumentácie Územného plánu PSK nemá významné cezhraničné vplyvy.

B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Na území Prešovského samosprávneho kraja sú nasledujúcim podielom zastúpené jednotlivé druhy pozemkov, ktoré tvoria súčasnú krajinnú štruktúru a využitie územia:

Druh kultúry	Plocha	
	ha	%
Orná pôda	148646,66	16,57
Chmeľnice	0,39	0,00
Vinice	23,31	0,00
Lúky a pasienky	217828,17	24,27
Záhrady	10804,75	1,20
Ovocné sady	1899,66	0,21
Lesy	442752,31	49,34
Vodné plochy	13948,12	1,55
Zastavané plochy	32025,74	3,57
Ostatné	29409,43	3,28
Celkom:	897338,54	100,00

Zdroj: kataster portál

Pri vypracovaní územnej prognózy boli rešpektované zásady ochrany poľnohospodárskej a lesnej pôdy pri jej nepoľnohospodárskom využití tak, ako je stanovené zákonom č.220/2004 Z. z. „O ochrane poľnohospodárskej pôdy“ v znení neskorších predpisov. Podľa tohto zákona je možno poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné účely a na iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu.

V rámci poľnohospodárskej pôdy sa bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ), ktoré by boli zaradené do I. – 4. kvalitatívnej skupiny v katastrálnom území nevyskytujú. Poľnohospodárska pôda je zaradená do 5.-9. skupiny BPEJ. Podľa NV č. 58/2013 Z. z. sú chránené pôdy zaradené podľa prílohy č. 2 tohto nariadenia.

Charakteristika pôdných typov, subtypov a fáz

Prevažná časť pôd Prešovského kraja sa viaže na flyšové horniny centrálno-karpatského i vonkajšieho flyšu. Na flyšové horniny sa viaže genéza hnedých pôd (kambizeme); tento pôdny typ prevláda a tvorí 73 % z celkovej plochy poľnohospodárskych pôd. Tento typ je veľmi heterogénny, tvorí viaceré subtypy a fázy (fázy sú tzv. hlavné pôdne jednotky novej bonitácie, kde je zdôraznená hĺbka a svahovitosť pôd).

Kambizeme typické, nasýtené (hnedé pôdy typické, nasýtené) stredne hlboké na svahoch do 12°. Zaberajú 7 % výmery poľnohospodárskych pôd, pričom 97 % z toho sú orné pôdy. Sú to prevažne stredne ťažké pôdy, s priemerným obsahom prachových častíc

(0,001-0,05 mm) v povrchovom horizonte 48,2 % a s obsahom hrubého prachu (0,1-0,05 mm) 26,8 %. Obsah ílu (0,001 mm) je priemerne 11,6 %. Takéto zrnitostné zloženie je jedným z najdôležitejších činiteľov, ktoré podmieňujú vysokú potenciálnu eróziu. Obsah humusu je v povrchovom horizonte priemerne 2,1 %, čo je pre hnedé pôdy relatívne malé množstvo. Pomerne nízky obsah humusu a jeho kvalitatívne zloženie je jeden z činiteľov, ktoré podmieňujú málo stabilnú a menej priaznivú štruktúru týchto pôd.

Kambizeme typické, kyslé (hnedé pôdy kyslé) stredne hlboké až hlboké na svahoch do 12°, tvoria 5 % z poľnohospodárskych pôd, ale len 49 % z toho sú orné pôdy, ostatné sú trvalé trávne porasty. Obsah celkového prachu je 53,5 %, hrubého prachu 29,8 %, to znamená, že sú tiež veľmi ľahko erodovateľné. Obsah humusu je vyšší, priemerne 2,6 %, čo je podmienené najmä vyšším zastúpením trávnych porastov na týchto pôdach.

Kambizeme pseudoglejové (hnedé pôdy oglejené) stredne hlboké až hlboké, na svahoch do 12° sú najrozšírenejším subtypom tohto územia. Z poľnohospodárskych pôd tvoria až 24 %, z čoho je 61 % orných pôd. Obsah častíc celkového prachu je z hnedých pôd najvyšší - 60 % a hrubého prachu 36 % v povrchovom horizonte, čo ich spolu s výrazne zníženou priepustnosťou podorníčia pre vodu zaraďuje k najviac erodovateľným pôdam tohto územia. U týchto pôd sa z dôvodov ich výskytu v depresných polohách a aj v dôsledku zníženej priepustnosti prejavujú sezónne výrazné znaky oxidačno-redukčných procesov v spodnej časti ornice a v podorníči. Obsah humusu je priemerne 2,1 %.

Subtypy kambizemí (hnedých pôd) s plytkým profilom (do 0,30 m) sú prevažne stredne ťažké pôdy, ktoré tvoria 15 % z celkovej výmery poľnohospodárskych pôd. Sú to pôdy využívané prevažne ako trávne porasty. Podiel orných pôd z ich celkovej plochy je len 17 %. Majú aj vyšší obsah humusu, priemerne 2,9 %. Sú prevažne slabo kyslé, väčšinou sú využívané menej intenzívne. Okrem malej hĺbky profilu majú často veľmi členitý mikoreliéf povrchu (zosuvy, terasy, erózne strže).

Subtypy kambizemí (hnedých pôd) na svahoch od 12° do 25°. Podiel týchto pôd tvorí 15 % z poľnohospodárskeho pôdneho fondu, pričom temer 12 % z tohto podielu tvoria orné pôdy. Táto časť pôd je prevažne stredne ťažká, s vysokým zastúpením prachových častíc v prvom horizonte. U orných pôd na svahoch nad 12° (cca 7200 ha) obhospodarovanie v úrovni súčasnej agrotechniky zapríčiňuje výrazné poškodzovanie plošnou vodnou eróziou.

Hnedozeme typické a luvizeme (hnedozeme typické a illimerizované). Tvoria len 3 % z plochy poľnohospodárskych pôd. Nie sú pre túto oblasť typické. Ich výskyt podmieňuje areál spraší pri Veľkom Šariši, resp. sprašových hĺn v okolí Malého Šariša Šariša, Nemcoviec a Záhradného. Tieto pôdy sú charakterizované vysokým obsahom prachových častíc (63 % celkového, 44 % hrubého prachu) a nízkym obsahom ílu (15 %), nízkym obsahom humusu -1,6 % s výrazným poklesom v podorníči, s priaznivejším kvalitatívnym zložením. Priaznivé fyzikálne a chemické vlastnosti zaraďujú tieto pôdy k najúrodnejším. Sú veľmi náchylné na eróziu, ale nevyskytujú sa na svahoch s veľkým sklonom.

Luvizeme a pseudogleje (illimerizované a oglejené pôdy). Ich celková plocha v objeme poľnohospodárskych pôd je okolo 7 %. Sú charakteristickými pôdami na terasách väčších vodných tokov, ktoré sú pokryté sprašovými hlinami, preto sa najväčšie plochy nachádzajú na terasách Tople, Torysy a Cirochy v južnej časti flyšovej oblasti. Sú stredne ťažké, s typickým veľmi vysokým obsahom prachových častíc (nad 70 %, so zastúpením hrubého prachu 50 %). Ďalšou typickou vlastnosťou je veľké zvýšenie obsahu ílu v podorníči, čo zapríčiňuje vyššiu objemovú hmotnosť, ale i náchylnosť na utlačenie najmä orbou pri väčšej

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

vlhkosti. Ilimerizované pôdy sú vlastnosťami najmenej odolné k pôsobeniu vodnej erózie, ale ich výskyt je viazaný na rovinatý reliéf, preto nie sú výraznejšie poškodené.

Rendziny a pararendziny. Z celkovej plochy poľnohospodárskych pôd sú zastúpené len 5 % v úzkom bradlovom pásme od Pienin cez Spišskošarišské medzihorie a Beskydské predhorie po Humenné. Je to pôdne veľmi zložitú územie, kde sú zastúpené plytké, silne štrkovité rendziny alebo zrnitostne ťažké, stredne hlboké až plytké pararendziny na slienitých horninách. Pôdy majú relatívne vysoký obsah humusu (2,5-3,3 %) a neutrálnu pôdnu reakciu, nízky obsah prachových častíc a vysokým obsahom ílu, sú nízko erodovateľné. Len 44 % z týchto pôd sa využíva ako orné pôdy. Jedná sa o tú časť, ktorá vznikla zo slienitých hornín (pararendziny). Majú priaznivé chemické, ale nepriaznivé fyzikálne vlastnosti (ílovitohlinité až ílovité pôdy so skeletom v podorníči). Ostatná časť týchto pôd je pokrytá trávnyimi porastmi na nízko úrodných rendzinách.

Fluvizeme (nivné pôdy). Tvoria 9 % poľnohospodárskych pôd. Ich výskyt je viazaný na nivy vodných tokov. Prevládajú hlboké nivné pôdy, využívané prevažne ako orné pôdy (60 %), ale v nivách sú zastúpené aj plytké a glejové nivné pôdy, využívané ako trávne porasty. Nivné pôdy sú prevažne stredne ťažké, s dobrými fyzikálnymi vlastnosťami a vysokým obsahom prijateľných živín.

Čiernice (lužné pôdy). Sú to zaujímavé pôdy podobné „černozemiam“, vyskytujú sa na sprašových a polygénnych hlinách pri Nižnej Šebastovej, Šariši a Šarišských Sokolovciach, v Popradskej kotline a severne od Domaňoviec. Tvoria len 2 % z poľnohospodárskych pôd a sú spravidla viazane na polohy kde sú hlbšie v substráte uhlíčitany. Pôvodne boli výraznejšie zamokrené, dnes patria k najúrodnejším. Majú vysoký obsah humusu, neutrálnu až slabo kyslú reakciu a vysokú zásobu prijateľných živín.

2. Voda

Povrchové vody – riečna sieť

Povrchové vody Prešovského kraja, reprezentované odtokom prostredníctvom riečnej siete v prevažnej miere patria do úmoria Čierneho mora, len rieka Poprad a jej prítoky, ktoré ju dotujú, patria do úmoria Baltského mora.

Povodia hlavných tokov

V súvislosti s vyčlenením povodí hlavných tokov v riešenom území najzápadnejšia časť kraja patrí do povodia Váhu, severozápadná časť do povodia Popradu, juhozápadná časť a časť v trojuholníku Levoča – Sabinov – Prešov do povodia Hornádu, východná časť kraja zhruba v priestore Bardejov – Vranov nad Topľou – Medzilaborce – Humenné – Snina – východná hranica SR do povodia Bodrogu.

Okrem rieky Poprad, územie kraja odvodňuje pomerne hustá riečna sieť, v ktorej dominujú rieky – hlavné toky, tečúce až na výnimky viac-menej generálnym južným smerom:

Hornád – v krátkom úseku južne od Kozích chrbtov Vikartovskou brázdou, za Šarišským Štiavnikom opúšťa územie Prešovského kraja.

Torysa – pramení v Levočských vrchoch, tečie Spišskošarišským medzihorím, územie kraja opúšťa pri Drienove v Košickej kotline. K rozhodujúcim prítokom Torisy patrí Sekčov (pramení v Čergove), Svinka (pramení v Šarišskej vrchovine) a Delňa (pramení v Slanských vrchoch).

Topľa – pramení v Čergove, tečie Ondavskou vrchovinou, Beskydským predhorím, JV od Sečovskej Polianky vteká do územia Košického kraja. K jej rozhodujúcim prítokom patrí

Kamenec (pramení na rozhraní Busova a Ondavskej vrchoviny), Kurimka (pramení v Ondavskej vrchovine pri Kurime), Radomka (pramení v Ondavskej vrchovine).

Ondava – pramení v Ondavskej vrchovine na poľsko-slovenskej hranici, tečie cez Svidník a Stropkov Ondavskou vrchovinou a Beskydským predhorím, pod Dlhým Klčovom vo Východoslovenskej pahorkatine opúšťa územie Prešovského kraja. K rozhodujúcim prítokom Ondavy patrí Chotčianka (pramení v Laboreckej vrchovine), Kapišovka (pramení v Ondavskej vrchovine), Brusnička (pramení na rozhraní Ondavskej a Laboreckej vrchoviny).

Laborec – pramení v Laboreckej vrchovine pri hranici s Poľskom, tečie Laboreckou vrchovinou a Beskydským predhorím, pod Brekovom pod Humenskými vrchmi opúšťa územie kraja. K rozhodujúcim prítokom Laborca patria Výrava (pramení v Laboreckej vrchovine), Udava a Cirocha (pramenia obe v Bukovských vrchoch).

Najvýchodnejší cíp Bukovských vrchov odvodňujú Ulička so Zbojským potokom a Ublanka, obe tečú na Ukrajinu.

Hydrogeologické pomery

Na existujúcu riečnu sieť majú zásadný vplyv hydrogeologické pomery, ktoré vychádzajú z litologickej charakteristiky najvýznamnejších hydrogeologických kolektorov (pozri nižšie podzemné vody) a kvantitatívnej charakteristiky prietochnosti a hydrogeologickej produktivity.

Povrchové vody – vodné nádrže

Z prirodzených vodných plôch špecifický význam má sústava vysokohorských jazier – plies vo Vysokých Tatrách. Z umelých vodných plôch má špecifický význam vodná nádrž Starina v Bukovských vrchoch na Ciroche (zásobovanie pitnou vodou) a vodná nádrž Domaša (viacúčelové využitie).

Účelové vodné nádrže na menších alebo malých výmerách sú „rozosiata“ na území celého Prešovského kraja, plnia rôzne funkcie, o. i. ako rybníky, rekreačné plochy, odkaliská, mnohé sú dôležitým prvkom z hľadiska environmentálneho (biotopy chránených a ohrozených živočíchov, udržiavanie vody v krajine, ovplyvňovanie mikroklimy a pod.). Viaceré vznikli po vyťažení pieskov a štrkov ako rozsiahlejšie, presakujúcou vodou zavodené materiálové jamy.

K podstatnejším (rozlohou, účelom, environmentálnym akcentom) patria napr. štrkoviská pri Mengusovciach v okrese Poprad, rybníky pri Vrbove a Huncovciach v okrese Kežmarok, štrkoviská pri Orlove na rieke Poprad v okrese Stará Ľubovňa, Sigordská vodná nádrž a štrkoviská pri Veľkom Šariši v okrese Prešov, Smilnianske rybníky v okrese Bardejov, rybník pri Nižnom Mirošove v okrese Svidník a iné.

Povrchové vody – mokrade, vlhké lúky

Takéto a podobné typy prirodzených alebo poloprirodzených stojatých alebo pomaly odtekajúcich povrchových vôd majú jednoznačne veľký význam pri zadržiavaní vody v krajine a pri udržiavaní kvality biodiverzity (biotopy aquamilných rastlín a chránených a ohrozených živočíchov). Väčšinou sa jedná o lokality s relatívne malou výmerou na lesných pozemkoch, v prostredí lúk a pasienkov, zostatky mŕtvych ramien riek, v depresiách pozdĺž ciest a železníc a pod.

Podzemné vody

Hydrogeologické pomery

V tatranskej oblasti najvýznamnejším kolektorom sú hlbinné vyvreliny, v Podtatranskej kotline, Popradskej kotline, Hornádskej kotline, Spišskej Magure, vo východnej časti Čergova pieskovce a ílovce, v Levočských vrchoch, Ľubovnianskej vrchovine, na severovýchodnom okraji Levočských vrchov zlepenice, v západnej časti Čergova pieskovce, v Ondavskej vrchovine, Laboreckej vrchovine, Bukovských vrchoch a severne od Vihorlatských vrchov ílovce, v severnej časti Košickej kotliny íly, južne od Vranova nad Topľou štrky a piesky, v severných polohách Slanských vrchov a Vihorlatských vrchov vulkanosedimentárne pieskovce a konglomeráty.

Zložitejšie pomery, ktoré sa prejavujú mozaikou rôznych kolektorov menšieho plošného rozsahu sú tam, kde je pestrejšia geologická stavba:

Tie sú na rozhraní Tatier a Spišskej Magury, v úzkom bradlovom pásme zhruba od Pienin po Humenné, na Branisku, v Košickej kotline pod Prešovom.

Hydrogeologické regióny

Územie Prešovského kraja (tak ako ostatné územie Slovenska), vzhľadom k prírodným podmienkam je rozčlenené na viaceré hlavné hydrogeologické regióny. Rozčlenenie dopĺňa tzv. určujúci typ priepustnosti.

Hydrogeologické regióny Prešovského kraja (číslo hydr.regiónu, pomenovanie, typ priepustnosti):

- 9 kryštalínium Západných Tatier a kvartér východnej časti Liptovskej kotliny, medzizrnová priepustnosť.
- 140 mezozoikum časti Kozích chrbtov, krasová a krasovopuklinová priepustnosť.
- 139 kryštalínium časti Vysokých Tatier a kvartér ich predpolia, medzizrnová priepustnosť.
- 142 mezozoikum a príľahlé kryštalínium Vysokých a Belianskych Tatier, krasová krasovopuklinová priepustnosť.
- 141 paleogén Spišskej Magury, Ľubovnianskej vrchoviny a SZ časti Spišskošarišského medzihoria a Pienin, puklinová priepustnosť.
- 119 paleogén Levočských vrchov, puklinová priepustnosť.
- 115 paleogén Hornádskej a časti Popradskej kotliny, puklinová priepustnosť – zasahuje.
- 121 mezozoikum a paleozoikum Braniska, puklinová priepustnosť.
- 122 paleogén povodia Svinky, puklinová priepustnosť.
- 120 paleogén Spišskošarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny v povodí Torysy, puklinová priepustnosť.
- 109 paleogén Čergova, puklinová priepustnosť.
- 124 mezozoikum a kryštalínium Čiernej hory, puklinová priepustnosť.
- 123 neogén východnej časti Košickej kotliny, medzizrnová priepustnosť.
- 110 paleogén Nízkych Beskýd v povodí Tople, puklinová priepustnosť.
- 111 neovulkanity Slanských vrchov, puklinová priepustnosť.
- 105 paleogén povodia Ondavy po Kučín, puklinová priepustnosť.
- 97 paleogén a kvartér povodia Laborca po Brekov a mezozoikum Humenských vrchov, puklinová priepustnosť.
- 112 neogén západnej časti Východoslovenskej nížiny, medzizrnová priepustnosť.

- 106 kvartér Ondavy a Tople od Slovenskej Kajne po trebišov, medzizrnová priepustnosť.
98 paleogén povodia Uhu, puklinová priepustnosť.
100 neovulkanity Vihorlatských vrchov.

Poznámka: Niektoré hydrogeologické regióny do územia Prešovského kraja viac či menej zasahujú (regióny č. 9, 115, 121, 124, 123, 111, 112, 106, 100), ostatné sú v plnom rozsahu súčasťou územia Prešovského kraja.

Podobne sú v území kraja vyčlenené hydrogeologické rajóny vo vzťahu k využiteľnému množstvu podzemných vôd (detailnejšie mapové podklady vyčlenených hydrogeologických rajónov s údajmi o využiteľnej kvantite podzemných vôd v l.s.⁻¹.km⁻² obsahuje zdroj týchto informácií, Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002, s.210).

Významné zdroje obyčajných podzemných vôd

Prirodzené pramene sú v Prešovskom kraji sústredené do oblasti úpätia Vysokých a Belianskych Tatier, juhozápadne od mesta Poprad a na severozápadnom okraji Braniska pri Vyšnom Slavkove.

Ako zdroje obyčajných podzemných vôd sú tiež využívané studne s výdatnosťou nad 10 l/s⁻¹. Koncentrovaná skupina studní je vybudovaná v povodí Torysy v úseku Brezovica – Lipany – Sabinov – Veľký Šariš a jednotlivé studne sú využívané na severe východného Slovenska v povodí Popradu pri Starej Ľubovni, v povodí Tople a jej prítokov západne, severne a južne od Bardejova, v povodí Ondavy od Ondavky po Stropkov, tiež nižšie južne pod vodnou nádržou Domaša a solitérne pri Medzilaborciach v povodí Laborca, západne od Spišskej Belej na potoku Biela pri Lendaku a juhozápadne od mesta Poprad v povodí Popradu.

Minerálne vody

Územie Prešovského kraja je mimoriadne bohaté na minerálne pramene. Sústredenejšie (vo väčšej hustote) sa minerálne pramene – **zdroje minerálnych vôd** vyskytujú vo viacerých centrách:

Na úpätí Vysokých Tatier severovýchodne od Popradu, v okolí Gánoviec, v pruhu medzi Spišskou Belou a Podolíncom, pri Vyšných Ružbachoch (Ružbašský ostrov), pri Červenom Kláštore, v Ľubovnianskych kúpeľoch, v Levočských vrchoch medzi Starou Ľubovňou a Sabinovom, v okolí Spišského Podhradia (Sivá brada, Baldovce), v širšom okolí Bardejova vrátane Bardejovských kúpeľov, po obvode Braniska v jeho SZ časti a v okolí Lipoviec, juhozápadne od Prešova v Šarišskej vrchovine, pri Hanušovciach nad Topľou a i. Celkom na území Prešovského kraja sa vyskytuje viac ako 200 prirodzených zdrojov minerálnych vôd, väčšina týchto zdrojov je roztrúsená po celom území kraja.

Geotermálne vody

„Funkčné“ vrtý geotermálnych vôd sú navŕtané pri Poprade (vrt PP-1), Starej Lesnej (vrt FOP-1) a pri Vrbove (vrt 1.2). Kolektorom týchto geotermálnych vôd sú triasové karbonáty v podloží paleogénneho flyšu.

Vo vzťahu k možným výskytom, resp. eksploatacii geotermálnych vôd sú vytýpované perspektívne oblasti alebo štruktúry geotermálnych vôd. V Prešovskom kraji prichádzajú do úvahy bližšie nešpecifikované štruktúry medzi Levočou a Spišským Podhradím a v Levočských vrchoch (obe štruktúry v tzv. levočskej panve, ktorej kolektorom by mali byť triasové karbonáty uložené v hĺbke pod hrubým vnútrokarpatským paleogénnym flyšom).

3. Suroviny – druh, spôsob získavania

Jednou z hlavných úloh regionálnej politiky je stanovenie priestorových limitov a časových termínov dobývania ložísk nerastných surovín v územných plánoch vyšších územných celkov s rešpektovaním únosnosti územia (zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov).

Tie by mali záväzne v stanovenom časovom období určiť v akom rozsahu a poradí sa bude vykonávať ťažba, ukončenie dobývania, sanačné a rekultivačné práce na území pôvodnej ťažby z hľadiska racionality využívania územia.

Územné plány by mali zohľadňovať životnosť ložísk nerastných surovín, následnosť ťažby, sanačných a rekultivačných prác a pod. z hľadiska racionality využívania územia, čím sa odstráni živelnosť a nekoordinovanosť, najmä pri ťažbe surovín pre výrobu stavebných látok. Bude preto potrebné účinnejšie sankcionovať nepovolené ťažby stavebných nerastných surovín a dotknuté plochy rekultivovať.

Územné plánovanie na úrovni vyšších územných celkov by malo zabezpečiť rešpektovanie princípov trvalo udržateľného rozvoja a nastoliť smer rozvoja obcí v katastrálnych územiach, ktorých ložiská nerastných surovín sa využívajú.

S prihliadnutím na veľký počet ložísk nerudných surovín, ktorých využívanie z rôznych dôvodov (nízka kvalita, malý objem overených geologických zásob, neriešiteľné strety záujmov, ochrana krajinného prostredia a i.) neprichádza do úvahy ani v budúcich rokoch, bude potrebné vykonať podstatnú redukciu evidovaných ložísk v bilanciách zásob, čím sa počet ložísk nerudných surovín podstatne zníži.

Geologická stavba Prešovského kraja priamo ovplyvňuje štruktúru nerastných surovín, preto územie kraja je chudobné na surovinové zdroje, resp. zásoby rudných surovín. Napriek tomu predstavuje významnú surovinovú bázu nerudných surovín a stavebných materiálov, zásoby ktorých umožňujú rozvoj najmä stavebného priemyslu.

Ich stav položkovite je evidovaný Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra, Bratislava.

Požiadavky kladené na predpokladanú ťažbu nerastných surovín:

- akceptovať stanoviská Ministerstva hospodárstva SR; z hľadiska surovinovej politiky Slovenskej republiky v Prešovskom kraji je doporučené zohľadniť:
 - podľa § 15 ods. 1 banského zákona na včasné zabezpečenie ochrany nerastného bohatstva sú orgány územného plánovania a spracovatelia územnoplánovacej dokumentácie povinní pri územnoplánovacej činnosti vychádzať z podkladov o zistených a predpokladaných výhradných ložiskách poskytovaných Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky; pri tom postupujú podľa osobitných predpisov a sú povinní navrhovať riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany a využitia nerastného bohatstva a ďalších verejných záujmov najvýhodnejšie,
 - podľa §15 ods. 2 banského zákona Koncepciu územného rozvoja Slovenska prerokuje jej obstarávateľ s hlavným banským úradom. Územné plány regiónov, územné plány obcí a územné plány zón, ak riešia ochranu a využitie nerastného bohatstva, prerokujú ich obstarávatelia s obvodným banským úradom,
 - akceptovať a zahrnúť do plánov rozvoja výhody a príležitosti vyplývajúce z poznania nerastného potenciálu územia, ktoré je síce podľa § 16 ods. 1 a 2

banského zákona chránené proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania zabezpečené chráneným ložiskovým územím, ale často je vnímané ako príťaž, a nie ako príležitosť na rozvoj,

- vytvoriť podmienky, aby hospodárenie s nerastnými surovinami v SR bolo obdobné ako vo väčšine krajín EÚ, malo dve základné úrovne - štátnu surovinovú politiku (ktorá je platná, ale vzhľadom na vývoj v tejto oblasti je v procese aktualizácie) a surovinovú politiku regiónov,
- vytvoriť podmienky pre vypracovanie regionálnej surovinovej politiky PSK, ktorej hlavným vykonávacím nástrojom je stanovenie priestorových limitov a časových termínov pre dobývanie nerastných surovín v ÚPN PSK pri rešpektovaní únosnosti územia (V rámci časovo vymedzeného obdobia sa záväzne určí, ktoré z ložísk nerastných surovín v riešenom území budú otvorené, v akom rozsahu a poradí bude prebiehať ťažba, ukončovanie ťažby, sanačné a rekultivačné práce. Takýmto prístupom sa výrazne zníži celková okamžitá záťaž územia, ale aj tlak na súčasnú otváрку ložísk, hlavne na územiach s koncentrovaným výskytom ložísk nerastných surovín. Zároveň bude nastavený status právnej istoty pre rozvoj obcí a pre ostatné aktivity využívajúce územie.),
- vytvoriť podmienky pre podrobnejšie opísanie oblasti týkajúcej sa ťažby a spracovania nerastných surovín, a to najmä vo vzťahu k surovinovej politike SR, ktorá má byť orgánmi samosprávy následne rozpracovaná na podmienky regiónu.

Nepriaznivými dopadmi na životné prostredie sú:

- vytvorenie veľkých vydobytých priestorov v podzemí a na povrchu,
- sadanie a prepádávanie územia,
- vytváranie bezodtokových depresí,
- aktivácia geodynamických javov,
- svahové deformácie,
- odvodňovanie horninových komplexov,
- zníženie výdatnosti a kapacity využívaných zdrojov,
- nahromadenie veľkého množstva zostatkových materiálov s obsahom kontaminantov na haldách a odkaliskách,
- vertikálne, prípadne i horizontálne, pohyby a následné zmeny terénu - poklesy územia, prepádľiská, zosuny,
- kontaminácia povrchových a podzemných vôd niektorými vysoko mineralizovanými banskými vodami alebo vodami a výluhmi z hald a odkalísk,
- usadzovanie v korytách potokov, riek a vodných nádrží,
- zvetrávanie sulfidov, kedy dochádza k acidifikácii pôd a vôd.

Banskou činnosťou dochádza tiež k premiestňovaniu hornín z podzemia, mnohokrát s vyššou prírodnou rádioaktivitou. Vytekajúce banské vody môžu mať zvýšenú rádioaktivitu, čo má tiež negatívny vplyv na životné prostredie.

Odvetvie ťažby nerastných surovín sa musí riadiť najmä zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon), vyhláškou MŽP SR č. 51/2008 Z. z., ako aj zákonom č. 44/1988 o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov. Geologický zákon upravuje podmienky projektovania, vykonávania,

vyhodnocovania a kontroly geologických prác, pôsobnosť štátnej geologickej správy a prípadné sankcie za porušenie ustanovení tohto zákona.

4. Energetické zdroje

Zásobovanie elektrickou energiou

Na území Prešovského kraja nie sú žiadne významnejšie zdroje el. energie. V prevádzke sú štyri teplárne, ktoré zároveň vyrábajú aj el. energiu pre vlastnú potrebu a pre odberateľov materských akciových spoločností a jedna vodná elektráreň.

Prevádzkovateľ a miesto zdroja	Typ zdroja	Inštalovaný výkon MW	Výroba el. energie v roku 2002 (GWh)
Bukocel, a. s. Hencovce	TG – parná turbína	25	44,8
Chemes, a. s. Humenné	TG – parná turbína	24	71
Chemosvit, a. s. Svit	TG – parná turbína	18,4	24
Vihorlat, s r.o.	TG – parná turbína	18,0	20,7
VSE, a. s. Košice - Domaša	TG – vodná turbína	12,4	-

Zabezpečenie zásobovania Prešovského kraja elektrickou energiou od výrobcu - Slovenské elektrárne, a. s. (EVO Vojany I. a II., EMO Mochovce, EBO Jasl. Bohunice a iné) realizuje prevádzkovateľ prenosovej sústavy SEPS, a. s. Bratislava prostredníctvom svojich 400, 220 a 110 kV vedení na území SR a kraja.

Jestvujúce vedenia 400 kV a 220 kV

Cez Prešovský samosprávny kraj prechádzajú nadzemné elektrické vedenia:

Vzdušné vedenia VVN 400 kV a 220 kV

Okres prevedenie	ID	od – do ES	kV	Číslo vedenia	J – jednoduché D - dvojité
LM, SN	1	LIPTOVSKÁ MARA – SPIŠSKÁ NOVÁ VES	400	V407	J
SN, KE	2	SPIŠSKÁ NOVÁ VES – LEMEŠANY	400	V408	J
KE, TV	3	LEMEŠANY – VEĽKÉ KAPUŠANY	400	V409	J
KE, SK, POL'SKO	4	LEMEŠANY – KRAJNÁ PORÚBKA POL'SKO	2 x 400	V477/478	D
BB, KE	5	MEDZIBROD – LEMEŠANY	220	V273	J
KE, MI	6	LEMEŠANY – VOJANY LEMEŠANY – VOĽA – VOJANY	2 x 220	V072 V285-V071	D
KE	7	LEMEŠANY – USS KOŠICE	2 x 220	V277/278	D

Tieto vedenia sú prevádzkované Slovenskou elektrizačnou prenosovou sústavou, a. s. (v skratke SEPS, a. s.) Bratislava.

Prešovský kraj je zásobovaný el. energiou z nadradenej elektrizačnej prenosovej sústavy, ktorá napája elektrické stanice Spišská Nová Ves 400/110 kV, Lemešany 400/220/110 kV a Voľa 220/110 kV.

ES Lemešany, ES Spišská Nová Ves a ES Voľa sú uvedené v tabuľke vzhľadom na dôležitosť zásobovania kraja elektrickou energiou, i keď vlastná elektrická stanica je v katastrálnom území Obišovce, Spišská Nová Ves, resp. Strážske, t. j. v Košickom kraji.

Jestvujúce elektrické stanice VVN/VVN zásobujúce PSK elektrickou energiou

Stanice VVN/VVN

Okres	ID	Názov, miesto	kV	Inštalovaný výkon MVA
KS	1	ES LEMEŠANY	400/220	1x500
			400/110	2x350
			220/110	1x200
SN	2	ES SPIŠSKÁ NOVÁ VES	400/110	2x250
MI	3	ES VOĽA	220/110	1x200

Z týchto elektrických staníc - transformovní sú napájané 110 kV vedeniami el. stanice VVN/VN uvedené v tabuľke. Sú tu uvedené aj napájacie vedenia 110 kV pre veľkoodberateľov – Chemosvit Svit, ŽSR Plaveč, Bukóza Vranov, Chemes Humenné.

Východoslovenská distribučná, a. s. Košice (VSD, a. s. , predtým VSE, a. s.) zabezpečuje na území Prešovského kraja distribúciu elektriny pre účely zásobovania odberateľov:

- veľkoodber - väčšie firmy
- maloodber - obyvateľstvo a podnikatelia

VSD, a. s. distribuuje elektrinu zákazníkom prostredníctvom svojich zariadení – predovšetkým elektrickými vedeniami a transformátormi napäťových hladín 110 kV, 22 kV, 10 kV a 0,4 kV.

Jestvujúce vedenia 110 kV

Vzdušné vedenia VVN 110 kV

Okres prevedenie	ID	od – do ES	kV	Číslo vedenia	J – jednoduché D - dvojité
SN, PP	1	SPIŠSKÁ NOVÁ VES 1 – POPRAD 1	110	6725	J
SN, PP	2	SPIŠSKÁ NOVÁ VES – (LOPUŠNÁ DOLINA)	2x110	6427	D
		SPIŠSKÁ NOVÁ VES – POPRAD 2 – (LOPUŠNÁ DOLINA)		6428-6434	
SN, LE, KK	3	SPIŠSKÁ NOVÁ VES – KEŽMAROK	110	6411	J

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

SN, LE, SB, SL	4	SPIŠSKÁ NOVÁ VES – STARÁ ĽUBOVŇA	2x110	6421	D
SN, LE, SB, SL		SNV–LIPANY–PLAVEČ–ST. ĽUBOVŇA		6422-6424-6423	
KK, SL	5	KEŽMAROK – STARÁ ĽUBOVŇA	110	6410	J
PP	6	LOPUŠNÁ DOLINA – POPRAD 1	110	6731	J
PP	7	LOPUŠNÁ DOLINA – ŠTRBA	110	6724	J
PP	8	LOPUŠNÁ D. – CHEMOSVIT	2x110	6429/ 6430	D
PP	9	LOPUŠNÁ D. – CHEMOSVIT	110	6431	J
KE, PO	10	LEMEŠANY – PREŠOV 1	2x110	6729/ 6796	D
KE, PO	11	LEMEŠANY – PREŠOV 2	2x110	6807/ 6808	D
KE, PO, VT	12	LEMEŠANY – VRANOV	110	6716	J
KE, PO, VT, MI KE, PO, VT, MI	13	LEMEŠANY – BUKÓZA – VOĽA LEMEŠANY - VOĽA	2x110	6841-6842 6840	D
PO, BJ PO, BJ	14	PREŠOV 1 – BARDEJOV PREŠOV 1 – PREŠOV 3 – BARD.	2x110	6755 6754-6756	D
SK, BJ	15	BARDEJOV – SVIDNÍK	110	6751	J
SK, SP, HE	16	SVIDNÍK – HUMENNÉ	2x110	6851/ 6852	D
HE, MI	17	HUMENNÉ – VOĽA	2x110	6615/ 6616	D
MI, VT	18	VOĽA – VRANOV	110	6719	J
VT, HE, SV	19	VRANOV – SNINA	110	6717	J
MI, HE	20	VOĽA – CHEMES HUMENNÉ	2x110	6843/ 6844	D
KE, PO, KE	21	LEMEŠANY – KOŠICE	2x110	6795/ 6306	D
PP, LM	22	ŠTRBA – KRÁĽOVÁ LEHOTA	110	7723	J

Zdroj: Vsl. distribučná, a. s. Košice

Jestvujúce elektrické stanice

Stanice VVN/VN

Okres	ID	Názov, miesto	kV	Inštalovaný výkon MVA
BJ	1	ES BARDEJOV	110/22	40 + 40
SK	2	ES SVIDNÍK	110/22	25 + 40
HE	3	ES HUMENNÉ	110/22	25 + 40
SV	4	ES SNINA	110/22	25 + 25
PP	5	ES POPRAD 1	110/22	25 +40 + 25
PP	6	ES POPRAD 2	110/22	25 +40
KK	7	ES KEŽMAROK	110/22	25 +40
SB	8	ES LIPANY	110/22	40 +25
PO	9	ES PREŠOV 1	110/22	50 +50
PO	10	ES PREŠOV 2	110/22	40 +40
PO	11	ES PREŠOV 3	110/22	40 +40

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

SL	12	ES STARÁ ĽUBOVŇA	110/22	25 + 25
VT	13	ES VRANOV	110/22	25 +40 + 25
KE	14	ES LEMEŠANY	110/22	16 + 16
SN	15	ES SPIŠSKÁ NOVÁ VES	110/22	40 + 40 + 25
PP	16	ES LOPUŠNÁ DOLINA	110	Spínacia stanica
PP	17	ES CHEMOSVIT SVIT	110/VN	3x25
SL	18	ES ŽSR PLAVEČ	110/VN	2x10
VT	19	ES BUKÓZA VRANOV	110/VN	2x25
HE	20	ES CHEMES HUMENNÉ	110/VN	40+3x25

Zdroj: Vsl. distribučná, a. s. Košice

Spotreba el. energie za r. 1996, 2013 pre maloodber a veľkoodber po jednotlivých okresoch. Súčasne je tu uvedený predpokladaný nárast spotreby do r. 2022.

Okres	1996			2013			2022		
	MO	VO	spolu	MO	VO	spolu	MO	VO	spolu
	GWh			GWh			GWh		
Humenné	60,6	30,2	90,8	63,90	90,03	153,93	67,43	95,01	162,44
Vranov	105	25	130	82,32	41,35	123,67	86,87	43,64	130,51
Snina	37,5	15,3	52,8	38,34	26,36	64,70	40,46	27,82	68,28
Medzilaborce	19,3	5,8	25,4	12,80	1,87	14,67	13,51	1,97	15,48
Stropkov	21,6	12,6	34,2	20,65	10,38	31,03	21,79	10,95	32,75
Svidník	40,2	10,6	50,8	31,70	7,19	38,89	33,45	7,59	41,04
Bardejov	77,5	36,5	114	75,38	41,58	116,96	79,55	43,88	123,43
Prešov	198	173,2	371,2	202,09	163,27	365,36	213,27	172,30	385,57
Sabinov	53,4	29,4	82,8	51,39	34,14	85,53	54,23	36,03	90,26
St. Ľubovňa	63,9	27,5	91,4	55,00	27,11	82,11	58,04	28,61	86,65
Kežmarok	35,2	27,7	62,9	78,04	34,67	112,71	82,36	36,59	118,94
Levoča	52,8	15,4	68,2	46,00	6,80	52,80	48,54	7,18	55,72
Poprad	161,9	149,7	311,6	139,80	201,69	341,49	147,53	212,85	360,38
Spolu	926,9	558,9	1485,8	897,41	686,44	1583,85	947,05	724,41	1671,46

Zdroj: Vsl. distribučná, a. s. Košice

Spotreba elektrickej energie v rámci sledovaného časového úseku tvoreného obdobím rokov 1996 – 2013 v Prešovskom kraji zaznamenala nárast o cca 6%. Príčinou uvedeného trendu je na jednej strane postupná liberalizácia cien palív a energie s rastúcim tlakom na zvyšovanie efektivity výroby, a na strane druhej nepriaznivá ekonomická situácia vo svete, výsledkom čoho je pokles, resp. stagnácia výkonnosti ekonomiky v kraji.

Počet odberných miest za rok 2013

Okres	2013		
	maloodber	veľkoodber	spolu
	odberné miesto		
Humenné	23 542	126	23 668
Vranov	24 316	116	24 432
Snina	13 967	71	14 038
Medzilaborce	5 188	22	5 210
Stropkov	7 415	36	7 451
Svidník	11 420	56	11 476
Bardejov	25 056	148	25 204
Prešov	61 478	415	61 893
Sabinov	16 670	79	16 749
St. Ľubovňa	16 458	90	16 548
Kežmarok	20 651	73	20 724
Levoča	11 662	43	11 705
Poprad	42 902	200	43 102
Spolu	280 725	1 475	282 200

Zdroj: Vsl. distribučná, a. s. Košice

Rozvoj elektrických vedení ZVN a VVN (400 kV, 220 kV)

Zvýšenie spoľahlivosti v prenosovej sústave 400 kV sa dosiahlo výstavbou nového dvojitého vedenia 2x400 kV medzi Lemešanmi a Krosnom (PL).

Plánované vedenia 400 kV

Rozvojové zámery SEPS, a. s., plánované v katastrálnom území Prešovského samosprávneho kraja v zmysle vyjadrenia SEPS, a. s. Bratislava, sú nasledovné:

A/ Pre posilnenie severnej magistrály realizovať výstavbu nového 2x400 kV vedenia v koridore:

V273 Medzibrod – Lemešany,

V407 Liptovská Mara – Spišská Nová Ves a V408 Spišská Nová Ves – Lemešany s možnosťou výstavby nového plánovaného vedenia 2x400 kV súbežne s existujúcim 1x400 kV vedením V407 (Liptovská Mara – Spišská Nová Ves), resp. V408 (Spišská Nová Ves – Lemešany) za prevádzky po jeho južnej strane (po výstavbe nového vedenia 2x400 kV a jeho uvedení do prevádzky sa existujúce vedenie 1x400 kV vedenie zdemontuje a jeho koridor už nebude využívaný pre účely elektrického prenosového vedenia), resp. v trase jestvujúceho 220 kV vedenia V273 (Medzibrod – Lemešany), ktoré za určitých podmienok SEPS, a. s. plánuje zrušiť a koridor perspektívne využiť na výstavbu nového 2x400 kV vedenia.

B/ Výstavbou nového plánovaného vedenia 2x400 kV v pôvodnej trase vedenia V072/285 2x220 kV) Lemešany - Voľa, V071/072, resp. V409 Lemešany – Veľké Kapušany (400 kV) a to z dôvodu útlmu 220 kV siete vo východoslovenskom regióne a plánovanou zmenou transformácie rozvodne Voľa zo súčasných 220/110 kV na 400/110 kV.

Po roku 2014 sa uvažuje s ukončením prevádzky 220 kV systému.

Je plánovaná výstavba vedenia 2x400 kV Lemešany – Moldava.

Rozvoj elektrických vedení VVN (110 kV) a ES 110/22 kV

Predpokladané zvýšenie dopytu po spotrebe el. energie v nasledujúcom období pre maloodberateľov a veľkoodberateľov v Prešovskom kraji, kde existujúca sieť z dlhodobého hľadiska neumožní distribuovať elektrinu v dostatočnej kvalite a spoľahlivosti, vyvoláva potrebu výstavby nových zariadení v sieti veľmi vysokého napätia. Tým vzniká požiadavka realizovať nižšie uvedené plánované stavby ako verejne prospešné.

Zoznam plánovaných stavieb:

nová elektrická stanica Poprad 3 pri Veľkej Lomnici. Zabezpečí dodávku elektriny pre severnú časť Popradu, pre územie na sever od mesta Poprad a časť Vysokých Tatier.

Elektrická stanica bude napájaná :

novým dvojitém 110 kV vedením, ktoré odbočí od existujúceho vedenia pri Gánovciach severným smerom,

novým dvojitém 110 kV vedením, ktoré odbočí z existujúceho vedenia pri obci Ľubica západným smerom.

- nová elektrická stanica Šariš pri obci Chmiňany. Zabezpečí dodávku elektriny pre územie od Širokého po Šarišské Michaľany.

Elektrická stanica bude napájaná :

novým dvojitém 110 kV vedením, ktoré odbočí od existujúceho vedenia pri Hrabkove severovýchodným smerom,

novým dvojitém 110 kV vedením z elektrickej stanice Lipany v juhovýchodnom smere.

- napojenie existujúcej elektrickej stanice Prešov 3 (pri Ľuboticiach v blízkosti areálu Kronospanu) v smere od elektrickej stanice Prešov 2:

- novým dvojitém 110kV vedením, ktoré odbočí od existujúceho vedenia pri Dulovej Vsi severným smerom a trasa povedie oblasťou východne a severne od Prešova, pričom južne od Fintíc sa napojí na existujúce vedenie (Fintice - Prešov 3).

- nová elektrická stanica Prešov 4 v Prešove v lokalite Lominová. Zabezpečí dodávku elektriny pre priemyselné parky v južnej časti Prešova.

Elektrická stanica bude napájaná :

- existujúcim dvojitém 110 kV vedením, ktoré prechádza lokalitou.

- nová Elektrická stanica Prešov 5 pri Kapušanoch. Zabezpečí dodávku elektriny pre priemyselný park Grófske a obce v blízkom okolí. Elektrická stanica bude napájaná:

- vyššie spomenutým novým dvojitém 110 kV vedením od Dulovej Vsi smerom na Prešov 3, ktoré bude prechádzať touto lokalitou.

- prepojenie elektrických staníc Prešov 1 a Prešov 2:

- novým jednoduchým 110 kV vedením v trase od ES Prešov 2 západným smerom, pričom od lokality Lominová po ES Prešov 1 povedie vedľa existujúcich vedení z ES Lemešany do ES Prešov 1.

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

- nová elektrická stanica Giraltovec - pri Giraltovcích. Zabezpečí dodávku elektriny pre oblasť v okolí Giraltovec.

Elektrická stanica bude napájaná :

- novým dvojitým 110 kV vedením, ktoré odbočí od existujúceho vedenia pri obci Tulčík východným smerom,
 - novým dvojitým 110 kV vedením, ktoré odbočí od existujúceho vedenia pri Vranove severozápadným smerom.
- zmena napájania existujúcej elektrickej stanice Snina. V súčasnosti je napájaná 110 kV vedením z Vranova.

Napájanie ES Snina po zmene:

- vedenie Vranov - Snina sa zrekonštruuje na dvojité a zaústi sa do existujúcej elektrickej stanice Humenné, keďže trasa vedenia vedie v jej blízkosti,
- novým dvojitým 110 kV vedením z elektrickej stanice Sobrance v Košickom kraji.
- nová elektrická stanica Medzilaborce. Zabezpečí dodávku elektriny pre okres Medzilaborce.

Elektrická stanica bude napájaná:

- novým dvojitým 110 kV vedením, ktoré odbočí od existujúceho vedenia pri obci Krušinec severovýchodným smerom.
- rezervovať územie a koridor pre výstavbu elektrickej stanice Spišské Hanušovce, ktorá sa napojí dvojitým vedením odbočením od existujúceho vedenia pri obci Holumnica (zabezpečí dodávku elektriny pre severnú časť okresu Kežmarok a Stará Ľubovňa),
- rezervovať územie a koridor pre výstavbu elektrickej stanice Výborná, ktorá sa napojí dvojitým vedením odbočením od existujúceho vedenia pri meste Kežmarok (zabezpečí dodávku elektriny pre severnú časť okresu Kežmarok a Poprad).

Vzhľadom na riešený stupeň v energetickej časti nie je riešená problematika rozvodov 22 kV, na ktoré bude najväčší nápor v prípade nárastu obyvateľstva, predovšetkým v obciach s vysokým podielom rómskeho obyvateľstva.

Zásobovanie zemným plynom

Územie Prešovského kraja je zásobované zemným plynom naftovým z nadradenej plynárenskej sústavy. Ako zdroj plynu slúži medzištátny plynovod VTL DN 700, PN 6,4 MPa. Na tento medzištátny plynovod je napojený vysokotlakový plynovod DN 500/300, PN 4,0 MPa v trasách Haniska pri Košiciach – Drienovská Nová Ves – Tatranská Štrba, Rakovec – Strážske – Humenné – Snina.

Jednotlivé okresy kraja sú zásobované z vysokotlakových plynovodov, ktoré sú vybudované na pracovný tlak 2,5 až 4,0 MPa.

Distribúcia plynu

Územie kraja je plynofikované na 77%. Zo 665 obcí je plynofikovaných 510. Distribučné siete sú prevádzkované v troch tlakových úrovniach – stredotlak (STL) – 0,3 MPa a 0,1 MPa a nízkotlak (NTL) – 2 kPa. V rámci sledovaného časového úseku tvoreného obdobím rokov 1997–2014 vo všetkých okresoch vzrástol celkový počet plynofikovaných obcí, vzrast je zaznamenaný aj v období rokov 2007–2014, s výnimkou okresu Stará Ľubovňa, kde v tomto období nebola plynofikovaná žiadna obec.

Najvyšší stupeň plynofikácie vykazujú okresy Poprad, Prešov, Sabinov a Kežmarok, najnižší stupeň naopak okresy Medzilaborce, Snina a Svidník v severovýchodnej časti územia Prešovského kraja.

Za účelom zlepšenia a rozšírenia plynofikácie obcí na severe kraja došlo k rozšíreniu siete distribučných VTL plynovodov vybudovaním prepojenia VTL DN 100 Ňagov – Výrava s VTL Snina – Pčoliné.

Na území kraja sa nenachádzajú podzemné zásobníky plynu.

Stav plynofikácie v okresoch Prešovského kraja

Okres, kraj	Počet obcí	Rok 1997		Rok 2002		Rok 2007		Rok 2014	
		Plynofikované	%	Plynofikované	%	Plynofikované	%	Plynofikované	%
Bardejov	86	44	51,2	62	72	64	74,4	72	84
Humenné	62	26	41,9	45	73	46	74,2	53	85
Kežmarok	41	15	35,7	36	86	37	88,1	38	93
Levoča	33	8	24,2	25	76	25	76	26	79
Medzilaborce	23	6	26,1	9	39	9	39	10	43
Poprad	29	24	82,8	28	97	28	97	29	100
Prešov	91	59	64,8	78	86	86	94,5	89	98
Sabinov	43	15	34,9	32	74	35	81,4	42	98
Snina	34	5	14,7	12	35	11	32,3	15	44
Stará Ľubovňa	44	12	27,3	28	64	28	64	28	64
Stropkov	43	14	32,6	29	67	30	69,8	35	81
Svidník	68	19	27,9	37	55	40	58,8	41	60
Vranov n. T.	68	31	45,6	53	78	53	78	56	82
Kraj spolu	665	278	41,7	474	71	492	74	510	77

Prehľad obcí s významnou prognózou nárastu obyvateľstva do roku 2040 z hľadiska plynofikácie

Názov obce	Okres	Počet obyvateľov rok 2013	Počet obyvateľov do r. 2040	Nárast počtu obyvateľov (%)	Plynofikovaná obec r. 2014
Cigeľka	Bardejov	531	1549	191,7	nie
Lenartov	Bardejov	1072	2907	171,2	nie
Petrová	Bardejov	783	2421	209,2	nie
Zborov	Bardejov	3186	8169	156,4	áno
Zbudské Dlhé	Humenné	692	1958	182,9	nie
Holumnica	Kežmarok	897	2680	198,8	áno
Huncovce	Kežmarok	2612	6274	140,2	áno
Ihľany	Kežmarok	1460	4333	196,8	áno
Jurské	Kežmarok	1027	3547	245,4	áno
Krížová Ves	Kežmarok	2043	6088	198,0	áno
Malý Slavkov	Kežmarok	986	2138	116,8	áno
Podhorany	Kežmarok	1901	5802	205,2	áno
Rakúsy	Kežmarok	2671	8216	207,6	áno
Stará Lesná	Kežmarok	952	2058	116,2	áno
Stráne pod Tatrami	Kežmarok	1805	5877	225,6	áno
Toporec	Kežmarok	1856	5301	185,6	áno
Veľká Lomnica	Kežmarok	4427	10669	141,0	áno
Výborná	Kežmarok	1115	3584	221,4	áno
Doľany	Levoča	575	1663	189,2	áno
Gerlachov	Poprad	799	1782	123,0	áno

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Hranovnica	Poprad	2913	7271	149,6	áno
Jánovce	Poprad	1427	3873	171,4	áno
Lučivná	Poprad	987	2341	137,2	áno
Nová Lesná	Poprad	1532	3260	112,8	áno
Spišský Štiavnik	Poprad	2468	5918	139,8	áno
Švábovce	Poprad	1373	2938	114,0	áno
Vikartovce	Poprad	1844	3917	112,4	áno
Vydrník	Poprad	1130	3112	175,4	áno
Červenica	Prešov	8802	2524	186,8	nie
Hermanovce	Prešov	1582	3366	112,8	áno
Chmiňany	Prešov	894	2383	166,6	áno
Chminianske Jakubovany	Prešov	2178	6787	211,6	nie
Malý Slivník	Prešov	852	2503	193,8	áno
Mirkovce	Prešov	1194	3436	187,8	áno
Rokycany	Prešov	985	2610	165,0	áno
Svinia	Prešov	1775	4732	166,6	áno
Varhaňovce	Prešov	1318	3817	189,6	áno
Žehňa	Prešov	1007	2769	175,0	áno
Jarovnice	Sabinov	5831	18508	217,4	áno
Ostrovany	Sabinov	1888	5422	187,2	áno
Jakubany	Stará Ľubovňa	2648	5831	120,2	áno
Lomnička	Stará Ľubovňa	2506	8771	250,0	nie
Šarišské Jastrabie	Stará Ľubovňa	1286	2919	127,0	áno
Krajná Bystrá	Svidník	393	1107	181,7	nie
Kružlová	Svidník	655	1741	165,8	áno
Ľadomirová	Svidník	968	2350	142,8	áno
Banské	Vranov nad Topľou	1734	4054	133,8	áno
Čaklov	Vranov nad Topľou	2470	6155	149,2	áno
Čičava	Vranov nad Topľou	1148	3210	179,6	áno
Hlinné	Vranov nad Topľou	1790	4708	163,0	áno
Kamenná Poruba	Vranov nad Topľou	1315	3485	165,0	áno
Kučín	Vranov nad Topľou	527	1385	162,8	áno
Ondavské Matiašovce	Vranov nad Topľou	801	1844	130,2	áno
Poša	Vranov nad Topľou	892	2048	129,6	áno
Sačurov	Vranov nad Topľou	2230	4808	115,6	áno
Soľ	Vranov nad Topľou	2455	6123	149,4	áno
Vechec	Vranov nad Topľou	2605	6559	151,8	áno
Zámutov	Vranov nad Topľou	2993	7471	149,6	áno
Žalobín	Vranov nad Topľou	803	1815	126,0	áno

Plánované rozvojové aktivity SPP – distribúcia, a. s.

V súvislosti s nárastom potreby zemného plynu v regióne sa v rámci rekonštrukcií dotknutých hlavných VTL plynovodov plánuje zväčšiť ich dimenzie pri zachovaní existujúcej tlakovej úrovne a trasy. Ide o tieto VTL plynovody:

DN 300 PN 40 Drienovská Nová Ves – Prešov, dĺžka cca 7400 m - zmena na DN 500 PN 40,

DN 300 PN 40 Rakovce nad Ondavou – Humenné, dĺžka cca 18 500 m - zmena na DN 500 PN 40,

DN 200 PN 40 Humenné - Snina, dĺžka cca 21 000 m - zmena na DN 300 PN 40,

DN 200 PN 40 Prešov Kúty - Šidlovec, dĺžka cca 1 730 m - zmena na DN 300 PN 40.

Ostatné plánované aktivity SPP distribúcia, a. s., ktoré neboli doposiaľ zrealizované:

VTL DN 100 Medzilaborce – Olka – Košarovce,

VTL DN 100 Stakčín – Ladomirová,

VTL DN 80 Jarabina – Kremná.

Za účelom rozvoja plošnej plynifikácie sa navrhuje vybudovať významné strednotlakové rozvody plynu:

STL Radoma – Okružle – Soboš,

STL Staškovce – Pstriná – Miroľa – Krajná Poľana – Ladomirová

STL Vislava – Vagrínek – Ladomirová,

STL Košarovce – Rafajovce – Nová Kelča – Holčíkovce – Giglovce – Jasenovce,

STL Ladomirová – Ubl'a – Ulič,

STL Lechnica – Haligovce – V. Lesná – V. Lipník – Strážany,

STL Kremná – Hraničné – Mníšek nad Popradom – Sulín.

Návrh rozšírenia plynifikácie v súvislosti s nárastom počtu obyvateľov

Na území kraja sa nachádzajú sídla s prognózou významného nárastu počtu prevažne marginalizovanej skupiny obyvateľov (tabuľka vyššie). Prevažná väčšina týchto obcí je plynifikovaná. Je potrebné do budúcnosti uvažovať s posúdením kapacít a rozšírením existujúcej distribučnej siete pre tieto územia intenzívnej urbanizácie.

Preprava zemného plynu cez územie Slovenska

Prevádzkovateľom tranzitnej siete na Slovensku je spoločnosť EÚstream, a. s. Cez územie Prešovského kraja v súčasnosti neprechádzajú prepravné plynovody ani tranzitné prepojenia so susednými krajinami.

Najvýznamnejším projektom v procese plánovania, ktorý bol zaradený na zoznam spoločného záujmu Európskej únie je prepojovací plynovod „Eastern route“ DN 1000 Slovensko – Poľsko (Veľké Kapušany – Lupkowska Pass – Strachocina). Jeho zaradenie medzi významné investície v Slovenskej republike je v štádiu prípravy.

Preferovane navrhovaná trasa prechádza územím Prešovského kraja v úseku: Chlmec – Hažín nad Cirochou – Kochanovce – Udavské – Ľubiša – Hankovce – Koškovce – Jabloň – Rokytov pri Humennom – Zbojné – Svetlice – Výrava – Lupkowska Pass.

- zaktualizovať trasu VTL plynových rozvodov Lipany - Lúčka,

- zohľadniť vydané územné rozhodnutie na stavbu STL plynovod s objektmi RS 5000 s VTL plynovodom v Bretejovciach a trasa STL plynovodu Bretejovce - Šarišské Bohdanovce - Nová Polhora,

- navrhnuť spôsob plynifikácie 15 obcí okresu Stropkov,

- prehodnotiť územné možnosti vedenia plánovaného prepojenie prepravných systémov plynovodov SR a Poľska novým koridorom VTL plynovodu, ktorý prechádza oboma našimi regiónmi (podľa podkladu EÚstream, a. s. V úseku cez Košický kraj je navrhovaný v trase Veľké Kapušany - Stretáva - Lastomír - Pozdišovce - Staré – PSK.

Zásobovanie teplom

Z energetických surovín sa na území kraja vyskytujú ložiská ropy a plynu. Geografickým prieskumom v oblasti Lipian bola okrem metánu zistená aj prítomnosť ľahkej parafinovej ropy a v oblasti Hanušovce v okrese Vranov nad Topľou bol zistený prítok metánu.

Výskyt lignitového uhlia sa zistil pri obci Banské v okrese Vranov nad Topľou. Sloje lignitu sa nachádzajú na ploche približne 6 km² v rôznych hĺbkových úrovniach od 4,5 m do 99,5 m.

Z prírodných zdrojov na teritóriu kraja sa nachádzajú ložiská termálnych vôd v širokom páse medzi Vysokými Tatrami a Vihorlatom. Ich výskyt bol overený prieskumom v okolí Popradu a Košíc. Majú teplotu okolo 90 °C a sú vhodné na energetické využitie. Na území s ložiskami termálnych vôd sú mestá Poprad, Kežmarok, Stará Ľubovňa, Levoča, Prešov, Sabinov, Humenné. Výdatnosť ložísk v západnej časti Poprad - Prešov sa odhaduje na 100 MW tepla v okolí Humenného na 800 - 1000 MW tepla.

Zvýšený stupeň plynofikácie obcí spôsobil, že v súčasných energetických podmienkach sa využíva málo zdrojov z energetických surovín. Vo vidieckych sídlach je na vykurovanie domov používané aj palivové drevo.

V oblasti zásobovania teplom nedošlo k výrazným zmenám výkonových kapacít priemyselných zdrojov tepla ako aj zdrojov tepla, ktoré zásobujú bytovo-komunálnu sféru. Vzhľadom na to, nedošlo ani k výraznému nárastu v oblasti spotreby jednotlivých druhov používaných palív.

Významnými zdrojmi tepla v kraji sú teplárne priemyselných podnikov, Teplárne Chemes, a. s. Humenné, Chemosvit, a. s. Svit a Vihorlat, s. r. o. Snina. Zásobujú obyvateľstvo teplom na kúrenie a prípravu teplej úžitkovej vody. Výhrevňa Spravbytu, a. s. Prešov pokrýva v meste Prešov čiastočne územné centralizované zásobovanie teplom.

Obnoviteľné zdroje energie

V súlade s Národným akčným plánom pre obnoviteľné zdroje energie (2011) a zákonom č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie, rozvoj obnoviteľných zdrojov energie je potrebné chápať komplexne. Národným cieľom je 14% pokrytia potreby z obnoviteľných zdrojov energie v roku 2020.

Okrem zhodnotenia energetickej efektívnosti je aj stanovenie pravidiel vzťahu medzi využívaním obnoviteľných zdrojov energie a ochranou prírody a krajiny tak, aby nebola ani jedna z týchto oblastí diskriminovaná. Súčasťou sú štandardy, ktoré je potrebné rešpektovať ako krajinnoekologické a environmentálne limity.

Intenzívnejšie využívanie OZE v kraji má svoje opodstatnenie nielen v legislatíve, ale aj z pohľadu environmentálnych činností potrebných pre rozvoj kraja a jeho dlhodobú stabilitu. Využívanie OZE významnou mierou prispieva k zvýšeniu sebestačnosti pri výrobe energie i pri energeticky efektívnom hospodárení s energiami v kraji. Zvyšovanie podielu OZE v energetickom mixe má kľúčovú úlohu pri dosahovaní trvalo udržateľného rozvoja kraja. Nasadzovanie OZE prispieva k znižovaniu emisií skleníkových plynov a iných škodlivín, k ochrane biodiverzity a má potenciál riešiť problematiku zaobchádzania s odpadmi. Optimálne nasadzovanie OZE zlepšuje celkový stav životného prostredia v regiónoch na strane jednej, pričom na strane druhej zlepšuje činitele vplyvajúce na zdravotný stav obyvateľstva v kraji. Investície do OZE podporujú rozvoj vzdelávania, rozvoj vidieka, medziregionálnu i medzinárodnú spoluprácu, podporujú vedu a výskum. Implementácia OZE v kraji prispieva k rozvoju služieb, podnikania, priemyslu a poľnohospodárstva, pričom napomáha tvorbe nových pracovných príležitostí a medziregionálnych rozdielov.

Budovanie dlhodobých zámerov implementujúcich OZE v kraji by malo prispieť k zvýšeniu kvality života v regiónoch kraja s dlhodobým dopadom pre budúce generácie. K naplneniu týchto zámerov bude potrebné:

- zvýšiť podporu kraja v oblasti dlhodobého nasadzovania obnoviteľných energií,

- zvýšiť energetickú efektívnosť v prevádzkovaných zariadeniach, znížiť energetickú náročnosť,
- zvýšiť využívanie obnoviteľných zdrojov energie na celkovej spotrebe energií,
- vybudovať odborné zázemie a energetický manažment v kraji.

Z hľadiska spôsobu zásobovania je možné rozdeliť sídla a ich časti v kraji na dve skupiny s rozdielnou dostupnosťou palív a energie. Ide o mestá a obce. V mestských zónach sa nachádza rozvinutá energetická infraštruktúra na vysokom stupni komfortu (zemný plyn, centrálné zásobovanie teplom). V obciach sa nachádza kvalitatívne rôznorodá energetická infraštruktúra často vyžadujúca podporu verejného sektora. Výhodou obcí oproti mestám je možnosť implementácie obnoviteľných zdrojov energie v komplexnom riešení pre užívateľov na plošne rozsiahlejšom území ako v mestách. Nakoľko si obnoviteľné zdroje žiadajú rôzny stupeň náročnosti, zásobovania, údržby a servisu, predstavujú obce zdroj potenciálnych rezerv potrebných pre zaistenie dlhodobej prevádzky s cieľom dosiahnuť kontinuálne nakladanie s energiami.

Hlavné priority v oblasti nasadzovania OZE v kraji sú:

- trvalo udržateľný rozvoj tak, aby boli uspokojené energetické potreby pre súčasnú i budúcu generáciu,
- nasadenie OZE pri zachovaní funkcií ekosystémov,
- vybudovať regionálnu sieť OZE pre zabezpečenie konkurencieschopnosti kraja,
- zaviesť systém hospodárneho nakladania s energiami v kraji.
- Opatrenia prijímané zainteresovanými skupinami v energetickom sektore kraja by mali pôsobiť v týchto hlavných oblastiach:
- monitoring, analýza a hodnotenie,
- výchova a vzdelávanie širokej verejnosti a cieľových skupín v oblasti efektívneho nakladania s energiou,
- podpora úspor energie a podpora obnoviteľných zdrojov energie,
- podpora pilotných projektov,
- implementácia takých riešení, ktoré predstavujú vzorové prístupy pri prevádzkovaní budov a poskytovaní služieb,
- podpora pracovných miest súvisiacich s energiou, ktorá významne vplyva na produkciu skleníkových plynov.

Prioritou v oblasti implementácie OZE musí byť podpora vytvárania úspor energie, ktorá predstavuje základ pre nasadenie OZE v kraji. Implementácia OZE musí vychádzať z konkrétnych opatrení so súčasným zhodnotením energetickej efektívnosti. Vybudovať dispečingy v oblasti spotreby a nakladania s energiami je prvým a nevyhnutným krokom. Nasledovať by mali jasne definované potreby, požiadavky a činitele vplyvajúce na výrobu, distribúciu a spotrebu energie s výraznou podporou OZE. Je potrebné aj posúdiť možnosť využitia poľnohospodárskych prebytkov (slama, odrezky, fytomasa a pod.), ako aj možnosť využitia tepla z geotermálnych vrtov. Podporovať malé vodné elektrárne, ktoré stavebnou činnosťou významne neovplyvnia vodné toky. Vybudovať miesta prvého kontaktu s cieľom zabezpečiť kvalitnú odbornú poradenskú činnosť v oblasti nasadzovania OZE pre konkrétne zariadenia, budovy i širokú verejnosť. Pri stavebnom konaní doporučovať analýzu možnosti využitia slnečnej energie. Je potrebné podporiť výskumnú a publikačnú činnosť v kraji pri nasadzovaní OZE.

V rámci rozvoja energeticky efektívneho nakladania s energiami a zásobovania energiami je potrebné sa v podmienkach kraja v oblasti OZE sústrediť na:

- Energetické využívanie biomasy, ktoré rozvíja malé a stredné podnikanie v oblasti výroby a dodávky biopalív. Nepotravinárska výroba energetickej a technickej biomasy podporuje rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva v kraji. Významným prvkom je bioplyn.
- Využívanie termosolárnych systémov s akumuláciou tepla - inštalácia solárnych kolektorov na strechy rodinných domov a budov pre prípravu TUV a predohrev, rozvíja malé a stredné podnikanie a znižuje prevádzkové náklady na bývanie a využívanie budov.
- Výroba elektriny zo slnka – fotovoltaika. Výroba elektriny vo fotovoltaiických paneloch je environmentálne šetrná a umožňuje využitie elektriny nezávisle na elektrizačnej sústave. Fotovoltaiickú energiu je nutné vnímať ako doplnkový zdroj, schopný uspokojiť potreby zákazníka. Podmienkou je nutná analýza skutočnej spotreby a energetických nárokov u subjektu, ktorý toto zariadenie prevádzkuje.
- Využívanie geotermálnej energie v kombinácii s tepelnými čerpadlami. Tepelné čerpadlá využívajú obnoviteľný zdroj energie a prispievajú k znižovaniu energetickej náročnosti. Počiatočné investičné náklady sú však značne vysoké.
- Využívanie energie malej vody (malé vodné elektrárne do 10 MW). Výroba elektriny v malých vodných elektrárnach je environmentálne šetrná a umožňuje využitie elektriny nezávisle na elektrizačnej sústave. Implementované projekty musia zohľadňovať kritériá vplyvu na zmeny hydrologických charakteristík územia.
- Využívanie energie vetra (veterné elektrárne). Výroba elektriny vo veterných elektrárnach je environmentálne šetrná a umožňuje využitie elektriny nezávisle na elektrizačnej sústave. Podpora takéhoto druhu OZE môže byť hodnotená negatívne z pohľadu vplyvu na estetickú hodnotu životného prostredia.
- Znižovanie mernej spotreby pre vykurovanie budov (znižovanie tepelných strát pri obnove bytového fondu) predstavuje sanácia budov vrátane zateplovania. Toto smerovanie rozvíja malé a stredné podnikanie a využívanie nehnuteľností s cieľom zvýšiť kvalitu a dostupnosť poskytovaných služieb. Tepelné izolácie šetria energiu a zároveň predlžujú životnosť obvodového plášťa budovy.
- Podpora budovania pasívnych domov je cestou dosahovania nižších tepelných strát nových budov. Pasívna budova vo svojej podstate vyžaduje dodávky energie (hlavne tepla) z externých zdrojov len vo veľmi malom množstve. Výstavba pasívnych rodinných domov a budov rozvíja malé a stredné podnikanie a podporuje rozvoj kombinovaných zdrojov energií, vrátane inovácii v oblasti merania a regulácie.
- Inštalácia rekuperačných technológií a využitie odpadového tepla.

Solárna energia

Zdroje solárnej energie

Lokalita zdroja	Palivo primárneho zdroja	Inštalovaný výkon generátora(ov) [kW]
FVE Kobyly 1	slnečná energia<1MW	998
FVE Vaniškovce	slnečná energia<1MW	220
Kobyly 2	slnečná energia<1MW	999
FVE Rokyty pri Humennom	slnečná energia<1MW	998
FVE Humenné 1	slnečná energia<1MW	998
FVE Humenné 1	slnečná energia<1MW	998
FVE Humenné	slnečná energia<100kW strecha	100
FVE Abrahámovce	slnečná energia<1MW	998
FVE Drienov	slnečná energia<1MW	998
FVE Varhaňovce	slnečná energia<1MW	990
FVE Lemešany	slnečná energia<1MW	600
FVE Drienov	slnečná energia<1MW	998
FVE Drienov	slnečná energia<1MW	998
FVE Drienov	slnečná energia<100kW strecha	100
FVE Drienov	slnečná energia<100kW strecha	100
FVE Lipany	slnečná energia<1MW	998
FVE Jakubovany	slnečná energia<1MW	995
FVE Nižná Šebastová	slnečná energia<1MW	250
FVE Ľubotice	slnečná energia<1MW	998
FVE Fulianka 1	slnečná energia<1MW	799
FVE Fulianka 2	slnečná energia<1MW	989
FVE Ostrovany 1	slnečná energia<1MW	998
FVE Ostrovany 2	slnečná energia<1MW	998
FVE Ostrovany 3	slnečná energia<1MW	990
FVE Ostrovany 4	slnečná energia<1MW	990
FVE Medzany 1	slnečná energia<1MW	974
FVE Teriakovce	slnečná energia<1MW	999
FVE Červenica	slnečná energia<1MW	805
Snina	slnečná energia<100kW strecha	100
FVE Mečedelovce 1	slnečná energia<1MW	354
FVE Mečedelovce 2	slnečná energia<1MW	743
FVE Šambron	slnečná energia<1MW	989
Veľký Lipník	slnečná energia<1MW	990
FVE Turany nad Ondavou	slnečná energia<1MW	590
FVE Malá Domaša	slnečná energia<1MW	730
FVE Hlinné	slnečná energia<1MW	999
FVE Čierne nad Topľou 1	slnečná energia<1MW	1000
FVE Čierne nad Topľou 2	slnečná energia<1MW	1000
FVE Kladzany	slnečná energia<1MW	989
FVE Ondavské Matiašovce	slnečná energia<1MW	993
Celkom		32343

Zdroj: Vsl. distribučná a. s. Košice

Využívanie solárnej energie je doterajším spôsobom nešetrné ku krajine - lokálnej faune a flóre. Predpokladom je prioritne využívať tzv. ostrovnú solárnu energiu na objektoch v zastavaných územiach obcí.

Veterná energia

Existujúce zdroje veternej energie sú zanedbateľné v oblasti zásobovania elektrickou energiou z hľadiska kvality a spoľahlivosti dodávok energie pre odberateľov.

Spotreba el. energie za r. 1996, 2013 pre maloodber (MO) a veľkoodber (VO) po jednotlivých okresoch. Súčasne je tu uvedený predpokladaný nárast spotreby do r. 2022.

Zdroje veternej energie

Okres	1996			2013			2022		
	MO	VO	spolu	MO	VO	spolu	MO	VO	spolu
	GWh	GWh	GWh	GWh	GWh	GWh	GWh	GWh	GWh
Humenné	60,6	30,2	90,8	63,90	90,03	153,93	67,43	95,01	162,44
Vranov	105	25	130	82,32	41,35	123,67	86,87	43,64	130,51
Snina	37,5	15,3	52,8	38,34	26,36	64,70	40,46	27,82	68,28
Medzilaborce	19,3	5,8	25,4	12,80	1,87	14,67	13,51	1,97	15,48
Stropkov	21,6	12,6	34,2	20,65	10,38	31,03	21,79	10,95	32,75
Svidník	40,2	10,6	50,8	31,70	7,19	38,89	33,45	7,59	41,04
Bardejov	77,5	36,5	114	75,38	41,58	116,96	79,55	43,88	123,43
Prešov	198	173,2	371,2	202,09	163,27	365,36	213,27	172,30	385,57
Sabinov	53,4	29,4	82,8	51,39	34,14	85,53	54,23	36,03	90,26
St. Ľubovňa	63,9	27,5	91,4	55,00	27,11	82,11	58,04	28,61	86,65
Kežmarok	35,2	27,7	62,9	78,04	34,67	112,71	82,36	36,59	118,94
Levoča	52,8	15,4	68,2	46,00	6,80	52,80	48,54	7,18	55,72
Poprad	161,9	149,7	311,6	139,80	201,69	341,49	147,53	212,85	360,38
Spolu	926,9	558,9	1485,8	897,41	686,44	1583,85	947,05	724,41	1671,46

Zdroj: Vsl. distribučná, a. s. Košice

Limity a požiadavky pre umiestňovanie veterných parkov a veterných elektrární na území

Pre oblasť umiestňovania projektov využívania veternej energie s vhodnými veternými pomermi sa navrhuje rozdelenie územia Prešovského kraja z hľadiska environmentálnych a ďalších chránených záujmov a obmedzení rozdeliť do nasledujúcich skupín:

- územia vhodné,
- územia podmienene vhodné,
- územia nevhodné.

Územia vhodné pre výstavbu veterných parkov a veterných elektrární (VP a VE) sú:

územia s dostatočným technickým potenciálom preukázaným meraním, kde je záruka dosiahnutia minimálne stanovenej hranice efektívneho využívania VE a VP,

územia, ktoré nezaťažuje žiadny limit, či obmedzenie, zakotvené v platnej legislatíve,

územia s 1. stupňom ochrany prírody a krajiny, okrem: prvkov ÚSES (územného systému ekologickej stability), CHVÚ, území Európskeho významu s 1. stupňom ochrany, dôležitých migračných ciest vtákov, netopierov a dôležitých zimovísk podľa zákona č. 543/2002 Z. z. (túto skutočnosť je potrebné doložiť intenzívnym ornitologickým a chiropterologickým monitoringom druhov v trvaní minimálne 1 rok),

územia nížin, pahorkatín a stredných pohorí so zastúpením technických prvkov, najmä okolie klasických energetických zdrojov, okolie nadzemných vedení veľmi vysokého napätia, okolia výrobných, skladových a priemyselných komplexov, krajina s rozmiestnenou infraštruktúrou ako cesty, diaľnice, železnice, či inak environmentálne narušená krajina, územia pasienkov, či inak nevyužívanej poľnohospodárskej pôdy a pod.,

územia so strednou a nízkou kvalitou poľnohospodárskych pôd, t. j. pôdy zaradené podľa skupiny BPEJ od 5. až do 9. skupiny,
územia, kde je možné dosiahnuť akceptáciu VE a VP miestnou samosprávou a obyvateľstvom spôsobom zakotveným v právnom poriadku SR.

Územia podmiennečne vhodné pre výstavbu VE a VP boli rozdelené na dve kategórie:

Prvou skupinou (územia podmiennečne vhodné s obmedzeniami) sú územia, v ktorých je potrebné preskúmať, či nie sú zaťažené odbornými či legislatívnymi obmedzeniami. V prípade, že áno, je ich potrebné dokladovať vyjadreniami, či stanoviskami relevantných orgánov alebo jednoducho dlhodobými pozorovaniami v danej lokalite pred alebo v procese EIA. Platí, že kategória území podmiennečne vhodných s obmedzeniami je menej prísna v porovnaní s územiaми podmiennečne vhodnými s prísnyim odborným limitom. Toto musí byť zohľadnené aj váhou jednotlivých hodnotiacich kritérií v procese EIA.

Druhou skupinou (územia podmiennečne vhodné s prísnyim odborným limitom) sú územia, kde budú v procese hodnotenia a posudzovania vplyvov na životné prostredie uplatňované prísne odborné limity, ktoré bude nutné pred a v procese EIA doložiť odbornými štúdiami, posudkami, vyjadreniami, resp. povoleniami relevantných orgánov, z ktorých bude zrejmé, že výstavba VE a VP nebude mať negatívny vplyv na životné prostredie, či neohrozí iný, v dokumente definovaný, chránený záujem.

Zaradenie územia do tejto kategórie neznamena automaticky nemožnosť budúceho umiestnenia VE a VP, ale indikuje potrebu intenzívneho skúmania daného územia z hľadiska možného ohrozenia chránených záujmov. Je pochopiteľné, že ak uvádzame niekoľko stometrové pásmo napr. od lesa, nemôže to automaticky znamenať, že na celom území SR sa v tomto páse zeme nachádzajú chránené druhy, druhy vtákov, ktoré by mohli byť VE a VP ohrozené pri preletoch, hniezdení a pod. Je zrejmé, že čím viac chránených záujmov sa na posudzovanom území vyskytuje, tým komplexnejšie musí byť ich posúdenie. Rozdelenie území do dvoch kategórií nevylučuje súbeh odborných limitov a obmedzení z oboch skupín.

Územia podmiennečne vhodné s obmedzeniami pre výstavbu veterných parkov sú:

územia s 2. stupňom ochrany okrem: území európskeho významu s 2. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO a zóna D chránených území,

navrhované a vyhlásené chránené vtáčie územia a významné vtáčie územie (SOVS);

oblasti s výskytom chránených druhov vtákov a netopierov vrátane ich zimovísk a migračných trás mimo hydrických biokoridorov,

okolie nadregionálnych hydrických biokoridorov do vzdialenosti 200 m - konkrétne požadované odstupové vzdialenosti v posudzovanej lokalite spresní ornitológ v procese EIA, pričom môže navrhnúť vzdialenosť skrátiť a aj predĺžiť,

okolie turistických centier celoštátneho, nadregionálneho a regionálneho významu - obmedzenia a podmienky na konkrétnej lokalite VE spresní posudzovanie EIA na základe štúdie viditeľnosti a vizualizácie alebo krajinárskej štúdie,

regióny cestovného ruchu II. kategórie (s národným významom) - zámer je potrebné prekonzultovať so Slovenskou agentúrou cestovného ruchu a odbornými orgánmi cestovného ruchu VÚC. V prípade pochybností, či rozporov obmedzenia a podmienky na konkrétnej lokalite VE spresní posudzovanie EIA na základe štúdie viditeľnosti (vizualizácie) alebo krajinárskej štúdie,

okolie železníc, cestných komunikácií, turisticky značených chodníkov, cyklotrás a iných líniových stavieb (potrebné posúdiť bezpečnostné riziká: napr. odpadávanie námrazy z točiacej sa vrtule VE). V prípade, že použitia technológia danú problematiku rieši rozmrazovaním, resp. automatickým zastavovaním rotora turbíny, je uvedený limit považovaný za bezpredmetný. V ostatných prípadoch je potrebné v predkladanom zámere uvedenú problematiku opísať a navrhnúť potrebné opatrenia,

územia mimo ochranných pásiem letísk a leteckých pozemných zariadení z hľadiska výšky stavby,

oblasti lazov (lazičné osídlenie) - to, či je príslušné územie potrebné chrániť a v akom rozsahu určí odborník v krajinárskej štúdii,

evidované archeologické lokality s potenciálom na vyhlásenie za nehnuteľnú kultúrnu pamiatku, t. j. lokality ako napr. praveké mohyly, resp. mohylové háje či torzá zaniknutých stavieb (hrádkov, hradísk, ochranných valov, kostolov, kláštorov a pod.),

tiché oblasti v otvorenej krajine v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 2/2005 Z. z.,

vodárenské zdroje - chránené vodohospodárske oblasti a ochranné pásma vodárenských zdrojov II. stupňa,

ochranné pásmo II. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov,

územia s klimatickými podmienkami vhodnými na liečenie a kúpeľné miesta, prírodné liečebné kúpele a kúpeľné liečebne (pokiaľ to štatút nezakazuje),

územia vo vizuálnom kontakte s existujúcimi kultúrnymi, historickými a prírodnými dominantami (ochrana vžitých diaľkových pohľadov na charakteristické dominanty našej krajiny). Vyžaduje sa nezávislé posúdenie odborníkom, vypracovanie štúdie viditeľnosti (vizualizácia), prípadne krajinárska štúdia v rámci EIA. V prípade kultúrnych a historických pamiatok je potrebné stanovisko Pamiatkového úradu SR,

- vizuálne exponované lokality, ktoré sú v diaľkových a sektorových pohľadoch na panorámy krajiny a na siluety krajiny (územia zaradené do kategórie A limitov) viditeľné v jednotlivých vizuálnych pásmach 5 - 10 km, 10 – 15 km, 15 – 20 km pri zreteľnej viditeľnosti kdekoľvek v zornom poli. Vyžaduje sa nezávislé posúdenie odborníkom a vypracovanie krajinárskej štúdie v rámci EIA so zhodnotením, či nedôjde k narušeniu línie siluety alebo panorámy krajiny,

ochranné pásma vodárenských zdrojov III. stupňa,

územia poľnohospodárskych pozemkov, na ktorých sa vyskytujú funkčné hydromelioračné zariadenia,

územia 200 m od hranice lesných porastov a plochy nelesnej drevinovej vegetácie charakteru lesa (požadované odstupové vzdialenosti v konkrétnej lokalite VE a VP budú spresnené v procese EIA),

územia poľnohospodárskych pozemkov, na ktorých sa vyskytujú funkčné hydromelioračné zariadenia,

chránené ložiskové územia a prieskumné územia.

Územia podmiennečne vhodné s príslym odborným limitom pre výstavbu VE a VP sú:

- územia s vysokou a mimoriadnou kvalitou poľnohospodárskych pôd, t. j. pôdy zaradené podľa skupiny BPEJ do 1. až 4. skupiny,
- priestory určené na plnenie úloh rezortu Ministerstva obrany SR definované MO SR ako územia ochranných pásiem vojenských leteckých pozemných zariadení a územia, ktoré sa využívajú vojenským letectvom na letecký výcvik od výšky 0 m

nad terénom (obmedzený priestor – AMC – spravovaný priestor). Na podmienene vhodných územiach je udelenie súhlasu s výstavbou VE a VP podmienené vypracovaním štúdie letecko-prevádzkového posúdenia vplyvu VE a VP na prevádzku vojenského letectva, ktorá preukáže, že stavba žiadnym spôsobom neovplyvní bezpečnosť letovej prevádzky vojenského letectva,

- lesné porasty (podľa definície v zákone č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov) a územia 50 m od ich hranice,
- navrhované a vyhlásené územia Európskeho významu (ak nie sú zároveň územím, na ktoré sa vzťahuje 3. až 5. stupeň ochrany),
- územia chránených krajinných oblastí,
- prvky miestneho územného systému ekologickej stability,
- prvky regionálneho územného systému ekologickej stability,
- prvky nadregionálneho územného systému ekologickej stability,
- okolie vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100m od brehovej čiary, ktoré nie sú regionálnymi a nadregionálnymi hydrickými biokoridormi (konkrétne požadované odstupové vzdialenosti v posudzovanej lokalite spresní ornitológ v procese EIA, pričom môže navrhnúť vzdialenosť skrátiť a aj predĺžiť),
- okolie regionálnych hydrických biokoridorov min. 200 m (konkrétne požadované odstupové vzdialenosti v posudzovanej lokalite spresní ornitológ v procese EIA, pričom môže navrhnúť vzdialenosť skrátiť a aj predĺžiť),
- regióny cestovného ruchu I. kategórie (s medzinárodným významom) a územia zaradené do vyššej kategórie ako príslušný región - zámer je potrebné prekonzultovať so Slovenskou agentúrou cestovného ruchu a odbornými orgánmi cestovného ruchu VÚC. V prípade pochybností či rozporov obmedzenia a podmienky na konkrétnej lokalite VE spresní posudzovanie EIA na základe štúdie viditeľnosti (vizualizácie) alebo krajinárskej štúdie.
- územia mimo ochranných pásiem letísk a leteckých pozemných zariadení (koncové riadené oblasti letísk - TMA) podľa definície Leteckého úradu SR,
- vizuálne exponované lokality, ktoré sú v diaľkových a sektorových pohľadoch na prírodné a kultúrne pamiatky (zaradené do nevhodných území – limit A) viditeľné v jednotlivých vizuálnych pásmach 5 – 10 km, 10 – 15 km, 15 – 20 km pri silnej viditeľnosti kdekoľvek v zornom poli (obmedzenia a podmienky na konkrétnej lokalite VP spresní posudzovanie EIA na základe krajinárskej štúdie).
- Územia nevhodné pre výstavbu veterných parkov:
- územia s bytovou a občianskou vybavenosťou, vrátane území na tento účel vyčlenených v platných územných plánoch a územia v ich bezprostrednom okolí, kde nie je možné dosiahnuť splnenie hlukových hladín daných Vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z.,
- územia s 3., 4. a 5. stupňom ochrany plus zóny A, B a C chránených území,
- Územia medzinárodného významu. Patria sem mokrade medzinárodného významu (Ramsarské lokality), lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO, lokality s udeleným európskym diplomom a biosférické rezervácie,
- priestory určené na plnenie úloh rezortu Ministerstva obrany SR). Nevhodné sú rovnako územia v ochranných pásmach a prekážkových rovinách vojenského letiska Prešov.

- ochranné pásma letísk, a leteckých pozemných zariadení,
- ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
- vodárenské zdroje - ochranné pásma vodárenských zdrojov I. stupňa,
- ochranné pásmo I. stupňa prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov;
- kúpeľné miesta, prírodné liečebné kúpele a kúpeľné liečebne (pokiaľ to štatút kúpeľného miesta, liečebných kúpeľov a kúpeľnej liečebne zakazuje),
- kultúrne pamiatky, pamiatkové územia a územia zapísané do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva a ich ochranné pásma (vrátane významných a charakteristických pohľadov na tieto územia),
- z hľadiska vizuálnej exponovanosti lokality pre veterný park priestory prírodných a kultúrnych pamiatok (zaradených do nevhodných území – limit A) viditeľné v jednotlivých vizuálnych pásmach 0 - 1,2 km, 1,2 - 3,5 km a 3,5 - 5 km,
- dobývacie priestory,
- ochranné pásma líniových objektov, nadradenej infraštruktúry (diaľnice a rýchlostné cesty, ostatné cesty, železnice),
- ochranné pásma líniových objektov – produktovody, zariadenia rozvodov plynu a rozvody elektrickej energie,
- pásma fyzickej ochrany jadrových zariadení,
- ochranné pásma pohrebísk (Zákon č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov),
- bezprostredné okolie vojnového hrobu.

Odporúčané štandardy pre veterné elektrárne

Všetky projekty rozvoja veternej energie navrhované na území kraja musia implementovať nasledujúce štandardy:

- dôkladný výber lokality na umiestnenie VE a VP v spolupráci s miestnou samosprávou a regionálnymi orgánmi ochrany životného prostredia ešte pred spracovaním zámeru podľa zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov s cieľom vylúčiť prekážky definované legislatívou a vyššie uvedenými limitmi,
- úzka spolupráca s dotknutými obcami a dotknutými orgánmi podľa zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, v zámere dokladovať minimálne ročným meraním reálny technický potenciál veternej energie danej lokality (na stožiar vo výške minimálne 40 m, alebo vo výške 30 m, pokiaľ sa zároveň na tom istom meracom stožiar zaznamenáva meranie aj v inej nižšej výške), ktorá potvrdí efektívnosť budúceho záberu krajiny vzťahnutú na použitú technológiu a predpokladanú vyrobenú elektrickú energiu.

Pokiaľ MH SR nevydá iné usmernenie, bude MŽP SR považovať za najnižší prípustný jednotkový inštalovaný výkon jednej veternej elektrárne 1,5 MW a súčasne bude vyžadovať preukázanie minimálne 20%-nej ročnej využiteľnosti pri prevádzke veternej elektrárne alebo veterného parku, ktorá bude predpokladom na povolenie výstavby veternej elektrárne alebo veterného parku v požadovanej lokalite. Ročná využiteľnosť (MWh) sa chápe ako súčin inštalovaného výkonu veternej elektrárne alebo veterného parku (MW)

a celkového ročného časového fondu v hodinách (8 760 hodín).

Všetky elektrické vedenia VE alebo VP realizovať podzemným vedením. Toto sa nevzťahuje na nevyhnutné pripojenie VE alebo VP do prenosovej alebo distribučnej sústavy, ktoré je možné zrealizovať aj vo forme nadzemného elektrického vedenia.

Monitoring vtáctva a netopierov v zmysle metodiky BACI minimálne 1 rok pred výstavbou a 1 rok počas prevádzky. Pri posudzovaní vplyvu je odporúčané vykonať intenzívny ornitologický a chiropterologický monitoring druhov v trvaní minimálne 1 rok.

Štúdiá vplyvu na obraz krajiny a vizualizácia v krajine. Vizualizáciu vykonať z typických smerov (okolité obce, dôležité komunikácie, navštevované a frekventované dominanty a pod.).

- Archeologická štúdiá v lokalitách, uvedených v katalógovom liste v kategórii C.
- V súlade s predpokladanými dopadmi implementovať kompenzačné opatrenia stanovené v záveroch EIA.
- Vypracovanie podkladov (predloženie hlukovej štúdie) pre konkrétnu lokalitu, ktoré preukážu plnenie prípustných hladín hluku, stanovených Vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z. , ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Splnenie limitov uvedených v legislatíve bude pri kolaudačnom konaní potrebné dokladovať meraním.
- V investičnom zámere počítať iba s výstavbou VE a VP, ktorá využíva najmodernejšie dostupné technológie, dosahuje najnižšiu hlučnosť (mechanickú a aerodynamickú, vrátane konštrukcie stožiarov), má najmenšie nároky na záber územia, pracuje v spektre nízkych otáčok. Požaduje sa dodávka zariadenia z novovyroby – túto skutočnosť je potrebné uviesť v zámere predkladanom do EIA a doložiť príslušným certifikátom v kolaudačnom konaní.
- VE a VP schvaľovať ako stavby na dobu určitú, ktoré musia byť vlastníkom alebo užívateľom stavby úplne odstránené k poslednému dňu platnosti povolenia trvania stavby (ak nebude vydané iné stavebné povolenie, ktoré počítá s využitím niektorej časti stavby).
- Doloženie „Osvedčenia MH SR o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky SR“ podľa § 11 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov (spôsob a termín vydania osvedčenia v procese povoľovania VE a VP určí MH SR).

Návrh iných podmienok sledovaných pri povoľovaní výstavby VE a VP:

Pripojenie VE a VP do distribučnej alebo prenosovej sústavy v spoločnom mieste pripojenia, ak zodpovedné orgány distribučnej alebo prenosovej sústavy neurčia inak;

- nadzemné elektrické vedenia musia byť v miestach, kde tieto vedenia križujú významné migračné trasy vtákov, vybavené výstražnými prostriedkami, ktoré účinne zabránia zrážkam a usmrčovaniu vtákov s vodičmi vedení.
- Prednosť bude mať budovanie VE a VP v blízkosti vhodných miest spotreby nimi vyrobenej elektrickej energie alebo zariadení na akumuláciu nimi vyrobenej elektrickej energie v inej forme.
- Zviditeľnenie listov vrtúľ veternej elektrárne pre účely leteckej prevádzky farebným označením v zmysle schválených podmienok Leteckého úradu SR a v súlade s požiadavkami ICAO – Annex 14 Zmluvy č. 147/1947 Zb., o medzinárodnom

civilnom letectve, umiestnených na statických častiach veternej elektrárne, pokiaľ všeobecne záväzný predpis nestanoví iné požiadavky.

- Osvetlenie (ak je odborným orgánom vyžadované) realizovať na stožiar prerušovaným (teda nie stálym alebo rýchlo pulzujúcim) svetlom, ktoré je pre vtáky v noci menej lákavé. Pokiaľ to nie je legislatívou vylúčené, technicky riešiť osvetlenie tak, aby nebolo priamo viditeľné z úrovne terénu v bezprostrednej blízkosti VE.
- Nosný stĺp (resp. stožiar) rotora, gondola a rotory VE by mali byť navrhnuté výhradne s antireflexnou matnou povrchovou úpravou v odtieni svetlej šedej farby, resp. vo farebnej úprave, ktorá pomôže začleneniu VE a VP do krajiny.
- Je doporučené používanie biodegradovateľných olejov a mazadiel pri prevádzke VE;
- Zákaz umiestňovania reklám alebo reklamných zariadení na jednotlivých častiach VE, prípustné sú technické informácie umiestnené pri päte stožiaru veternej elektrárne; je prípustné na stožiar umiestniť iné zariadenie využívajúce OZE.
- VE a VP alebo ich jednotlivé stožiare neoplocovať mimo hranice zastavaného územia obce.
- Vedľajšie stavby (napr. trafostanice, informačné centrá a pod.) k výstavbe VE a VP umiestňovať prednostne iba do zastavaného územia obce, resp. na stožiar VE, ak nie je technológia predpísaným spôsobom schválená pre EÚ s transformátorom umiestneným pri päte stožiara.
- Obslužné komunikácie spevňovať iba kamenivom (alebo vhodným miestnym materiálom), prípadne polovegetačnými tvárniciami a nie nepriepustnou povrchovou úpravou. Obslužné komunikácie k VE a VP s nepriepustnou úpravou možno pripustiť iba v prípade, že sa preukázateľne stanú súčasťou cestného systému okolitého územia.
- Monitoring bioty (zoozložky, fytozložky, lesných a nelesných biotopov) najmenej 1 rok pred realizáciou VE a minimálne 1 rok po spustení prevádzky VE zo strany investora na územiach národného a európskeho významu (stanoví sa v odôvodnených prípadoch v procese EIA, avšak iba na územiach podmienene vhodných s prísnyim odborným limitom, ak sa tento limit týka ochrany bioty).
- Na ploche VP sa pokúsiť právne relevantným spôsobom obmedziť v spolupráci s miestnymi pestovateľmi výsadbu pre vtáky atraktívnych druhov rastlín (slnečnica, repka olejná a ďalšie) a ozimín. V prípade neúspechu investora zapojiť do vyjednávania ŠOP a regionálne orgány životného prostredia.

Limity pre umiestnenie veterných elektrární a veľkosť veterného parku.

Všetky projekty výstavby veterných elektrární musia zohľadňovať nasledujúce limity a minimálne odstupy:

- diaľnice a cesty pre motorové vozidlá – ochranné pásma v zmysle legislatívnych predpisov,
- vodné toky a plochy – min. 100 m,
- obývané územia – min. 500 m, s výnimkou území s osobitou ochranou pred hlukom, kde sa odstup zvyšuje na min. 1000 m,
- prvky ÚSES – min. 200 m,

- významné prírodné krajinné štruktúry (stromoradia, vetrolamy, okrem prvkov ÚSES) – min. 200 m,
- ucelené lesné komplexy – min. 200 m,
- energovody – ochranné pásma v zmysle legislatívnych predpisov,
- pri umiestňovaní veterných elektrární dodržiavať požiadavku na ochranu poľnohospodárskej pôdy zaradenej podľa skupiny BPEJ do 1. až 4. skupiny,
- vo voľnej poľnohospodársky využívané krajine nenarušovať organizáciu pôdneho fondu,
- pri zásahu do systému vybudovaných hydromelioračných zariadení zachovať ich funkčnosť,
- maximálne do 20 stožiarov veterných elektrární s prihliadnutím na miestne podmienky a obmedzenia z pohľadu ochrany ŽP a obyvateľstva.

Vodná energia

Zdroje vodnej energie nad 100kW

Lokalita zdroja	Palivo primárneho zdroja	Inštalovaný výkon generátora(ov) [kW]
MVE Huncovce	vodná energia	500
MVE Spišská Belá, Myší Vršok	vodná energia	200
MVE Spišské Bystré	vodná energia	110
MVE Liptovská Teplička	vodná energia	400
MVE Starina	vodná energia	132
Stakčín	vodná energia	400
Sulín	vodná energia	945
Stará Ľubovňa	vodná energia	510
Nižné Ružbachy	vodná energia	980
MVE Malá Domaša	vodná energia	215
Celkom		16792

Zdroj: Vsl. distribučná, a. s. Košice

Všeobecné limity a požiadavky pre umiestňovanie malých vodných elektrární na území Prešovského kraja:

Na Slovensku máme dnes vybudovaných už viac ako 250 malých vodných elektrární (MVE). Ich výstavba ako jedného (z hľadiska produkcie emisií) z najčistejších zdrojov energie má predovšetkým regionálny, resp. lokálny význam. Príklady z praxe dokazujú, že realizáciou stavieb charakteru MVE vznikajú negatívne vplyvy predovšetkým na faunu, a to hlavne na ichtyofaunu, ako aj čiastočné narušenie kvality vody v toku, scenérie a estetických hodnôt krajiny.

Pre vypracovanie limitov vhodnosti, resp. nevhodnosti výstavby MVE sa použilo hodnotenie stavu vybraných stredných a veľkých vodných tokov mimo sídel z hľadiska 4 kritérií:

- A) prekryv úseku toku s existujúcimi alebo navrhovanými chránenými územiami (cenné prírodné komplexy),
- B) hodnotenie kvality prítomnej ichtyocenózy,
- C) hodnotenie kvality morfológie a hydrológie koryta,
- D) hodnotenie kvality brehových porastov.

Na základe vyššie spomínaných kritérií z hľadiska predpokladu povolenia výstavby je potrebné rešpektovať nasledujúce kategórie, ktoré sú definované aj konkrétnymi limitmi:

- 1.) Nie je predpoklad povolenia výstavby (pokiaľ stavba nespadá pod výnimku podľa § 29 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).
 - úseky tokov v existujúcich chránených územiach v 4. a 5. stupni a úseky tokov, kde je oznámený zámer ich vyhlásenia v 4. a 5. stupni ochrany a medzinárodne významných mokradiach (Ramsarských lokalitách).
- 2.) Výstavba je veľmi problémová – povolenie len s prísnyimi podmienkami a požiadavkou na prísne nápravné a kompenzačné opatrenia.
 - úseky tokov v existujúcich chránených územiach v 2. a 3. stupni a úseky tokov, kde je oznámený zámer ich vyhlásenia v 2. a 3. stupni,
 - toky alebo úseky tokov, na ktorých je druhovo alebo početne nadpriemerné osídlenie rybami.

Pri výstavbe MVE vo veľkoplošných chránených územiach (CHKO, NP) treba okrem riešenia biologických problémov navrhnúť aj typické krajinársko-architektonické riešenie MVE, ktoré by neznehodnocovalo vzhľad chráneného územia.

- 3.) Výstavba je mierne problémová – povolenie s podmienkou nápravných a kompenzačných opatrení.
 - toky alebo úseky tokov, na ktorých je druhovo alebo početne priemerné osídlenie rybami,
 - morfologicky a hydrologicky nenarušené alebo len mierne narušené úseky tokov so zachovaným prirodzeným spôsobom prúdenia vody.
- 4.) Výstavba nie je problémová – predpoklady na povolenie výstavby s požiadavkou bežných nápravných opatrení zmierňujúcich negatívny dopad MVE na okolie.
 - úseky tokov mimo existujúcich alebo navrhovaných chránených území,
 - úseky, kde nie je predpoklad trvalého prežívania bežného spektra rýb kvôli extrémnej úprave toku, narušenému vodnému režimu alebo znečisteniu,
 - morfologicky a hydrologicky čiastočne narušené toky a zregulované úseky tokov bez samorevitalizačnej schopnosti,
 - kvalitné súvislé brehové porasty, s prirodzeným drevinovým zložením (s výnimkou úsekov s porastmi lužných lesov celoslovenského významu), ostatné brehové porasty a chýbajúce brehové porasty.

Pri príprave a plánovaní výstavby MVE je nevyhnutná:

- a) analýza a zhodnotenie potenciálu celého uvažovaného vodného toku (strategické posúdenie vhodnosti a limitov výstavby MVE na jednotlivých úsekoch toku) – SEA,
- b) podrobné vyhodnotenie predbežne vyselektovaných profilov - úsekov toku pre výstavbu MVE pri aplikácii komplexných environmentálnych limitov pre umiestnenie MVE – EIA.

Zámer

V súlade s koncepciou SR bol určený „Technicky využiteľný hydroenergetický potenciál pre malé vodné elektrárne (MVE)“, kde boli pridelené profily na území PSK.

Pridelené profily MVE v Prešovskom samosprávnom kraji

Pov.	Tok	Profil	rkm	Výkon (MW)	Výroba (GWh)	SOP	RZ
1. BaH	Topľa	Hanušovce II	45,700	0,218	1,160	NIE	NIE
2. BaH	Topľa	Skrabské	41,000	0,152	0,826	NIE	NIE
3. BaH	Topľa	Vyšný Žipov	37,900	0,240	1,280	ANO	ANO
4. BaH	Topľa	Hlinné	33,700	0,216	1,125	NIE	NIE
5. BaH	Laborec	Udavské	73,050	0,155	0,662	NIE	NIE
6. BaH	Laborec	Lackovce	70,100	0,190	0,818	NIE	NIE
7. BaH	Cirocha	Belá nad Cirochou I	19,800	0,072	0,340	NIE	NIE
8. BaH	Cirocha	Belá nad Cirochou II	17,800	0,115	0,540	NIE	NIE
9. BaH	Cirocha	Dlhé nad Cirochou	14,800	0,127	0,600	NIE	NIE
10. BaH	Laborec	Brekov	60,350	0,265	1,209	NIE	NIE
11. BaH	Ondava	Kladzany	54,000	0,140	1,088	NIE	NIE
12. BaH	Ondava	Poša	45,300	0,135	0,947	ANO	ANO
13. BaH	Topľa	Bardejov - HAT	107,300	0,072	0,288	ANO	ANO
14. BaH	Torysa	Drieňov	35,700	0,205	1,055	ANO	ANO
15. BaH	Vydranka	Vydraň	3,700	0,250	0,900	NIE	NIE
16. BaH	Laborec	Krásny Brod	109,400	0,085	0,380	NIE	NIE
17. BaH	Udava	Adidovce	11,800	0,420	3,126	NIE	NIE
18. BaH	Topľa	Ortáše	15,800	0,369	1,905	NIE	NIE

Biomasa

Celkové množstvo využiteľnej biomasy z drevospracujúcich prevádzok a z drevného odpadu po ťažbe v Prešovskom kraji je 302 413 ton. Z tohto bilancovaného množstva využiteľnej biomasy v drevnej hmote je možné vyrobiť ročne cca 3100 TJ (pri H = 12 MJ/kg), čo predstavuje cca 25% z tepelnej potreby bytovo-komunálnej sféry PSK.

Zdroje energie bioplynu, biomasy

Lokalita zdroja	Palivo primárneho zdroja	Inštalovaný výkon generátora(ov) [kW]
BPS Bardejov	biomasa	8 200
BPS Hertník	bioplyn	998
BPS Maľcov	bioplyn	800
KGJ Humenné	plyn ČOV	127
BPS Kamenica nad Cirochou	bioplyn	999
BPS Humenné	bioplyn	999
KGJ Žakovce	skládkový plyn	150
BPS Huncovce	bioplyn	990
BPS Kežmarok	bioplyn	999
BPS Lipany	bioplyn	999
BPS Matejovce	bioplyn	999

KGJ Kapušany	bioplyn	200
KGJ Kendice	plyn ČOV	172
Belá nad Cirochou	bioplyn	990
Snina	biomasa	12 480
Levoča	kogenerácia	200
BPS Plavnica	bioplyn	1000
Ladomirová	bioplyn	999
KGJ Brusnica	bioplyn	135
Sačurov	bioplyn	999
Celkom		33 435

Zdroj: Vsl. distribučná, a. s. Košice

Všeobecné limity na definovanie území vhodných na pestovanie monokultúr rýchlorastúcich energetických drevín a energetických rastlín plantážovým spôsobom

Monokultúrne porasty rýchlorastúcich drevín a viacročných bylín je možné prirovnať k agroekosystémom trvalých kultúr väčšinou bez dodatočného významného impaktu používania ochranných chemických prostriedkov a s redukovaným doplnkovým prísunom živín (prihnojovaním). Preto aj z hľadiska posudzovania ich pestovania na poľnohospodárskej pôde je potrebné nahliadať, napr. na pestovanie drevín, ako na trvalé kultúry.

A) Limity podľa typu a charakteru jednotlivých území z hľadiska pestovania monokultúr:

- 1.) územia limitované pre pestovanie monokultúr rýchlorastúcich energetických drevín a energetických rastlín (pestovanie vylúčené)
 - územia s právnou ochranou prírody stupňom 4 a 5,
 - územia európskeho významu sústavy NATURA 2000,
 - územia národných parkov vo všetkých stupňoch ochrany okrem ich ochranných pásiem.
- 2.) územia podmiennečne vhodné pre pestovanie monokultúr rýchlorastúcich energetických drevín a energetických rastlín - podmienky stanoví proces EIA
 - výlučne autochtónne dreviny a plodiny, za podmienky pestovania výlučne pôvodných druhov mozaikovitým (nie veľkoblokovým) spôsobom – max. veľkosť honu 3 - 5 ha (územia ochranných pásiem národných parkov; územia a chránených krajinných oblastí; ochranné zóny 500 m, tam, kde na územia národných parkov a chránených krajinných oblastí nenadväzujú ochranné pásma; ochranné zóny 500 m od území európskeho významu,
 - povolené autochtónne a introdukované dreviny a plodiny, za podmienky odsúhlasenia podmienok pestovania orgánom ochrany prírody (územia chránených vtáčích území (SPA) zo sústavy NATURA 2000; územia s výskytom (v okolí) významných biotopov podľa mapovania biotopov),
- 3.) ostatné územia (vrátane území s prvým stupňom ochrany - autochtónne bez limitu, introdukované na základe súhlasu orgánu štátnej ochrany prírody v zmysle zákona - pri rozsahu nad 300 ha uplatniť proces EIA, a to aj pri postupnom zakladaní porastov, bez ohľadu na charakter a pôvod pestovaných druhov.

B) Limity podľa vhodnosti výberu pestovanej monokultúry na základe charakteru vybraného územia:

- 1.) v depresných polohách, ťažké a veľmi ťažké pôdy – len dreviny,

- 2.) v štandardných polohách veľmi ťažké pôdy – doporučené dreviny na plytkých alebo silne skeletovitých pôdach, alebo kombinácii – doporučené dreviny,
- 3.) v štandardných polohách ťažké pôdy – odporúčené plodiny na stredne skeletovitých pôdach - doporučené plodiny aj dreviny,
- 4.) protierózna ochrana:
 - v štandardných polohách na silne erózne ohrozených a veľmi silne erózne ohrozených pôdach - doporučené plodiny aj dreviny,
 - v problematických polohách na silne erózne ohrozených a veľmi silne erózne ohrozených pôdach – len dreviny,
- 5.) v priestoroch s veľmi nízkym zastúpením lesných porastov a NDV a absenciou aj iných prvkov ÚSES – doporučená kombinácia plodín a drevín.

Poznámka:

Za štandardné polohy sa považujú poľnohospodárske pôdy so sklonom do 12 stupňov do nadmorskej výšky 600 m. n. m.

Za problematické polohy sa považujú poľnohospodárske pôdy so sklonom od 12 do 17 stupňov a od nadmorskej výšky 600 m. n. m., resp. ich kombinácia.

Geotermálna energia

V súčasnosti je v SR vymedzených 26 hydrogeotermálnych oblastí, resp. štruktúr. Geotermálne vody v SR doteraz overili pomocou vrtov v 15-tich vymedzených oblastiach. V rokoch 1971 - 2000 bolo realizovaných celkom 66 geotermálnych vrtov, ktorými sa overilo viac ako 1 000 l.s-1 s teplotou na ústí vrtu 20 - 129 °C, ktorých celkový tepelný výkon predstavuje cca 270 MWt (pri využití po referenčnú teplotu 15 °C).

V Prešovskom kraji sa nachádza 5 perspektívnych oblastí alebo štruktúr geotermálnych zdrojov:

- č. 10 Levočská panva (Z a J časť) s potenciálom 50-250 MWt je jedinou oblasťou v kraji, kde sa už geotermálna energia využíva, označovaná aj ako Popradská kotlina,
- č. 11 Košická kotlina s potenciálom nad 1000 MWt, na území PSK zatiaľ nevyužívané,
- č. 24 Levočská panva (SV časť) s potenciálom nad 1000 MWt, zatiaľ nevyužívané,
- č. 25 Humenský chrbát s potenciálom 250-1000 MWt, zatiaľ nevyužívané,
- č. 26 Prešovská kotlina – dubnická depresia /severné svahy Slanských vrchov/, zatiaľ nevyužívané zdroje, plánované k využitiu pre dodávku tepelnej energie pre obyvateľstvo.

Potenciál geotermálnej energie na východnom Slovensku je nasledovný:

Lokality vých. Slov.	Energetický potenciál MW	Očakávaný energetický výkon MW	Ročná výroba energie TJ
Košická kotlina	1200	200	6000
Popradská kotlina	70	25	220
Prešovská kotlina	1550	466	688

Prehľad evidovaných zdrojov s využiteľným tepelným výkonom nad 0,85MW

Územie	Počet lokalít	Využiteľné množstvo (l.s-1)	Technický využiteľný potenciál (MW)
SR	45	1353,80	21,90
Prešovský kraj	5	158,50	232,96

Prehľad evidovaných zdrojov s využiteľným tepelným výkonom pod 0,85MW

Územie	Počet lokalít	Využiteľné množstvo (l.s-1)	Technický využiteľný potenciál (MW)
SR	59	457,10	17,21
Prešovský kraj	3	14,60	0,33

V rámci SR sa geotermálna energia využíva v 36 lokalitách s tepelne využiteľným výkonom asi 130,97 (MWt), ktorý predstavuje 846,4 l.s-1, ale s pomerne nízkou účinnosťou do 30%. Z celkového potenciálu SR bolo vrtmi overených len 4,5%, a využívajú sa len 2,3%. Z vrtmi overeného tepelno-energetického potenciálu geotermálnych zdrojov sa využíva len 53%, čo znamená, že na ďalšie využitie bez realizácie vrtných prác je k dispozícii ešte 47% potenciálu.

V rámci Prešovského kraja je využitie nízké:

Územie	Počet lokalít	Celkový tepelný výkon (MWt)	Využiteľný tepelný výkon (MWt) / (%)
SR	36	269,95	130,97 / 100
Prešovský	3	*26,87	*11,16 / *8,52

* bez Popradu (v prevádzke od 07/2003)

V rámci PSK je využívaná v termálnych kúpaliskách:

Vyšné Ružbachy 3 bazény + možnosť kúpania v travertínovom kráteri s termálnou vodou

Vrbov 4 bazény pre dospelých a 3 pre deti

Poprad 6 bazénov, z toho 4 vonkajšie termálne, vo výstavbe sú ďalšie

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, medzi významné lokality súčasného využitia zdrojov geotermálnej energie na Slovensku patrí len Popradská kotlina, kde karbonáty, t. j. vápence a dolomity, sú zvodnencami (kolektormi) geotermálnych vôd pod príkrovmi sedimentov paleogénu.

V oblasti Vrbova sú exploatované a využívané pre rekreačné účely, chov rýb a vykurovanie skleníkov a sociálnych budov dvomi vrtmi (Vr-1 a Vr-2). Hĺbka Vr-1 je 1742 metrov, výdatnosť dosahuje 28,3 litra za sekundu, teplotu na ústí 56 stupňov Celzia a mineralizáciu 3,99 gramu na liter. Vr-2 má hĺbku 2 502 metrov, výdatnosť 33,2 litra za sekundu, teplotu na ústí 59 stupňov Celzia a úroveň mineralizácie štyri gramy na liter.

V lokalite Vrbov sa plánuje rozšírenie existujúceho rekreačného a rybárskeho areálu výstavbou päťposchodového hotela, piatich krytých bazénov a ďalších objektov. Zámerom je zásobovať celý rekreačno-športovo-rehabilitačný komplex geotermálnou energiou. Pre tieto účely sa zrealizuje 2000 metrov hlboký geotermálny vrt v blízkosti už uvedených Vr-1 a Vr-2. Štúdia preukázala, že existujúce vrty nemôžu pokryť potrebu tepelnej energie všetkých uvažovaných objektov. Nakoľko sa vrty budú vzájomne ovplyvňovať, realizáciou tretieho sa získa geotermálna voda v množstve len 5,5 litra za sekundu, ďalší postup realizovať tak, aby nedošlo k neracionálnemu vyťažovaniu.

Ďalšou aktivitou v využívaní geotermálnej energie v Popradskej kotline je vrt FGP-1 v Starej Lesnej, ktorý na objednávku Tatra-Thermálu, a. s. Poprad vyhlbila v roku 1995 a. s. Nafta Gbely. Vrt má hĺbku 3 616 metrov a jeho hydrodynamické a hydrotermické

overovanie sa uskutočnilo v r. 2000. Zámerom tohto projektu je využiť geotermálne vody v pripravovanom areáli zdravotnej prevencie.

V Poprade realizujú využitie geotermálnej vody v projekte športového, relaxačného, rehabilitačného a zábavného parku (AquaCity) s komplexným hotelovým a reštauračným zázemím a celoročnou prevádzkou v priestoroch Grebparku. Hĺbka vrtu PP-1 je 1300 m, jeho maximálna výdatnosť 61,19 l.s-1, teplota termálnej vody na ústí vrtu je 48 oC, celková mineralizácia 2,88 g/l). Zámer predpokladal celkový odber geotermálnej vody z vrtu PP-1 v celkovom schválenom množstve 48,2 l.s-1, (v súčasnosti sa používa odber v množstve 33,0 l.s-1). Zabezpečuje aj vykurovanie kogeneračnou jednotkou a výmenníkmi tepla, čo zníži náklady na prevádzku plavárne. Na poľskej strane Tatier svetová banka pripravuje projekt, ktorého realizáciou sa má zabezpečiť využitie geotermálnych vôd a zásobovanie teplom pre celú oblasť Zakopaného a vylúčiť tu možnosť spaľovania kamenného uhlia, pre zlepšenie životného prostredia.

V oblasti Starej Ľubovne južne od obcí Plavnica a Hromoš sú odvrtné a zdokumentované vrty PL-1 a PL-2 s geotermálnou vodou o výdatnosti cca 4,5 l.s-1.

V príprave je rekreačný areál, avšak vzhľadom na rozbory, ktoré preukázali zvýšenú rádioaktivitu, bude potrebné riešiť reinjektáž, a nie vypúšťanie do vodného toku.

Lokalitu výskytu geotermálnych vôd viazaných na kavernózne vápence v blízkosti vulkanitov Slanských vrchov preukázal vrt Vranov-1 (Vehec-Čaklov) v jednotlivých intervaloch hĺbky nasledovne:

500 – 900 m s teplotou 50 - 62°C,

980 – 990 m slanej vody s teplotou 58°C,

1 930 - 1 950 m s teplotou 85°C,

3 000 m s teplotou 116°C,

3 445 – 3450 m s teplotou 135°C.

Vody sú vysoko mineralizované, cez 20 000 mg/l, a slané (chloridy 1000 mg/l), čo vyžaduje reinjektáž, na ktorú sú však v lokalite dobré podmienky.

Výsledky prác predpokladajú výskyt geotermálnych vôd v lokalitách Bystré a Hlinné avšak o nízkej mineralizácii. Nízkomíneralizované vody potvrdil aj vrt Cabov-1 do hĺbky 600 m s poloteplými vodami do 30oC, ale nízkou výdatnosťou 1 l.s-1. Podrobnejšie údaje a prehľad potenciálnych zdrojov je prehľadne uvedený v Atlase krajiny SR a podrobne v Atlase geotermálnej energie Slovenska.

Významným potenciálnym zdrojom pre využívanie energie sa preukazujú v lokalite Prešovskej kotliny na katastroch Prešov, Ruská n. Ves, Teriakovce, Solivar, Dulová Ves, Ľubotice, Nižná a Vyšná Šebastová, a aj v priestore Veľkého Šariša. Predpoklady sú preukázané starším vrtom.

Zoznam prieskumných území na geotermálne vody v Prešovskom kraji

P.č.	Názov prieskumného územia	Názov a sídlo fyz. alebo právnickej osoby	Dátum platnosti povolenia	Pozn.
1.	Gánovce – termálne podzemné vody	Martin Kurcáb, Nový Smokovec	2011	
2.	Gerlachov – termálne podzemné vody	Gepark, s. r. o., Svit	2009	
3.	Kežmarok – termálne podzemné vody	Kežmarok Invest, s. r. o.	2012	
4.	Malý Slavkov	Dimenzia, s. r. o., Kežmarok	2012	

5.	Vranov nad Topľou – termálne podzemné vody	Enex Vranov, s. r. o.	2011	
6.	Veľký Šariš	Mesto Veľký Šariš	2012	
7.	Prešov – Teriakovce	Technické služby mesta Prešov, a. s. Prešov	2012	
8.	Prešov – Záborské	Tepláreň, s. r. o. Košice	2012	
9.	Sekčov	Prešov Energie, s. r. o. Prešov	2012	
10.	Lipany	Mesto Lipany		estvujúci vrt

Zdroj: KÚŽP Prešov

Ďalším využiteľným energetickým zdrojom je energia zemného plynu zo zdrojov na území PSK.

Zdroje energie zemného plynu

Lokalita zdroja	Palivo primárneho zdroja	Inštalovaný výkon generátora(ov) [kW]
KGJ Gerlachov	zemný plyn	150
KGJ Švábska	zemný plyn	600
Snina	zemný plyn	3120
Vranov nad Topľou	zemný plyn	120
Vranov nad Topľou	zemný plyn	190
Celkom		4180

Zdroj: Vsl. distribučná, a. s. Košice

Tieto zdroje je možné považovať za doplnkové s lokálnym využitím.

Zámer:

- plnohodnotne využiť potenciál regiónu pre obnoviteľné zdroje energie celoplošne, nielen lokálne, vo vhodnej kombinácii na báze inovačných technológií,
- využiť kapacitu geotermálnych zdrojov predovšetkým pre hospodársku základňu a cestovný ruch,
- stanoviť kritéria na umiestňovanie obnoviteľných zdrojov energie, predovšetkým v mestskom prostredí (elektronický smog).

5. Nároky na dopravnú a inú infraštruktúru Prešovského samosprávneho kraja

Riešenie konceptu návrhu preberá nadriadené dopravné siete medzinárodného, republikového a nadregionálneho charakteru, ktorých predovšetkým vedenie (trasovanie) je zdokumentované v rezortných, resp. strategických dokumentoch s možným spresnením, vyplývajúcim z dostupných materiálov schválených ÚPN O. Týkalo sa to predovšetkým miest, veľkých obcí a obcí, vykazujúcich predpokladaný výrazný demografický nárast. Regionálne dopravné siete všetkých druhov dopravy boli taktiež takto hodnotené, kde sa navyše hodnotili aj lokálne možnosti, vyplývajúce z požiadaviek súborného stanoviska.

Územná prognóza sa nezaoberá vnútroobecnými a vnútromestskými komunikáciami (MK), a preto nie sú súčasťou bilancií a prognóz. V návrhu nadregionálnych a regionálnych dopravy sú v časti jednotlivých okresov uvádzané komunikácie aj v prejazdnych úsekoch obcí a miest v kategóriách D, R, cesty I., II., a III. triedy.

Medzinárodné súvislosti

Hlavná sieť európskych koridorov kombinovanej dopravy TEN-T (Zdroj: Nariadenie európskeho parlamentu a Rady EÚ č.1315/2013 z 11. decembra 2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ)

Zdroj: TEN-T Connecting Europe

Hierarchia a štruktúra rozvojových koridorov európskeho významu - cestná doprava

Zdroj: TEN-T Connecting Europe

Hierarchia a štruktúra rozvojových koridorov európskeho významu - železničná doprava

Zdroj: TEN-T Connecting Europe

Slovenská republika sa nachádza v centrálnej polohe v rámci Európy, a je na okolité štáty napojená tzv. medzinárodnými dopravnými koridorami.

Porovnanie hustoty dopravnej infraštruktúry s vybranými členskými štátmi EÚ								
Rok 2001		Švajčiarsko	Rakúsko	Nemecko	Česká republika	Belgicko	EÚ15	SR
Železničné trate	km/tis. km ²	120	70	100	120	110	50	75
Diaľnice	km/tis. km ²	30	20	30	7	60	20	6
Cestná sieť spolu	km/tis. km ²	1720	1290	680	1620	4860	1150	876

Zdroj: VÚD, a. s.

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že SR za EÚ15 zaostáva v dĺžke a kvalite hlavne diaľnic a rýchlostných ciest, ale aj celkovej hustote cestnej siete na km².

Keďže predovšetkým Nemecko a Švajčiarsko majú podstatne odlišnú sídelnú štruktúru (veľkosť, ľudnatosť a hustota zaľudnenia) je uvedené porovnanie len deklaratívne.

Hierarchia a štruktúra rozvojových koridorov európskeho významu – civilné letectvo a vodná doprava

Zdroj : TEN-T Connecting Europe

Na území Slovenskej republiky patrí do základnej siete letísk systému transeurópskej dopravnej siete TEN-T Letisko M. R. Štefánika Bratislava. Letisko Poprad-Tatry spolu s Letiskom Košice patria do súhrnnej siete letísk systému transeurópskej dopravnej siete TEN-T. Obyvatelia Slovenskej republiky môžu z hľadiska dostupnosti využívať aj letiská transeurópskej dopravnej siete TEN-T vo Viedni, Prahe, Krakove a Budapešti.

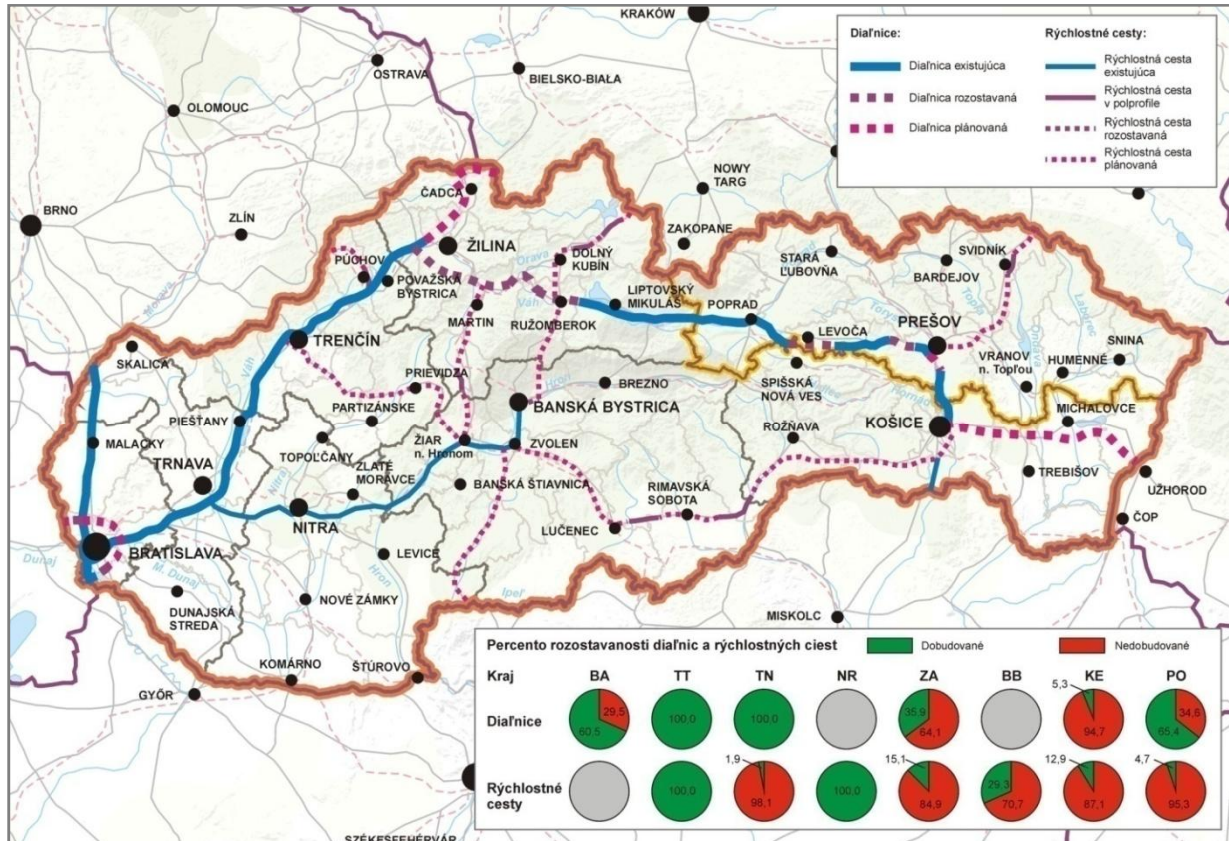
Z hľadiska TEN-T vodných ciest a prístavov, má Slovensko existujúcu len jednu hlavnú vodnú cestu, a to rieku Dunaj, s tromi prístavmi hlavnej siete, a to Bratislavou, Štúrovom a Komárnom.

Medzi navrhované vodné cesty je uvažované spojenie Žiliny s Komárnom po rieke Váh.

Cestná doprava

Aktuálny stav cestných komunikácií SR (podľa krajov) k 1.1.2014 je uvedený v dokumentoch SSC, Odboru cestnej databázy – Prehľad údajov o sieti cestných komunikácií SR (D,R ciest I., II., III. triedy). Celkový prehľad stavu vozoviek cestných komunikácií SR, Cestné objekty, Miestopisný priebeh komunikácií, Vybrané údaje o objektoch na sieti cestných komunikácií SR (územné členenie SR - kraje - okresy), Vybrané údaje o objektoch na sieti cestných komunikácií SR (vlastníctva/správca) a Dĺžky spoplatnených úsekov cestných komunikácií na území SR. Ďalšie východzie podklady sú uvedené v Prieskumoch a rozboroch územnej prognózy a jej prílohách.

Aktuálny stav nadradenej dopravnej infraštruktúry - diaľnice a rýchlostné cesty

Zdroj: PU Prešov

Medzinárodná doprava - cezhraničné súvislosti

Územím Slovenska prechádzajú tri koridory základnej transeurópskej dopravnej siete (1.1. 2014) :

- baltsko-jadranský koridor,
- koridor Orient/východné Stredomorie,
- koridor Rýn – Dunaj (prechádza PK v línii D1 a železničnej trate Ostrava/Přerov - Žilina – Košice – hranica s Ukrajinou).

Koridory v súlade s nariadením EP a Rady (EÚ) č. 1315/2013 z 11. decembra 2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ, sú uvádzané ako Základná sieť TEN-T a súhrnná sieť TEN-T (bez označenia TINA).

Základná sieť TEN-T: multimodálny koridor č. V.a. (TEM 4): Bratislava – Žilina – Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina totožný s trasou diaľnice D-1, v základnej kategórii D-26,5/120 po úsekoch s napojovacími uzlami - Važec (I/18), Štrba (II/538), Mengusovce (II/539), letisko Poprad a I/18, Poprad-Veľká (II/534), Poprad-Matejovce I/66A (I/67), Jánovce (I/18, II/536), Levoča (II/533), Spišské Podhradie (I/18, II/547), Behárovce, Široké (I/18), Bertotovce, Chminianska Nová Ves - Prešov-Západ (II/546, I/18), Prešov-Juh I/20 (I/68),

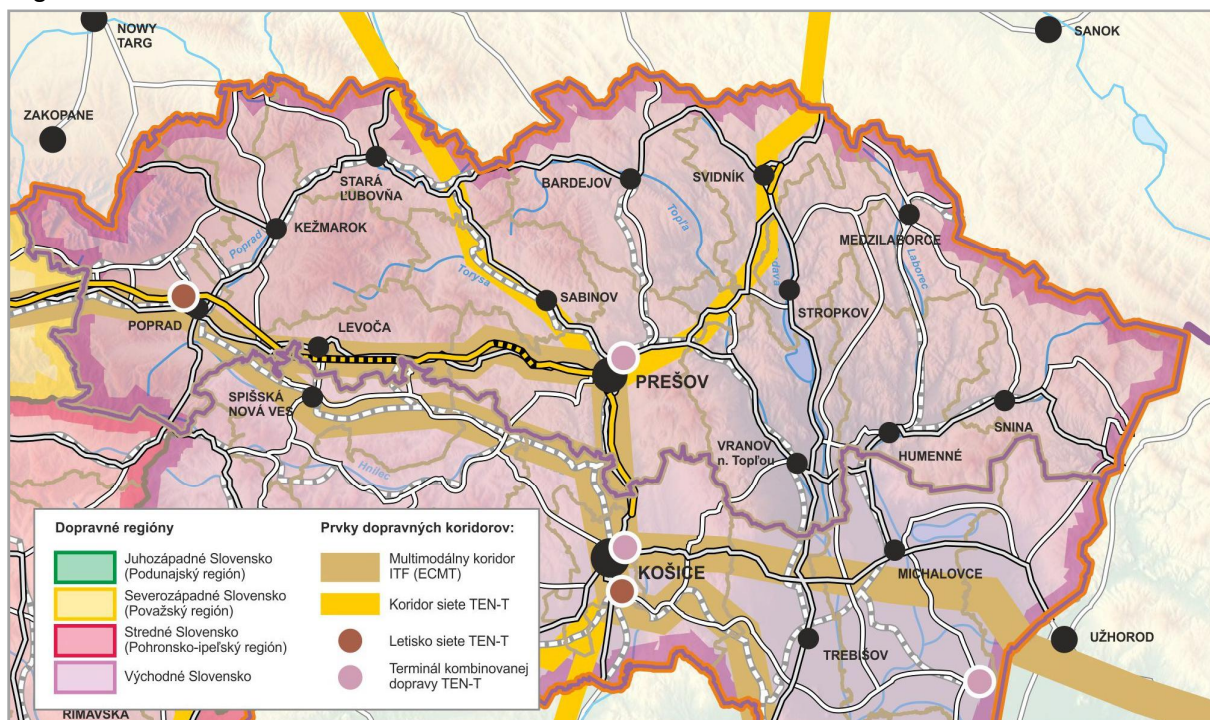
Trasa diaľnice D1 je realizovaná v úsekoch: Prešov – Košice (pôvodný úsek), hr. krajov ZA/PO - Jánovce, Jablonov – Fričovce, Svinia - Prešov, západ, Prešov, juh - hr. krajov

PO/KE. Plánované doplnenie úsekov D1 vo výstavbe sú Jánovce - Jablonov, Fričovce – Svinia.

Súhrnná sieť TEN-T:

- cestné prepojenie Rzeszów – Vyšný Komárnik – Prešov – Košice – Milhošť – Miškolc (do doby realizácie multimodálneho „Pobaltského koridoru“),
- multimodálny koridor s pracovným názvom „Pobaltský koridor“ vedeným v línii PR (Lublin – Rzeszow), Prešov – Košice – MR (Miškovec – Debrecen) – koridor č. IV Constanca/Istanbul, a v jeho rámci cestné prepojenie ako rýchlostná komunikácia R4 (Via Carpatia) v kategórii R 24,5 v línii Rzeszów – Vyšný Komárnik – Svidník – Stročin - Gíraltovec – Lipníky - Prešov – Košice – Milhošť – Miškolc v koridoroch medzinárodných ciest E371, E50, a v koridoroch ciest I/21(I/73), I/18 a I/20(I/68).

Paneurópske multimodálne koridory ITF (ECMT) a koridory siete TEN-T, dopravná regionalizácia územia SR

Zdroj: KURS 2011

Medzinárodná sieť „E“ - sieť európskych ciest E50, E371, a „TEM“ – transeurópskych magistral E50.

Dopravná sieť zaradená podľa európskych dohôd (AGR, AGC, AGTC) cestné prepojenie Lipníky – Vranov nad Topľou – Humenné/Michalovce – hr. SR/UA (R v koridoroch I/18 – I/74 k návrhovému roku 2040).

Celoštátna doprava, susediace regióny

Celoštátnu dopravnú sieť a nadväznosť na susediace regióny vytvárajú predovšetkým cesty:

- I/18, I/21 (I/73), I/74 hranica ŽSK - Poprad – Levoča – Prešov - Lipníky - Vranov nad Topľou - Humenné/Michalovce v rámci výhľadovej siete cestných komunikácií v systéme AGR,
- I/74 hranica KSK - Humenné – Snina – Ubl'a – hranica SR/Ukrajina ako súčasť ciest celoštátnej úrovne,
- I/68, I/20 (I/68) hranica SR/PR – Stará Ľubovňa - Ľubotín – Sabinov – Prešov – hranica KSK ako súčasť ciest celoštátnej úrovne,
- I/66, I/66A (I/67), I/77 Poprad – Spišská Belá – Stará Ľubovňa – Mníšek nad Popradom – PR ako súčasť ciest celoštátnej úrovne,
- I/79 Vranov n. Topľou – Trebišov – Slovenské Nové Mesto – MR ako súčasť ciest celoštátnej úrovne,
- I/21 (I/73), I/15, II/575 Svidník – Stropkov - Medzilaborce – Palota - PR ako cestný koridor nadregionálnej úrovne,
- I/15, II/556, I/21 (I/73), Stropkov – Lomné – Kručov – Fijaš – Giraltovce - Prešov ako cestný koridor nadregionálnej úrovne (najkratšia spojnice medzi okresným mestom Stropkov a krajským mestom Prešov),
- II/559, Humenné - Medzilaborce ako cestný koridor nadregionálnej úrovne,
- I/18 Prešov – Vranov – Strážske ako cestný koridor nadregionálnej úrovne,
- II/545 PR – Becherov – Zborov – Bardejov – Kapušany (I/18, E371) ako cestný koridor nadregionálnej úrovne,
- I/77, III/3483 (544005) Bardejov – Tarnov – Kurov – Muszynka (PR) ako cestný koridor nadregionálnej úrovne,
- II/536, II/547 Spišský Štvrtok – Spišská Nová Ves – (Košice – Slanec – Zemplínske Jastrabie – Veľké Kapušany – Ukrajina) ako cestný koridor nadregionálnej úrovne,
- III/3078 (067029), I/66, I/66A (I/67), (Krakow – Nowy Targ) PR – Podspády – Spišská Belá – Kežmarok – Poprad – Vernár - (Rožňava) ako hlavný koridor pre medzinárodnú turistickú dopravu,
- II/537, I/66 (I/67), (Pribylina) – Starý Smokovec – Tatranská Javorina – Lysá Poľana (PR) ako hlavný koridor pre medzinárodnú turistickú dopravu s vylúčením nákladnej tranzitnej dopravy v celom úseku,
- I/66, I/66A (I/67), I/77, I/68 Poprad – Ľubotín ako koridor nadregionálnej úrovne,
- I/21 (I/73) a I/15 Svidník - Stročín – Stropkov - Domaša – Vranov nad Topľou – hranica Košického kraja Trebišov.

V súlade s KURS 2001 v znení ZaD 2011, v priestore východného Slovenska sa nachádza dopravno-gravitačné centrum Košice/Prešov.

Regionálna doprava

Prešovský kraj je prihraničným regiónom. Z hľadiska dopravnej polohy má významné postavenie pre celé východné Slovensko.

Dopravne sa Prešovský kraj spolu s Košickým krajom nachádza v dopravnom gravitačnom centre Východ. Na území Prešovského kraja sú definované hlavné a vedľajšie dopravné rozvojové osi zohľadňujúce ich význam v území.

Hlavnú dopravnú rozvojovú os západ - východ tvorí prepojenie:

- hranica krajov ZA/PO - Poprad – Levoča – Prešov – Vranov nad Topľou - Humenné – št. hranica Ukrajina.

Hlavnú dopravnú rozvojovú os sever – juh tvorí prepojenie:

- št. hranica Poľsko - Svidník – Prešov – hranica krajov PO/KE – št. hranica Maďarsko.

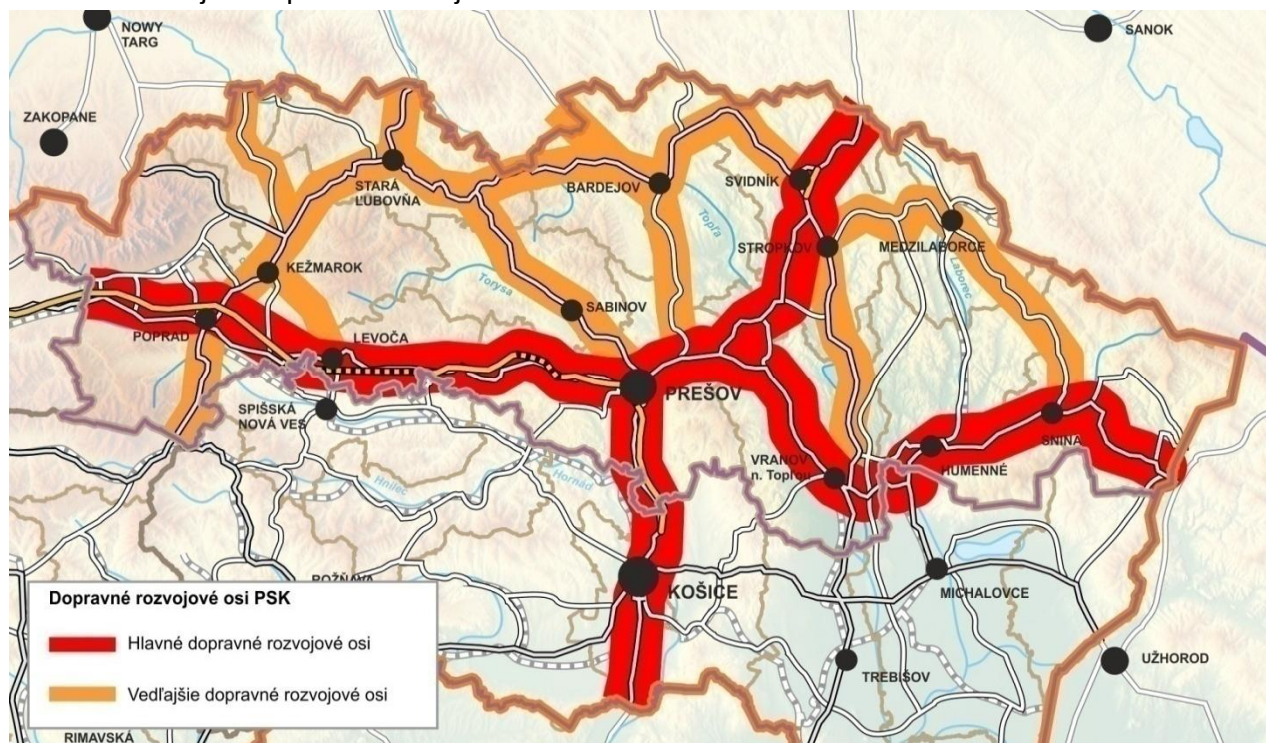
Vedľajšiu dopravnú rozvojovú os západ - východ tvorí prepojenie:

- št. hranica Poľsko – Stará Ľubovňa – Bardejov – Svidník – Medzilaborce – Snina – št. hranica Ukrajina.

Vedľajšie dopravné rozvojové osi sever – juh tvoria prepojenia:

- št. hranica Poľsko - Stará Ľubovňa – Sabinov - Prešov – hranica krajov PO/KE – št. hranica Maďarsko,
- št. hranica Poľsko - Kežmarok – Poprad - hranica krajov BB/ PO,
- št. hranica Poľsko/Lysá nad Dunajcom – Spišská Stará Ves – Spišská Belá – Kežmarok – Ruskinovce (bývalý VO Javorina) – Levoča - hranica krajov PO/KE – Spišská Nová Ves,
- hranica Poľsko – Kurov – Bardejov – Demjata – Kapušany,
- hranica Poľsko - Svidník - Stropkov – rekreačná oblasť Domaša - Vranov nad Topľou.

Hlavné a vedľajšie dopravné rozvojové osi PSK

Zdroj: vlastný

Preprava tovaru (tis./ton) za roky 2001 až 2012

Kraj	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bratislavský	4 706	4 469	3 547	5 136	6 050	7 242	7 972	8 202	7 229	8 255	8 105	12 810
Trnavský	3 201	960	5 415	4 800	4 423	4 007	3 870	3 994	4 085	5 651	6 754	4 199
Trenčiansky	4 227	2 943	2 062	3 057	2 566	2 840	5 164	5 147	4 823	8 921	11 252	10 648
Nitriansky	5 259	1 338	1 863	3 213	3 506	2 664	4 111	4 556	3 331	2 875	3 074	3 004
Žilinský	5 132	6 478	5 796	3 765	3 837	4 525	4 777	6 059	4 152	4 320	4 220	3 849
Banskobystrický	2 942	6 025	4 211	2 851	3 664	3 479	2 917	5 447	4 361	3 968	3 076	3 147
Prešovský	5 213	2 868	3 850	3 568	3 985	3 576	4 086	3 509	3 208	4 258	3 330	3 284
Košický	4 093	7 954	3 938	3 662	4 527	5 762	8 272	5 725	5 731	6 369	4 718	3 999

Zdroj: ŠÚ SR

V tabuľke je znázornená celková preprava tovaru všetkými druhmi dopravy.

Prepravené osoby (tis./osôb) za roky 2002 až 2012

Kraj	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bratislavský	22 549	20 220	19 014	18 229	17 658	17 094	16 934	15 722	15 748	15 564	14 543
Trnavský	45 047	40 354	37 772	37 549	36 783	35 145	33 071	29 027	28 437	27 450	26 441
Trenčiansky	90 024	81 651	77 397	85 019	65 209	62 301	59 151	53 177	51 506	48 242	44 747
Nitriansky	75 503	65 293	62 815	61 436	58 066	58 101	60 106	54 651	53 866	50 175	48 138
Žilinský	86 408	79 103	73 437	69 187	66 704	62 926	58 975	52 904	50 332	49 745	50 918
Banskobystrický	98 533	95 775	87 886	79 999	63 824	59 487	53 745	46 020	45 020	42 692	41 367
Prešovský	68 691	65 809	60 830	56 818	53 369	49 095	45 870	39 604	38 472	36 370	35 028
Košický	49 858	45 501	42 621	41 219	41 657	40 488	37 667	32 037	29 336	29 341	28 046

Zdroj: ŠÚSR

V tabuľke je znázornená celková preprava osôb všetkými druhmi dopravy.

Počet motorových vozidiel a dopravných prostriedkov v Prešovskom kraji v roku 2013

	Slovensko	Prešovský kraj	Podiel PSK voči SR (%)
Spolu	2 622 939	304 170	11,59%
Osobné	1 879 759	217 758	11,58%
Autobusy	8 821	1 162	13,17%
Nákladné autá vr. špeciálnych	288 436	30 568	10,59%
Motocykle (bez malých)	74 101	6 273	8,46%
Ťahače	27 561	2 306	8,36%

Zdroj: ŠÚ SR

Porovnanie dĺžky ciest v SR a v Prešovskom kraji (v km) v roku 2013

	Slovensko	Prešovský kraj	Podiel PSK voči SR (%)
Dĺžka ciest spolu	17 969,62	3 149,06	17,52%
Cesta I. triedy	3291,12	624,01	18,96%
Cesta II. triedy	3 617,05	521,02	14,40%
Cesta III. triedy	10 378,66	1 915,72	18,46%
Diaľnice a diaľničné privádzače	422,86	83,84	19,82%
Rýchlostné cesty a privádzače	259,95	4,47	1,72%

Zdroj: ŠÚSR

Z uvedeného vyplýva, že PSK vzhľadom na rozlohu a počet obyvateľov, má nedostatok predovšetkým rýchlostných ciest a privádzačov, čiastočne diaľnic a ciest I. triedy, čo má

dopad jednak na mobilitu obyvateľstva, ale aj na vstup zahraničného kapitálu na toto územie.

Hybnosť obyvateľov SR

Ukazovateľ	Celková hybnosť	Podiel v %	
		Verejná hromadná doprava	Individuálna automobilová doprava
Rok	os./km/obyv.	%	%
1970	3 767,49	77,03	22,97
1975	4 915,38	66,28	33,72
1980	6 072,66	57,71	42,29
1985	6 029,39	57,50	42,50
1990	8 240,63	62,26	37,74
1995	7 378,93	48,60	51,40
2000	6 923,18	34,00	66,00
2005	7 353,15	29,00	71,00
2010	6 564,88	24,40	75,60
2011	6 680,15	25,20	74,80

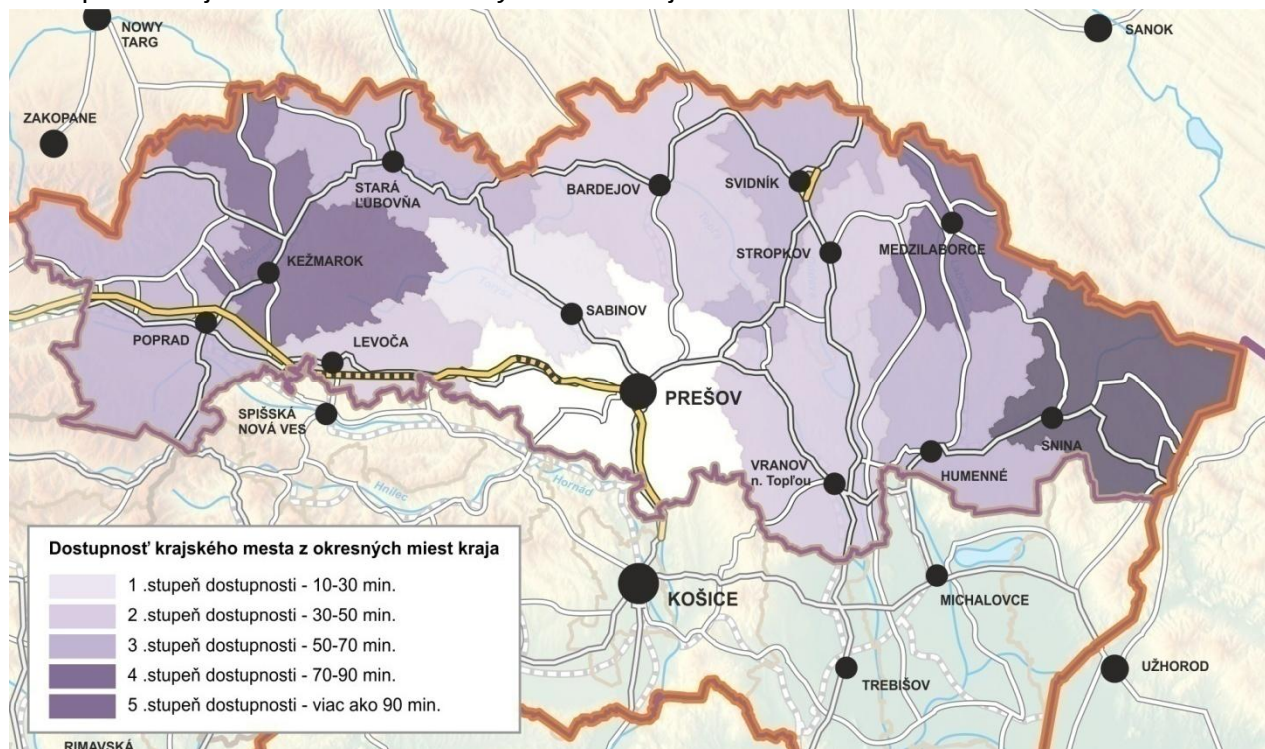
Zdroj: VÚD Žilina

Podľa zahraničných skúseností je deľba prepravnej práce (Modal split) medzi hromadnou verejnou a individuálnou automobilovou dopravou osôb vyhovujúca do pomeru 66,6:33,4%. Jej pomer závisí okrem základných prepravných charakteristík (kvalita prepravy, cena za prepravu a pod.) aj od účelu cesty. Voľba dopravného prostriedku pomerne silne závisí od cieľa cesty.

Vzhľadom na očakávané ďalšie zvyšovanie hybnosti obyvateľstva (v SR priemer cca 6 500 km/obyv./rok, v EÚ 15 cca 12 000 km/obyv./rok), a prirodzenej tendencii realizovať nárast hybnosti pomocou individuálnej mobility, je hlavnou úlohou zachovanie súčasnej deľby prepravnej práce medzi IAD a verejnou dopravou, skvalitnením ponuky verejnej dopravy a miernou reguláciou individuálnej dopravy.

Dostupnosť modelového územia

Dostupnosť krajského mesta z okresných miest kraja

Zdroj: VUC PSK

Na základe tejto schémy je preukázané, že najnižšie stupne dostupnosti sú v okresoch Kežmarok, Medzilaborce a Snina, čo predpokladá zvýšené požiadavky na dopravu k návrhovému roku 2040.

Pre objektívne stanovenie zdrojových oblastí denného pohybu na území PK je potrebné vykonať smerový prieskum.

Národná diaľničná spoločnosť, a. s. Bratislava v Prešovskom samosprávnom kraji pripravuje nasledujúce stavby:

- diaľnica D1 Prešov-západ – Prešov-juh s predpokladaným termínom výstavby 10/2015 - 09/2019, stavba je v stupni dokumentácie na stavebné povolenie (DSP),
- rýchlostná cesta R4 Prešov - severný obchvat s predpokladaným termínom výstavby 03/2017 - 03/2021, stavba je v stupni dokumentácie na stavebné povolenie (DSP),
- rýchlostná cesta R4 štátna hranica SR/PR - Kapušany. Stavba je v stupni štúdie realizovateľnosti, ktorá pre ďalšiu prípravu doporučila realizáciu tzv. červeného variantu v kombinovanom šírkovom usporiadaní a s etapizáciou výstavby. V súčasnosti prebieha proces EIA, s predpokladaným termínom vydania záverečného stanoviska MŽP SR koncom roka 2016. Predpokladané termíny výstavby jednotlivých úsekov predmetnej R4 sú v rozmedzí rokov 2019 až 2040,
- privádzač Spišská Nová Ves - Levoča, II. etapa s predpokladaným termínom výstavby 07/2017-01/2019, stavba je v stupni dokumentácie na územné rozhodnutie (DÚR),
- diaľničný privádzač Nová Polhora s predpokladaným termínom výstavby 05/2015 - 03/2016, stavba je v stupni dokumentácie na realizáciu stavby (DRS).

Výkonnosť a intenzita (hustota) cestnej dopravy D, R, a ciest I., II. a III. triedy

Hustota dopravnej infraštruktúry v SR

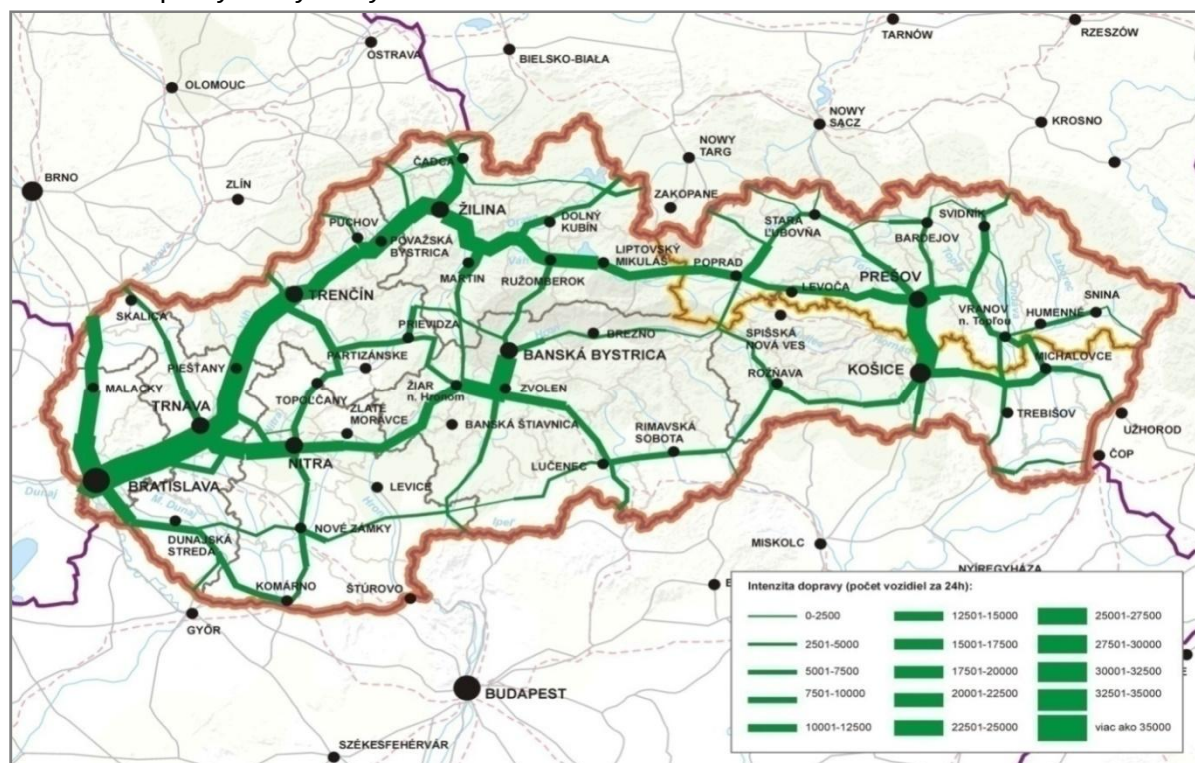
Hustota dopravnej infraštruktúry v SR [km/tis. km ²]									
Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Diaľnice	4,039	4,385	4,464	5,960	6,016	6,031	6,045	6,150	6,379
Cestné a miestne komunikácie spolu	865,52	865,49	868,88	870,68	871,08	876,07	876,09	876,42	876,87

Zdroj: VÚD, a. s.

Intenzita dopravy na vybraných komunikáciách SR

Posúdenie kapacity súčasného stavu a výhľadového dopravného zaťaženia diaľnic a ciest I. – III. triedy je len orientačné. Vychádza z predpokladanej optimálnej kategórie ciest danej triedy podľa STN 73 6101. Neobsahuje posúdenie MK v sídelných útvaroch. Úseky ciest, najmä I. triedy v súbehu s D1, resp. R4, v súčasnom rozbere v tejto etape nerozdeľuje dopravný prúd a reálne rozdelenie je možné až po jeho výstavbe. Pre výkonnosť cestnej siete v Prešovskom kraji sú niektoré úseky/krčky v kategórii uvedené len ako „zodpovedajúce“, a v uvedenej kategórii neboli vybudované. Z uvedeného dôvodu sú zvýraznené úseky, u ktorých by bolo žiaduce dosiahnuť odporúčanú min. kategóriu, pre cesty I. triedy podľa STN 73 6101.

Intenzita dopravy na vybraných komunikáciách SR

Zdroj: Sčítanie dopravy v roku 2010

Vzhľadom na skutočnosť, že dostupné zhodnotenie výkonnosti ciest II. triedy je len z roku 2000, je pomerne zastaralé, nie je v prieskumoch zhodnotených a v návrhu bude potrebné zhodnotiť aj cesty II. triedy, prípadne aj využitie uvedeného materiálu a jeho aktualizáciu. V tejto etape rozborov nie sú zhodnotených prietahové úseky ciest, ani porovnanie uplatnených kategórií MK (nadväznosť kategórií ciest – STN 73 6101 a kategórií MK – STN 73 6110). Pre posúdenie a pri určení funkčných tried je nutné koordinovať použitie sčítania dopravy v sídlach a zohľadnenie „Sčítania vonkajšej dopravy 2007“.

Pre prognózu dopravnej infraštruktúry bolo použité „Celoštátne sčítanie dopravy 2010“ na D a cestách I. až III. triedy a „TP 07/2013 Technické podmienky prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040“. Očakávané dopravné intenzity sú prepočítané v skutočných vozidlách/24 hod. – S2040 a zvýraznené sú úseky, kde je predpoklad prekročenia „Odporúčaných rozpätí intenzít dopravy cestných komunikácií na území neurčenom na zastavanie“ pre bilančný rok 2040 a v konečnom návrhu bude potrebné im venovať pozornosť.

V prehľade očakávaných intenzít sú vyznačené úseky, kde je predpoklad podstatného presunu dopravného prúdu na D1, resp. R4, čo podstatne zníži nároky z dopravy na cestách I. triedy.

Predpokladané dopravné intenzity bilančného roku 2040 môžu byť ovplyvnené rozvojovými programami v kraji (vplyv rozvoja/útlmu sídel, vplyv predpokladaného rozvoja a zvýšené aktivity vyplývajúce z dislokácie a dopravnej obsluhy priemyselných parkov a logistických centier). Pri predpokladaných vyšších dopravných intenzitách je tieto nutné zohľadniť aj po bilančnom roku 2040 (Technické podmienky – Prognózovanie výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040, Metodický pokyn a návod prognózovania výhľadových intenzít na cestnej sieti do roku 2040).

Výkonnosť cestnej siete na cestách I. triedy SR r. 2040 (mapa), Výkonnosť cestnej siete SR - I. triedy Prešovský kraj, Predpokladané intenzity dopravy 2040 - Prešovský kraj, Výkonnosť cestnej siete SR - II. triedy Prešovský kraj (staré územno-správne členenie PK – r. 2010), Cestná sieť SR – Prešovský kraj (mapa), Celoštátne sčítanie dopravy 2010 – PSK (mapa) a Celoštátny smerový dopravný prieskum vonkajšej dopravy v SR rok 2007- PSK sú zdokumentované v prílohe č. 3.

Kritické dopravné uzly sú v prevažnej miere v mestách, čiastočne vo väčších obciach. Riešenie zohľadňuje koncepciu SSC, a to realizáciu nadradenej cestnej siete s obchvatmi miest a obcí, čím sa zminimalizujú predmetné uzly. K tomu smerujú aj návrhy územnej prognózy GDI PK. Uvedenú problematiku je možné odhadnúť prostredníctvom dopravného modelu.

Dopravná nehodovosť ciest I., II. a III. tried

Uvádzaná štatistika sa nezaobrá dôvodmi dopravných nehôd (stav a kvalita ciest, technické problémy, či ľudský faktor), zaoberá sa len druhom vzniknutých škôd.

Porovnanie nehodovosti

Slovenská republika	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Usmrtené osoby	614	610	645	603	560	579	627	558	347	345	324	296	223
Dopravné nehody len s hmotnou škodou	9077	49194	51753	52790	52088	54052	52571	50665	19524	20772	14314	13240	12937

Dopravné nehody s usmrtením	545	532	566	531	492	519	568	509	303	319	294	264	206
Prešovský kraj	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Usmrtené osoby	63	73	97	81	80	76	97	73	37	53	44	30	37
Dopravné nehody len s hmotnou škodou	5406	5150	5797	5782	5737	5933	5934	6630	2812	3141	2029	2078	1907
Dopravné nehody s usmrtením	59	67	79	70	64	62	84	70	31	46	41	29	33

Zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska porovnania nehodovosti v rámci celoslovenských štatistík vychádza, že medzi rokmi 2001 – 2013 dochádza k poklesu všetkých troch hodnotených ukazovateľov. Obdobne, tento trend je vnímateľný aj v Prešovskom samosprávnom kraji, hlavne za roky 2009 – 2013. Z uvedeného vyplýva, že najväčší vplyv na nehodovosť nemá ani tak počet vozidiel, u ktorého dochádza k pravidelnému nárastu, ale skôr počet dopravných nehôd je závislý na stave a povahe ciest (bodové a líniové chyby, neprispôsobenie rýchlosti k stavu a povahe ciest). V niektorých prípadoch došlo k prekategORIZOVANIU niektorých ciest na vyššiu kategóriu, nedošlo však k zmene ich parametrov. Na zníženie dopravnej nehodovosti, okrem zvyšovania kvality ciest na území PK, majú veľký vplyv aj opatrenia policajných zložiek. Pre tento účel je potrebné spracovať samostatnú analýzu.

Základné parametre ciest I., II. a III. triedy

Charakteristika cestných komunikácií

Cestné komunikácie, a to cesty I., II. a III. triedy, sú určené na vzájomné dopravné spojenie medzi sídelnými útvarmi alebo ich záujmovým územím, medzi regiónmi, príp. kraji a okresmi, s mimoúrovňovými a úrovňovými križovatkami; môžu byť s neobmedzeným a obmedzeným prístupom, alebo s obmedzeným pripojením.

Cesty prechádzajúce z územia nášho štátu na územie susediaceho štátu, a naopak, mali by byť na rovnakej kvalitatívnej úrovni z pohľadu kategórie cesty a technických parametrov.

Cesty I. triedy - cesty, ktoré majú význam najmä pre medzinárodnú a celoštátnu dopravu. Zabezpečujú bez prerušenia vzájomné prepojenia sídel krajov a prepojenia hraničných priechodov.

Cesta I. triedy môže začínať a končiť na štátnej hranici, alebo na cestnej komunikácii vyššieho alebo rovnakého dopravného významu (diaľnici, rýchlostnej ceste, ceste I. triedy). Začiatok staničenia je na štátnej hranici, na cestnej komunikácii vyššieho/rovnakého dopravného významu (cesta nižšieho čísla).

Základnou kategóriou pre cesty I. triedy je kategória C 11,5/80,70,60. V prípade, že táto dvojpruhová kategória svojou výkonnosťou nepostačuje, použije sa štvorpruhová kategória C 22,5/100,80,70.

Kategória C 11,5 sa bezvýhradne ako minimálne šírkové usporiadanie používa u ciest s medzinárodnou dopravou označenej ako „E“ (E50, E65, E77 atď.). U ostatných ciest

I. triedy je možné použiť i kategóriu C 9,5 v prípade, že táto postačuje pre návrhové obdobie.

Pri voľbe kategórie a návrhovej rýchlosti je potrebné vziať do úvahy samozrejme plánovaný rozvoj územia, investičné náklady a prípadnú homogenitu ťahu v priečnom usporiadaní nadväzne na susedné úseky, resp. priečne usporiadanie celého ťahu.

Uvedené zásady platia i pri rozhodovaní o šírkovom usporiadaní pri sólo rekonštrukciách mostných objektov.

Z charakteristiky ciest I. triedy vyplýva, že by mali vzhľadom na technické parametre zabezpečovať rýchlu a bezpečnú, najmä tranzitnú dopravu, a obchádzať najmä mestá a obce, s cieľom minimalizovať negatívny účinok exhalátov a hluku z dopravy.

Pri zvažovaní požiadaviek na obchvaty miest a obcí u ciest I. triedy je nevyhnutné vziať do úvahy vplyv už vybudovanej diaľnice, či rýchlostnej cesty, resp. plánovaný čas ich realizácie, a z tohto pohľadu posúdiť opodstatnenosť a efektívnosť takejto investície pri doprave, ktorá zostala, resp. zostane na ceste I. triedy. Iná situácia je u tých ciest I. triedy, v koridoroch ktorých nie je v blízkej budúcnosti plánovaná nadštandardná cestná sieť, alebo nie je v koncepcii uvažovaná vôbec, a teda nie je predpoklad prerozdelenia dopravy.

Cesty II. triedy - cesty, ktoré majú význam najmä pre dopravu medzi krajmi a okresmi. Zabezpečujú vzájomné prepojenie miest okresného významu.

Cesty II. triedy môžu začínať a končiť na štátnej hranici, na cestnej komunikácii vyššieho, alebo rovnakého dopravného významu (cesta nižšieho čísla).

Začiatok staničenia je vždy na štátnej hranici, na cestnej komunikácii vyššieho alebo rovnakého dopravného významu (cesta nižšieho čísla).

Základnou kategóriou pre cesty II. triedy je kategória C 9,5/80,70,60. V prípade, že táto svojou výkonnosťou nepostačuje, je možné použiť kategóriu C 1,5/80,70,60, prípadne až štvorpruhovú kategóriu C 22,5/100,80,70, t. j. detto ako u ciest I. triedy.

Cesty II. triedy po pretriedení v roku 2003 (pred ich delimitáciou na VÚC) už neplnia funkciu medzinárodných cestných ťahov („E“), túto funkciu prevzali cesty vyššieho dopravného významu, počnúc cestami I. triedy.

Z charakteristiky ciest II. triedy vyplýva, že môžu obchádzať mestá a obce v prípadoch, ak značná časť dopravy má tranzitný charakter. Obdobne ako u ciest I. triedy, je potrebné analyzovať pred rozhodnutím o preložke – obchvate, aká je skladba dopravného prúdu a vplyv ostatnej cestnej siete na jeho skladbu a intenzitu a posúdiť i ekonomickú efektívnosť prípadnej preložky.

U značnej časti ciest II. triedy pre pomerne nízku intenzitu dopravy, a tým nízku ekonomickú efektívnosť, neprichádza preložka či obchvat do úvahy.

Obdobne ako u ciest I. triedy, je pri uvažovaných rekonštrukciách mostných objektov a úsekov ciest potrebné vziať do úvahy nielen súčasný, ale i plánovaný výhľadový stav cestnej siete, ako i rozvoj územia (priemyselné parky a pod.).

Cesty III. triedy - cesty, ktoré majú spravidla miestny význam.

Spájajú obce s cestou I. alebo II. triedy, ak obce ležia mimo nich, a dopĺňajú cestnú sieť ekonomicky a dopravne zdôvodnenými cestnými prepojeniami.

Cesty III. triedy nemôžu súčasne začínať a končiť v zastavanom území, alebo v území určenom na súvislé zastavanie tej istej obce.

Cesta III. triedy môže:

- a) začínať iba na štátnej hranici, ceste I. triedy, ceste II. triedy, ceste III. triedy,

- b) končiť na štátnej hranici, ceste I. triedy, ceste II. triedy, ceste III. triedy, a v ktoromkoľvek mieste intravilánu a extravilánu.

Začiatok staničenia je vždy na ceste z ktorej odbočuje, t. j. menšieho čísla a vyššieho dopravného významu.

Základnou kategóriou ciest III. triedy je kategória C 7,5/70,60,50, ktorá vyhovuje prevažnej väčšine ciest v tomto zatriedení. Nadväzne na požadovanú výkonnosť je možné v zmysle STN 736101 uvažovať i s kategóriou C 11,5/80,70,60, alebo C 9,5/80,70,60, a naopak, výnimočne i s nižšou kategóriou C 6,5/60,50.

Základné parametre ciest I., II. a III. triedy sú zohľadnené v riešení N a sú obsiahnuté v odporúčaní pre cestnú dopravu.

Dopravná obslužnosť v regióne

Hlavné dopravné osi na území PSK sú súčasťou hlavného medzinárodného dopravného koridoru a hlavného dopravného koridoru, ktoré podporujú regionálne dopravné koridory. Tieto osi korešpondujú s hierarchiou súčasného a navrhovaného nadradeného dopravného systému a obslužnosťou regiónu.

Urbanistický rozvoj je vedený v trase sever – juh, s možnosťami vytvorenia prešovsko–košickej aglomerácie. Ostatné rozvojové centrá vznikajú v okolí okresných sídel a ich pridružených obcí.

Sídlna štruktúra sa stále vyvíja, a po prehodnotení v koncepcii určí ďalšie možné smerovanie hlavných dopravných osí PSK. S tým súvisia aj ďalšie aspekty, predovšetkým ako výkonnosť cestnej siete a predpokladané intenzity dopravy sú uvedené v kapitole.

Cestná sieť v súčasnosti vyhovuje len v koridore diaľnice D1 Prešov – Košice, s výhľadom po jej dokončení v smere západ – východ, kde sa očakáva nárast prepravy tovarov a pasantov v smere na Ukrajinu. Z tohto dôvodu je potrebné zlepšiť podmienky prechodu Ubl'a – Malyj Bereznij. Jeho priorita bude stúpať až do vybudovania diaľničného prepojenia D1. V smere sever – juh je nutné dobudovať koridor R4, I/18 a I/21 (I/73) po hranicu PR vo Vyšnom Komárniku, z dôvodov očakávaného zvýšeného nárastu dopravy v smere Miskolc - Rzeszow. Významnými dopravnými cestnými uzlami v riešenom území sú mestá Prešov a Poprad.

Podľa stanoviska Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. (ďalej len NDS) v PSK v rámci diaľnice D1 sú všetky úseky v prevádzke, výstavbe, alebo je na nich vydané územné rozhodnutie, a sú zakomponované v posledných zmenách a doplnkoch ÚPN VÚC. Ďalšie pripravované úseky diaľnice D1 a rýchlostnej cesty R4 ako celoštátny nadradený systém dopravy sú premietnuté v dopravnej časti jednotlivých okresov.

Dopravnou funkciou ciest III. triedy je predovšetkým pripájať obce na cestnú sieť vyššieho dopravného významu. Ide teda o dopravu zdrojovú a cieľovú. Z uvedeného dôvodu, obchvaty miest a obcí u ciest III. triedy nie sú aktuálne pre ich neopodstatnenosť. Správcom ciest II. a III. triedy je PSK, ktorý určuje možnosti ich využitia, údržby a opráv. Pre tento účel, okrem iných s tým súvisiacich dokumentov, má spracovaný Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy - vybraná časť súvisiaca s Prešovským samosprávnym krajom, na obdobie rokov 2014 - 2020, ktorý je uvedený v prílohe GDI PK Prieskumy a rozbor. Súčasťou tohto dokumentu je zhodnotenie zaťaženia cestnej siete, šírkové pomery cestnej siete, stanovenie kritických miest a stav mostných objektov. Cestná sieť v prihraničných územiach, cesty II. a III. triedy z hľadiska priepustnosti vyhovujú.

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Predpokladom je potreba vytvorenia podmienok pre zlepšenie technického stavu na kritických úsekoch. Všeobecne predpokladaný vývoj závisí aj na rámcových podmienkach a ich zmenách v socioekonomickej oblasti (z demografických a ekonomických premenných ukazovateľov, rámca dopravného správania - obsahujúci vývoj mobility a automobilizácie, rámca rozvoja územia a dopravnej infraštruktúry - ovplyvňovanie modálneho rozdelenia a ekonomického a sociálneho, resp. spoločenského rozhodovania štátu).

Návrh riešenia na odstránenie nedostatočného dopravného sprístupnenia tých obcí, ktoré sú dopravne sprístupnené len z jedného smeru (tzv. koncové obce), je jedným z cieľov tejto územnej prognózy. Zabezpečenie zlepšenia dopravného sprístupnenia koncových obcí pokladáme za verejný záujem, a to najmä z dôvodu, že týmto sa vytvoria predpoklady predovšetkým pre prístup záchranných zložiek (živelné pohromy), únik pre obyvateľov, zásobovanie a efektívnosť zokruhovania hromadnej dopravy). Vzťah k demografickým trendom je predovšetkým v tom, že v asi 200 obciach Prešovského kraja je predpokladaný nárast počtu obyvateľov v priemere 2,9 x do roku 2035. Z toho vyplývajú požiadavky na rozsiahle zväčšovanie sídel, zvýšenia stupňa ich motorizácie a nároky na dopravnú obsluhu územia obcí.

Určité doporučená pre sprístupnenie obcí aspoň z dvoch nezávislých smerov (odstránenie koncových obcí z hľadiska ich dopravného prepojenia, najmä pri automobilovej doprave – zohľadňujúce základné parametre je uvedené v kapitole 4.1.3.3.) sú uvedené v cestnej doprave jednotlivých okresov. Pri hľadaní riešenia spresnenia trasy na dopravné sprístupnenie koncových obcí, ktoré sa nachádzajú v chránených územiach prírody, a to najmä v prihraničných oblastiach, je potrebné pristupovať k návrhom dopravného prepojenia veľmi citlivo, zohľadňujúc všetky limity, ktoré pre územie vyplývajú z existencie špecifických záujmov ochrany prírody a krajiny.

Zámer :

zohľadňovať a rezervovať koridory vo všetkých plánovacích a realizačných rozhodnutiach pre dopravné siete a zariadenia alokované v trasách paneuropských multimodálnych koridorov ITF(ECMT) a koridorov siete TEN-T prechádzajúcich Prešovským krajom:

základná sieť - multimodálny koridor č. V vetva Va (TEM 4) (Rakúsko) - Bratislava/Jarovce – Žilina – Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina, totožný s trasou diaľnice D1, po úsekoch s napojovacími uzlami - Važec (I/18), Štrba (II/538), Mengusovce (II/539), letisko Poprad a I/18, Poprad - Veľká (II/534), Poprad - Matejovce (I/67), Jánovce (I/18), Levoča (I/18 a II/533), Spišské Podhradie (I/18, II/547), Behárovce, Široké (I/18), Bertotovce, Chminianska Nová Ves Prešov - Západ (II/546, I/18), Prešov - Juh (I/68), lokalizovaný pre cesty a konvenčné trate železničnej a kombinovanej dopravy,

súhrnná sieť TEN-T: cestné prepojenie Rzeszów – Vyšný Komárnik – Prešov – Košice – Milhošť – Miškolc (do doby realizácie multimodálneho „Pobaltského koridoru“), multimodálny koridor s pracovným názvom „Pobaltský koridor“ vedený v línii PL (Lublin – Rzeszów), Prešov – Košice – MR (Miškolc – Debrecen) – koridor č.IV Constanca/Istanbul a v jeho rámci cestné prepojenie ako rýchlostná komunikácia R4 (Via Carpatia), v línii Rzeszów – Vyšný Komárnik – Svidník – Stročin - Gíraltovce – Lipníky - Prešov – Košice – Milhošť – Miškolc v koridoroch medzinárodných ciest E371, E50, E71 a v koridoroch ciest I/73, I/18 a I/68,

letisko transeurópskej dopravnej siete TEN-T v Poprade.

rešpektovať transeurópske magistrály TEM :

TEM 4 (E 50) v trase hranica ŽSK – Poprad – Prešov – hranica KSK,

TEM 7 (E 371) v trase Prešov – Lipníky – Svidník – hranica Poľsko.

rešpektovať dopravnú infraštruktúru navrhnutú na zaradenie do európskych dohôd (AGR, AGC, AGTC), koridory tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy.

cestné prepojenie Lipníky – Vranov nad Topľou - Humenné/Michalovce – hranica s Ukrajinou (navrhovaná komunikácia triedy R v koridoroch ciest I/18 – I/74 k návrhovému roku 2040).

stabilizovať organizovaním nadradených dopravných zariadení dopravno-gravitačné centrum Východ v ktorom sa nachádza Prešovský a Košický kraj, ako súčasť základného dopravného zónovania Slovenskej republiky.

Cestná infraštruktúra

- Rešpektovať hlavné a vedľajšie rozvojové dopravné osy, nadradený dopravný systém PSK zohľadňujúci medzinárodné, republikové a regionálne súvislosti,
- chrániť cesty a ich koridory - D1, R, cesty I., II. triedy a vybrané úseky III. triedy, ich úpravy, preložky a prepojenia vrátane prejazdnych úsekov dotknutých sídlami,
- na cestách I. triedy rešpektovať parametre ciest 11,5/80 mimo zastavané územie obce,
- realizovať nadradenú cestnú sieť s obchvatmi miest a obcí, čím sa minimalizujú kritické dopravné uzly, ktoré sú v prevažnej miere v mestách, čiastočne aj vo väčších obciach,
- zlepšovať dopravnú dostupnosť významných hospodárskych základní (najmä výroby a obchodu), na území PSK, s problémovým napojením na nadradený dopravný systém (predovšetkým v úsekoch, kde komunikácie nespĺňajú parametre pre cesty I. a II. triedy),
- neakceptovať stotožnenie ciest I. triedy a rýchlostných ciest vzhľadom k ich odlišnému dopravnému významu a prístupu,
- chrániť koridory ciest I. triedy, ich preložiek, rekonštrukcií a úprav vrátane prejazdnych úsekov dotknutými sídlami,
- vytvoriť podmienky pre homogenizáciu dvojpruhových komunikácií I, II. a III. triedy, rešpektovať navrhované chýbajúce obchvaty sídel,
- odporúčať, za účelom zvyšovanie bezpečnosti a plynulosti dopravy, na dvojpruhových cestách I., II. III. triedy miestnym rozširovaním na 3 pruhy (v stúpaní alebo pre striedavú možnosť predbiehania),
- odporúčať odstraňovanie bodových a líniových dopravných závad a obmedzení.
- vytvoriť podmienky pre modernizáciu a údržbu súbežných ciest I., II. a III. triedy k diaľniciam a rýchlostným cestám, vrátane prípojnych komunikácií a križovatiek (jedná sa o náhradné trasy v prípadoch núdzových odklonov alebo veľkých opráv na hlavných ťahoch),
- zohľadniť modernizáciu ciest II. a III. triedy, súvisiacich dopravných zariadení a ich prepojenie na miestne komunikácie,
- rešpektovať existujúce cesty II. a III. triedy a v primeranom rozsahu ciest II. a III. triedy v schválených územných plánoch obcí a miest.
- vytvoriť predpoklady pre zníženie počtu koncových obcí priechodnosťou vo viacerých smeroch,

- vytvárať podmienky pre sprístupnenie obcí aspoň z dvoch nezávislých smerov (odstránenie koncových obcí, najmä pri automobilovej doprave),
- prepájať koncové obce verejnými účelovými lesnými a poľnými komunikáciami v úsekoch Natura 2000 a v ostatných chránených územiach so 4.a 5. stupňom územnej ochrany,
- v konfliktných úsekoch s ochranou prírody je možné ako verejné účelové komunikácie využívať komunikácie lesné tr. 1L 7,5/60 a poľné tr. P 7/60,
- rešpektovať národné kultúrne pamiatky, ich bezprostredné okolie (do 10 m) a ochranné pásma pamiatkového územia (zoznam na www.pamiatky.sk), archeologické náleziská a pamätihodnosti obcí a zohľadňovať záujmy ochrany prírody,
- rešpektovať opatrenia eliminovania dopravných stretov s lesnou zverou,
- eliminovať nepriaznivé vplyvy, predovšetkým z navrhovanej dopravy a rešpektovať pásma hygienickej ochrany pred negatívnymi účinkami dopravy,
- zvýšenú pozornosť venovať cestám III. triedy, ktoré sú značne poškodené, čo do istej miery sťažuje dopravu a jej bezpečnosť,
- akceptovať dopravnú sieť regionálnej úrovne, vytvorenú z vybraných existujúcich ciest II. a III triedy a navrhovaných ciest II. a III triedy v aktuálnych územných plánoch,
- iniciovať realizáciu chodníkov pre chodcov okolo ciest III. triedy,
- vytvárať a chrániť existujúce verejné dopravné zariadenia a priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy,
- podporovať vznik mototuristických obslužných centier pozdĺž tranzitných a turistických trás,
- pri plánovanom rozvoji dopravnej infraštruktúry nezasahovať do existujúcich vojenských objektov a zariadení a ich ochranných pásiem umiestnených na území Prešovského samosprávneho kraja, ani inak neobmedzovať ich činnosť,
- zohľadniť skutočnosť, že na riešenom území sa v súčasnosti nachádzajú tiež automobilové cesty a železničné trate zaradené do určenej cestnej a železničnej infraštruktúry Ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „ozbrojených síl“) s nakladacími a vykladacími rampami a priestormi vo vybraných železničných staniciach. Táto infraštruktúra sa využíva na zabezpečenie presunov a rozvinovania ozbrojených síl v čase mieru (jej hlavným cieľom je zabezpečenie presunov ozbrojených síl a síl spojencov na území štátu v čase vojny alebo vojnového stavu),
- akceptovať, že základnou požiadavkou určenej cestnej siete je zabezpečenie stálej prejazdnosti. Určená automobilová sieť je tvorená prevažne diaľnicami, rýchlostnými cestami a cestami I. triedy, ktoré musia spĺňať požadované parametre. Z hľadiska dlhodobých zámerov a predpokladaných potrieb ozbrojených síl bude v súlade s postupnou výstavbou cestnej infraštruktúry Slovenska posudzované zaradenie novovybudovaných diaľničných úsekov, rýchlostných komunikácií a ciest I. triedy do systému určených automobilových ciest s dôrazom na napojenie na dopravné koridory EÚ (medzinárodné cestné ťahy a multimodálne koridory),
- spolupracovať s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, vzhľadom na požiadavky a zámery ozbrojených síl, týkajúcich sa určenej cestnej a železničnej infraštruktúry na území Prešovského samosprávneho kraja, pri realizácii rozvojových zámerov dopravnej infraštruktúry,

- rešpektovať Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020. (Uznesenie vlády SR č. 311 z 25. 06. 2014 k Strategickému plánu rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, v bode C.I. - odporúča predsedom samosprávnych krajov, predsedovi Združenia miest a obcí Slovenska, prezidentovi Únie miest Slovenska v spolupráci s ministrom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja postupovať pri ich aktivitách v súlade s prioritami a opatreniami, ktoré sú definované v strategickom pláne a v Stratégii rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020),
- odporúčať spracovanie generelu „krajských ciest“, t.j. II. a III. triedy, predovšetkým v nadväznosti na nadradený dopravný systém, očakávané cezhraničné prepojenia a rozhranie ciest III. triedy a miestnych komunikácií, kde kritériom pre „krajskú cestu“ a jej zachovanie je okrem iného prevádzka obslužnosti PAD,
- iniciovať spracovanie štúdie uskutočniteľnosti ako vhodného nástroja na identifikáciu potrebných, opodstatnených a potenciálne prospešných riešení,
- iniciovať zabezpečenie projektovej prípravy návrhov stavieb uvedených v riešení ÚPN PSK (obsahuje podrobný zoznam navrhovaných stavieb, usporiadaných podľa jednotlivých okresov Prešovského samosprávneho kraja), pre potreby podrobnejšej znalosti problematiky, reálnosti či ich opodstatnenosť,
- pre objektívne stanovenie zdrojových oblastí denného pohybu na území PSK je potrebné zabezpečiť smerový prieskum,
- Je potrebné kapacitne posúdiť tvar a parametre novozriaďovaných križovaní na výhľadovú intenzitu, predovšetkým pri mimoúrovňových križovaniach cestných komunikácií, ciest a železničných tratí, čo je potrebné overiť na úrovni DID,
- akceptovať aktuálne projekty PSK v rámci ROP výzvy 4.1 a 5.1 – odstránenie následkov povodní,
- vytvárať podmienky pre alternatívne spôsoby dopravy hlavne so zameraním na elektrodopravu a s tým súvisiacu sieť zásobných staníc pre elektromobily alebo hybridné automobily.

Okres Bardejov

- Dobudovať úsek cesty I/77 Ľubotín - Obručné - Bardejov - Nižná Polianka na kategóriu C 11,5/80 s územnou rezervou sídiel Lenartov, Malcov, Lukov, Gerlachov, Tarnov, Rokytov, Mokroluh a Bardejov (juhozápadný obchvat centra), s napojením na stavbu I/77 BJ juhozápadný obchvat,
- rekonštruovať cestu I/77 v úseku Bardejov - Svidník, s územnou rezervou obchvatu sídiel Bardejov - časť Dlhá Lúka, Zborov, Smilno, Nižná Polianka, Hutka, Vyšný Mirošov,
- úsek cesty I/77 Nižná Polianka – Svidník dobudovať na kategóriu C 11,5/80, v úseku Nižný Orlík - Svidník na MZ – 14/80.
- Variant 2
- Zmeniť kategóriu cesty III/3483 (544005) na cestu cez I. triedy ako obchvat obce Kurov (na trase Krakov – Bardejov – Prešov - Košice využívanej aj pre prístup na medzinárodné letisko Krakov) a z dôvodu navrhovaného hraničného priechodu Kurov – Krynica pre nákladnú dopravu a TIR (za predpokladu súčasnej modernizácie cesty I/77 v smere na Spišskú Belú a cesty I/68 v smere na Prešov s riešením obchvatov dotknutých obcí a miest) s prekategORIZOVANÍM cesty II/545

- v úseku BJ – Kapušany na cestu I. triedy a obchvatmi obcí Kľušov, Kobyly, Raslavice, Demjata a Kapušany,
- prepojiť koncové obce Stebnícka Huta – Blechnarka v gmine Wysowa Zdrój,
 - prepojiť koncové obce Cígeľka - Wysowa Zdrój,
 - Vytvoriť na ceste III/3533 (556005) v úseku Bardejov, mestská časť Bardejovská Nová Ves – Kučín – Giraltovce územnú rezervu na obchvaty mestskej časti Bardejovská Nová Ves a obcí Kučín, Nemcovce, Porúbka, Kurima, Dubinné, Marhaň, Lascov, Brezov, rozšírenie na parametre cesty II. triedy a túto prepojiť na trasu Krakov- Bardejov- Prešov- Košice.
 - Variant 2
 - Prekategorizovať cestu II/545 Kapušany – Demjata - Bardejov na cestu I. triedy s napojením na cestu I/18 a I/77, s územnou rezervou na obchvaty sídiel Kapušany, Demjata, Raslavice, Kobyly a Kľušov (vedľajšia dopravná rozvojová os),
 - posunúť obchvat Raslavice – preložka II/545 (vedľajšia dopravná rozvojová os).
 - posunúť cestu III/3491 (545009) - smer Osikov,
 - rekonštruovať cestu Bartošovce – Osikov,
 - chrániť priestory na rozvoj existujúcich a výstavbu nových cestných komunikácií pretínajúcich štátnu hranicu bez kontroly, vnútri schengenského priestoru na úseku hranice s Poľskom,
 - rekonštruovať cestu III/3535 (55919) Okružle - Šapinec – Kožany s parametrami 9,5/60.

Okres Humenné

- Rešpektovať cestné prepojenie v úseku Lipníky – Humenné - Ubľa rýchlostnou cestou (R), ktoré je súčasťou hlavnej dopravnej rozvojovej osi PSK v termíne do návrhového roku 2040,
- rešpektovať cestné prepojenie Lipníky – Ubľa (R) v koridore cesty I/74 s preložkou cesty I/74 Brekov - Humenné - Hažín nad Cirochou v trase ako vo výhlade v Zmenách a doplnkoch č. 10 ÚPN – SÚ Humenné (z časti zasahujúce aj do k. ú. Jasenov),
- cestu I/74 Humenné – Ubľa zmeniť na šírkový parameter 11,5 m, zmena v jestvujúcom koridore cesty I/74 mimo zastavané územie obcí,
- rešpektovať cestné prepojenie (R) Lipníky - Ubľa v koridore cesty I/74 s preložkou cesty I/74 Brekov – Humenné v k. ú. Humenné a Jasenov v trase podľa aktuálneho ÚPN PSK,
- v obci Hažín nad Cirochou vytvoriť územnú rezervu na preložku cesty I/74, preložka cesty I/74 v obci Hažín nad Cirochou je riešená v rámci cestného prepojenia Lipníky - Ubľa severným obchvatom,
- rešpektovať cestné obchvaty obcí po trase štátnej cesty Humenné - Snina – Ubľa, obchvaty sú riešené v rámci cestného prepojenia Lipníky – Ubľa,
- rešpektovať cestu II/554 v úseku Ruská Kajňa - Košarovce, cesta má spojovací charakter s minimálnym dopravným zaťažením, s požadovanou úpravou na kategóriu C 7,5/60,

- preložiť cestu II/567 v úseku Nižná Jablonka - Hostovice v priebežnej trase cez okres Humenné, kde bude v plnej dĺžke plniť medziokresnú dopravnú funkciu v prepojení miest Medzilaborce a Snina s úpravou na kategórii C 9,5/70,
- hľadať riešenie preložky cesty III/3832 (558013) v priestore Podskalka, v úseku od napojenia tejto preložky cesty na cestné prepojenie Lipníky – Ubl'a (preložka I/74), v križovatke v lokalite Krámová po kataster obce Ptičie a jej rekonštrukcia v priebehu katastrom obce Ptičie, v jestvujúcej trase po odbočku do obce Ptičie a rekonštrukcia nadväzujúceho úseku cesty III/3833 (558014) v kategórii štvorpruhovej cesty II. triedy, do nástupného priestoru Tématického zábavného parku Vtáčie údolie,
- hľadať riešenie cesty III/3832 (558013) v úseku odbočka Ptičie – Porúbka v kategórii C 7,5/60 za účelom posilnenia rekreačných aktivít v záujmovom území Vtáčie údolie.
- preložiť cestu III/3832 (558013) v úseku okolo lokality Podskalka (malý obchvat západným smerom od osady Podskalka),
- preložiť cestu III/3832 (558013) v priestore Podskalka, v úseku od napojenia tejto preložky cesty na cestné prepojenie Lipníky - Ubl'a (preložka I/74) v križovatke Krámová po kataster obce Ptičie tak, aby nezasahovala do územia cintorína,
- preložiť cestu III/3832 (558013) v úseku okolo lokality Podskalka podľa schváleného územného plánu mesta Humenné (za účelom zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky a bezproblémového prístupu k zariadeniu PSK - Centrum sociálnych služieb Garden Humenné, Ptičie 158, i z dôvodu posilnenia rekreačných aktivít v atraktívnych lokalitách obcí Ptičie, Chlmec a Porúbka),
- preložiť cestu III/3826 (558007) - Brestovská cesta v úseku severnej časti k.ú Humenné,
- hľadať riešenie cestného prepojenia rekreačného priestoru Chlmec (lyžiarsky areál Ski park so strediskom rekreácie a cestovného ruchu v časti Zemplínskej Šíravy) obchvatom obcí Porúbka – Vinné cestou III. triedy,
- prepojiť koncové obce Prituľany (HE) a Jakušovce (SP) na ceste III/3822 (554015),
- vytvoriť územnú rezervu pre obchvat obce Brestov na ceste III/3826 (558007).

Okres Kežmarok

Variant 2

- Rešpektovať cestu I. triedy Levoča – Ruskinovce – Kežmarok – Spišská Belá – Spišská Stará Ves, ako cestu na vedľajšej dopravnej rozvojovej osi a na nadregionálnom turistickom koridore PSK,
- realizovať preložku cesty I/66 (I/67) - južne od zastavaného územia v obci Huncovce.
- trasovať preložku cesty I/66 (I/67) v meste Kežmarok, v úseku od kruhového objazdu v priemyselnej zóne Pradiareň obchvatom mimo zastavané územie mesta smerom na Spišskú Belú,
- na cestnom ťahu cesty I/66 (I/67) v samostatnej trase, vrátane v súčasnosti pripravovaných úsekov preložiek I/66 (I/67) Poprad - Kežmarok, II. etapa, - v úseku Poprad - Matejovce - Spišská Belá, vytvoriť územnú rezervu na štvorpruhovú cestu kategórie C 22,5/80, s obchvatmi sídiel Matejovce, Veľká Lomnica, Huncovce, Kežmarok, Spišská Belá, vyústenie obchvatu Kežmarok od strany „Turbína“-

- západná časť nasmerovať ku križovatke cesty II/536 s cestou III/3092 (018163) - križovatka na obec Tvarožná –Vlkovce,
- v úseku cesty I/77 Spišská Belá - Podolíneč - Stará Ľubovňa vytvoriť územnú rezervu na obchvaty sídiel Bušovce (v spoločnej trase s obchvatom mesta Spišská Belá), Podolíneč, Nižné Ružbachy a Hniezdne,
 - cestu I/66 Kežmarok - Spišská Belá a I/77 Spišská Belá – Stará Ľubovňa zmeniť na šírkový parameter 11,5 m, rešpektovať pamiatkové hodnoty PZ Spišská Belá a národné kultúrne pamiatky,
 - modernizovať cestu II/536 medzi Kežmarkom a Jánovcami z dôvodu napojenia okresu Kežmarok na dopravnú sieť TEN-T, ktorá prechádza PZ Ľubica a PZ Vrbov, rešpektovať pamiatkové hodnoty pamiatkových zón a národné kultúrne pamiatky,
 - napojiť mesto Kežmarok na diaľnicu Poprad - Jánovce obchvatom cesty II. triedy II/536 zo smeru Ľubica - Vrbov, s napojením na pripravovanú preložku cesty I/66 (I/67), pri návrhu trasovania obchvatu rešpektovať pamiatkové hodnoty PZ Ľubica a PZ Vrbov a národné kultúrne pamiatky,
 - na Jánovskom kopci vybudovať diaľničný privádzač z diaľnice D1 napojený na cestu II/536 v smere na Kežmarok,
 - rešpektovať obchvat mesta Spišská Belá v zmysle platného Územného plánu mesta Spišská Belá vrátane jeho dodatkov,
 - navrhnuť cesty III. triedy sever – juh Levoča – Stará Ľubovňa III/3146 (543040), východ – západ Kežmarok – Lipany III/3204 (018168) a prepojenie obce Zaľubica a Ihľany III/3099 (533008) podľa UŠ Javorina, PSK 2012,
 - prepojiť obce Vlkovce (KK) - Dlhé Stráže (LE) III/3092 (018163),
 - predĺžiť cestu III/3096 (067024) do komplexu klimatických kúpeľov navrhovaných severozápadne od obce Malý Slavkov a jej napojenie cestou II/540 vo Veľkej Lomnici,
 - na východnej a západnej hranici katastra Huncovce, v jeho severnej časti, rešpektovať investičné zámery obce Veľká Lomnica a obce Malý Slavkov, s požiadavkou ich dopravného a technického prepojenia cez riešené územie (prepojenie koncovej obce cestou III. triedy),
 - rešpektovať obchvat Veľkej Lomnice na ceste II/540 v smere na Tatranskú Lomnicu v šírkovom usporiadaní tak, aby bol v súlade s usporiadaním v katastrálnom území Tatranská Lomnica (dvojpruh, alebo štvorpruh),
 - prepojiť obce Mlynčeky s okolitými podtatranským obcami smerom z obce Mlynčeky, smerom na Vysoké Tatry (Cesta slobody). Účelová komunikácia III/3098 (067026) Mlynčeky - Tatranská Lomnica bola v r. 1989 vyradená zo siete štátnych ciest,
 - preložiť úsek cesty III/3098 (067026) v obci Rakúsy vo východnej časti obce,
 - hľadať riešenie prepojenia cesty III. triedy z obce Lendak — Tatranskej ulice smerom na „Šarpanec“ v katastrálnom území mesta Spišská Belá,
 - rekonštruovať cestu III/3111 (542004) z obce Matiašovce do obce Zálesie,
 - hľadať riešenie prepojenia ciest I/66 (I/67) Ždiar - III/3109 (542002) Veľká Franková -II/542 Spišské Hanušovce ako cesta III. triedy v kategórii C 7,5/60 - prepojenie koncovej obce cestou III. triedy v rámci prepojenia Vysoké Tatry – Zamagurie,
 - vybudovať cestu III. triedy z obce Malá Franková až do areálu Furmanec,

- prepojiť koncovú obec Veľká Franková s obcou Kacwin po hranicu s PL cestou III. triedy,
- prepojiť obce Matiašovce - Kacwin (PL).
- Variant 2
- Prepojiť obce Osturňa - Lapszanka (PL),
- preložiť cestu II/536 tak, aby koridor v SZ časti obce Vlková nebránil rozširovaniu zastavaného územia obce a aby táto komunikácia obchádzala obec Abrahámovce,
- vytvoriť územnú rezervu pre obchvat obce Slovenská Ves na ceste II/542.

Okres Levoča

Rešpektovať - D1, stavba Privádzača Spišská Nová Ves - Levoča II. etapa,
rešpektovať - cesta I/18 vedie súbežne s trasou diaľnice D1 na úseku Spišský Štvrtok - Beharovce. Cesta ostáva v pôvodnej základnej kategórii C 11,5/80, technicky aj stavebne sa budú upravovať jej napojovacie uzly - križovatky Spišské Podhradie a Beharovce, pričom je potrebné rezervovať územie na zriadenie južného obchvatu mesta Levoča v zmysle ÚPN mesta Levoča,
rešpektovať prestavbu križovatky ciest č. I/18 - II/536 a križovatky ciest č. II/536 - III/3227 (536014) - MK Spišský Štvrtok,
cesta II/547 Spišské Podhradie - smer Spišské Vlchy tvorí spojovaciu cestu s prípojkou na diaľnicu D1, cez cestu I/18. Napojenie vyžaduje preložku cesty po východnom okraji mesta Spišské Podhradie (pod Spišským hradom) pre odklon prejazdnej kamiónovej dopravy mimo historického osídlenia,
eliminovať súčasnú neúnosnú záťaž dopravy v PR Levoča a na cestnej komunikácii E 50, cesta I/18,
zahrnúť riešenie obchvatu PZ Spišské Podhradie a dotknutej juhovýchodnej časti PR Spišská Kapitula. Vylúčiť nákladnú a tranzitnú dopravu zo strany miest Spišské Vlchy a Krompachy, s napojením cez okružnú križovatku Nemešany na diaľničný privádzač diaľnice D1 Poprad – Prešov,
prepojiť časť priestoru Hornej Torysy na D1 v trase Vyšný Slavkov III/3216 (018181) – Poľanovce III/3218 (018184) cestou III. triedy v kategórii C 7,5/60 (50) v horských podmienkach,
rešpektovať rozostavanú stavbu „III/3219 (018185) Dúbrava - Oľšavka, prepojenie ciest“, predĺžiť cestu III/3092 (018163) Tvarožná – Vlkovce, v smere na Dlhé Stráže v kategórii C 7,5/50,
ostatné lesné cesty ponechať ako lesné cesty slúžiace na zabezpečenie hospodárskej činnosti lesníckych subjektov, ktoré hospodária v priestore bývalého VO Javorina,
prepojiť mestskú časť Levočská dolina s obcou Jakubany cestou III. triedy,
prepojiť mestskú časť Levočská dolina s obcou Torysky cestou III. triedy cez lokalitu Hrby,
prepojiť Levoču – Zaľubicu – (Ľubicu) cestou III. triedy,
rešpektovať Návrh verejného dopravného a technického vybavenia zo schváleného ÚPN mesta Levoča a ÚPN zóny Levočská Dolina :
Preložiť cestu I/18 mimo zastavanej časti mesta Levoča,
Dopravne prepojiť mestskú časť Levočská Dolina s mestom Stará Ľubovňa, s obcou Ľubica a s obcou Torysky,

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Dopravne obslúžiť Mariánskú horu cestou II. triedy, alebo cestou III. triedy z prieťahu cesty I/18 v Levoči,

Dopravne obslúžiť hneďú priemyselnú zónu Levoča – Juh z diaľnice D1 a to prostredníctvom diaľničného privádzača.

Prepojiť obec Spišský Hrhov s cestou III/3208 (081072).

Okres Medzilaborce

Cestu II/559 v úseku Hrabovec nad Laborcom - Medzilaborce upraviť na kategóriu C 9,5/80,

cestu II/559 v úseku Medzilaborce - Čertižné - hranica PL rekonštruovať na kategóriu C 7,5/60, ako cestu pretínajúcu štátnu hranicu pre prihraničný styk (len osobná doprava),

cestu II/575 v úseku Malá Poľana - Krásny Brod a v úseku Medzilaborce - Palota – štátna hranica PL navrhnuť- upraviť na kategóriu C 9,5/70, ako plánovaná cestná komunikácia pretínajúca štátnu hranicu pre osobnú dopravu a nákladnú dopravu s obmedzením tovarového styku do 7,5t celkovej hmotnosti - cesta II/554 v úseku Repejov - Ruská Kajňa má miestny význam, navrhnuť na kategóriu C 9,5/60,

realizovať cestu II/567 s územnou rezervou na jej úpravu na kategóriu C 9,5/60 a obchvaty obcí Výrava a Nižná Jablonka,

vytvoriť územnú rezervu pre obchvat mesta Medzilaborce na ceste II/559.

Okres Poprad

Vytvoriť na ceste I/66, I/66A (I/67) v úseku Poprad - Matejovce - Spišská Belá územnú rezervu na štvorpruhovú cestu kategórie C 22,5/80, s obchvatmi obcí Matejovce, Veľká Lomnica, Huncovce, Kežmarok, Spišská Belá (v nadväznosti na cestu I/77 s obchvatom obce Bušovce),

upraviť cestu I/66 (I/67) v jestvujúcom koridore mimo zastavané územie obcí (rekonštrukcia I/66 (I/67) - 087 Lysá Poľana most - Medzivládna dohoda SR/PL pred podpisom),

rešpektovať cestu I/66 (I/67) v úseku: hranica KSK - Vernár - Poprad, s obchvatom obce Hranovnica, Vernár a s tunelom v katastri obce Vernár v zmysle ÚPN týchto obcí a zmeniť na šírkový parameter 11,5 m,

rozšíriť cestu I/18 medzi mestami Svit a Poprad na štvorpruhovú, s parametrami na výhľadovú intenzitu (čo je potrebné overiť na úrovni DID),

rešpektovať preložky ciest juhozápadným smerom od obce Hôrka I/18,, III/3068 (018156) - preťažená, nevyhovujúca z hľadiska šírkového a výškového usporiadania,

preložiť cestu I/18 ako obchvat sídiel Hozelec, Švábovce, Hôrka a vybudovanie chodníka v obci Švábovce, ako spojnicu obce Švábovce s obcou Hozelec a obcou Hôrka,

vymiestniť prístupovú cestu v obci Hozelec na regionálnu skládku odpadov v Žakovciach triedy III/3073 (018256) Hozelec – Úsvit,

preložka cesty III/3074 (067016) v strede obce Kravany (medzi súčasnou a plánovanou autobusovou zastávkou),

akceptovať pripravovanú dopravnú stavbu „Podjazd Svit“ na ceste III/3064 (018150) - jediné cestné prekonanie železnice, spojnica rozdeleného územia mesta Svit (rekreačná oblasť, záhradkárska osada, kompostáreň), dopravného spojenia obcí Batizovce, Gerlachov, osady Tatranská Polianka s pokračovaním do mesta Vysoké Tatry,

zohľadniť už rozpracované a posúdené návrhy plánovanej zástavby a využitie územia v k.ú. Štrba, s rešpektovaním záujmov obce,
pre medzinárodné prepojenie oblasti Vysokých Tatier s Poľskou republikou v oblasti cestovného ruchu rešpektovať úpravu šírkového usporiadania cesty I/66 (I/67) od hraničného priechodu Tatranská Javorina a Tatranská Javorina - Podspády smerom na obec Ždiar, s jej pokračovaním na Vysoké Tatry a Spišskú Belú so zohľadnením navrhovaných zmien kategorizácie,
rešpektovať na ceste II/538 Tatranská Štrba - Štrbské Pleso (sfunkčnením diaľnice D1) predĺženie v trase cesty III/3060 (018144) do obce Štrba s napojením na diaľnicu pri obci Štrba (kategória C 9,5/60),
cestu II/537 v úseku obce Štrba upraviť na kategóriu C 9,5/60,
rešpektovať komunikačný systém cestnej dopravy mesta Vysoké Tatry v schválenom ÚPN mesta Vysoké Tatry,
cesta II/539 Mengusovce - Vyšné Hágy má funkciu radiálnej obsluhy stredísk Vysokých Tatier, s nárastom dopravy, vzhľadom k liečebnému charakteru strediska Vyšné Hágy upraviť na kategóriu C 9,5/60,
cesta II/534 Poprad mesto - Poprad Veľká (napojenie na D1) - Starý Smokovec, cesta je stavebne a parametrami vyhovujúca (C 11,5/70), v rámci ÚPN M Vysoké Tatry realizovať úpravu jej vypojenia na navrhovanú preložku Cesty slobody II/537,
na ceste II/540 Veľká Lomnica - Tatranská Lomnica vytvoriť územnú rezervu na preložku do trasy cesty III/3083 (537007) v kategórii C 9,5/60 a v úseku apartmánových domov v areáli Eurocamp v kategórii B2-MZ 14/60. V úseku areál Eurocamp -Veľká Lomnica v kategórii C 9,5/60,
na ceste III/3083 (537007) vytvoriť územnú rezervu na preložkou do trasy cesty II/540 v úseku od križovatky s II/537 po križovatku s II/540 v kategórii C 7,5/60 a B3-MZ 8,5/50,
prepojiť cesty I/66 (I/67) Ždiar - III/3109 (542002) - Osturňa - II/542 Spišské Hanušovce cestou III. triedy v kategórii C 7,5/60 ako trasu pre turistickú dopravu v línii Vysoké Tatry – Zamagurie,
hľadať riešenie prepojenia verejnou účelovou komunikáciou obcí Ždiar a Osturňa, od cesty I/66 (I/67) v katastrálnom území obce Ždiar v mieste pôvodnej trasy obecnej cesty, ako súčasť prepojenia ciest medzi obcou Ždiar a Osturňa, cestou III. triedy v kategórii C 7,5/60 (prepojenie koncovej obce cestou III. triedy v rámci prepojenia Vysoké Tatry – Zamagurie),
hľadať riešenie prepojenia verejnou účelovou komunikáciou Ždiar – Bachledová dolina od cesty I/66 (I/67) v katastrálnom území obce Ždiar v mieste pôvodnej trasy obecnej cesty, ako súčasť prepojenia ciest medzi obcou Ždiar - Veľká Franková - Spišské Hanušovce, cestou III. triedy v kategórii C 7,5/60 v línii Vysoké Tatry – Zamagurie (cestné prepojenie koncovej obce).

Variant 2

Cestu I/66 (I/67) triedy z Tatranskej Javoriny na Podspády zmeniť na cestu II. triedy.

Variant 2

Cestu II. triedy od hranice s PL (Podspády/Jurgów) - Podspády zmeniť na cestu I. triedy, vytvoriť územnú rezervu pre obchvat obce Vydrník na ceste III/3071(018159).

Okres Prešov

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Rešpektovať, že v rámci výstavby sietí rýchlostných ciest je v príprave úsek R4 - Prešov - severný obchvat, na ktorý je vydané právoplatné územné rozhodnutie v roku 2010, na úseku rýchlostnej cesty R4 PL - Svidník- Giraltovce – Kapušany – Prešov zohľadniť spracovanú štúdiu realizovateľnosti, ktorá odporučila červený variant, v kombinovanom šírkovom usporiadaní a navrhovanú etapizáciu výstavby, za účelom najkratšieho prepojenia priestoru regiónu Hornej Torysy na diaľnicu D1 rešpektovať výjazd na diaľnicu v križovatke pred Chminianskou Novou Vsou s jej dobudovaním (smer na Poprad aj Prešov). Úsek Jarovnice – Bertotovce ponechať ako cestu III. triedy s parametrami cesty II. triedy. Križovatku (výjazd) D1 - Fričovce obchvat zrušiť. Cestu Sabinov – Ražňany – Jarovnice – Lažany – Svinia - križovatka D1 Chminianska Nová Ves realizovať ako cestu II. triedy s obchvatmi obcí, vytvoriť územnú rezervu v meste Prešov pre: cestu I/68, prieťah mestom Prešov podľa ÚPN - mesta Prešov v trase I/68 Sabinovská-nám. Mieru - ul. Levočskej v súbehu s I/18 a I/20 - Obrancov mieru - ul. Škultétyho (Jána Pavla II.) - križovatka ZVL, cestu I/18 v prejazdnom úseku mestom Prešov v trase: križovatka Prešov západ (v nadväznosti na tunelovú trasu D1 Prešov západ – Prešov juh a trasu R4) – ulice Levočská s rozšírením mosta cez Torysu na štvorpruh – Duklianska – Vranovská a s napojením na R4 privádzačom na R4 v línii I/18 (križovatka s Herlianskou ulicou) - Fintice juh, úpravu križovatiek I/68 a III/3450 (068015) Prešov ul. Rusínska - A.G. Svobodu, križovatka, I/68 Prešov, východnú križovatku I/18 Prešov - križovatka Ľubotice. stavby: I/68 Prešov - Východná a I/18 Prešov, križovatka Ľubotice - Kronospan sú v súčasnosti v realizácii, na stavbu I/68 Prešov, Solivarská: okružná križovatka, je vydané územné rozhodnutie, východný obchvat mesta Prešov ako rýchlostnú cestu v kategórii R 22,5/80 (v kategórii „miestna rýchlostná komunikácia“) s križovatkami s cestami nižších kategórií v počte nutnom pre zabezpečenie dopravnej obsluhy priľahlého územia, napojenie východného obchvatu na diaľnicu D1 v križovatke Prešov – juh a na severný obchvat R4 mimoúrovňovou križovatkou v priestore obce Kapušany (prepojenie I/18, E - 371 na diaľnicu D1, E-50 v súlade s ÚPN Prešov a ÚPN obcí Kapušany, Teriakovce, Ruská Nová Ves a Dulova Ves), prepojenie Dulova Ves (Vlčie doly, Košariská) – Jesenná ulica (Košická – križovatka pri ZVL) cestou III. triedy, územnú rezervu pre dopravné prepojenie Prešov, prepojenie Sabinovská - Bardejovská - Košická, štúdiu v súčasnosti vypracovalo mesto Prešov, vytvoriť územnú rezervu na cestnom ťahu Prešov - Ubľa - hranica s Ukrajinou pre koridor súbežného cestného prepojenia Lipníky (R4) - Ubľa (I/18 a I/74) v samostatnej trase vrátane v súčasnosti pripravovaných úsekov preložiek I/18 Vranov, Nižný Hrabovec - Petrovce nad Laborcom, I/74 Brekov - Humenné, Snina – Kolonica, na ceste I/18 v úseku Lipníky – Vranov nad Topľou – Strážske, ktorá zostáva v pôvodnej trase vytvoriť územnú rezervu na súbežnú trasu navrhovaného cestného prepojenia Lipníky – Ubľa, s možnosťou úprav prejazdných úsekov na kategórie miestnych komunikácií a za účelom zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky, vytvoriť územnú rezervu prepojenia Lipníky - Ubľa v koridore cesty I/18 s napojením na R4 v mimoúrovňovej križovatke Lipníky,

rešpektovať v úseku Prešov - Kapušany - Lipníky súbeh medzinárodného ťahu E 371 a cesty I/18. V úseku Kapušany - Lipníky v spoločnom koridore s rýchlostnou cestou R4, vytvoriť v úseku Lipníky - Vranov nad Topľou - Strážske (I/74) územnú rezervu na súbežnú trasu rýchlostnej komunikácie Lipníky – Ubľa na hlavnej dopravnej rozvojovej osi PSK (R s výhľadom po roku 2040),
rešpektovať kategóriu cesty I/18 C 22,5/80 v úseku Prešov (mimoúrovňová križovatka s komunikáciou R4 (Dúbrava) – Šarišské Michaľany s mimoúrovňovými križovatkami Veľký Šariš, Gregorovce, Šarišské Michaľany,
na ceste II/546 Prešov – Margecany realizovať obchvaty obcí Rokycany – Bajerov – Kvačany – Klenov a miestnej časti Prešov – Cemjata s návrhom samostatných trás preložiek týchto úsekov s postupnou realizáciou v kategórii C 9,5/60,
prepojiť cestu II/546 z priestoru Klenov do obce Hrabkov III/3423 (018190) úpravou jestvujúcej cesty III/3465 (546006) ako najkratšie prepojenie regiónu Čierna Hora na cestu I/18 a diaľnicu D1.

Variant 2

Cesta II/545 Kapušany – Demjata – Bardejov má nadregionálny význam. Zvýšená atraktivita cesty II/545 je vyvolaná uvažovanými aktivitami v rámci cezhraničnej spolupráce Bardejov – Kurov - Krynica - Nowy Sacz. Zmeniť kategóriu cesty II/545 na cestu I. triedy, rekonštruovať cestu III/3445 (068010) Prešov juh (D1) - Petrovany - Drienov – Lemešany (D1) na kategóriu C 7,5/6,
prepojenie cesty II/546 z priestoru Klenov do obce Hrabkov III/3423 (018190) realizovať úpravou jestvujúcej cesty III/3465 (546006), ako najkratšie prepojenie regiónu Čierna Hora na komunikácie I/18 a D1,
rekonštruovať cestu III/3448 (068013) na trase Tuhrina - Lúčina – Červenica,
rýchlostnú cestu R4 Svidník - Prešov (schválený variant 1 - červený), v obci Čelovce viesť v trase podľa schváleného ÚPN O,
zabezpečiť kompletnú rekonštrukciu úseku cesty I/20 (I/68) v obci Lemešany (s dobudovaním a úpravou chodníkov pre peších tak, aby sa vytvoril zelený ochranný pás medzi chodníkom a komunikáciou).
upraviť cestu III/3445 (068010) v časti Hora v katastri obce Petrovany a jej zmenu na štvorprúdovú komunikáciu až po areál Správy diaľnic.
v súvislosti so stavbou „Diaľnica D1 Prešov západ - Prešov juh“ upraviť križovatku Petrovany - Záborské v kruhovom tvare s napojením PP Záborské a Petrovany a východného obchvatu Prešova,
zmeniť trasu štátnej cesty III/3445 (068010) v úseku plánovanej rekonštrukcie vstupu do areálu Správy diaľnic,
realizovať protihlukovú stenu na D1 a to 400 m na sever a 400 m na juh od jestvujúcej steny v obci Petrovany,
realizovať generálnu opravu, úpravu parametrov a komplexnú údržbu cesty III/3462 (546003) v úseku Klenov – Miklušovce – Sedlice – Suchá Dolina – Ľubovec – Radatice – Janov – Bzenov (neúmerná preťaženosť nákladnými vozidlami z dvoch kameňolomov v obci Sedlice),
realizovať generálnu opravu a úpravu parametrov a komplexnú údržbu cesty III/3452 (543002) (Terňa, Gregorovce, Demjata), cestu III/3431 (018200) (Mošurov, Fintice, Prešov) a cestu III/3454 (543004) (Terňa, Hradisko) na ktoré sa napájajú tri kameňolomy,

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

rekonštruovať cestu III/3446 (068011) v úseku od priemyselného parku IPZ Záborské po koniec obce Záborské (zvýšenie bezpečnosti komunikácie, pretože je to úsek častých kolízií, vážnych dopravných nehôd) s trolejbusovou sieťou s možným obrátkom v obci Záborské (konečná zastávka MHD) a kruhový objazd nad obcou Záborské,
rekonštruovať cestu III/3440 (068002) v úseku Kokošovce - Zlatá Baňa,
rešpektovať druhý vjazd a výjazd z obce Župčany,
prepojiť koncovú obec Malý Slivník (obchvat) - Geraltov – Závadka – Hradisko,
prepojiť obce Hanigovce – Milpoš,
vytvoriť územnú rezervu pre obchvat obce Kojatice III/3427 (018194),
prepojiť obce Kojatice (miestna časť Kojatická Dolina) s obcou Rokycany,
vytvoriť územnú rezervu pre východný obchvat obce Fintice III/3431 (018200),
rekonštruovať cestu III/3448 (068013) na trase Tuhrina - Lúčina – Červenica.

Okres Sabinov

Rešpektovať dopravné prepojenie okresu Sabinov a diaľnice D1 s ohľadom na nákladnú kamiónovú dopravu:

prepojenie ciest III/3193 (54353), III/3216 (018181) Lipany – Brezovica - Nižný Slavkov – Brutovce - križovatka D1 Behárovce - Spišské Podhradie ako cestu II. triedy.

Variant 2

Za účelom najkratšieho prepojenia priestoru Hornej Torysy na diaľnicu D1 rešpektovať výjazd na diaľnicu v križovatke pred Chminianskou Novou Vsou s jej dobudovaním (smer na Poprad aj Prešov). Úsek Jarovnice – Bertotovce ponechať ako cestu III. triedy s parametrami cesty II. triedy. Križovatku (výjazd) D1 - Fričovce obchvat zrušiť. Cestu Sabinov – Ražňany – Jarovnice – Lažany – Svinia - križovatka D1 Chminianska Nová Ves realizovať ako cestu II. triedy s obchvatmi sídiel,

vytvoriť územnú rezervu v úseku cesty I/68 hranica PL - Ľubotín - Lipany - Šarišské Michaľany pre obchvaty obcí Kamenica, Lipany, Červenica pri Sabinove, Pečovská Nová Ves, Sabinov (rešpektovať PZ Sabinov - vymiestniť nákladnú a tranzitnú dopravu mimo centra), Šarišské Michaľany v samostatnej novej trase v kategórii C 11,5/80 súbežnej s pôvodnou, s mimoúrovňovými napojeniami sídiel v mimoúrovňových križovatkách Milpoš, Pečovská Nová Ves, Sabinov - sever, Sabinov – Jakubovany, Drienica a Šarišské Michaľany,

vytvoriť územnú rezervu v úseku cesty I/68 Šarišské Michaľany - Prešov na úpravu kategórie C 22,5/80 s mimoúrovňovými križovatkami v napojení sídiel Gregorovce, Veľký Šariš a pri krížení rýchlostnej cesty R4 (severný obchvat), kríženie R4 s I/68 v križovatke Dúbrava,

v obci Ďačov v miestnej časti Budzín napojiť cestu od križovatky s cestou III/3191 (543025) - cez Ortáše, premostením rieky Torysa s napojením na existujúce železničné priecestie v smere Lipany - Krivany, napojiť sa na Kriviansku ulicu v Lipanoch (prepojenie Lipian na navrhovaný aquapark z južnej a zo severnej strany mesta zo smeru Prešov a zo smeru Stará Ľubovňa),

vytvoriť územnú rezervu pre obchvat obce Krivany podľa schváleného ÚPN O, miestnu komunikáciu p.č. 5172/1 a 5172/3 v katastri mesta Sabinov – Zálesie dať pod správu VÚC za účelom jej rekonštrukcie a udržiavania (chatárska oblasť, ťažba dreva, pasanti v susednom katastri mesta Sabinov – Zálesie),

prepojiť obce Tichý Potok – Ľubické kúpele,

vytvoriť územnú rezervu pre obchvat centra mesta Lipany navrhovanou cestou C-11,5/80 v novej trase súbežne s cestou I/68, od severnej hranice extravilánu mesta Lipany s napojením v križovatke na Dubovicu, na zrealizovanú preložku cesty I/68 (stavba I/68 Lipany, preložka cesty),
rešpektovať nové prepojenia z hlavného ťahu Prešov - Stará Ľubovňa na navrhovaný aquapark v južnej a zo severnej strany mesta Lipany (od Prešova a od Starej Ľubovne),
prepojiť obce Hanigovce – Milpoš.

Okres Snina

Rešpektovať cestné prepojenie Lipníky – Ubl'a v koridore cesty I/74,
vytvoriť územnú rezervu pre cestné prepojenie v úseku Lipníky – Humenné - Ubl'a rýchlostnou cestou (R), ktoré je súčasťou hlavnej dopravnej rozvojovej osi PSK v termíne do návrhového roku 2040,
na ceste I/74 v úseku Kamenica nad Cirochou - Modrá nad Cirochou – Dlhé nad Cirochou - Snina - Ubl'a - štátna hranica Ukrajina v jestvujúcej trase vytvoriť podmienky pre úpravy prejazdných úsekov za účelom zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky,
vytvoriť územnú rezervu pre obchvat Snina – Kolonica, ktorým sa obíde zosuvné pásmo pri ceste I/74 medzi obcami Snina – Stakčín,
na ceste II/567 v úseku Hostovice, Pčoliné - Snina vytvoriť územnú rezervu na úpravu kategórie C 9,5/60,
cestu II/558 ako verejnú cestu v úseku Jalová - Starina - Príslop zrušiť pre verejnú dopravu z dôvodu jej kolízie s prvým ochranným pásmom hygienickej ochrany vodárenskej nádrže Starina. Hľadať riešenie cestného prepojenia Stakčín - Stakčínska Roztoka - Príslop v kategórii cesty II. triedy ako náhradu za vylúčený úsek II/558 Jalová – Príslop,
predĺžiť cestu III/3887 (559019) Osadné – hranica PL (Balnica) ako cestu III. triedy,
rekonštruovať cestu III. triedy Ulič – hranica Ukrajina (Zabrid').

Okres Stará Ľubovňa

Vytvoriť územnú rezervu na ceste I/77 v úseku Podolíneč - Stará Ľubovňa s obchvatom obcí v kategórii C 11,5/80,60 pre preložky mesta Podolíneč (zo strany južnej podľa UPN mesta) a obcí Nižné Ružbachy a Hniezdne,
úsek Stará Ľubovňa - Ľubotín, ktorý je súčasťou cesty I/68, postupne homogenizovať na kategóriu C 11,5/80 s obchvatom obce Plavnica,
úsek cesty I/77 Ľubotín - Čirč - Obručné - smer Bardejov je súčasťou cestnej komunikácie v prihraničnom ČR/SR/PL západo-východne orientovanom cestnom koridore celoštátneho významu na území Žilinského a Prešovského kraja v línii Spišská Stará Ves – Stará Ľubovňa – Bardejov – Svidník – Medzilaborce – Palota – PL. V súčasnosti splňa medziokresnú dopravnú funkciu severnej časti východného Slovenska, hospodárskou stagnáciou v tejto časti kraja má veľmi nízke dopravné zaťaženie. Kategóriu C 7,5 postupne homogenizovať do kategórie, C 11,5/80,
z dôvodu navrhovaného hraničného prechodu Mníšek nad Popradom - Piwniczna pre nákladnú dopravu a TIR modernizovať cestu I/77 v smere na Spišskú Belú a cestu I/68 v smere na Prešov s riešením obchvatov dotknutých obcí a miest,
cestu I/68 na úseku hranica PL - Mníšek nad Popradom - Stará Ľubovňa celoštátneho významu, na ktorú sa napája cesta I/77 Spišská Belá – Stará Ľubovňa (má horský charakter s ťažkými dopravno-technickými podmienkami) upraviť na kategóriu C 11,5/70,

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

homogenizovať úsek cesty I/68 Mníšek nad Popradom (hr. PL) - Stará Ľubovňa - Ľubotín - Lipany (obchvat centra) a s obchvatmi obcí Plavnica a Kamenica,
úsek cesty I/68 Ľubotín - Pusté Pole - smer Prešov postupne homogenizovať na kategóriu C 11,5/80 s odstránením dopravných závad, s obchvatom obce Plavnica,
cestu II/543 v úseku Hniezdne (I/77) - Kamienka - Červený Kláštor rekonštruovať na kategóriu C 9,5/60 s vylúčením priebežnej dopravy sídlami Kamienka a Červený Kláštor (aj Veľký Lipník ako alternatívny koridor pre tzv. Karpatskú cestu resp. Via Montana),
cesty III. triedy číslo 3138 (543032), 3142 (543036) a 3127 (541012) v trase Plavnica - Malý Lipník - Sulín - Medzibrodie – Kače - Mníšek nad Popradom. Cestu III/3142 (543036) realizovať v kategórii min. C 7,5/60 a jej prepojenie na I/68 v úseku Sulín - Kremná v kategórii C 7,5/60,
prepojiť obce Jakubany – Levočská Dolina,
prepojiť obce Legnava – Milik (PL),
prepojiť obce Lesnica – Sczawnica (PL),
prepojiť koncové obce Medzibrodie – Závodie – časť Sulín,
prepojiť obce Litmanová – Kamienka,
vytvoriť územnú rezervu pre obchvat obce Jarabina - cesta III/3128 (541013) – kameňolom,
vymiestniť nákladnú a tranzitnú dopravu mimo cestu I/77, mimo centra PZ Hniezdne a PR Podolíneec a cesty II. (III.) triedy z námestia v PZ Stará Ľubovňa. Rešpektovať tieto pamiatkové územia a národné kultúrne pamiatky,
vytvoriť územnú rezervu pre preložku cesty I/77 severozápadne od centra mesta Stará Ľubovňa (v nadväznosti na realizovanú preložku cesty I/68).

Okres Stropkov

Vytvoriť územnú rezervu obchvatu Stropkova v kategórii C11,5/80 - pripravovaná stavba SSC (I/15 Stropkov, preložka cesty) a vytvárať podmienky pre napojenie PP Stropkov na R 4 (diaľničným privádzačom),
prepojiť cesty I/15 a I/21 (I/73) Stropkov – Šandal – Radoma (rekonštrukcia cesty III./55714 Radoma – Šandal – Stropkov),
prepojiť cesty I/15 a I/21 (I/73) Miňovce – Lomné –Kručov – Fijaš – Giraltovcce (časť Francovce),
prepojiť cesty I/21 (I/73) a II/575 Krajná Poľana - Miroľa – Staškovce,
prepojiť cesty I/21 (I/73) a II/575 Lodomirova - Vislava – Chotča,
rozšíriť cestu II/575 v úseku Stropkov - Chotča – Makovce,
prepojiť koncové obce Prituľany (HE) a Jakušovce (SP) na ceste III/3822 (554015),
zaradiť miestnu komunikáciu Bžany – Valkov do zoznamu ciest III. triedy,
vytvoriť podmienky pre modernizáciu úsekov ciest II a III. triedy v okrese Stropkov,
vytvoriť územnú rezervu obce Turany nad Ondavou,
vytvoriť územnú rezervu obcí Turany nad Ondavou, Miňovce, Breznica, Sitník, Stropkov, Tisnec a Duplín na ceste I/15.

Okres Svidník

Rešpektovať rýchlostnú cestu R4 v trase - štátna hranica SR/PL - Svidník - Giraltovcce – Prešov (červený variant),
upraviť cestu I/77 Čirč – Svidník, zmeniť na šírkový parameter 11,5 m,

realizovať stavebno-bezpečnostné opatrenia na zníženie nehodovosti na medzinárodnom cestnom ťahu E 371 na ceste I/21 (I/73) Šarišský Štiavnik – Hunkovce, rekonštruovať úseky ciest I/21 (I/73) Gíraltovec - Fijaš, I/21 (I/73) Lipníky –Kračúnovce, šírkoovo usporiadať cestu III/3581 (557014) Radoma –Šandal – Stropkov ako C 9,5/60, šírkoovo usporiadať cestu III/ 3517 (556014) a obchvaty obcí Okružle – Šapinec - Kožany ako C 9,5/60,

cesty III/3546 (556030) a III/3548 (556030) vzhľadom na ich regionálny význam (prístup k hraničnému priechodu Vyšný Komárnik/Barwinek a súčasť Karpatskej cesty) v úseku Krajná Poľana – Staškovce dobudovať v zmysle STN 73 6101 na kategóriu C9,5 (60), cestu III/3581 Stropkov – Radoma (núdzová trasa obchádzky pre vybranú kategóriu vozidiel pri uzávierke cesty I/21 (I/73) Šarišský Štiavnik – Rakovčík) dobudovať na kategóriu C 9,5 (60),

v základnej kategórii ciest III. triedy dobudovať cestné prepojenia medzi koncovými obcami: Roztoky III/3555 (557023) – Kečkovce III/3553 (557021) – Vápeník III/3537 (556021), Šemetkovce III/3541 (556025) – Olšavka III/3591 (575009), Medvedie III/3543 (556027) – Krajná Bystrá III/3545 (556029) – Nižný Komárnik I/21 (I/73) tak, aby boli cestne sprístupnené aspoň z dvoch nezávislých smerov, dobudovať neudržiavané úseky ciest III. triedy medzi obcami Krajné Čierne – Kožuchovce III/3542 (556026) a Šapinec – Kožany III/3551 (557019) s úpravou šírkoového usporiadania komunikácie ako C 9,5/60,

cestu III/3553 (557023) v úseku Vyšný Orlík – pripojenie ku kameňolomu v k.ú. Vyšný Orlík o dĺžke 1,9 km rekonštruovať na únosnosť zodpovedajúcu záťaži pri vývoze vyťaženého kameňa vozidlami kategórie N3, prepojiť obec Kalnište s obcou Brezov.

Okres Vranov nad Topľou

Rešpektovať juho-západný obchvat mesta Hanušovce nad Topľou a cesta I/18 v úseku Prešov – Kapušany – Lipníky –Vranov nad Topľou – Strážske v spoločnom koridore s navrhovaným cestným prepojením Lipníky – Ubl'a, s možnosťou úprav prejazdnych úsekov za účelom zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky, s južným obchvatom mesta Vranov nad Topľou, v kontexte s východným obchvatom cesty I/79, vytvoriť územnú rezervu pre obchvat obce Medzianky, Bystré variant „B“ na ceste I/18 a obce Sol',

na ceste I/79 Vranov nad Topľou – Trebišov upraviť šírkový parameter mimo zastavaného územia obcí na C11,5/8,

vytvoriť územnú rezervu na ceste I/79 v úseku Vranov nad Topľou (východný obchvat) – Sačurov (obchvat) - Sečovská Polianka (obchvat) kategórie C11,5/80 - Trebišov – Slovenské Nové Mesto – hranica MR/UA,

na ceste I/15 v úseku Turany nad Ondavou - Malá Domaša - Sedliská v kategórii C 11,5/80 vytvoriť územnú rezervu v úseku Nová Keľča - Turany pre preložku a zabezpečiť pre obec Benkovce východný obchvat v kategórii C 11,5/80,

na ceste I/15 v úseku VN Domaša (Turany nad Ondavou) – Vranov nad Topľou upraviť šírkový parameter C11,5/80 mimo zastavaného územia obcí,

cestu I/15 v úseku Vranov nad Topľou - Tovarné navrhnuť v kategórii C 9,5/80,

vytvoriť územnú rezervu pre obchvat obce Sedliská na ceste I/15,

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

cesta II/554 v úseku Košarovce - Tovarné - Nižný Hrušov má spojovací význam, upraviť na kategóriu C 9,5/70, s obchvatom obce Kučín,
cesta III/3630 (556001) v úseku Hanušovce nad Topľou - Matiaška a III/3635 (557003) v úseku Matiaška - Detrík - rekreačné stredisko Dobrá - Malá Domaša má rozhodujúci význam pre návštevnosť rekreačného strediska Dobrá, navrhovaného ako významné stredisko cestovného ruchu a to zo smeru Prešov - Košice - MR. Cestu v úseku Remeniny - Matiaška - Detrík a čiastočne v úseku Malá Domaša - rekreačné stredisko Dobrá upraviť na kategóriu cesty III. triedy,
rešpektovať na ceste II/576 preložku (obchvat sídla Vehec) v kategórii C 11,5/80 s napojením na obchvat mesta Vranov nad Topľou (lom Vehec),
rešpektovať v meste Vranov nad Topľou (ZaD č. 2 ÚPN mesta Vranov nad Topľou):
v časti Čemerné na južnom obchvate cesty I/18 - MÚK Vranov Sever, MÚK Vranov Lomnica a MÚK Vranov Juh kategóriu C 11,5/80,
preložku cesty I/79 v južnej časti k. ú. Vranova a k. ú. Čemerné so zaústením do MÚK Vranov Lomnica v kategórii C 11,5/80,
nové severné komunikačné napojenie mesta z cesty I/18 na Budovateľskú ulicu,
nové južné komunikačné napojenie mesta z preložky cesty I/18 z MÚK Vranov Lomnica v trase MÚK Vranov Ferovo - Záhradná ulica - Dlhá ulica,
nové komunikačné napojenie mesta realizovať ako hlavné mestské zberné komunikácie v intravilánových úsekoch v kategórii MZ 8,5/50, v extravilánových úsekoch v kategórii C 7,5/60,
preložku cesty II/576 mimo zastavaného územia mesta v kategórii C 9,5/70, vrátane mostného kríženia s preložkou cesty I/18,
prepojiť obce Dlhé Klčovo – Nižný Hrušov,
prepojiť obce Zámutov – Červenica,
prepojiť obce Nová Kelča – Ďapalovce – Košarovce cestou III. triedy,
prepojiť obce Sačurov – Davidov – Čabov,
prepojiť obce Jastrabie nad Topľou – Vyšný Žipov cestou III. triedy.
Rešpektovať požiadavky týkajúce sa Košického, Banskobystrického a Žilinského kraja v súvislosti s Prešovským regiónom:
zohľadniť v ÚPN O jednotlivých dotknutých miest a obcí v oblasti dopravnej infraštruktúry v územnom obvode OU Spišská Nová Ves v súlade so stratégiou a rozvojom dopravnej infraštruktúry Košického kraja,
rešpektovať koridor napojenia mesta Spišská Nová Ves na diaľnicu D1 formou diaľničného privádzača v zmysle platného ÚPN mesta Spišská Nová Ves, v koridore cesty II/533 (obchvat obce Harichovce) – Levoča, ktoré zohľadňuje potreby bezpečného dopravného napojenia širšieho spádového územia mesta,
rešpektovať preložku cesty II/547 s obchvatmi sídiel Spišské Podhradie (PSK) a Spišské Vlachy,
rešpektovať cestné prepojenie Dúbrava (PSK) – Oľšavka (KSK III/3219 (018185) v kategórii cesty III. triedy (vydané UR číslo SP 1723 / 2002/ De, dňa 02.01.2003),
rešpektovať diaľničný privádzač Nová Polhora na rozhraní Prešovského a Košického samosprávneho kraja, na diaľnici D1, v úseku medzi existujúcou križovatkou Lemešany a križovatkou Budimír. Mimoúrovňová križovatka Nová Polhora spolu s diaľničným privádzačom umožní napojenie existujúcej cestnej siete s príľahlým územím na diaľnicu D1.

Železničná infraštruktúra

Riešenie železničnej dopravy zohľadňuje dostupné informácie z prerokovania zadania a podklady, ktoré sú uvedené v PaR a prílohách územnej prognózy. Okrem týchto podkladov súvisiacich so železničnou dopravou sú základné štatistické údaje za roky 2011 - 2013 uvedené Štatistickým úradom SR v Ročenke dopravy, pôšt a telekomunikácií 2010. Prognóza vývoja osobnej a nákladnej železničnej dopravy je obsiahnutá predovšetkým v Strategickom pláne rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020. V tomto strategickom dokumente okrem iného je uvedené, že na území PSK sa nachádza oblasť s nízkym zaťažením v regionálnej železničnej doprave menej ako 500 os./24h, a to úseky Stará Ľubovňa – Plaveč a Lipany – Plaveč. MDVRR SR v Zozname projektov strategického plánu rozvoja dopravnej infraštruktúry a rozvoja verejnej osobnej dopravy uvádza, že na železničnej trati Žilina – Košice v rámci modernizácie pôjde o úseky súvisiace s úsekom Poprad-Tatry v rokoch 2015 - 2018. Celkovo v rámci SR sa predpokladá, že výkonnosť a prepravné schopnosti železníc, najmä v nákladnej doprave k roku 2040, budú mať klesajúcu tendenciu. Tento trend umocňujú aj nejasnosti okolo prevádzkovateľov železničnej dopravy.

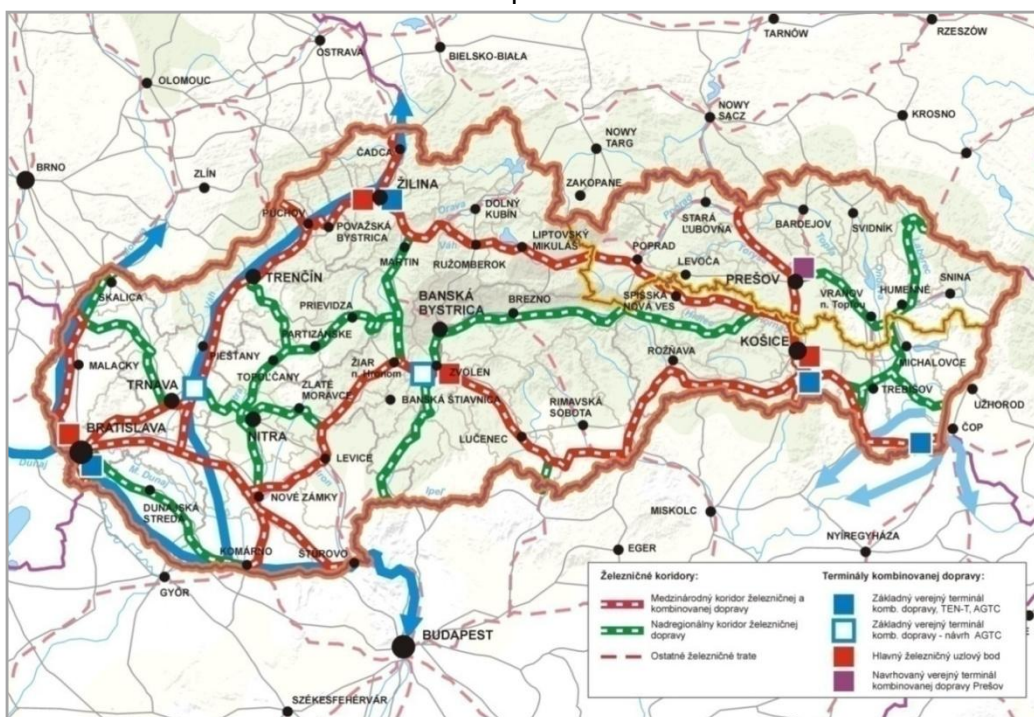
Železničnú sieť Prešovského kraja tvorí 430 km železničných tratí.

Železničné trate medzinárodného, resp. celoštátneho významu, tvoria Žilina – Košice - Medzilaborce a Plaveč – Prešov – Košice.

Trať Žilina – Košice je zaradená do systému medzinárodných dohôd AGC a AGTC.

Trať Kysak – Prešov – Plaveč je zaradená do systému trás AGTC. V železničnom uzle Prešov sa na túto trať napájajú trate regionálneho významu Bardejov, Vranov nad Topľou, Humenné, Snina, Medzilaborce.

Hierarchia a štruktúra rozvojových koridorov republikového a krajského významu vo väzbe na ťažiská a centrá osídlenia - železničná doprava

Zdroj: KURS 2011

Dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd (AGC, AGTC), koridory konvenčných tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy tvoria trate:

E 40, C - E 40 (Le Havre - Paríž - Norimberg - Praha - Hranice na Morave - Ostrava) - Čadca - Žilina - Košice – Čierna nad Tisou - (Čop),

(Hranice na Morave) - Lúky pod Makytou - Púchov,

E 52, C - E 52 (Viedeň - Marchegg) - Bratislava - Galanta - Nové Zámky - Štúrovo - (Szob - Budapešť - Nyíregyháza),

E 61, C - E 61 (Štokholm - Berlín - Praha - Lanžhot) - Kúty - Bratislava/Rusovce - (Hegyeshalom), Bratislava - Nové Zámky - Komárno - (Komárom - Budapešť),

E 63 (Viedeň - Kittsee) - Bratislava - Leopoldov - Žilina, Galanta - Leopoldov,

C - E 63 (Viedeň - Kittsee) - Bratislava - Leopoldov - Žilina - Čadca - Skalité - (Czechowice-Dziedzice), Galanta - Leopoldov,

C 30/1 (Krakov - Muszyna) - Plaveč - Prešov - Košice - Kechnec - (Hidasnémeti - Miškovec),

základné verejné terminály kombinovanej dopravy medzinárodného významu v Bratislave, Žiline, Košiciach a Dobrej (ako náhrada za terminál v Čiernej nad Tisou, terminál typu HUB v Leopoldove).

Dopravnú infraštruktúru nadregionálnej úrovne – koridory konvenčných železničných tratí - tvoria Michalany/Výhybňa - Červený Dvor – Trebišov – Strážske – Humenné – Medzilaborce – (Lupków) Prešov – Vranov nad Topľou – Strážske.

Trate medzinárodného a celoštátneho významu

Územím Slovenska prechádzajú tri koridory základnej transeurópskej dopravnej siete (1. 01. 2014):

- koridor baltsko–jadranský,
- koridor Orient/východné Stredomorie,
- koridor Rýn – Dunaj (prechádza PK v línii D1 a železničnej trate Ostrava/Přerov - Žilina – Košice – hranica s Ukrajinou)

Základná sieť TEN-T, trať Košice - Žilina, je súčasťou multimodálneho koridoru (hlavná sieť TINA) č. Va Bratislava - Žilina - Prešov/Košice - Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina (lokalizovaného pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy), zasahuje územie PSK len na úseku Vydrník - Poprad - Štrba - Važec - (Poprad - Košice). Trať vo svojom komplexe má celoštátny a medzinárodný význam v dopravnom systéme SR, je zaradená do medzinárodných dohôd AGC a AGTC a pripravuje sa jej modernizácia pre traťovú rýchlosť 160 km/h. Po modernizácii trate sa predpokladá jej zaťaženie najmä tranzitnými prepravnými prúdmi v smere východ - západ (Čierna n. Tisou – Košice - Žilina). Z hľadiska skladby sa zvýši podiel nákladnej dopravy, najmä kvôli potrebe rýchlych a presných logistických vlakov. Pripustná výkonnosť trate počas normálnej prevádzky sa radikálne nezmení.

Trať Kysak - Prešov - Plavec – Muszyna (PR) tvorí súčasť komplexného severojužného ťahu trate celoštátneho a medzinárodného významu, v ďalšom prepojení Kysak - Košice - Čaňa - Hidasnémeti (MR). Trať už je zaradená do zoznamu trás AGTC (s možnosťou výstavby terminálu kombinovanej dopravy v Prešove - Šarišské Lúky (s plánovanou modernizáciou na parametre predpísané dohodou AGC) a je súčasťou

multimodálneho koridoru s pracovným názvom „Pobaltský koridor“ vedeným v línii PR (Lublin - Rzeszów) - Prešov - Košice - MR (Miškovec - Debrecen) - koridor Č. IV Constanca /Istanbul lokalizovaným pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy. Trať je toho času jednokoľajná, elektrifikovaná, s plánom modernizácie na traťovú rýchlosť 80 až 100 km/h, s územnou rezervou na jej zdvojkolažnenie.

Kategórie železničných tratí nadregionálneho a regionálneho významu

Kategória a trate	Km	OD	DO	Číslo trate nové	Číslo trate staré
1	203,445	Košice	Kraľovany	105 A	180
1	78,192	Kysak	Plaveč štátna hranica PL	107 A	188
1	0,900	Plaveč výhybka č. 1/3	Plaveč výhybka č. 5/6	107 B	188
2	119,934	Medzilaborce štátna hranica PL	Michaľany	103 A	191
2	61,547	Strážske	Prešov	107 D	193
2	60,661	Plaveč	Poprad-Tatry	112 A	185
3	26,763	Stakčín	Humenné	104 B	196
3	31,909	Vranov nad Topľou	Trebišov	104 C	192
3	34,564	Bardejov	Kapušany pri Prešove	104 D	194
4	8,796	Tatranská Lomnica	Výhybňa Studený Potok	112 C	185
4	12,656	Levoča	Spišská Nová Ves	110 C	186
4	9,226	Spišské Podhradie	Spišské Vlasy	110 B	187
5	13,088	Poprad - Tatry	Starý Smokovec	112 D	183
5	16,022	Starý Smokovec	Štrbské Pleso	112 D	183
5	5,950	Tatranská Lomnica	Starý Smokovec	112 E	184
5	4,609	Štrbské Pleso	Štrba	112 F	182

Zdroj: ŽSR a vlastné

V tabuľke sú uvedené kategórie železničných tratí a ich číslovanie.

Trate nadregionálneho a regionálneho významu:

Prešov - Vranov - Strážske - Humenné - Medzilaborce - Palota - Lupkow (PR) do času realizácie „Pobaltského koridoru“ má aj medzinárodný význam s čiastočnou prevádzkou osobnej a nákladnej dopravy. Zámerom je úsek Bánovce nad Ondavou - Strážske - Humenné elektrifikovať a úsek Strážske - Humenné zdvojkolažniť, Prešov - Vranov nad Topľou – Strážske - zámerom je elektrifikovať, Plaveč - Stará Ľubovňa - Poprad - slúži ako odklonová trasa hlavného ťahu v úseku Poprad - Kysak so zámerom elektrifikovať.

V Komplexnom programe riešenia železničných tratí SR sa uvádza, že na území PSK sa nachádzajú nebezpečné železničné priecestia na tratiach Bardejov – Kapušany pri Prešove, Lupkow – Medzilaborce – Michaľany, Sabinov – Lipany, Studený Potok – Tatranská Lomnica a Poprad – Podolíneec.

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Tatranská elektrická železnica (TEŽ), vrátane ozubnicovej železnice Štrba – Štrbské Pleso, vytvára hlavný nosný systém vnútornej hromadnej dopravy osôb Štrbského Plesa a mesta Vysoké Tatry s cieľom zabezpečiť zlepšenie jej kvalitatívnych parametrov, prostredníctvom stavebných a technických opatrení.

Okrem iných dostupných vstupných podkladov súvisiacich so železničnou dopravou, sú v Ročenke dopravy pôšt a telekomunikácií 2010 (Štatistický úrad SR) uvedené základné štatistické údaje za roky 2011 - 2013. Súhrn informácií a podkladov je v prílohe č. 2.

V smere hranica PR – Plaveč – Prešov - Kysak – Košice sa v územných plánoch mesta Prešov uvažovalo s prekládkou trate už v roku 1980 z centra mesta cez stanicu Šarišské Lúky okolo Sekčova až po Čierny most. Toto riešenie by pomohlo hlavne mestu Prešov, ktoré nemá vyriešené mimoúrovňové prechody cez túto trať. V územnom pláne PSK, schválenom VZN č. 17/2009 sa rovnako navrhuje zvýšenie rýchlosti v tomto železničnom koridore s tým, že obchvat mesta Prešov nie je riešený. Ostatné zámery rekonštrukcie a výstavby železničnej dopravy sú koordinované v rámci operačného programu Stredná Európa. Mesto Košice zvažuje v rámci IDS zapojiť koľajový systém do zvýšenia obslužnosti mesta Košíc (rozchod železničných koľají a rozchod koľají MHD je zhodný). PSK Prešov v rámci spracovania návrhu IDS bude musieť zapracovať železničné stanice a zastávky do systému prestupných staníc.

Problémová trať v zmysle stanoviska Železníc SR - Generálne riaditeľstvo, odbor expertízy, rozvoj železničných tratí a stanoviska Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR je úsek trate Kysak – Plaveč, ktorý bol uvedený do prevádzky v roku 1873. Rozvoj osídlenia na tejto trase vo väčšine sídel, ale hlavne v meste Prešov, vytvoril bariéru v rámci urbanizovaného územia mesta Prešova, čo nemôže byť pre mesto vo výhľade akceptovateľné. Eliminácia tohto bariérového efektu, ktorý bol doposiaľ zanedbávaný, si vyžiada nákladné riešenia s vyhodnotením podrobných riešení, ktoré je nutné urýchlene vypracovať. Navrhuje sa preto rezervovať koridor pre výstavbu preložky a zdvojkolajnenia trate po roku 2025 v intenciách územného plánu sídelného útvaru mesta Prešov. Úsek trate Kysak - Prešov po roku 2020 sa odporúča zdvojkolajniť, čo umožní zrýchlenie prepravy pri uvažovanej intervalovej doprave medzi Košicami a Prešovom, príp. integrovaným systémom osobnej hromadnej dopravy medzi týmito krajskými sídlami.

Pre bilančné obdobie územnej prognózy – rok 2040, v zmysle stanoviska Železníc SR - Generálne riaditeľstvo, odbor expertízy, rozvoj železničných tratí a stanoviska Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, bude zameraný na modernizáciu vetví „koridoru č. Va“ (prednostne na medzinárodné tranzitné trate), ďalej elektrifikáciu niektorých hlavných tratí, pričom vedľajšie trate miestneho charakteru a významu by sa mali transformovať.

Riešenie zohľadňuje požiadavky z prerokovania zadania. Podľa aktuálnych prognóz bude očakávaný nárast osobnej a nákladnej tranzitnej dopravy zvládnutý (najmä na tranzitných koridoroch) za predpokladu, že ich modernizácia prebehne skôr ako reálny nárast prepravných požiadaviek.

Zámer

Po vyhodnotení súčasného stavu k potrebám bilančného roka 2040 je potrebné najmä:

- ponechanie úseku Poprad – Starý Smokovec ako jednokoľajnýso stavebnými úpravami trate a s územnou rezervou pre druhú koľaj,

- zvýšenie kapacity ozubnicovej železnice Štrba – Štrbské Pleso (je možné využitím záložnej vlakovej súpravy),
- zvládnutie hromadnej dopravy osôb na území mesta Vysoké Tatry, ktoré si vyžaduje vytvorenie integrovaného dopravného systému na celom území mesta vrátane Štrbského Plesa,
- zohľadnenie, že podľa aktuálnych prognóz bude očakávaný nárast osobnej a nákladnej tranzitnej dopravy zvládnutý (najmä na tranzitných koridoroch) za predpokladu, že ich modernizácia prebehne skôr, ako reálny nárast prepravných požiadaviek
- zachovanie železničnej trate Prešov – Plaveč v prietahu mestom ako trať pre miestnu osobnú železničnú dopravu v rámci IDS,
- hľadanie riešenia (vyhľadávacou štúdiou) prepojenia TEŽ Svit - Vysoké Tatry,
- modernizovanie železničnej trate Poprad - Plaveč - modernizácia nástupíšť a zastávok,
- iniciovanie zapracovania nadväznosti železničnej dopravy PSK na iné módy dopravy v Koncepcii dopravy vo verejnom záujme PSK,
- Zabezpečiť územnú rezervu pre modernizáciu železničných tratí a železničných zariadení,
- posilniť železničnú dopravu na tratiach: Žilina – Poprad – (Košice) a Červená Skala – Margecany z dôvodu zabezpečenia minimalizácie vplyvu cestnej dopravy na dotknuté chránené územia,
- zohľadniť modernizáciu trate 180 Žilina - Poprad - Košice na rýchlosť 120 – 160 km/h,
- zohľadniť modernizáciu železničných uzlov Kysak a Plaveč,
- zohľadniť železničný tunel Obišovce podľa schváleného ÚPN VÚC Košického kraja (dopravný koridor severo – južného magistrálneho ťahu, návrh na zdvojkolaženie a modernizáciu železničnej trate na rýchlosť 120km.hod-1),
- zohľadniť modernizáciu a zdvojkolaženie trate 188 Kysak - Prešov – Plaveč,
- rezervovať koridor pre výstavbu preložky a zdvojkolaženie trate Kysak - Prešov v intenciách Územného plánu sídelného útvaru mesta Prešov. Pri návrhu uvažovať s intervalovou dopravou medzi Košicami a Prešovom, príp. s integrovaným systémom osobnej hromadnej dopravy medzi týmito krajskými mestami,
- odstrániť najviac zanedbaných prvkov, limitujúcich plnohodnotné využívanie dopravnej cesty.

Variant 2

- Vytvoriť územnú rezervu pre novú železničnú trať v úseku Bardejov – Svidník - Stropkov – Medzilaborce s odbočkou Stropkov – Vranov nad Topľou,
- zohľadniť modernizáciu a elektrizáciu trate 191 Humenné - Medzilaborce – Palota, vrátane rekonštrukcie tunela Lupków,
- zabezpečiť peronizáciu a stavebné úpravy železničných staníc a zastávok a rekonštrukciu železničných priecestí,
- využiť nepotrebnú dopravnú infraštruktúru, hlavne neprevádzkovaných regionálnych železníc, vlečiek, prekladísk, plôch a zariadení pre depóniu a údržbu železničných vozidiel a pod., s preferenciou využitia pre dopravné účely (napr. využitie telies tratí ako cyklotrasy),

- vytvoriť podmienky pre zvýšenie cestovnej rýchlosti vlakových súprav TEŽ prostredníctvom odstránenia úsekov s nízkou dovolenou traťovou rýchlosťou, (nové súpravy sú konštruované pre rýchlosť 80km.hod-1).
- Hľadať riešenie modernizácie a rozšírenie trate TEŽ smer Tatranská Lomnica, Malý Slavkov, Kežmarok, Vrbov a Spišská Belá.
- Variant 2
- v rámci navrhovanej činnosti so zásahom do ochranného pásma dráhy postupovať podľa ustanovení zákona č. 513/2009 Z. Z. O dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Novozriaďované križovania s cestnými komunikáciami (trasa plánovanej preložky cesty I/18, ...) riešiť mimoúrovňovo,
- iniciovať rekonštrukciu železničných priecestí, peronizáciu a stavebné úpravy železničných staníc a zastávok,
- iniciovať zapracovania nadväznosti železničnej dopravy PK na iné módy dopravy v Koncepcii dopravy vo verejnom záujme PSK,
- základnou požiadavkou určenej železničnej siete je zabezpečiť presuny ozbrojených síl na území Slovenskej republiky s dôrazom na naloženie a vyloženie osôb, techniky a materiálu v záujmových priestoroch. Z hľadiska dlhodobých zámerov je prioritným zámerom zabezpečenie trvalej prejazdnosti určenej železničnej siete pre potreby presunu ozbrojených síl a vybudovanie udržiavacích nakladacích a vykladacích rámp a priestorov vo vybraných priestoroch,
- vzhľadom na požiadavky a zábery ozbrojených síl týkajúcich sa určenej cestnej a železničnej infraštruktúry na území Prešovského samosprávneho kraja, pri realizácii rozvojových zámerov dopravnej infraštruktúry spolupracovať s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky,

Kombinovaná doprava

V zmysle európskej Dohody o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej dopravy AGTC, územie východoslovenského regiónu zahŕňajú železničné trate: C - E 40: (ČR) - Čadca - Žilina - Poprad – Kysak - Košice - MR (ČR) - Horní Lideč – Púchov, C - E 30/1: (PR) - Plaveč - Prešov – Kysak - Košice – Kechnec – MR, v rámci hlavnej siete TEN-T, multimodálny koridor č. Va (TEM 4) Bratislava – Žilina – Prešov/Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – Ukrajina, lokalizovaný pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy, multimodálny koridor s pracovným názvom východný „Pobaltský koridor“ vedený v línii PR (Lublin – Rzeszów) hranica PR - Vyšný Komárnik – Giraltovce - Prešov – hranica Košického kraja - Košice – hranica MR (Miskolc – Debrecen) – koridor č. IV Constanca/Istanbul lokalizovaný pre cestné komunikácie a pre trate železničnej a kombinovanej dopravy v línii: hranica PR – Plaveč – Prešov – hranica Košického kraja - Košice – hranica MR (Miškovec – Debrecen).

V ekonomických a územných súvislostiach Slovenska je efektívne budovanie štyroch terminálov kombinovanej dopravy medzinárodného významu v Bratislave, Žiline, Košiciach a Dobrej pri Čiernej n. Tisou. Na území Prešovského kraja sa predpokladá len zriadenie doplnkového terminálu kombinovanej dopravy v Prešove - Šarišské Lúky.

Cez územie PSK prechádza aj európsky železničný koridor nákladnej dopravy č. 9 (CS Corridor alebo RFC 9), ktorý je totožný s multimodálnym koridorom č. Va , kde sa

predpokladá prechod 30% objemu cestnej nákladnej dopravy na železničnú prepravu nad 300 km do roku 2030.

Zámer

- rešpektovať legislatívnych zásad a navrhované zámery zriadenia doplnkového terminálu kombinovanej dopravy v Prešove - Šarišské Lúky.

Civilné letectvo

Spolu s letiskom Košice patrí letisko Poprad-Tatry do súhrnnej siete letísk systému transeurópskej dopravnej siete TEN-T.

V súčasnosti sa z tohto letiska vykonáva pravidelná a nepravidelná (charterová) letecká doprava. Zároveň sa na území Prešovského samosprávneho kraja nachádza vojenské letisko Prešov, a tiež letiská pre všeobecné letectvo, a to vnútroštátne verejné letisko Svidník, vnútroštátne neverejné letiská Ražňany, Kamenica nad Cirochou a heliport vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby pri NsP Poprad. V súvislosti s vnútroštátnym verejným letiskom Svidník má jeho prevádzkovateľ zámer rozšíriť technické vybavenie letiska, budov, hangárov a plôch vrátane výstavby novej prístupovej komunikácie s mestom Svidník.

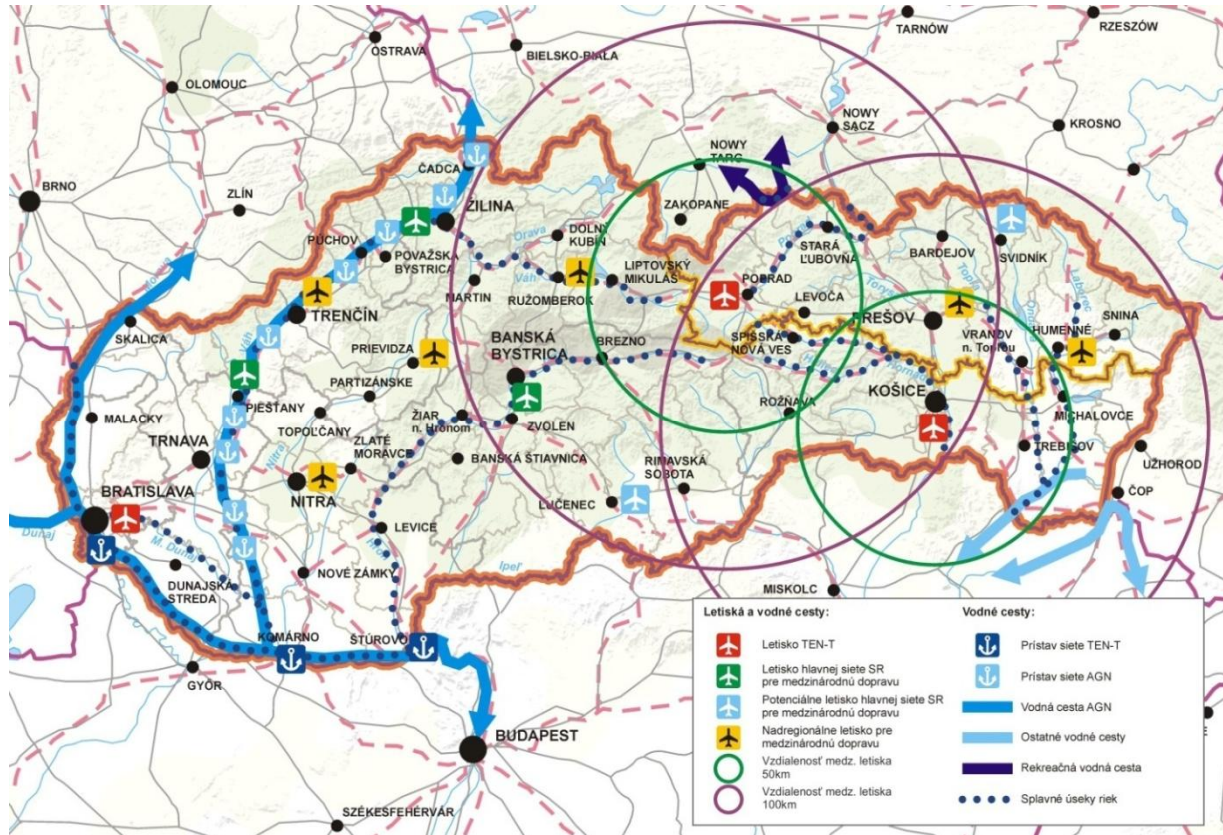
V Prešovskom samosprávnom kraji sa nachádzajú tieto letiská pre letecké práce v poľnohospodárstve, lesnom a vodnom hospodárstve: Hertník, Kurov, Zborov, Kurima, Udavské, Voliča, Veľká Lomnica, Mirkovce, Ďačov, Šarišské Michaľany, Kamienka, Kolonica, Stropkov - Sitník, Vranov - Čemerné.

V rámci plánovanej výstavby a ďalších aktivít na území Prešovského samosprávneho kraja je potrebné rešpektovať ochranné pásma a územia letísk a leteckých pozemných zariadení. Ochranné pásma a územia letísk a leteckých pozemných zariadení sú uvedené v prílohe č. 4 PaR UPN PSK.

Zámer

- rešpektovanie legislatívnych zásad a navrhovaných zámerov v oblasti civilného letectva, dopravnú obslužnosť územia kraja neverejným civilným letectvom (civilné letiská/heliporty), riešenie samostatnou štúdiou a výsledky primerane zapracovať do nového Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja.

Hierarchia a štruktúra rozvojových koridorov republikového a krajského významu vo väzbe na ťažiská a centrá osídlenia – civilné letectvo a vodná doprava

Zdroj: UPN VUC

Vodná doprava

Dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd AGN Európska dohoda o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu, existujúce aj plánované, a Protokolu k Dohode AGTC o kombinovanej doprave po vnútrozemských vodných cestách k európskej dohode o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej dopravy a súvisiaci objektoch z roku 1991 tvoria:

vodná cesta:

E 80, C – E 80 rieka Dunaj

verejné prístavy a terminály kombinovanej dopravy:

P 80 – 38, C – P 80 – 38 Bratislava, P 80 – 40, C – P 80 – 40 Komárno, P 80 – 41, C – P 80 – 41 Štúrovo,

vodná cesta – návrh:

E 81, C - E 81 koridor rieky Váh od ústia do Dunaja po Žilinu , E 81 Váh - E 30 Odra.

verejné prístavy:

P 81 - 01 Komárno, P 81 - 04 Hlohovec, P 81 - 05 Piešťany, P 81 - 06 Nové Mesto nad Váhom, P 81 - 07 Trenčín, P 81 - 08 Dubnica nad Váhom, P 81 - 09 Púchov, P 81 - 10 Považská Bystrica, P 81 - 11 Žilina, P 81 - 12 Čadca.

terminály kombinovanej dopravy v prístavoch:

P81 - 03, C81 - 01 Sereď, P81 - 02, C81 - 02 Šaľa,

vodná cesta:

E 20, E 30, C - 20, C - E 30 koridor rieky Morava na území Slovenska, ako súčasť prepojenia vodných ciest Dunaj - Odra - Labe a hlavná dopravná infraštruktúra pre medzinárodnú turistickú dopravu - Baťov kanál v úseku (prístav Sudoměřice) - prístav Skalica - rieka Morava - (prístav Rohatec).

Na území PSK sa vodná doprava nenachádza. V PSK sa nachádza len regionálna rekreačná vodná doprava na rieke Dunajec s dvoma prístaviskami (Červený Kláštor, Lesnica) v hraničnom pásme s Poľskom.

Medzi sledované úseky patria: stredný tok rieky Poprad, Ondava, Topľa a Laborec. Ostatné rieky nie sú z hľadiska prietokov sledované pre rekreačnú plavbu.

Zámer

vytvárať podmienky pre využívanie vodných tokov na rekreačné účely, vrátane príslušnej infraštruktúry,

pri návrhoch turistického a rekreačného využívania vodných tokov vyhnúť sa úsekom tokov, ktoré sú súčasťou maloplošných chránených území a území európskeho významu, a na ostatných úsekoch riešiť športové a turistické využitie tokov tak, aby nebol negatívne ovplyvnený predmet ochrany chráneného územia.

Cyklistická doprava a pešia doprava

Cyklistická doprava

Cyklistická doprava v platnom ÚPN VÚC PK nebola riešená na jednotlivých úrovniach aj z dôvodu, že tento druh dopravy nebol taký požadovaný, neboli k dispozícii relevantné podklady ani objektívne názory na konkrétne vedenie ich trás v jednotlivých regiónoch. V koncepte UPN PSK sú zohľadnené požiadavky PSK a požiadavky, ktoré vyplynuli z prerokovacieho procesu zadania kladené na cyklodopravu a na cykloturistiku v riešenom území. Aj keď došlo k nárastu informácií tohto druhu, tie sa rôznia a zväčša sú protichodné. Dostupné projekty nevystihujú problematiku komplexne, ostávajú prevažne na lokálnej úrovni. Spleť týchto vstupov obstarávateľ v súčinnosti so spracovateľom UPN PSK mal snahu vyhodnotiť tak, aby vznikol ucelenejší vstup do tejto problematiky. Podkladom sú predovšetkým dokumentácie obstarané PSK, a to: Vyhľadávacia štúdia a Štúdia uskutočniteľnosti pre trasovanie medzinárodnej cyklistickej cesty EuroVelo 11 a jej napojenie na národnú Tatranskú magistrálu (2014) a Urbanistická štúdia bývalého VO Javorina (2012). Ide o jednotlivé dokumenty neriešiace celé územie PK, ktoré nemajú žiadnu legislatívnu záväznosť.

Základnými dokumentmi pre rozvoj cyklistickej dopravy sú predovšetkým Uznesenie EÚ parlamentu (2011) o európskej bezpečnosti cestnej dopravy v rokoch 2011 – 2020, Stratégia zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky v SR pre roky 2011 až 2020 a Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky na Slovensku (2013). Ďalšie dokumenty na republikovej a európskej úrovni sú uvedené v prílohe č. 2 PaR UPN PSK.

S cieľom znižovania podielu motorovej dopravy a zvyšovania podielu cyklistickej dopravy predovšetkým v ťažiskách osídlenia samosprávneho kraja a na územiach preukazujúcich aglomeračné súvislosti je navrhnutá základná sieť cyklociest a cyklotrás Prešovského samosprávneho kraja v rozsahu podľa výkresu č. 3 grafickej časti.

Základná sieť cyklociest a cyklotrás je založená na základnej sieti území s cyklodopravou, ktoré sú navzájom prepojené do uzavretého systému cyklokoridormi. Doplnená je návrhom prepojujúcich cyklociest na hraničné priechody samosprávneho kraja do Poľska, na Ukrajinu a na územia okolitých samosprávnych krajov.

Za územia s cyklodopravou sú považované aglomerácie sídel samosprávneho kraja zložené z miest a obcí, z ktorých je centrum najbližšieho mesta dostupné za 30 minút cesty na bicykli (predovšetkým ako alternatíva k individuálnej automobilovej doprave).

Pre dopravnú obsluhu aglomerácie cyklistickou dopravou, určenou prioritne na prenášanie dopravného výkonu, je navrhnutá základná kostra cyklociest, ako nemotoristických miestnych komunikácií, určených pre cyklistickú premávku s vylúčením alebo oddelením akejkoľvek nemotorovej dopravy. Riešenie vychádza z predpokladu, že mestá vytvárajú dostatočnú ponuku pracovných príležitostí pre svojich obyvateľov a zároveň obyvateľov okolitých obcí.

Zoznam území s cyklodopravou (RCc)

Označenie	Názov
A	Bardejov
B	Svidník – Stropkov
C	Medzilaborce
D	Stredný Zemplín
E	Hanušovce nad Topľou
F	Giraltovce
G	Údolie Torysy
I	Údolie Popradu
J	Spišská Stará Ves

Za cyklokoridory sú považované územia obslužené základnými cykloturistickými trasami (cyklotrasami), ako vyznačenými ťahmi pre cyklistov v teréne po existujúcich pozemných komunikáciách, ktoré sú určené prevažne na rekreáciu a šport ako súčasť ponuky cestovného ruchu (cykloturistika ako voľnočasová aktivita).

Pre potreby samosprávneho kraja sú cyklokoridory hierarchicky členené do dvoch úrovní. Nadregionálne cyklokoridory, spoločne s prihraničnými územiami cyklodopravy, kopírujú hranice samosprávneho kraja. Regionálne cyklokoridory sú navrhnuté na obsluhu uzavretých vidieckych regiónov najmä v severojužnom a východozápadnom smere.

Zoznam nadregionálnych cyklokoridorov (NRCK)

Označenie	Názov
I	Čergov
II	Ondavská vrchovina
III	Laborecká vrchovina
IV	Východné Karpaty
V	Slanské vrchy
VI	Branisko
VII	Kozie chrbty

Zoznam regionálnych cyklokoridorov (RCK)

Označenie	Názov
01	Čergov – údolie Torysy
02	Bardejov – údolie Torysy
03	Údolie Torysy – Giraltovce
04	Hanušovce nad Topľou – údolie Torysy
05	Svidník – Stropkov – Giraltovce
06	Hanušovce nad Topľou - Giraltovce
07	Hanušovce nad Topľou – Slanské vrchy
08	Svidník – Stropkov – stredný Zemplín
09	Laborecká vrchovina - stredný Zemplín
09	Laborecká vrchovina - stredný Zemplín
10	Medzilaborce - stredný Zemplín
11	Giraltovce – Východné Karpaty
11	Giraltovce – Východné Karpaty
11	Giraltovce – Východné Karpaty
12	Východné Karpaty
13	Stredný Zemplín - Východné Karpaty
14	Humenné – Hlinné
15	Prešov – Košice
16	Údolie Torysy – Volovské Vrchy
17	Spišské Podhradie – Lipany
18	Lipany – Stará Ľubovňa
19	Údolie Popradu – údolie Hornádu
19	Údolie Popradu – údolie Hornádu
20	Kežmarok - Levoča
21	Údolie Popradu - údolie Torysy
22	Údolie Hornádu – Liptov
23	Východné Tatry- Liptov
24	Východné Tatry – Štrba
25	Východné Tatry - údolie Popradu – Svit
26	Východné Tatry - údolie Popradu – Poprad
27	Východné Tatry - údolie Popradu – Kežmarok
28	Východné Tatry - údolie Popradu – Spišská Belá
29	Zamagurie - Východné Tatry
30	Zamagurie - údolie Popradu
31	Pieniny- údolie Popradu
32	Pieniny
33	Východné Tatry – údolie Popradu - Veľká Lomnica

Základná sieť je tvorená základnou sieťou cyklociest v územiach s cyklodopravou, na ktoré nadväzujú základné cyklotrasy v koridoroch nadregionálnej úrovne v územiach s cyklokoridormi (nadregionálne a regionálne).

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Cyklotrasami v územiach s cyklo dopravou sa návrh územnej prognózy podrobnejšie nezaobera a cyklotrasy mimo vymedzených území s cyklokoridormi sú považované za miestne.

Vychádzajúc z chápania cestovného ruchu ako jedného z pilierov hospodárskeho rozvoja riešeného územia, vytvára základná sieť cyklociest a cyklotrás predpoklady na sprístupnenie všetkých lokalít zapísaných do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO pre cykloturistov v samosprávnom kraji.

Spresnenie smerového vedenia cyklociest v územiach s cyklo dopravou si vyžaduje samostatné územné prognózy (napr. 1:50 000, 1:25 000) spracované v spolupráci s dotknutými mestami a obcami.

Spresnenie nadregionálnych a regionálnych cyklotrás, obsluhujúcich nadregionálne a regionálne územia s cyklokoridormi, si vyžaduje samostatné územné prognózy (napr. 1:25 000, 1:10 000) spracované v spolupráci s dotknutými obcami a organizáciami cestovného ruchu.

Riešenie zohľadňuje záujmy cestovného ruchu s vytvorením podmienok pre sprístupnenie predovšetkým prírodných a kultúrnych lokalít svetového a európskeho významu na území PSK (napr. Dohovor UNESCO, diplom Rady Európy).

Návrhy samospráv a záujmových združení v jednotlivých častiach PSK sú vo vzťahu k základnej sieti vyhodnotené nižšie.

Predpokladá sa, že cyklocesty na území PK zrovnoprávnia bicykle pri výbere dopravného prostriedku pre realizáciu ciest za prácou, zábavou a rekreáciou, čo si bude vyžadovať úzku spoluprácu so železničnou dopravou. V rámci železničnej infraštruktúry je možné a vhodné zriaďovať terminály typu „Bike&Ride“ s dennou úschovou bicyklov v priestoroch železničných staníc a zastávok. Potom je možné prostredníctvom bicykla pridať do systému verejnej dopravy väčší akčný rádius obyvateľov. Bicykel sa tak môže stať zaujímavou alternatívou k ostatným dopravným prostriedkom.

Cyklocesty z hľadiska dopravy sa berú obdobne ako IAD. V rámci miest však majú veľký význam z hľadiska denného používania, čo najmä v letných mesiacoch odľahčuje MHD a znižuje používanie osobných motorových vozidiel. Z tohto dôvodu by všetky centrá osídlenia mali mať spracovaný systém mestských a prímestských cyklociest.

Prioritnou medzinárodnou cyklotrasou v súčasnosti prechádzajúcou územím PSK je navrhovaná cyklomagistrála EuroVelo 11. Vedie z hraničného prechodu PR/Mníšek nad Popradom, cez riešené územie a cez územie KSK na hraničný prechod Skároš (MR).

Územná prognóza akceptujúc požiadavky z prerokovania, rieši jej vedenie tak, aby boli v plnom rozsahu využité komparatívne hodnoty územia, cez ktoré prechádza.

Infraštruktúra cyklistickej dopravy - Cyklistická doprava (cyklocesty) a cykloturistika (cyklotrasy)

Rešpektovať základnú sieť území s cyklo dopravou (cyklocesty) a cyklokoridormi (cyklotrasy).

Pre spresnenie smerového vedenia cyklociest v územiach s cyklo dopravou zabezpečiť samostatné územné prognózy (napr. v mierkach 1:50 000, 25 000) spracované v spolupráci s dotknutými mestami a obcami.

Pre spresnenie trás nadregionálnych a regionálnych cyklotrás, obsluhujúcich nadregionálne a regionálne cyklokoridory, zabezpečiť samostatné územné prognózy (napr. 1:25 000, 10 000) spracované v spolupráci s dotknutými obcami a organizáciami cestovného ruchu.

Rešpektovať významné dopravné väzby medzi regionálnymi centrami pre nemotorovú dopravu a to v zmysle národnej Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky schválenej vládou SR v roku 2013, rešpektovať systém medzinárodných a nadregionálnych a regionálnych cyklotrás prepájajúcich PSK s významnými aglomeráciami, centrami CR v okolitých krajinách, na Slovensku a v regióne s možnosťou variantných riešení.

Vytvárať podmienky pre budovanie cyklotrás predovšetkým na poľných cestách historických spojníc medzi obcami, ktoré sa už nepoužívajú (zohľadniť aj klimatické podmienky PSK).

Vytvárať podmienky pre súbeh cyklistickej dopravy (cyklociest) a pešej dopravy v dopravne zaťažených územiach (s oddeleným dopravným režimom).

Cyklistickú dopravu na cyklocestách je potrebné v maximálnej možnej miere odčleniť od automobilovej cestnej dopravy.

Iniciovať spracovania dokumentu cykloturistickej a cyklistickej dopravy na území PSK (v koordinácii s ostatnými samosprávnymi krajinami a susediacimi štátmi) ako územnoplánovací podklad, s definovaním ich parametrov, na základe čoho sa vyhodnotí ich kategorizácia.

Vytvoriť podmienky pre zriadenie investorsko-inžinierskeho útvaru na realizáciu stavieb pre cyklistickú dopravu na území PSK, predovšetkým z dôvodov možnosti čerpania eurofondov cez investičné projekty.

Iniciovať spracovanie dokumentu cykloturistickej a cyklistickej dopravy na území PSK (v koordinácii s ostatnými samosprávnymi krajinami a susediacimi štátmi)

Navrhovaná trasa EuroVelo 11:

hranica PR – údolie rieky Poprad – Stará Ľubovňa – Lipany - Sabinov – Prešov – Košice – hranica MR (predovšetkým v koridore ciest I/66, I/66A, I/77, I/68, I/20, II/533 (Vyhľadávacia štúdia a štúdia uskutočniteľnosti pre trasovanie medzinárodnej cyklistickej cesty EuroVelo a štúdia uskutočniteľnosti pre trasovanie medzinárodnej cyklistickej cesty EuroVelo, ...) a v úseku Stará Ľubovňa – Torysa s trasou Stará Ľubovňa – Kežmarok – Levoča, Spišské Podhradie – Torysa po lokalitách zapísaných v Zozname svetového dedičstva UNESCO (Urbanistická štúdia bývalého VO Javorina).

V súvislosti s EuroVelo 11 je potrebné:

- zohľadnenie už spracovanej stratégie v oblasti cyklistickej dopravy - napr. „Cesta okolo Tatier“ (projekt euroregiónu Tatry Kežmarok), ktorý počíta aj s napojením Štrby - Popradu - Kežmarku - Spišskej Belej - Podolínca so Starou Ľubovňou s napojením na EuroVelo 11 (miesto napojenia - Stará Ľubovňa),
- napojenie úseku Svit - Lučivná – Štrba, vedením cyklotrasy cez Veľký Tatranský okruh, ktorý vedie cez jednotlivé obce podľa Vyhľadávacej štúdie...,
- zapracovanie územia regiónu horná Torysa, konkrétne cez obce Červenica, Rožkovany, mesto Lipany, Krivany, Torysa, Šarišské Dravce, Krásna Lúka a Bajerovce podľa Vyhľadávacej štúdie...,
- vedenie trasy cez obec Šambron podľa Vyhľadávacej štúdie...,

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

- napojenie všetkých okolitých obcí na ťah koridoru EuroVelo 11, ktoré sú v údolí Torysy,
- vedenie časti cyklotrasy EuroVelo 11 v trase cez k. ú. Kendice alternatívou č.1 po ochrannej hrádzi vodného toku Torysy (modrá farba) podľa návrhu štúdie PSK (Vyhľadávacia štúdia...),
- vedenie cyklotrasy v k. ú. Drienovská Nová Ves východne od vodného toku Torysa (malé prevýšenie a dajú sa predpokladať nižšie náklady na údržbu),

Vyhodnotenie požiadaviek a návrhov samospráv a záujmových združení na riešenie turistických cyklotrás vo vzťahu k základnej sieti území s cyklodopravou a území cyklokoridorov.

Použitie skratky vyhodnotenia:

RCc – územie s cyklodopravou

E - EuroVelo 11

NRCK – nadregionálny cyklokoridor

RCK – regionálny cyklokoridor

M – mimo RCc, NRCK, RCK (cyklotrasy sú miestneho, resp. lokálneho charakteru)

N - návrh

Okres Bardejov

cyklotrasa Bardejov – Gíraltovce (N), RCc, RCK,
cyklotrasa 2892 Bardejov – Kurovské sedlo – Krynica-Zdrój, časť v RCc, NRCK, M
cyklotrasa Zlaté - Tvarožec - Cigeľka - Vyšná Polianka,
cyklotrasa Vyšná Polianka - okruh,
cyklotrasa Raslavice - Marhaň,
cyklotrasa Kružlov - Richvald - Hervatov,
cyklotrasa 5892 „Na križovatke kultúr“ Bardejov – Jaslo.
Cigeľka - Wysowa Zdrój.
Nižná Polianka – Oženna.

Okres Humenné

cyklotrasa 016 Východokarpatská cyklomagistrála RCc, RCK,
cyklotrasa Humenné – Vinianske jazero – Zemplínska Šírava – Michalovce, RCc, RCK,
cyclomagistrála Zemplínska (vedúca Košickým samosprávnym krajom, končiaca v
obci Vinné) - Vinné – Porúbka - Chlmec – Humenné - starý Valaškovský most – hrádza
vodného toku Laborec - hranica k. ú. Humenné, cesta I/74 - Hubková – humenský kaštieľ -
vodný tok Laborec (hrádza, resp. nábrežie) – Brekov - Strážske – Michalovce - Zemplínska
šírava (začiatok Zemplínskej cyklomagistrály), RCc, RCK,
cyklotrasa „Po stopách príhod dobrého vojaka Švejka“ /5880/CB – 52 km: Laborecké sedlo,
hr. priechod do PL – Medzilaborce – Radvaň nad Laborcom, Humenné – žel. stanica RCc,
RCK,

cyklotrasa Humenská /5856/MTB – 24 km: Humenné, kaštieľ – Starý most – Jasenov – Chlmec – Ptičie – Kamienka – Kamenica nad Cirochou – Hažín – Lackovce – Humenné-kaštieľ, RCc, RČk,

prepojovací chodník medzi obcami Hažín nad Cirochou a Lackovcami a cyklochodník popri železničnej trati v smere na Humenné a vedľa cesty I/74 v smere na obec Kamenica nad Cirochou (N), RCc.

Okres Kežmarok

cyklotrasa v smere Spišská Stará Ves - Matiašovce - Spišské Hanušovce - Reľov - Spišská Magura (N), RCc, RČk,

cyklotrasa v obci Matiašovce a jej širšom okolí spájajúca sídla Spišská Stará Ves - Matiašovce - Spišské Hanušovce - Reľov - Spišská Magura (kríž), Matiašovce - Zálesie - Spišská Magura (sedlo), Matiašovce - Spišské Hanušovce - Veľká Franková - Malá Franková - Ždiar a ďalšie, ktoré sú z pohľadu cykloturistiky mimoriadne atraktívne (N), časť je v RCc,

cyklochodníky s napojením na sieť cyklochodníkov v regióne – k. ú. Výborná, Tatranská Kotlina, Spišská Magura a Spišská Belá (N), prevažná časť je v RCc, RČk,

cyklotrasa Slovenská Ves – Spišská Belá – Podolíneč – Vyšné Ružbachy je v úseku Spišská Belá – Nižné Ružbachy cyklocestou (N), RCc, RČk,

cyklochodníky v obci Lendak s napojením na sieť cyklochodníkov v regióne – k. ú. Výborná, Tatranská Kotlina a Spišská Magura, (cyklomagistrála „Cesta okolo Tatier“ a cyklotrasy regionálneho a nadregionálneho významu) (N), prevažná časť je v RCc, RČk,

cyklistické cesty Levočských vrchov (bývalý VO Javorina) s napojením na všetky medzinárodné cyklotrasy (N), v rozsahu základnej siete nadregionálnych a regionálnych cyklokoridorov,

cyklotrasa Tvarožná - Vrbov s napojením na cyklotrasy Kežmarok, Vrbov, Hradisko, Vlkovce, Hradisko – Brezová (N), RCc, RČk,

cyklotrasa Spišská Stará Ves popri rieke Dunajec cez k. ú. Majere a k. ú. Červený Kláštor (N), RCc,

cyklotrasa Tvarožná – Vrbov (Kežmarok – Vrbov – súčasťou „Cesty okolo Tatier“) – západným smerom a východné napojenie na Hradisko, Vlkovce, Levoča, E, M

cyklotrasa po ceste III/3110 (542003) cez otočku autobusu na urbársky sklad, po lesnej ceste až na hrebeň Spišskej Magury a napojiť sa na cestu Ždiar - Bachledová dolina (N).

Okres Levoča

cyklistické cesty Levočských vrchov (bývalý VO Javorina) s napojením na medzinárodné cyklotrasy (N), RČk,

prepojenie Levočskej doliny do Jakubian (SL) tzv. Probstnerovou cestou (N), RČk,

cykloturistická trasa Žehra – Bijacovce – Prašivé sedlo, RCc,

cyklotrasa Levoča - Kežmarok cez Levočské vrchy a cyklotrasa v okolí Spišského hradu a Spišského Podhradia, príp. prepojenie Spišské Podhradia s Levočou cez Bijacovce, Brutovce, Repáše a Uložu,

cykloturistická trasa Levoča – Kováčova vila,

cykloturistická trasa Levoča – Pod Kacelákom,

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

cykloturistická trasa Spišské Podhradie – Pavľany.

Okres Medzilaborce

cyklotrasa Medzilaborce – Snina (N), RCc, NRCK,
cyklotrasa Habura – Miková,
cyklotrasa Habura – okruh k št. hranici s PL,
cyklotrasa „Cesta umenia WARHOL“ (N).

Okres Poprad

cyklotrasa 007 Podtatranská cyklomagistrála, RCk,
cyklotrasa 014 Spišská cyklomagistrála (severná vetva), RCc, RCk,
cyklotrasa Tatranská cyklomagistrála, RCk,
koridor pre cyklotrasy pod názvom „Cesta okolo Tatier“ pre mesto Poprad (N), RCk,
jestvujúca cyklotrasa v katastri obce Mlynica a jej prepojenie do siete regionálnych
cyklotrás (N), RCk,
cyklochodníky s napojením obce Veľká Lomnica na sieť cyklochodníkov v regióne k. ú.
Huncoviec, Popradu — Matejoviec, Tatranskej Lomnice a Starej Lesnej (N), RCc,
cyklochodníky a cyklotrasy historicko-kultúrno-prírodná Cesta okolo Tatier, RCc, RCk,
cyklotrasa - hraničný prechod Lysá nad Dunajcom m. č. Spišskej Starej Vsi s napojením na
Červený Kláštor - Lesnica – PR a v smere na Osturňu – Ždiar – PR, RCc, RCk,
cyklochodník pozdĺž cesty Veľká Lomnica – Stará lesná – Tatranská Lomnica v napojení na
okružnú trasu Šarpanec – Spišská Belá – Kežmarok – Huncovce – Veľká Lomnica – Stará
Lesná – Tatranská Lomnica – Šarpanec RCc, RCk,
cyklocesta Štrba – Lučivná – Svit, RCc,
cyklocesta Svit – Batizovce – Gerlachov – Smokovce (alebo Tatranská Polianka), RCc,
RCk,
cyklocesta Poprad - Kvetnica (obaľovačka) – Gánovce – Kišovce – Betlanovce – Podlesok,
RCc, NRCK.

Okres Prešov

cyklotrasa 015 Šarišská cyklomagistrála, RCc, NRCK, RCk,
cyklotrasa 018 Slanská cyklomagistrála, RCc, NRCK,
cyklotrasy obcí Petrovany, Záborské, Kendice a Haniska a ich zokruhovanie (N), RCc,
bezpečné prepojenie medzi dotknutými obcami a ich nadväznosť na Prešov za účelom
dochádzania obyvateľov tohto regiónu do zamestnania (hlavne do štyroch najväčších
priemyselných centier v okolí Prešova: IPZ Záborské, Logistický park Lidl Záborské,
Logistický park Petrovany, Logistický park Haniska) (N), RCc,
bezpečné prepojenie všetkých dotknutých obcí s hlavným sídelným útvarom kraja mesta
Prešov prostredníctvom bezpečnej komunikácie pre nemotoristov za účelom dochádzania
do práce, a zároveň za účelom rozšírenia možností rekreačného vyžitia všetkých
obyvateľov v okolí mesta a obyvateľov Prešova (N),
rozvoj cyklodopravy a budovanie cyklotrás na území obce Záborské a okolie (N), RCc,

cyklotrasy v okolí obce Župčany s napojením na mestá Prešov, Veľký Šariš a obec Široké s využitím turistických kapacít (N), M časť v RCc,
prepojenie obce Lipníky a časti obce Podhrabina cyklotrasou vedenou popri hlavnej ceste 73/1 (N), RCk,
cyklotrasa Prešov – Ľubovec – Kysak/Klenov – Margecany, RCc, NRck, M,
prepojenie cyklotrasy medzi I/20 (I/68) a cestou III. triedy v úseku Chabžany (časť obce Lemešany) a Šarišské Bohdanovce, s možnosťou výstavby nadväzujúcej cyklotrasy na hlavnú trasu EuroVelo (N).

Okres Sabinov

cyklotrasa Toryská cyklomagistrála (N), ÚCd, E,
rekreačná cyklotrasa z mesta Sabinov cez Červenú Vodu s pokračovaním po horskom chodníku do rekreačnej oblasti Drienica-Lysá cez Olejníkov, Ľutina - Jakovany a späť do mesta Sabinov (N), RCc, RCk,
cyklotrasa po ceste III/3182 (543015) cez obce Jakovany - Ľutina - Olejníkov - Pečovská Nová Ves a späť do mesta Sabinov (N), RCc, RCk,
cyklocesta a cyklotrasa od Kňazovej cez pohorie Hromovce smerom cez Šambron do Ľubovnianskych kúpeľov, E,
cyklotrasa Lipany – Šambron – Stará Ľubovňa, E,
cyklocesta Lipany – Jakubova Voľa – Červenica pri Sabinove – Hanigovce – Hanigovský hrad, časť E, RCc,
cyklocesta Lipany – Krivany – Torysa – Brezovica – Brezovička – Nižný Slavkov – Vyšný Slavkov – smer Spišské Podhradie, RCc, RCk,
cyklocesta Lipany – Krivany – Torysa – Brezovica – Tichý Potok – Levočské vrchy (bývalý vojenský priestor) – možnosť prepojenia na Kežmarok, Starú Ľubovňu, Levoču, RCk.

Okres Snina

016 Východokarpatská cyklomagistrála, RCc, RCk,
cyklotrasa Medzilaborce – Snina (N), NRck,
mestská cyklotrasa Za históriou Sniny, RCc, NRck,
cyklotrasa Okolo vodnej nádrže Starina, RCk,
cyklotrasa Po sninskej úzkokolejke: Snina, žel. zastávka mesto – Snina, kaštieľ – Zemplínske Hámre, kameňolom – Biele kamene – Snina, Vojenský cintorín, RCc, M
cyklotrasa Po stakčinskej úzkokolejke: Stakčín, križovatka pri tanku – Barankov most – Šponáreň (križovatka s červenou - Karpatská cyklistická cesta – 015),
cyklochodník malých planét /8912/ 5 km: Kolonický vrch – astronomické observatórium

Okres Stará Ľubovňa

cyklotrasa Pieninská cesta okolo Dunajca, Lesnica – Červený Kláštor, RCc,
cyklotrasa, respektíve cyklochodník v meste Podolíneč s prepojením na okolité obce (N), RCc,
cyklotrasa Lesnica – Veľký Lipník – Červený Kláštor, RCc, RCk,
cyklotrasa Veľký Lipník – cez hrebeň do Podolíneča, RCk,

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

cyklotrasa Červený Kláštor – Lesnica, RCc, RČk,
cyklotrasa Stará Ľubovňa – Nová Ľubovňa – Ľubovnianske Kúpele – Šambron – Bajerovce
– Krásna Lúka – Torysa – Lipany, E, M,
cyklotrasa Veľký Lipník – Haligovce – sedlo – Toporec.

Okres Stropkov

systém cykloturistických chodníkov v priestore Stropkov - Chotča - Buková hora (cesta Jozefínka, ktorú dala postaviť Mária Terézia) - Gribov - Staškovce - Driečna - Medzilaborce - št. hranica (PL); zatriktívniť priestory pri rybníkoch v Stropkove, Chotči a Vyškovce (N), časť RCc, NRČk,
cyklotrasy predovšetkým na poľných cestách historických spojnic medzi obcami v okrese Stropkov, ktoré sa už nepoužívajú (N), RCc,
cyklotrasa Stropkov – RO Domaša - Vranov nad Topľou (N). RCc, RČk.

Okres Svidník

cyklotrasa nadregionálneho a regionálneho charakteru v okrese Svidník, s prepojením na susedné regióny, RCc NRČk, RČk,
cyklotrasa Svidník - Stropkov - Stročin - Svidník (N) RCc, RČk, M,
cyklotrasa Vyšný Mirošov – Dubová.

Okres Vranov nad Topľou

cyklomagistrála - 023 Alžbeta, M,
cyklotrasa Stropkov – RO Domaša - Vranov nad Topľou, RCc, RČk,
zámer vybudovania bike parku v Slanských vrchoch na území okresov Vranov nad Topľou – Prešov ako prioritu v rozvoji cestovného ruchu v regióne – sieťovanie cyklotrás, M,
cyklochodník Okolo Domaše.

Cyklocesty k susedným samosprávnym krajom (priechody vnútroštátne)

Ku Košickému samosprávnemu kraju.
Okres Svidník – Dúbrava, Zemplínske Hámre.
Okres Humenné – Porúbka, Brekov.
Okres Vranov nad Topľou – Sečovská Polianka.
Okres Prešov – Seniakovce, Klenov.
Okres Levoča - Spišské Podhradie, Levoča.
Okres Poprad – Vernár.

Ku Banskobystrickému samosprávnemu kraju.
Okres Poprad – Liptovská Teplička.

Ku Žilinskému samosprávnemu kraju.
Okres Poprad - Štrba, Podbanské.

Súčasťou základnej siete území s cyklodopravou a území s cyklokoridormi sú cyklocesty k hraničným priechodom z prihraničných okresov, okrem okresov Humenné a Stropkov (priechody medzinárodné):

Cigeľka - Wysowa-Zdrój,
Nižná Polianka – Ożenna.

Okres Kežmarok:

Veľká Franková – Kacwin,
Červený Kláštor - Sromowce Nižne.

Okres Medzilaborce:

Čertižné – Jaśliska,
Palota – Radoszyce.

Okres Poprad:

Tatranská Javorina - Lysá Poľana,
Podspády – Jurgow.

Okres Snina:

Osadné - Balnica (Poľsko),
Ruské sedlo - Roztoki Górne (Poľsko),
Ulič – Zabrid' (Ukrajina),
Ubl'a - Malyj Bereznyj (Ukrajina).

Okres Stará Ľubovňa:

Lesnica – Sczawnica,
Litmanová – Jaworki.

Okres Svidník:

Vyšný Komárnik - Barwinek

Súčasťou základnej siete území s cyklodopravou a území s cyklokoridormi sú cyklocesty k susedným samosprávnym krajom z každého susediaceho okresu (priechody vnútroštátne):

KSK:

okres Svidník – Dúbrava, Zemplínske Hámre,
okres Humenné – Porúbka, Brekov,
okres Vranov nad Topľou – Sečovská Polianka,
okres Prešov – Seniakovce, Klenov,
okres Levoča - Spišské Podhradie, Levoča,
okres Poprad – Vernár.

BBSK:

okres Poprad – Liptovská Teplička

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

ŽSK:

okres Poprad - Štrba, Podbanské

Návrh:

rešpektovanie základnej siete území s cyklo dopravou (cyklocesty) a cyklokoridormi (cyklotrasy) PSK, ktorá je súčasťou grafickej časti vo výkrese č.3,
spresnenie smerového vedenia cyklociest v územiach s cyklo dopravou samostatnými územnými prognózami (napr. 1:50 000, 1:25 000) spracovať v spolupráci s dotknutými mestami a obcami,
upresnenie trás nadregionálnych a regionálnych cyklotrás, obsluhujúcich nadregionálne a regionálne cyklokoridory samostatnými územnými prognózami (napr. 1 : 25 000, 1:10 000) spracovať v spolupráci s dotknutými obcami a organizáciami cestovného ruchu, iniciovanie spracovania dokumentu cykloturistickej a cyklistickej dopravy na území PSK (v koordinácii s ostatnými samosprávnymi krajmi a susediacimi štátmi) ako územnoplánovací podklad, s definovaním ich parametrov, na základe čoho sa vyhodnotí ich kategorizácia, vytvorenie podmienok pre zriadenie investorsko-inžinierskeho útvaru na realizáciu stavieb pre cyklistickú dopravu na území PSK, predovšetkým z dôvodov možností čerpania eurofondov cez investičné projekty, primerané zohľadnenie významných dopravných väzieb medzi regionálnymi centrami pre nemotorovú dopravu, a to v zmysle národnej Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky schválenej vládou SR v roku 2013, primerané zohľadnenie systému medzinárodných a nadregionálnych a regionálnych cyklotrás prechádzajúcich PSK s významnými aglomeráciami, centrami CR v okolitých krajinách, na Slovensku a v regióne, zohľadnenie mestských aglomerácií, ich vzájomné prepojenie, a sprístupnenie prírodných a kultúrnych lokalít svetového a európskeho významu (napr. Dohovor UNESCO, diplom Rady Európy) samosprávneho kraja, v zmysle Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky na Slovensku schválenej vládou SR v roku 2013, hlavné cyklistické koridory na území PSK (zohľadňujúce aktivity samospráv a záujmových združení),
primerané zohľadnenie siete existujúcich a navrhovaných cyklotrás regionálneho a nadregionálneho významu, na ktorú nadväzujú miestne cykloturistické a turistické cesty, vytvorenie podmienok pre budovanie cyklotrás predovšetkým na poľných cestách historických spojníc medzi obcami, ktoré sa už nepoužívajú (zohľadniť aj klimatické podmienky PK - kap. 2.2),
vytvorenie podmienok pre súbeh cyklistickej a pešej dopravy v dopravne zaťažovaných územiach (s oddeleným dopravným režimom),
cyklistickú dopravu na cyklocestách je potrebné v maximálne možnej miere odčleňovať od automobilovej cestnej dopravy,
turistické cyklotrasy nebudú vedené po cestách I. triedy, ale zásadne po cestách III. triedy, prioritnú pozornosť venovať nemotorovej doprave, najmä výstavbe cyklistických komunikácií a cyklokoridorov na existujúcich komunikáciách v mestách a medzi mestami (sídlnymi) a doplnkovej cyklistickej infraštruktúry (stanoviská pre bicykle a pod.).

Pešia doprava

Koncepcia rozvoja pešej dopravy vychádza z nadradených dokumentov, predovšetkým Uznesenie EÚ parlamentu (2011) o európskej bezpečnosti cestnej dopravy v rokoch 2011 – 2020, Stratégia zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky v SR pre roky 2011 až 2020.

Pešia doprava priamo súvisí s cestnou a cyklistickou dopravou, predovšetkým regionálnymi turistickými a cykloturistickými trasami, ktoré prepájajú významné turistické centrá regiónu a centrá nachádzajúce sa v záujmovom území.

Návrh:

akceptovať legislatívne zásady EÚ,

realizovať chodníky pre peších pozdĺž dopravných komunikácií najmä cestných s vysokou intenzitou dopravy v zastavaných územiach obcí, prepojením obcí a sprístupnenia významných aktivít v území, kde sa predpokladá zvýšený pohyb peších, vrátane bezkolíznych priechodov,

v súbehu s priesťahom ciest III. triedy sídlami s tranzitnou dopravou dobudovať jednostranný chodník pre peších účastníkov cestnej premávky,

vytvárať podmienky pre segregácie pešej dopravy predovšetkým tam, kde dochádza k nadmernej kumulácii návštevníkov (ako napr. pútnické miesta Levoča, Gabolto, a pod.

Integrovaný dopravný systém

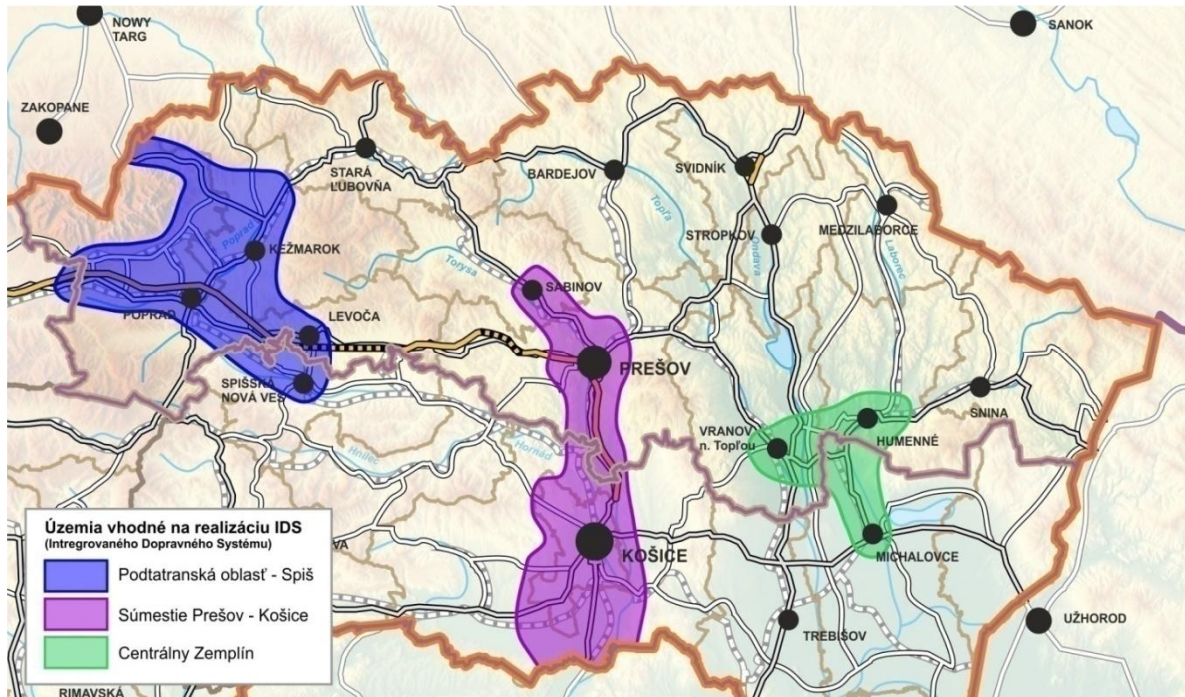
Integrovaný dopravný systém je bližšie špecifikovaný, resp. riešený, v samostatnom strategickom dokumente v Koncepcii dopravy vo verejnom záujme Prešovského samosprávneho kraja. Územná prognóza GDI PK ako strategický dokument rieši túto problematiku rámcovo s čiastkovými doporučeniami.

V nadväznosti na celoštátnu dopravnú politiku SR a Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 a podpory dopravnej obslužnosti území (dokumenty vypracované ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja a schválené vládou SR bude v blízkej budúcnosti povinnosťou krajov ako garantov dopravnej obsluhy územia spracovávať strednodobé plány dopravnej obslužnosti územia (v nadväznosti na celorepublikový akčný plán)).

Plány dopravnej obslužnosti krajov budú obsahovať tiež návrhy na úpravy infraštruktúry pre verejnú dopravu, a to ako na jej rozvoj (nová výstavba, modernizácia), tak aj na útlm alebo transformáciu nepotrebných (neperspektívnych) komunikácií, tratí, plôch a zariadení, ktorých údržba a prevádzka by boli neefektívne.

V súvislosti s vyššie uvedenými strategickými dokumentmi sa predpokladá, že minimálnu dopravnú obslužnosť územia (obcí), ktorá bude definovaná štandardami, nebude štátom predpisovaná a garantovaná, ale bude mať len odporúčací charakter. Kraje budú mať vo svojej kompetencii navrhnúť, schváliť a následne garantovať vlastné štandardy (minimálnej) dopravnej obslužnosti, platné pre ich územie. V zásade bude možné definovať štandardy ako minimálne doporučenú úroveň obsluhy sídla (vyjadrenú napr. počtom párov spojov v pracovných dňoch, sobotu a nedeľu), určitej minimálnej veľkosti vrátane maximálnej vzdialenosti pešej dostupnosti k zastávke v rámci zastavaného obytného územia sídla. Vyhlásenie štandardov pre svoje územie by malo byť právom, a nie povinnosťou kraja, pričom týmto aktom kraj garantuje na svojom území jednotnú minimálnu úroveň obsluhy. Obce a mestá si môžu realizovať vyššiu úroveň obslužnosti pre svoje územie.

Územia vhodné na realizáciu IDS na území PSK s priemetom KSK

Zdroj: VÚC PSK

Ak to chcú dosiahnuť na základe zahraničných, ale aj republikových skúseností, musia rozpracovať integrovaný dopravný systém (ďalej IDS) na úrovni PSK kompatibilný s ostatnými krajinami. IDS okrem pozitívneho vplyvu na ŽP (znižovanie exhalátov v ovzduší, znižovanie prašnosti a hluku) môže viesť k poklesu IAD na úrovni miest, ako aj regiónov. Očakávaný nárast po zavedení IDS je cca o 30%, čím by sme sa dostali na úroveň roku 2007 cca 40 000 pasantov. Samozrejme, je to podmienené aj výhodnosťou pre občanov. Rovnako mestá musia v rámci svojich katastrov vybudovať postupne sieť záchytných parkovísk na okraji zastavaných území a prepojiť ich s IDS (MHD). Na území PSK v súčasnosti neexistuje žiadny funkčný typ integrovaného dopravného systému. V príprave je štúdia IDS vo Vysokých Tatrách, skúmajúca napojenie turisticky atraktívneho regiónu Vysokých Tatier a blízkych spišských miest (Poprad, Stará Ľubovňa). Spracovateľom štúdie je Výskumný ústav dopravný v Žiline. V susednom regióne je v príprave projekt integrovanej dopravy v Košiciach - KORID - Košická Osobná Regionálna Integrovaná Doprava.

Návrh:

vytvoriť podmienky pre nadväzné zabezpečenie IDC PSK,
presadzovať riešenia integrovaných dopravných systémov na území PSK (najmä integráciu autobusovej a železničnej dopravy), a z toho dôvodu z podkladov pre generel vychádzať pri vypracovaní Plánu udržateľnej regionálnej mobility a Plánu regionálnej dopravnej obsluhy PSK,
zosúlaďovať IDS s GDI PK s inými pripravovanými strategickými dokumentmi PSK (ÚPN VÚC, PHSR, Program rozvoja vidieka PSK a iné),
vytvoriť podmienky pre spracovanie IROPu ako jedného z princípov udržateľnej mobility,

zosúladiť strategické dokumenty PSK s IROP (s prioritnou osou č.1) tak, aby sa dali využiť pre potreby spracovania RIUS a čerpania finančných prostriedkov z IROP pre oblasť dopravy,

napojiť dotknuté obce v rámci integrovaných dopravných systémov na siete verejnej dopravy (železničná trať a pod.).

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme je zabezpečovaná podľa zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) a podľa zákona č. 76/1998 Z. z. o ochrane ozónovej vrstvy zeme a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ochranu ovzdušia upravuje zákon č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) v znení neskorších predpisov.

Od roku 2003 je v platnosti vyhláška MŽP SR č. 705/2002 Z. z. o kvalite ovzdušia, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane ovzdušia. Táto vyhláška okrem iného stanovuje limitné hodnoty, termíny ich dosiahnutia, medze tolerancie, priemerované obdobia a cieľové hodnoty vybraných znečisťujúcich látok. Taktiež uvádza zoznam aglomerácií a zón, na ktoré sa člení územie Slovenskej republiky z hľadiska sledovania, hodnotenia a riadenia kvality ovzdušia.

V § 9 ods. 1 o ovzduší sa stanovujú oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia, všeobecne sú to:

- oblasti riadenia kvality ovzdušia,
- vymedzené časti zón alebo aglomerácií o rozlohe najmenej 50 km², ak sa v nich vyskytujú
- pachové znečisťujúce látky v koncentráciách, ktoré znepríjemňujú život obyvateľstvu,
- národné parky, chránené krajinné oblasti, kúpeľné miesta.

Na území Prešovského kraja sa nachádzajú, resp. do územia kraja plošne zasahujú oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia:

- oblasť riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM₁₀ Územie mesta Prešov a obce Ľubotice,
- oblasť riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM₁₀ Územie mesta Vranov nad Topľou a obcí Hencovce, Kučín, Majerovce a Nižný Hrabovec,
- Tatranský národný park,
- Národný park Nízke Tatry,
- Pieninský národný park,
- Národný park Slovenský raj,
- Národný park Poloniny,
- Národná krajinná oblasť Vihorlat,
- Chránená krajinná oblasť Východné Karpaty,
- Kúpeľné miesto Vysoké Tatry,

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

- Kúpeľné miesto Vyšné Ružbachy,
- Kúpeľné miesto Bardejovské kúpele.

Poradie najväčších znečisťovateľov v Prešovskom kraji podľa množstva emisií za rok 2012(NEIS – veľké a stredné zdroje*)

TZL			SO2	
	Prevádzkovateľ / zdroj	Okres	Prevádzkovateľ / zdroj	Okres
1.	BUKÓZA ENERGO, a.s. Vranov nad Topľou	Vranov n/Topľou	BUKÓZA ENERGO, a.s. Vranov nad Topľou	Vranov n/Topľou
2.	BUKOCEL a.s. Hencovce	Vranov n/Topľou	Energy Snina,a.s.	Snina
3.	CHEMES, a.s., HUMENNÉ	Humenné	BUKOCEL a.s. Hencovce	Vranov n/Topľou
4.	Bytenerg MEDZILABORCE	Medzilaborce	CHEMES, a.s., HUMENNÉ	Humenné
5.	BIOENERGY BARDEJOV, s.r.o.Bardejov	Bardejov	Zeocem Bystré a.s.	Vranov n/Topľou
6.	Zeocem Bystré a.s.	Vranov n/Topľou	Roľnícke družstvo Plavnica	Stará Ľubovňa
7.	Lesy Slovenskej republiky o.z. Vranov nad Topľou	Vranov n/Topľou	BPS Huncovce s.r.o.	Kežmarok
8.	TATRAVAGÓNKA a.s. POPRAD	Poprad	MO SR, kot. Kamenica n. Cir.	Humenné
9.	SPRAVBYTKOMFORT a.s. Prešov	Prešov	ZŠ Malcov	Bardejov
10.	SCHULE SLOVAKIA, s.r.o.Poprad	Poprad	MO SR, Stredisko prevádzky objektov Prešov	Prešov
	NO _x		CO	
	Prevádzkovateľ / zdroj	Okres	Prevádzkovateľ / zdroj	Okres
1.	BUKÓZA ENERGO, a.s. Vranov nad Topľou	Vranov n/Topľou	BUKOCEL a.s. Hencovce	Vranov n/Topľou
2.	BUKOCEL a.s. Hencovce	Vranov n/Topľou	Leier Baustoffe SK s.r.o. Petrovany	Prešov
3.	BIOENERGY BARDEJOV, s.r.o. Bardejov	Humenné	BUKÓZA ENERGO, a.s. Vranov nad Topľou	Vranov n/Topľou
4.	Energy Snina,a.s.	Snina	BIOENERGY BARDEJOV, s.r.o. Bardejov	Bardejov
5.	SPRAVBYTKOMFORT a.s. Prešov	Prešov	SPRAVBYTKOMFORT a.s. Prešov	Prešov
6.	CHEMES, a.s., HUMENNÉ	Humenné	SCHULE SLOVAKIA, s.r.o.Poprad	Poprad
7.	CHEMOSVIT ENERGOCHEM, a.s., SVIT	Poprad	CHEMOSVIT FOLIE, a.s. Svit	Poprad
8.	DALKIA POPRAD a.s.	Poprad	Teplo GGE s.r.o. Snina	Snina
9.	TATRAVAGÓNKA a.s. POPRAD	Poprad	CHEMES, a.s., HUMENNÉ	Humenné
10.	Zeocem Bystré a.s.	Vranov n/Topľou	Energy Snina, a.s.	Snina

Zdroj: MŽP SR, Prevzaté z ÚPN VÚC Prešovského kraja

TZL - Emisie tuhých znečisťujúcich látok

SO₂ - Emisie oxidov síry

NO_x - Emisie oxidov dusíka

CO - Emisie oxidov uhlíka

Veľké zdroje znečisťovania ovzdušia

Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Umiestnenie
Doprastav Asfalt a.s., Zvolen	Obalovňa bitúmenových zmesí	Chminianska Nová Ves
Eurovia SK, a.s. Košice	Obalovňa bitúmenových zmesí	Prešov - Vydumanec

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Farma Straka s.r.o. Drieňov	Farma chovu ošípaných	Drienov
Mäsoprodukt a.s. Prešov	Farma chovu ošípaných	Medzany
GOHR s.r.o. Veľký Šariš	Lakovňa	Veľký Šariš
IK STEEL s.r.o. Prešov	Lakovňa	Jesenná ul., Prešov
LEAR Corporation Seating Slovakia s.r.o.	Lakovňa Kataforéza	Solivarská 1/A, Prešov
Leier Baustoffe SK, s.r.o. Bratislava	Tehelňa - tunelová pec	Močarmany
SLOVNAFT a.s. Bratislava	Terminál Kapušany-distribučný sklad palív	Kapušany
Polygraf Print s.r.o. Prešov	Tlačiareň	Čapajevova 44, Prešov
Wera s.r.o. Haniska	Výroba prípravku UNICID	Petrovanská 34, Haniska

Zdroj: Okresný úrad Prešov

Zdroje spaľujúce biomasu

Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Umiestnenie	Spotreba (t)	Príkon MW
Spravbytkomfort s.r.o. Prešov	Centrálna kotolňa	Jazdecká 15, Prešov	21163.79	38,85
Spravbytkomfort s.r.o. Prešov	Centrálna kotolňa - Sekčov	Exnárova 40, Prešov	16646.48	28,816
Základná škola Červenica pri Prešove	Kotolňa na biomasu	Červenica 61	48	0,332
Mesto Veľký Šariš	Kotolňa na biomasu	Hviezdoslavova 12, V. Šariš	838	0,8
Centrum pre rodinu	Kotolňa na biomasu	Sigord 134	342,5	0,87
Belholz s.r.o. Malý Šariš	Kotolňa na drevný odpad	Malý Šariš	26	2,3
Drevokomplet s.r.o. Prešov	Kotolňa na drevný odpad	Prešov, Jesenná 26	48	0,6

Zdroj: Okresný úrad Prešov

Spaľovňa nebezpečného odpadu

Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Umiestnenie
Fecupral s.r.o. Veľký Šariš	Spaľovňa	Prešov, Jilemnického 2

Zdroj: Okresný úrad Prešov

Kameňolomy

Prevádzkovateľ	Názov zdroja	Umiestnenie
Agromelio s.r.o. Veľký Šariš	Kameňolom	Žehňa
VSK Minerál s.r.o. Košice	Kameňolom	Hubošovce
VSK Minerál s.r.o. Košice	Kameňolom	Záhradné
Raciogroup s.r.o. Veľký Šariš	Kameňolom	Mošurov
Minerals Mining SK s.r.o. Košice	Kameňolom	Sedlice
Lomy s.r.o. Prešov	Kameňolom	Fintice
IS LOM Maglovec s.r.o. Košice	Kameňolom	Maglovec – Vyšná Šebastová
Eurovia Kameňolomy s.r.o. Košice	Kameňolom	Sedlice

Zdroj: Okresný úrad Prešov

2. Voda

Charakteristika prietočnosti a hydrogeologická produktivita

V tatranskej oblasti je nízka, podobne aj v Pieninách, bradlovom pásme Spišskošarišského medzihoria a v Beskydskom predhorí. Mozaikovitá s ostrovčekmi nízkej, miernej a vysokej je na rozhraní Tatier a Spišskej Magury, južne a juhozápadne od mesta Poprad, v okolí Starej Ľubovne, na Branisku, medzi Bardejovom, Stropkovom, Svidníkom a Poľskom v Ondavskej vrchovine, medzi Vranovom nad Topľou a Michalovcami. Vysoká je aj v nivách niektorých riek – Torysy (prerušovane), Tople (prerušovane), Ondavy (prerušovane) a po celej dĺžke Laborca (na Toryse ju prerušuje aglomerácia Veľký Šariš – Prešov, na Topli a Ondave ju prerušuje geomorfologická jednotka Beskydského predhoria). V Bukovských vrchoch je prietočnosť a hydrogeologická produktivita mozaikovito nízka a mierna. Na území Prešovského kraja prevláda (až na uvedené polohy) mierna.

Povrchové vody, predovšetkým sieť vodných tokov ovplyvňujú aj tzv. špecifické odtoky.

Priemerný ročný špecifický odtok je najvyšší v oblasti Tatier a pod Tatrami ($40 - 25 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$), nižší v širšom severnom až severovýchodnom páse zhruba od Starej Ľubovne, S od Bardejova, S od Svidníka do priestoru Sniny a Bukovských vrchov a v páse od Bardejova cez Čergov, východné Levočské vrchy do údolia Hornádu ($10 - 15 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$), vo Vihorlatských vrchoch dosahuje $20 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$, na ostatnom území od 3 do $10 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$. Podrobnejšie pozri Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002, s.102.

Pre dopravnú infraštruktúru môžu byť zaujímavé hodnoty tzv. **maximálneho špecifického odtoku** s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov, udávané v m^3 za sekundu na kilometer štvorcový.

Najvyšší je v oblasti Tatier (od $2,8$ o $1,8 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}.\text{km}^{-2}$) a v okolí Svidníka ($2,3 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}.\text{km}^{-2}$), menšie hodnoty dosahujú severné časti Ondavskej vrchoviny, Laboreckej vrchoviny a Bukovských vrchov ($1,8 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}.\text{km}^{-2}$), najnižšie hodnoty v podmienkach kraja územie na línii Poprad – Levoča – Prešov – Vranov nad Topľou – Humenné ($1,0 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}.\text{km}^{-2}$). Podrobnejšie pozri Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002, s.102.

Bilančné stavy hlavných vodných tokov sú z hľadiska ich využitia pre hospodárske účely dôležité.

Rozlíšujeme bilančné stavy aktívne, napäté a pasívne.

Rieka Poprad disponuje v úseku Svit – Poprad pasívnym bilančným stavom, v úseku vyššie od Popradu po miesto opustenia hranice štátu stavom napätým.

Rieka Hornád v krátkom úseku, ktorým preteká Prešovským rajom má stav napätý.

Rieka Torysa má v hornej časti toku stav aktívny, zhruba od Nižných Repáš po Sabinov stav napätý, od Sabinova vrátane prítoku Sekčov po miesto opustenia kraja pod Prešovom stav aktívny.

Poznámka: Bilančný stav sa prudko zmení v prípade, že bude postavená a využívaná vodárenská nádrž Tichý Potok.

Rieka Topľa má v hornom toku bilančný stav aktívny, nad i pod Bardejovom kritický, od Komárova pod Hanušovce nad Topľou aktívny a v úseku od Vranova nad Topľou po miesto opustenia kraja stav napätý.

Rieka Ondava má v hornom toku po Svidník stav aktívny, od Svidníka po Stropkov stav napätý, ďalej stav aktívny.

Poznámka: Charakteristika bilančných stavov na Ondave sa od roku 2002 (odkedy sú tu prezentované údaje), predovšetkým v posledných rokoch prudko mení v súvislosti s problémami s drastickými poklesmi hladiny vo vodnej nádrži Domaša počas „suchých“ mesiacov.

Rieka Laborec v hornej časti po sútok s Cirochou a jej rozhodujúci prítok Cirocha po celej dĺžke disponujú aktívnym bilančným stavom, od Humenného po miesto opustenia kraja je bilančný stav napätý.

Vodohospodársky chránené územia

Chránené vodohospodárske oblasti

V Prešovskom kraji k chráneným vodohospodárskym oblastiam patria Vodná nádrž Veľká Domaša, Vodárenská nádrž Starina a severné svahy Vihorlatských vrchov (k CHVO patria Vihorlatské vrchy ako celok).

Chránené povodia vodárenských tokov

Na území Prešovského kraja sa nachádzajú nasledujúce chránené **povodia vodárenských tokov** (poradové číslo podľa prílohy MP SR č.56/2001 Z.z., povodie vodárenského toku, lokalizácia):

Skratka VVT = vodohospodársky významný tok.

- 1 povodie Javorinky, VVT č.3, Tatry
- 2 povodie Lipníka, VVT č.15, Spišská Magura
- 3, 4, 5 povodie Ľadového potoka, VVT č.16, Popradu, VVT č.17 a Veľkého Šumu, VVT č.18, Tatry
- 6 povodie Hromadnej vody, VVT č. 21, Tatry
- 7, 8, 9 povodie Slavkovského, VVT č. 22 a Studeného potoka, VVT č. 25, Tatry
- 10 povodie Kežmarskej Bielej vody, VVT č. 29, Tatry
- 11 povodie Lomnického potoka, VVT č.34, JV od Podolínca
- 12 povodie Jakubianky, VVT č. 37, Levočské vrchy
- 49 povodie VVT Udava č. 494, Bukovské vrchy
- 50 povodie VVT Cirocha č. 495 s VVT Stružnica č. 496, Dara č. 497, Berezovec č. 948, Bukovské vrchy s VN Starina
- 51 povodie VVT Barnov č. 501, Beskydské predhorie – Humenské podolie, južne od Sniny
- 52 povodie VVT Čierny potok č. 502, Beskydské predhorie – Humenské podolie, južne od Sniny
- 53 povodie VVT Hybkaňa č. 503, sever Vihorlatských vrchov
- 56 povodie VVT Zbojský potok č. 512, SV cíp Bukovských vrchov
- 57 povodie VVT Ráztoka č. 513, SV cíp Bukovských vrchov
- 58 povodie VVT Bystriansky potok č. 514, SV cíp Bukovských vrchov
- 62 povodie Ondavy, VVT č. 528 s Rusinec č.529, Ladomirka č. 530, Zimný potok č. 531, Chotčianka č. 532, Vojtovec č. 533, Oľka č. 534, Sitnička č. 535, Mutelka č. 536, Tovarniansky potok č. 537, Ondavka č. 538, Kazimírsky potok č. 539, Ondavská vrchovina

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

- 63 povodie Tople VVT č. 542 s VVT Uhlisko č.541, Večný potok č. 543, Slatvinec č.545, Sveržovka č. 546, Šibská voda č.547, Tisovec č. 548, Kamenec č. 549, bezmenný prítok Tople č. 552, Koprivnička č. 553, Ondavská vrchovina a Čergov
- 64 povodie VVT Lysá č.556, Slanské vrchy, južne od Hanušoviec nad Topľou
- 65 povodie VVT Hermanovský potok č. 558, Slanské vrchy, južne od Hanušoviec nad Topľou
- 73 povodie Hornádu, VVT č.611, Bystrej, VVT č.612, Tepličného potoka, VVT č. 613, Veľkej Bielej vody, VVT č. 614, Dubnice, VVT č. 615, južne od Svitú a Popradu
- 75 Čierny potok, VVT č. 617, Hornádska kotlina, západne od Levoče
- 76 povodie Peklisko, VVT 619, západne od Levočskej doliny
- 77 povodie Smrdiace mláky, VVT č.621, západne od Levočskej doliny
- 90 povodie Torysy (VVT č.652), Rovinného potoka (VVT č.653) a Olšavice (VVT č.654), Levočské Vrchy
- 91 povodie VVT Ľutinka č. 657, Čergov
- 92 povodie VVT Veľký potok č. 659, nad Veľkým Šarišom
- 93 povodie VVT Pastevník č. 662, Čergov
- 94 povodie VVT Fričovský potok č. 663, Čergov
- 96 povodie VVT Šebastovík č. 666, Slanské vrchy, západne od Prešova
- 97 povodie VVT Sigordský potok č. 670, Slanské vrchy, západne od Prešova

Pásma hygienickej ochrany 2. stupňa podzemných vôd

- Belianske Tatry (nad Tatranskou kotlinou) v povodí Bielej, západne od Spišskej Belej
- povodie Rieky v Spišskej Magure, medzi Reľovom a Lysou nad Dunajcom
- pri Hniezdnom, západne od Starej Ľubovne
- medzi Chmeľnicou, Hajtovkou a Matysovou, východne od Starej Ľubovne
- v povodí Torysy a Slavkovského potoka v Levočských vrchoch, v priestore Blažovskej doliny, Tichého potoka, Brezovice a Striebornej hory
- západne pri Lipanoch, po oboch stranách nivy Torysy
- JV pri Lipanoch, po oboch stranách Torysy, zasahuje do Bachurne
- SZ, Z a J pri Sabinove po oboch stranách Torysy, zasahuje do Bachurne
- SV pri Medzilaborciach

Ochranné pásma a/alebo prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd

- 1 Baldovce – Sivá Brada
- 6 Lipovce (Salvator)
- 10 Nová Ľubovňa (Ľubovnianske kúpele)
- 12 Starý Smokovec
- 29 Sulín
- 33 Vyšné Ružbachy (Ružbašské kúpele)
- 15 Bardejov (Bardejovské kúpele)
- 18 Cígeľka

Poznámka: Plošné vymedzenie ochranných pásiem stanovujú príslušné právne predpisy.

3. Odpady

Nakladanie s odpadmi v Prešovskom kraji

Nakladanie s odpadmi sa sleduje na základe požiadaviek zákona o odpadoch a vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Metódy nakladania s odpadmi sa delia na činnosti zhodnocovania a činnosti zneškodňovania.

Zaradovanie odpadov sa uskutočňuje podľa Katalógu odpadov, ktorý je v SR vydaný formou vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov. Jednotlivým odpadom sa priradujú katalógové čísla odpadov, ktoré sú zoradené na základe miesta vzniku odpadu. Odpady sú zaradené do dvadsiaticich skupín, každá z nich je delená na podskupiny, ktoré obsahujú jednotlivé druhy odpadov. Jednotlivým odpadom sa priraduje katalógové číslo a zároveň kategória, ktorá môže byť „O“ – ostatný (nie nebezpečný) odpad alebo „N“ – nebezpečný odpad.

Vznik odpadu celkom v Prešovskom kraji za rok 2010

Odpad	Množstvo odpadov	
	[t]	[%]
Komunálny	206 229	23,76
Ostatný	650 685	74,98
Nebezpečný	10 930	1,26
Spolu	867 844	100,00

Zdroj: OÚŽP PO

Vznik odpadov v členení podľa jednotlivých okresov za rok 2010

Okres	Odpad celkom	Nebezpečný odpad		Ostatný odpad	
	[t]	[t]	[%]	[t]	[%]
Bardejov	39 950	507	1,27	39 443	98,73
Humenné	43 612	1 105	2,53	42 507	97,47
Kežmarok	76 399	895	1,17	75 504	98,83
Levoča	10 638	210	1,97	10 428	98,03
Medzilaborce	11 993	83	0,69	11 910	99,31
Poprad	86 067	2 551	2,96	83 516	97,04
Prešov	177 647	2 314	1,3	175 333	98,70
Sabinov	23 057	1 466	6,36	21 591	93,64
Snina	59 558	803	1,35	58 755	98,65
Stará Ľubovňa	36 300	326	0,89	35 974	99,11
Stropkov	7 091	104	1,47	6 987	98,53
Svidník	12 467	161	1,29	12 306	98,71
Vranov nad Topľou	76 836	405	0,53	76 431	99,47
Spolu	661 615	10 930	1,65	650 685	98,35

Zdroj: OÚŽP PO

K jednotlivým spôsobom nakladania boli priradené nasledovné činnosti nakladania s odpadmi na území PSK :

Skupiny nakladania s odpadmi

Skupina nakladania	Kód nakladania
Zhodnocovania materiálové	R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9, R11, R12
Zhodnocovania energetické	R1
Zhodnocovanie ostatné	R10, R13
Zneškodňovanie skládkovaním	D1, D3, D5, D12
Zneškodňovanie spaľovaním bez energetického využitia	D10
Zneškodňovanie ostatné	D2, D4, D8, D9, D13, D14, D15
Iný spôsob nakladania	DO*, O**, Z***

Zdroj: OÚŽP PO

*DO – odovzdanie odpadu na využitie v domácnosti

**O – odovzdanie odpadu inému subjektu na ďalšiu úpravu alebo zhodnotenie (zrušené vyhláškou MŽP SR č. 301/2008 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2009)

***Z – zhromažďovanie odpadov je dočasné uloženie pred ďalším nakladaním s nimi

Zariadenia na zhodnocovanie odpadov

Názov prevádzkovateľa	Sídlo prevádzkovateľa	Adresa prevádzky	Katastrálne územie	Rok začatia prevádzky	Druh činností	Kapacita zariadenia [t/rok]
RECY, s. r. o.,	Pichne 63	Zubné 170	Zubné	2012	R3	2 628
EKOSERVIS, s. r. o. Humenné	Kukorelliho 34, Humenné	Myslina Lúčky	Myslina Lúčky	2003	R5, R12	8 800
PLASTMAT, s. r. o.	Kochanovce 219	PD Kochanovce	Kochanovce	2005	R3	20
Nexis Fibers, a. s.	Chemlonská 1	Chemlonská 1 Humenné	Humenné	1993	R3	3 500
ŠTICH, spol. s r.o.	Čulenova 3	Tolstého 7	Humenné	2007	R5, R13	10 000
Drepal, spol. s r.o.	Družstevná 450, Spišská Belá	Družstevná ulica 450, Spišská Belá	Spišská Belá	2004	R3, R13	3 000
Plastcom, s. r. o.	Hattalova 4, Bratislava	Michalská 10,	Kežmarok	2008	R3, R12 R13	1 400
JAVORINA, VD	Spišská Belá	Továrenská 29	Spišská Belá	2006	R3, R13	183
Mestský podnik Spišská Belá, s. r. o.	Spišská Belá	Továrenská 30	Spišská Belá	2011	R12, R13	150
Technické služby, s. r. o.	Kežmarok	Poľná 1	Kežmarok	2011	R12, R13	500
ENBRA, s. r. o. Prešov	Prešov	Popradská 3/7	Veľká Lomnica	2011	R12, R13	49 000

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Marek Cernický, PRODEX SK	Záborského 2914/7 Poprad	Popradská 3/7	Veľká Lomnica	2010	R12, R13	1 000
TATRAVAGÓ NKA, a. s. Poprad	Štefánikova 887/53 Poprad	Štefánikova 887/53 Poprad	Poprad	2004	R3, R13	800
STROJCHEM, a. s. Svit	Štúrova 101 Svit	Štúrova 101, Svit Otto Junker	Svit	2011	R4, R13	3 800
STROJCHEM, a. s. Svit	Štúrova 101 Svit	Štúrova 101, Svit ISTOL	Svit	1986	R4, R13	900
CHEMOSVIT ENVIRONCHE M, a. s. Svit	Štúrova 101 Svit	Štúrova 101 Svit Aglomeračná linka	Svit	1991	R3, R13	2 300
CHEMOSVIT ENVIRONCHE M, a. s. Svit	Štúrova 101 Svit	Štúrova 101, Svit heterolinka	Svit	1995	R3, R13	2 000
CHEMOSVIT ENVIRONCHE M, a. s. Svit	Štúrova 101 Svit	Štúrova 101, Svit Regranulačná linka, RECOSTAR 85	Svit	2008	R3, R13	2 000
CHEMOSVIT ENVIRONCHE M, a. s. Svit	Štúrova 101 Svit	Štúrova 101, Svit Regranulačná linka, RECOSTAR BASIC 85 VAC	Svit	2013	R3, R13	2 000
CHEMOSVIT ENVIRONCHE M, a. s. Svit	Štúrova 101 Svit	Štúrova 101 Svit Vstrekolis	Svit	1995	R3, R13	1 063
PASELL SLOVAKIA, s. r. o. Poprad	Scholtzova 1 Poprad	Scholtzova 1	Poprad	2004	R5, R13	42 000
Brantner Poprad, s. r. o.	Nová 76 Poprad	Nová 76 Triediaca linka s lisom	Veľká	2010	R12, R13	6 000
Peter Barilla, PE-PLAST	Vikartovce 435	Regranulačná linka	Vikartovce 435	2007	R3, R13	788
Hoveba, s. r. o.	29. januára 659/36, Štrba	Mierová 1, Svit	Svit	2008	R3, R13	960
IMKAR-Imrich Karaffa	Ražňany 342	Gálova 78	Spišské Podhradie	1992	R3	6
Ing. Mindáš, Kolbach-drevo	Studenec 135	Studenec 135	Studenec	2002	R1	50

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Technické služby mesta Levoča	Hradby 2 Levoča	Areál TSML Kežmarská cesta 65, Levoča	Levoča	2012	R12, R13	300
MVM Group, spol. s r.o.	Jesenná 71/9 Spišský Hrhov	Areál MVM Group Spišský Hrhov	Spišský Hrhov	2010	R12, R13 R3	2 000
Slovasfalt, spol. s r.o.	Mlynské Nivy 61/A, Bratislava	Areál Spišský Štvrtok	Spišský Štvrtok	2008	R5, R13	10 000
EKOL - recyklačné systémy, s. r. o. Fintice	Košická 36, Prešov	Košická 36	Prešov	1999	R9	1 200
EKOL - recyklačné systémy, s. r. o., Fintice	Fintice 291	Budovateľská 38	Prešov	2002	R12	300
KRONOSPAN SK, s. r. o.	Bardejovská 24, Prešov	Bardejovská 24	Prešov	2012	R3, R13	4 800
AUREX, s. r. o. Prešov	Radlinského 1, Prešov	Jesenná 1	Prešov	2000	R4	100
KERGOL J.P., Prešov	Arm. gen. Svobodu 2, Prešov	Strojnícka 10	Prešov	2001	R12	750
PLASTT, spol. s r.o. Košice	Skladná 38 Košice	Ličartovce 162	Ličartovce	2004	R3	1 200
Ing. Pavel Hamžík BESOP	Magurská 2, Prešov	Fulianka 96	Fulianka	2003	R3	150
TAVAL, spol. s r.o. Prešov	Ľubochňanská 2/A, Ľubotice	Ľubochňanská 2/A	Ľubotice	2002	R4	14 400
FECUPRAL, s. r. o.	Ľ. Štúra 17 Veľký Šariš	Jilemnického 2 Prešov	Prešov	2005	R2	2,8
FECUPRAL, s. r. o.	Ľ. Štúra 17 Veľký Šariš	Jilemnického 2 Prešov	Prešov	2002	R9	1 400
FECUPRAL, s. r. o.	Ľ. Štúra 17 Veľký Šariš	Jilemnického 2 Prešov	Prešov	2012	R12	4 985
M.PROTEKTOR, s. r. o., Prešov	Budovateľská 45 Prešov	Budovateľská 45	Prešov	2001	R3	720
SCRAPMET SLOVAKIA, s. r. o. Banská Bystrica	Robotnícka 10 Banská Bystrica	Kendice 390	Kendice	2010	R12	120 000
Leier Baustoffe SK,	Pribylinská 3 Bratislava	Petrovany 593	Petrovany	2010	R3	25 000

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

S. r. o.						
ENBRA, s. r. o. Prešov	Strojnícka 17 Prešov	Strojnícka 11	Prešov	2010	R5	40 000
ENVITOUR, s. r. o., Prešov	Hlavná 69 Prešov	Lemešany 464-465	Lemešany	2006	R3	400
Filip Kiseľák FILIMEX	Prostějovská 63 Prešov	Hanigovce 19	Hanigovce	2004	R3	60
CBR, s. r. o. Sabinov	Hollého 29 Sabinov	Rožkovany	Rožkovany	2012	R12, R13	50 000
Marius Pedersen, a. s.	Súvoz 1 Trenčín	Ražňany 423	Ražňany	2012	R12, R13	4 000
GARBERO, s. r. o.	Stakčínska 759/9 Snina	Stakčínska 759/9 Snina	Snina	2008	R3, R13	4 380
Ján Pčola- FRAGOLA	Pčolinská 138/17 Snina	AGRODLHÉ s. r. o.	Dlhé n/Cirochou	2003	R3, R13	1500
Euroharmen, spol. s r.o.	Strojárska 104 Snina	Strojárska 4463	Snina	2003	R3, R12, R13	876
Mária Dunajová DAS	Ďalkovská 2181/63, Snina	SNP 28	Snina	2003	R3, R13	100
DP EKOPLAST, spol. s r. o.	Palárikova 1602/1, Snina	Palárikova 1602/1	Snina	2003	R3, R13	880
Plastics-Trade, a. s.	Budovateľská 5, Snina	Budovateľská 5	Snina	2001	R3, R13	10 000
Jozef Paulík- PASPOL	Palárikova 1602/1, Snina	Palárikova 1602/1,	Snina	2003	R3, R13	880
EURO – K, s. r. o.	Mierová 1850/9, Snina	Stakčínska 759/9	Snina	2003	R3, R13	2 100
Ing. Ervín Pohl	Kalinčiakova 2104/51, Snina	Stakčínska 759	Snina	2005	R3, R13	2 100
R.S. Snina, s. r. o.	Kpt. Nálepku 4248, Snina	Kpt. Nálepku 4248	Snina	2008	R3, R13	2 500
PASO, s. r. o.	Kpt. Nálepku 4248 Snina	Kpt. Nálepku 4248	Snina	2005	R3, R13	4380
POLYFORM, s. r. o.	Terézie Vansovej 10, Podolíne	Terézie Vansovej 10	Podolíne	2004	R3	6 000
Ing. Juraj Mihaľ TANDEM	Bardejovská 793 Svidník	Bardejovská 793 Svidník	Svidník	2011	R12	60
Škreptač Michal	Veľkrop, okr. Stropkov	Veľkrop	Veľkrop	2005	R3, R13	500

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Lisovňa plastov						
VATAX, s. r. o.	Matice Slovenskej 903/16, 091 01 Stropkov	Ul. Cintorínska	Stropkov	2013	R12, R13	3 500
LYKOTEX Slovakia, s. r. o.	Hlinné 271	Hlinné 271	Hlinné	2003	R3, R13	2 000
Ján Hudák ALFA-PLAST	Vyšný Žipov 248	Skrabské 178	Skrabské	2002	R12, R13	100
VATAX, s. r. o.	Matice Slovenskej 903/16, Stropkov	Ul. Cintorínska	Stropkov	2013	R12, R13	3 500
Technické služby mesta Svidník	Budovateľská 446/1, Svidník	Stropkovská 705	Svidník	2012	R12,R1 3	200
MPS Gíraltovce, s. r. o.	Tehelná 779,Gíraltovce	Tehelná 779	Gíraltovce	2012	R12,R1 3	50
Andrej Gajdoš Druhotné suroviny	Duplín 51	Stropkovská 1	Svidník	2012	R12,R1 3	200
SLOVAKIA ASFALT, s. r.o.	Mlynské Nivy 61/A	Železničiarska	Hanušovce nad Topľou	2008	R5	20 000
RAMEKO, s. r. o.	Čaklov 6	Lúčka 177	Lúčka	2011	R12	2 120
RAMEKO, s. r. o.	Čaklov 6	Agrodružstvo Soľ 12	Soľ	2008	R3 R12,R1 3	3 860 10 000
MOLUX, s. r. o.	Remeniny 99	Remeniny 99	PD Remeniny	2010	R12, R13	720
Tehelne Vranov, s. r. o.	Laborecká 80 Humenné	Čemernianska 137	Vranov nad Topľou	2002	R5	30 000

Zdroj: OÚŽP PO

Skládky odpadov prevádzkované na území PSK

Okres	Názov skládky	Katastr. územie	trieda skládky	Prevádzkovateľ skládky	Sídlo	Predpokladaný rok ukončenia prevádzky
Prešov	Skládka odpadov Svinia	Svinia	O	ENVI-GEOS s. r. o., Nitra	Korytovská 20 Lužianky	2015
Sabinov	Skládka Ražňany	Ražňany	O	Spoločnosť Šariš, a. s.	Nám. Slobody 57, Sabinov	2014
Bardejov	Skládka Hertník - Bartošovce	Bartošovce	O	Ekočergov, a. s.	Bartošovce č. 226, 086 42	2014

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

					Bartošovce	
Humenné	Skládka TKO Papín I. kazeta	Papín	O	EKOS PLUS, s. r. o.	Omská 29, Košice	2030
	Myslína - Lúčky	Myslína	O	EKOSERVIS, s. r. o.	Kukorelliho 34, Humenné	2015
Kežmarok	Skládka odpadov Úsvit	Žakovce	N	Tatranská odpadová spoločnosť, s. r. o. Žakovce	Žakovce 189 059 73 Žakovce	2022
	Skládka odpadov Úsvit	Žakovce	O	Tatranská odpadová spoločnosť, s. r. o. Žakovce	Žakovce 189 059 73 Žakovce	2022
	Skládka odpadov Úsvit	Žakovce	I	Tatranská odpadová spoločnosť, s. r. o. Žakovce	Žakovce 189 059 73 Žakovce	2021
	Skládka odpadov Ľubica	Ľubica	O	Obec Ľubica	Generála Svobodu 127, Ľubica	2023
	Skládka odpadov Spišská Belá	Spišská Belá	O	Mestský podnik Spišská Belá, s. r. o.	Továrenská 30, Spišská Belá	2033
Snina	Skládka odpadov	Snina	O	VPS Snina, s. r. o.	Budovateľská 2202/10 Snina	2032
Stará Ľubovňa	Skalka	Stará Ľubovňa	O	Ekos, spol. s. r. o. Stará Ľubovňa	Popradská 24, St. Ľubovňa	2015
Svidník	Skládka Šemetkovce I. etapa	Šemetkovce	O	Ekoservis Svidník, s. r. o.	Sovietskych hrdinov 200/33, Svidník	2028
Stropkov	Skládka Stropkov - „Chotča“	Chotča	O	Služba m.p. Stropkov	Hviezdoslava 17/26, Stropkov	2023
Medzilaborce	Monastýr - I.kazeta	Krásny Brod	O	EKOSERVIS ML, s. r. o.	Mierová 326/4 Medzilaborce	2013
Vranov n/Topľou	Skládka odpadov Hanušovce - Petrovce	Petrovce	O	OZÓN Hanušovce, a. s.	Petrovce 129	2027
	Skládka TKO Holčíkovce	Holčíkovce	O	REMOPEL, s. r. o.	Hollého 44 Sabinov	2030

Zdroj: OÚŽP PO

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Uzavretie a rekultivácia skládok odpadov

Pri budovaní a povoľovaní nových kazietských skládok odpadov je základným princípom rekultivácia existujúcich naplnených kazietských skládok odpadov :

- Bukocel, a. s. Hencovce pokračuje v realizácii projektu uzatvárania a rekultivácie skládky priemyselného odpadu, ktorá sa nachádza v k. ú. Nižný Hrabovec, predpoklad ukončenia v roku 2015.
- Pokračuje sa v realizácii projektu uzatvárania a rekultivácie skládky TKO Sečovská Polianka, predpoklad ukončenia v roku 2015.
- skládka odpadov Vranov Čemerné, skládka Ďurďoš, predpoklad ukončenia v roku 2015,
- skládka odpadov Sedliská, predpoklad ukončenia v roku 2014,
- skládka odpadov Monastýr, stará časť bola zrealizovaná čiastočne, predpoklad ukončenia rekultivácie je v roku 2014,
- skládka odpadov Veľký Slavkov, predpoklad ukončenia rekultivácie v roku 2015,
- skládka odpadov Skalka-Vabec, Stará Ľubovňa, III. etapa, predpoklad ukončenia 2013,
- skládka odpadov Úsvit Žakovce na inertný odpad, začatie výstavby v máji 2013,
- skládka odpadov Petrovany má vydané povolenie.

Záver

Infraštruktúra odpadového hospodárstva závisí od existujúcej infraštruktúry v PSK. Prioritné sú plány na vybudovanie dotriedňovacích liniek, zberných dvorov a zariadení na zhodnocovanie odpadov. V komunálnej sfére je plánovanie zamerané na zlepšenie technického vybavenia miest a obcí pre separovaný zber odpadov, na efektívnosť zberového systému v obciach a mestách so zabezpečením väčšieho množstva separovaných zložiek komunálneho odpadu, a na doriešenie zberu nebezpečných zložiek z komunálneho odpadu.

Do roku 2015 musí SR zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na celkovo 35% podľa hmotnosti. Ide vskutku o ambiciózny cieľ, keďže v roku 2009 bolo recyklovaných (teda materiálovo zhodnotených) cca 146 000 ton komunálnych odpadov, čo je iba 8,4% z celkového vzniku. Energeticky zhodnotených bolo cca 6,8% komunálnych odpadov. Na skládku odpadov bolo uložených až 82% komunálnych odpadov, čo je oproti minulým rokom veľmi negatívny ukazovateľ.

Nedostatočné je energetické zhodnotenie odpadov, podľa POH SR je potrebné ho zvýšiť na úroveň 15% k celkovo vzniknutým odpadom v roku 2015 do roku 2040 doporučujeme zvýšiť energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov na 30%.

Zámery na vybudovanie zariadení na zhodnocovanie odpadov do roku 2015

Názov zariadenia	Kapacita [t/rok]	Katastrálne územie lokalita	Druhy odpadov	Predpokladaný termín realizácie
Názov investora				Finančné náklady [€]
Okres Bardejov Zariadenie na zber a recykláciu stavebného odpadu Rudolf Klokner- Klokner Zborov	70 000	Zborov	Stavebné odpady kategórie „O“	2015 430 000
Materiálové zhodnocovanie polymérnych odpadov pyrolýzou KFŠ-DELTA, s. r. o. Bardejov	240	Bardejov	Odpady kategórie „O“	2015 2 330 000
Zariadenie na plazmové splyňovanie odpadov Bardejov Eko Tree, s. r. o. Bardejov	2 000	Bardejov	Odpady kategórie „O“ a „N“	2015 9 000 000
Zariadenie na triedenie odpadov EKOFIN SLOVAKIA a. s. Bratislava	60 000	Bartošovce	Komunálny odpad kategórie „O“	2014 600 000
Zariadenie na triedenie odpadov Obec Oľšavce	15	Oľšavce	Sklo, papier, plasty, kovy	2013 320 800
Okres Humenné Zariadenie na zhodnocovanie odpadov FÚRA, s. r. o. Rozhanovce	600	Papín	Plasty, papier	2014 200 000
Zariadenie na zhodnocovanie odpadov EKOSERVIS, s. r. o. Humenné	15 000	Myslina - Lúčky	Odpady kategórie „O“	2014 – 2015 3 200 000
Okres Kežmarok Triediaca linka	30	Huncovce	Papier, sklo, plasty, kovy, kompozitné obaly	2013-2015 160 000

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Okres Levoča Recyklačné stredisko Levoča MATRIX SLOVAKIA, s. r. o. Spišská Nová Ves	48 000	Levoča	Stavebné odpady kategórie „O“	2012 – 2015 7 000 000
Zariadenie na triedenie odpadov Mesto Levoča	500	Levoča	Vytriedené zložky z KO (triediaca linka, lis, kontajnery)	2012-2015 850 000
Okres Poprad Zariadenie na zber a zhodnocovanie odpadov Zberné suroviny, a. s. Žilina	50 000	Poprad	Odpady kategórie „O“	2012-2015 530 000
Regranulačná linka Chemosvit Environchem, a. s. Svit	2 000	Svit	Odpady kategórie „O“ - plasty	2012 500 000
Vstrekolis pre veľké technické výlisky Chemosvit Environchem, a. s. Svit	650	Svit	Odpady kategórie „O“ - plasty	2013 700 000
Okres Prešov Zariadenie na zhodnocovanie odpadov -úprava Kosit, a. s. Košice	4 500	Prešov	Papier, plasty	2013 100 000
Zariadenie na zhodnocovanie odpadov - úprava Fúra s. r. o., Rozhanovce	600	Petrovany	Papier, plasty	2014 200 000
Zariadenia na zhodnocovanie odpadov - úprava FERUMPLAST, s. r. o. Prešov	5 510	Prešov	Papier, plasty, kovy	2013 5 000
Zariadenie na zhodnocovanie odpadov- triediaca linka EKOFIN SLOVAKIA, a. s.	60 000	Záborské	Komunálny odpad kategórie „O“	2014 3 000 000

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Bratislava				
Zariadenie na zhodnocovanie odpadov-energetické zhodnotenie EKOFIN SLOVAKIA, a. s. Bratislava	30 000	Záborské	Komunálny odpad kategórie „O“	2014 3 000 000
Zariadenie na zhodnocovanie odpadov DUTEKO, a. s. Haniska	50 000	Prešov - Cemjata	Stavebný odpad kategórie „O“	2013 600 000
Okres Sabinov Zariadenie na zhodnocovanie odpadov Ekobyť Slovakia, s. r. o. Sabinov	8 000	Lipany	Vytriedené zložky komunálneho odpadu kategórie „O“	2014 3 000 000
Linka na lisovanie kovových triesok WEP TRADING, a. s. Lipany	500	Sabinov	Odpady kategórie „O“	2014 60 000
Okres Stará Ľubovňa Nová technológia zberného dvora, kontinuálny lis, prepichovačka PET fliaš EKOS, spol. s r.o. Stará Ľubovňa	2 000 (OO) 1 500 (NO)	Stará Ľubovňa	Vytriedené zložky – plast, papier, sklo, kovy	2013 – 2015 450 000
Príprava na mechanicko – biologickú úpravu komunálnych odpadov Mesto Stará Ľubovňa	11 000	Stará Ľubovňa	Komunálny odpad kategórie „O“	2015 5 000 000
Okres Vranov n. Topľou Zariadenie na zhodnocovanie plastových odpadov	1500	Vranov nad Topľou	Plasty	2013 150 000

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

1 .Prešovská nástrojárň, s. r. o. Ľubotice				
Zariadenie na zhodnocovanie odpadov- triediaca linka EKOFIN SLOVAKIA, a. s. , Bratislava	40 000	Petrovce	Komunálny odpad kategórie „O“	2014 600 000
Zariadenie na triedenie odpadov OZÓN Hanušovce, a. s. Hanušovce n/T.	15	Petrovce	Plasty, sklo a papier	2015 150 000
Alternatívne spracovanie ostatných (komunálnych) odpadov OZÓN Hanušovce, a. s. Hanušovce n/T.	20	Petrovce	Vytriedené zložky komunálneho odpadu kategórie „O“	2015 1 660 000
Plazmové splyňovanie odpadov OKY, s. r. o. Čierne nad Topľou	120 000	Vranov nad Topľou	Komunálny odpad, priemyselný odpad	2015 60-100 mil.

Zdroj: OÚŽP PO

Niektoré zámery plánované na vybudovanie nových kapacít skládok odpadov podľa POH PO kraja do roku 2015 neboli zrealizované hlavne z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Tie zámery, ktoré majú reálny predpoklad na vybudovanie v ďalšom období, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Zámery na rozšírenie skládok odpadov do roku 2015

Názov zariadenia	Kapacita [m3]	Katastrálne územie a lokalita	Druhy odpadov	Predpokladaný termín realizácie
Názov investora				Finančné náklady [€]
Okres Bardejov Skládka odpadov Ekočergov – rozšírenie skládky odpadov Ekočergov a. s. Bartošovce	200 000	Bartošovce	Odpady kategórie „O“	2014 800 000

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

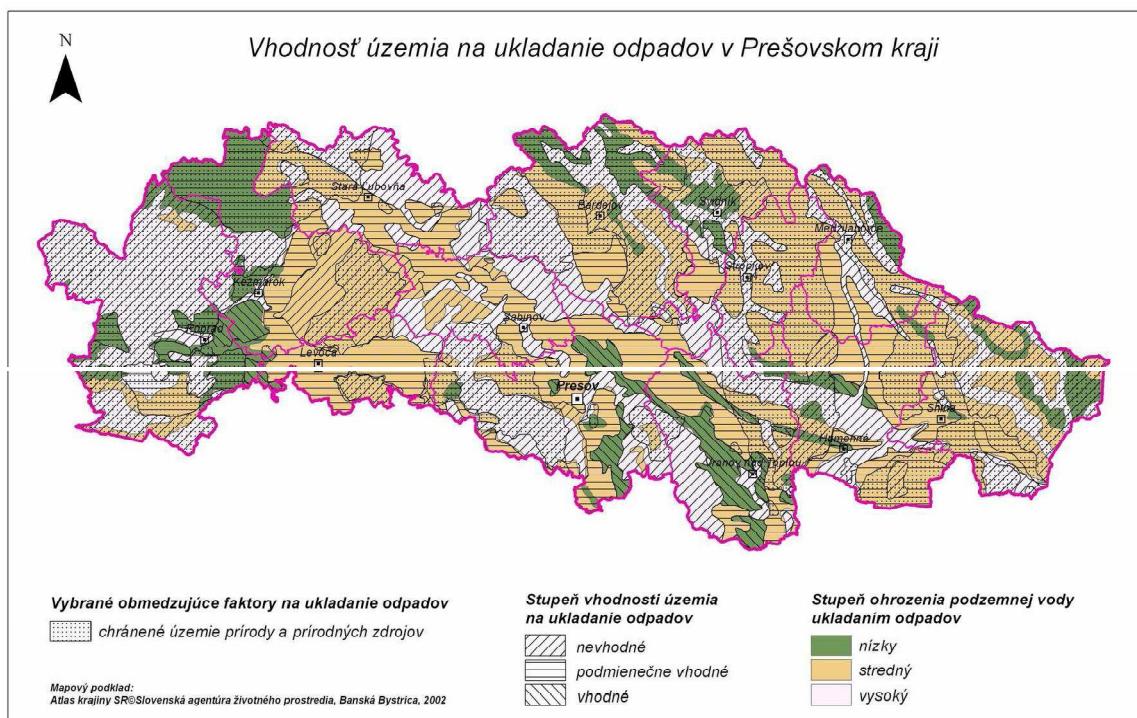
Okres Humenné Skládka odpadov Papín – II. kazeta	92 000	Papín	Odpady kategórie „O“	2012 600 000
FÚRA s. r. o., Rozhanovce				
Skládka odpadov Myslína –Lúčky III. etapa	400 000	Myslína, lokalita Lúčky	Odpady kategórie „O“	2013 1 000 000
Ekoservis, s. r. o. Humenné				
Skládka Janov Dol Udavské	21 158	Udavské	Odpady kategórie „O“	2013 30 000
CHEMES a. s. Humenné				
Okres Kežmarok Skládka odpadov Úsvit Žakovce, IV. a V. etapa	335 410	Žakovce	Odpady kategórie „O“	2013 1 320 000
TOS, s. r. o. Žakovce	11 000		inertný odpad	
Okres Medzilaborce Skládka KO Monastýr I.- II. etapa	9 730	Krásny Brod	Odpady kategórie „O“	2013 200 000
Mesto Medzilaborce				
Okres Sabinov Skládka Ražňany dobudovanie I. etapy dobudovanie II. etapy vybudovanie IV. etapy	29 558 18 745 25 392	Ražňany	Odpady kategórie „O“	2013 270 000
Spoločnosť Šariš, a. s. Sabinov				
Rozšírenie skládky Ražňany v rámci IZNO vybudovanie V. etapy	417 600 Časť A) 120 000	Ražňany	Odpady kategórie „O“	2014 700 000
Spoločnosť Šariš, a. s. Sabinov				
Okres Stará Ľubovňa Skládka odpadov Skalka-Vabec	80 000	Stará Ľubovňa	Odpady kategórie „O“	2013 500 000
EKOS, s. r. o. Stará Ľubovňa				

Okres Vranov n/T. Skládka odpadov III. etapa	575 000	Petrovce	Odpady kategórie "O"	2013 1 162 000
Ozón a. s. Petrovce				

Zdroj: OÚŽP PO

Vysvetlivky: NNO – nie nebezpečný odpad
NO – nebezpečný odpad
O – ostatný odpad

Vhodnosť územia na ukladanie odpadov

Zdroj: SAŽP

Spaľovne odpadov

Do konca roka 2005 boli v prevádzke dve spaľovne odpadu na zneškodňovanie odpadu zo zdravotnej starostlivosti, a to pri NsP Humenné a pri NsP Levoča. Obidve spaľovne ukončili prevádzku z dôvodu nesplnenia požiadaviek platných po 27.12.2005 ustanovených zákonom č. 478/2002 o ochrane ovzdušia a vyhlásky MŽP SR č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania a emisných limitoch. Spaľovňa komunálneho odpadu sa v kraji nenachádza, ani sa neuvažuje s jej realizáciou.

Prehľad spaľovní odpadov v Prešovskom kraji

Názov prevádzkovateľa	Sídlo prevádzkovateľa	Adresa prevádzky	Druh činností	Rok začatia prevádzky	Kapacita zariadenia [t/rok]
FECUPRAL, spol. s r. o.	ul. Ľ. Štúra 17 Veľký Šariš	Jilemnického 2 Prešov	D10	2000	950

Zdroj: OÚŽP PO

Biologicky rozložiteľné odpady

Potreba znižovania množstva biologicky rozložiteľných odpadov zneškodňovaných na skládkach odpadov a zabezpečenie ich materiálového zhodnotenia sa odrazila na budovaní kompostovacích zariadení a budovaní malých obecných kompostární s kapacitou do 10 t odpadu ročne. V tomto smere je potrebné podporiť separovaný zber biologicky rozložiteľných odpadov z komunálnych odpadov a vytvoriť podmienky na ich materiálové zhodnocovanie. Biologicky rozložiteľné odpady v rámci energetickej politiky Slovenskej republiky je možné definovať aj ako obnoviteľné zdroje energie.

Zámery na vybudovanie kompostární a bioplynových staníc

Názov zariadenia	Kapacita [t/rok]	Katastrálne územie lokalita	Druhy odpadov	Predpokladaný termín realizácie
Názov investora				Náklady [€]
Okres Bardejov Kompostáreň Gabolto Obec Gaboltov	200	Gabolto	BRO	2012 694 432
Regionálne centrum zhodnocovania BRO Bardejove Mesto Bardejov	4 000	Komárov	BRO	2013 4 000 000
Kompostáreň Obec Osikov	150	Osikov	BRO	2015 700 000
Okres Humenné Kompostáreň EKOSERVIS, s. r. o. Humenné	4 500	Myslina lokalita Lúčky	BRO	2013 600 000
Regionálne centrum zhodnotenia BRO v meste Humenné Mesto Humenné	1500	Humenné	BRO	2015 3 203 342
Okres Kežmarok Kompostáreň TS, s. r. o. Kežmarok	1 200	Kežmarok	BRO	2014 900 000
Obecné kompostárne v 11 obciach okresu Kežmarok	10	Červený Kláštor, Ihľany, Malý Slavkov, Matiašovce, Reľov, Spišské Hanušovce, Stará Lesná, Veľká	BRO	2013-2015 220 000

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

		Franková, Veľká Lomnica, Vlkovce		
Bioplynová stanica IK TRANS, spol. s r.o., Nad traťou 26, Kežmarok	30 000	Kežmarok	BRO, zvierací trus, hnoj vrátane znečistenej slamy, kvapalné odpady	2014 4 005 740
Okres Levoča Kompostáreň Obec Ordzovany	100	Ordzovany	BRO	2012-2015 120 000
Kompostáreň Obec Kurimany	100	Kurimany	BRO	2012-2015 120 000
Kompostáreň Spišské Podhradie Mesto Spišské Podhradie	360	Spišské Podhradie	BRO	2013 – 2015 700 000
Kompostáreň Mesto Levoča	1050	Levoča	BRO	2013 – 2015 1 630 000
Obecné kompostárne v obciach okresu Levoča	10	Domaňovce Kličov	BRO	2013 – 2015 20 000 160 000
Bioplynová stanica Granč Petrovce	20 000	Granč - Petrovce	BRO, odpad z poľnohospodárstva, hnoj	2013 – 2015 6 000 000
Okres Medzilaborce Kompostáreň Mesto Medzilaborce	1 000	Medzilaborce	BRO	2013 320 000
Kompostáreň Obec Habura	100	Habura	BRO	2013 120 000
Obecné kompostoviská v okrese Medzilaborce	10	Čertižné, Výrava, Kalinov, Ňagov, Radvaň n/L., Krásny Brod, Repejov, Roškovce, Palota	BRO	2013 450 000
Okres Poprad Kompostáreň zelene pre BRO Mesto Vysoké Tatry	500	Starý Smokovec	BRO	2012 -2015 200 000

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Kompostáreň Poprad Mesto Poprad	10 000	Poprad Matejovce	– BRO	2012-2015 450 000
Regionálne centrum zhodnocovania BRO Svit Mesto Svit	2 000	Svit	BRO	2012-2015 2 918 645
Obecné kompostárne Hôrka, Štrba	10	Hôrka, Štrba	BRO	2012-2015 930 000
Okres Prešov Obecné kompostárne	10	3 obce okresu	BRO	2015 100 000
Okres Sabinov Kompostáreň (v rámci IZNO) Spoločnosť Šariš	1 800	Ražňany	BRO	2014 100 000
Obecná kompostáreň Obec Ražňany	10	Ražňany	BRO	2014 120 000
Kompostáreň Obec Pečovská Nová Ves	200	Pečovská Nová Ves	BRO	2013 20 000
Okres Stará Ľubovňa Kompostáreň EKOS, spol. s r.o. Stará Ľubovňa	2 000	Stará Ľubovňa	BRO	2012 2 091 000
Kompostáreň Obec Plavnica	10	Plavnica	BRO	2015 600 000
Okres Svidník Kompostáreň Mesto Svidník	500	Svidník	BRO	2013 2 300 000
Kompostáreň Mesto Giraltovce	500	Giraltovce	BRO	2013 1 000 000
Bioplynová stanica BPS Ladomirová, s. r. o.	25 000	Ladomirová	BRO	2013 3 750 000
Okres Stropkov Kompostáreň Mesto Stropkov	500	Chotča	BRO	2013 200 000
Okres Stará Ľubovňa Kompostáreň	150	Plavnica	BRO	2015 300 000

Obec Plavnica				
Okres Vranov nad Topľou Kompostáreň Mesto Vranov nad Topľou	500	Vranov nad Topľou	BRO	2015 450 000
Kompostáreň M.A. S. Global, spol.s r.o. Bratislava	400	Hanušovce n/Topľou - Petrovce	BRO	2015 450 000
Kompostáreň Obec Sol'	70	Sol'	BRO	2015 250 000
Zberný dvor a kompostáreň Obec Sečovská Polianka	1050	Sečovská Polianka	BRO	2013 400 000
Vybudovanie malých obecných kompostární	10	13 obcí okresu Vranov nad/T.	BRO	2015 855 000

Zdroj: OÚŽP PO

Koncepcia odpadového hospodárstva PSK je spracovaná na obdobie rokov 2011 - 2015. V koncepte doporučujeme spracovať Program odpadového hospodárstva pre PSK na roky 2016 - 2020, s výhľadom do roku 2040, kde budú rešpektované požiadavky stanovené smernicami EÚ, s cieľmi:

- znížiť produkované množstva nebezpečných odpadov a zneškodňovať nevhodne skladovaný nebezpečný odpad, vybudovať systém kontajnerizácie a siete recyklačných stredísk nebezpečných odpadov,
- zvýhodnením a zavedením separovaného zberu druhotných surovín, s predpokladom zníženia množstva komunálnych odpadov, minimalizovať negatívny vplyv odpadov a zabezpečiť ich maximálne zhodnotenie vo forme druhotných surovín,
- zaviesť separovaný zber problémových látok, vybudovať dotriedňovacie zariadenia odpadov slúžiacich na separáciu druhotných surovín, vytvoriť sústavy riadených skládok odpadov a spaľovní na zneškodňovanie nevyužitelných odpadov,
- zneškodňovať komunálne odpady na skládkach, ktoré vyhovujú technickým podmienkam a neohrozujú životné prostredie,
- zabrániť dovozu nebezpečných odpadov, uplatniť právne nástroje, ktoré budú pôsobiť preventívne a neumožnia nad prípustnú mieru činnosti ohrozujúce a poškodzujúce odpadmi životné prostredie,
- budovať siete regionálnych zneškodňovacích zariadení pre odpady zo zdravotníctva a navrhnuť ich zneškodnenie,
- systematicky sanovať a rekultivovať priestory skládok odpadov ohrozujúcich životné prostredie a znížiť znečistenie životného prostredia na prípustnú mieru v riešenom území,

- vypracovať a realizovať Program odpadového hospodárstva na všetkých úrovniach a zhodnotiť ich účinnosť,
- spracovávať a využívať biologických odpadov na organické hnojivá,
- riešiť problematiku Rozšírenie skládky NNO Hertník – Bartošovce a najbližších skládok súvisiacich s týmto územím.

Podrobnejšie riešenie vo fáze konceptu UPN PSK nie je možné bez nového POH zrealizovať. Je však potrebné preferovať separáciu a energetické zhodnocovanie odpadov.

V POH PSK je potrebné sa zamerať na:

- vytvorenie podmienok pre pokračovanie v sanácii starých neriadených skládok a ďalších environmentálnych záťaží,
- vytipovanie geologicky vhodných miest na budovanie riadených skládok odpadov,
- navrhnuť na území PSK havarijnú skládku na zneškodňovanie biologického a iného odpadu pri výskyte živelných pohrôm, havárií epidémií a pod.,
- navrhnuť územie na dislokáciu nadregionálnej spaľovne nebezpečného odpadu,
- aktualizovať ochranné pásma vysokoenergetických žiaričov,
- navrhnuť dobudovanie komplexného monitorovacieho a informačného systému životného prostredia v riešenom území - odpady.

Vývoj separovaného zberu, čo je podmienkou pre možnosť zhodnocovania odpadov, má stúpajúcu tendenciu, pričom zapojenosť obcí a miest je na rozličnej úrovni.

Základnou podmienkou pre zhodnocovanie odpadov je ich separovaný zber v požadovanom kvalitatívnom a kvantitatívnom rozsahu.

Na komunálnej úrovni sú zavádzané systémy separovaného zberu tak, aby sa dosiahol cieľ zapojenia 80% obyvateľov a množstvo vyseparovaného odpadu cca 35 kg/obyvateľa za rok (POH SR do roku 2015). Systém separovaného zberu si zvolí obec podľa špecifických potrieb a podmienok územia.

4. Hluk a vibrácie

Nadmerné zaťažovanie obyvateľstva hlukom má výrazný podiel na ovplyvňovaní zdravotného stavu obyvateľov v území. Celkový podiel populácie vystavenej nadmernému účinku hluku na území kraja nie je známy, pretože sledovacia analýza nebola vykonaná plošne, ale vždy iba vo väzbe na bodové lokality v intravilánoch niektorých sídiel.

Za budúci možný zdroj hluku treba považovať dopravné komunikácie a to dopravné tepny cestnej a železničnej dopravy (plánované v rámci navrhovaných rozvojových investícií). V prípade realizácie týchto investícií v zmysle príslušných zákonných nariadení budú musieť orgány štátnej správy posúdiť a vyhodnotiť resp. nariadiť opatrenia pre zamedzenie emisií hluku do okolia účinnými technickými alebo organizačnými systémami.

Na území Prešovského kraja sú to predovšetkým navrhované trasy nadradenej kapacitnej siete rýchlostných cestných komunikácií a to najmä tam, kde sú trasované v blízkosti zastavaných území alebo území s najvyšším stupňom ochrany prírody. V týchto prípadoch je treba počítať už pri príprave technickej dokumentácie s opatreniami na ochranu proti hluku.

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Prirodzené žiarenie (aj v území Prešovského kraja) vyvoláva prirodzená rádioaktivita podložia a radónové riziko (údaje sú spracované v mape dávkového príkonu a radónu).

Radón sa spolu s produktmi jeho premeny podieľa približne polovičným podielom na radiačnej záťaži obyvateľstva.

Podľa plošného štatistického vyhodnotenia možno na území Prešovského kraja očakávať najväčšie zastúpenie nízkeho radónového rizika, vysoké radónové riziko v regionálnom merítku sa prakticky nezistilo.

Treťohorné horniny sú zaradené prevažne do kategórie nízkeho alebo stredného radónového rizika, pričom efúzívno-sedimentárny komplex neogénu (v sopečných pohoriach) vykazuje vyššiu rizikovosť. Sedimenty paleogénu (centrálnokarpatského i vonkajšieho flyšu) sú prevažne v nízkom riziku. Rozsiahle územie Levočských vrchov má však stredné riziko.

Druhohorné horniny (v Prešovskom kraji predovšetkým triasové vápence a dolomity, ale aj iné) sú ako celok v kategórii stredného radónového rizika. Podľa meraní na RP boli nad jurskými vápencami zistené nízke hodnoty objemovej aktivity radónu (OAR_n) v pôdnom vzduchu, teda nízke radónové riziko. Naopak, pomerne vysoké hodnoty OAR_n boli zistené v dolomitoch stredného a vrchného triasu, známych ako uránové dolomity.

Paleozoikum má zo všetkých geologických útvarov najvyššie radónové riziko.

Proterozoické horniny sú zaraďované prevažne do kategórie stredného radónového rizika. Rozhodujúci podiel na zaradení tu má predovšetkým silná dynamická porušenosť horninových súborov, umožňujúca voľný pohyb radónu na väčšie vzdialenosti.

Granitoidné telesá v jadrových pohoriach (Vysoké Tatry, Branisko) sú zaraďované zväčša do kategórie stredného radónového rizika

6. Doplňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

V prípade realizácie zámerov sa nepredpokladajú významné terénne úpravy alebo zásahy do krajinného prostredia

C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Hranica riešeného územia pre vypracovanie ÚPN PSK je totožná s administratívnou hranicou PSK. Hranica riešeného územia je vymedzená na juhu a západe administratívnou hranicou s Košickým, Banskobystrickým a Žilinským krajom, na severe a východe štátnou hranicou s Poľskou republikou a Ukrajinou.

Hranica bilančného územia je totožná s hranicou riešeného územia. Pre potrebu orgánov štátnej správy sú bilancované územia vymedzené administratívnymi hranicami okresov, takto vymedzené územie slúži pre vykazovanie štatistických a iných údajov, ktoré sú vyjadriteľné za okresy.

Koncept riešenia ÚPN PSK zohľadňuje nadväznosti a javy pôsobiace aj mimo hraníc PSK v záujmovom území s tým, že budú vyhodnocované ich dopady, resp. priebehy len na území PSK.

Z hľadiska správneho usporiadania je riešené územie súčasťou Prešovského kraja, ktorý má spolu s jedným vojenským obvodom celkom 665 správnych obcí a je rozčlenený do 13 okresov.

Riešeným územím je teda celý územný obvod PSK s rozlohou 8845,2 km², ktorý je zároveň samostatným správnym celkom Slovenskej republiky.

Na severe je riešené územie vymedzené štátnou hranicou Slovenskej republiky s Poľskou republikou (Malopoľské a Podkarpatské vojvodstvo) v dĺžke asi 360 km, na východe štátnou hranicou s Ukrajinou (Zakarpatská oblasť) v dĺžke asi 38 km, na juhu hranicou Košického samosprávneho kraja a na západe hranicami Banskobystrického a Žilinského samosprávneho kraja.

Hranica bilančného územia územného plánu je totožná s riešeným územím, prípadne so správnou hranicou Prešovského kraja.

Záujmovým územím sú prihraničné územia Košického, Banskobystrického a Žilinského samosprávneho kraja Slovenskej republiky, Malopoľského a Podkarpatského vojvodstva Poľskej republiky a Zakarpatskej oblasti Ukrajiny.

Z Banskobystrického kraja ide o 4 obce v okrese Brezno, zo Žilinského kraja 5 obcí z okresu Liptovský Mikuláš a z Košického kraja je to 64 obcí z okresov Gelnica, Košice-okolie, Michalovce, Rožňava, Sobrance, Spišská Nová Ves a Trebišov. Celkom má spoločnú hranicu s PSK 73 obcí Slovenskej republiky.

Z geomorfologického hľadiska (Mazúr, E., Lukniš, M., Atlas Slovenskej socialistickej republiky, SAV, 1980) je riešené územie súčasťou Alpsko-himalájskej sústavy, podsústav Karpaty a Panónska panva a provincií Západné Karpaty, Východné Karpaty a Východopanónska panva, v členení podľa tabuľky:

Geomorfologické jednotky riešeného územia

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok
Alpsko-himalájska	Karpaty	Západné Karpaty	Vnútrotné Západné Karpaty	Fatransko-tatranská oblasť	Branisko
					Hornádska kotlina
					Nízke Tatry
					Podtatranská kotlina
					Tatry
			Vonkajšie Západné Karpaty	Lučensko-košická zníženina	Košická kotlina
				Matransko-slanská oblasť	Slanské vrchy
				Slovenské Rudohorie	Čierna Hora
			Východné Beskydy	Podhôrno-magurská oblasť	Bachureň
					Levočské vrchy
					Spišská Magura
					Spišsko-šarišské medzihorie
					Šarišská vrchovina
		Východné	Vonkajšie	Nízke Beskydy	Čergov
					Ľubovnianska vrchovina
					Pieniny
					Beskydské predhorie

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

		Karpáty	Východné Karpáty		Busov
					Ondavská vrchovina
				Poloniny	Bukovské vrchy
			Vnútrotné Východné Karpáty	Vihorlatsko-gutinská oblasť	Vihorlatské vrchy
	Panónska panva	Východo-panónska panva	Veľká dunajská kotlina	Východoslovenská nížina	Východoslovenská rovina
					Východoslovenská pahorkatina

Zdroj: ÚPN PSK, prípravné práce

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia

II.1. Horninové prostredie

Geologická stavba

Geologická stavba územia Prešovského kraja je zložitá, ale oproti stavbe susediaceho stredného Slovenska a susediacich južných častí stredného a východného Slovenska je jednoduchšia a priestorovo jednotvárnejšia, predovšetkým vďaka horninovému prostrediu, reprezentovanému vonkajším i vnútrokarpatským paleogénom. Výnimku z tejto relatívnej „jednotvárnosti“ tvorí geologická stavba Tatier, severných častí Nízkyh Tatier, Pienin, Braniska, Slanských vrchov, Spišskošarišského medzihoria, Beskydského predhoria a severných častí Vihorlatských vrchov.

Zjednodušene geologickú stavbu jednotlivých segmentov krajiny Prešovského kraja reprezentujú základné geochemické typy hornín; Tatry budujú predovšetkým granitoidy, menej vápence a dolomity, severné časti Nízkyh Tatier vápence, dolomity a metamorfované horniny, Pieniny vápence, Branisko vápence, dolomity a metamorfované horniny, Spišskošarišské medzihorie vápence (v Šarišskom podolí a v Strážach andezity), Beskydské predhorie vápence, Slanské vrchy a Vihorlatské vrchy predovšetkým vulkanity. Prevažnú časť územia Prešovského kraja (Podtatranskú kotlinu, Spišskú Maguru, Levočské vrchy, Hornádsku kotlinu, Bachureň, Šarišskú vrchovinu, Ľubovniansku vrchovinu, Čergov, Busov, Ondavskú vrchovinu, Laboreckú vrchovinu a Bukovské vrchy) budujú ílovce a pieskovce paleogénneho flyša.

V Spišskej Magure a Hornádskej kotline v prostredí ílovcov a pieskovcov vystupujú miestami exoty, reprezentované predovšetkým travertínmi, ktoré sú produktom a sprievodným javom geologicky mladšej neotektonickej aktivity.

Inžiniersko-geologické podmienky

Vzhľadom k inžiniersko-geologickým podmienkam dotknutého územia má podstatný význam neotektonická stavba podsústavy Západných Karpát a podsústavy Panónskej panvy v severnej časti Košickej kotliny (predstavovaná zlomovými líniami, po ktorých sa dvíhajú alebo naopak klesajú geomorfologické jednotky alebo kryhy) a sprievodné javy neotektonickej aktivity.

Pomerne veľká hustota zlomov zistených i predpokladaných na území Prešovského kraja je zaznamenaná v Podtatranskej kotline od západnej hranice kraja po Poprad, resp. Spišskú

Belú a Podolinec v pokračovaní do okolia Starej Ľubovne, v Hornádskej kotline po Branisko, v Košickej kotline v jej severnej časti a v úseku od Hanušoviec nad Topľou k Vranovu nad Topľou a k Snine (po štátnu hranicu s Ukrajinou).

Niektoré zlomové línie viditeľne vymedzujú samostatné geomorfologické jednotky – napríklad Tatry, Levočské vrchy, Hornádska kotlina, Branisko, Čergov, Ondavskú a Laboreckú vrchovinu a Vihorlatské vrchy.

Inžiniersko-geologická rajonizácia

Podobne podstatný význam v dotknutom území vo vzťahu k stavbám má inžinierskogeologická rajonizácia. Predstavuje ju skupina rajónov predkvartérnych hornín a skupina rajónov kvartérnych sedimentov: V skupine rajónov predkvartérnych hornín v Tatrách prevláda rajón magmatických intruzívnych hornín, v Podtatranskej kotline rajón glacifluviálnych sedimentov, južne od Svitú a Popradu rajóny spevnených sedimentov v celku, vápencovo-dolomitických hornín a flyšoidných hornín.

V oblastiach s vnútrokarpatským a vonkajším flyšom prevláda buď rajón pieskovcovo-zlepenkových hornín (Levočské vrchy, Bachureň, Ľubovnianska vrchovina, západné časti Čergova, Šarišská vrchovina, Beskydské predhorie) alebo rajón flyšoidných hornín (Spišská Magura, Spišskošarišské medzihorie, Hornádska kotlina, Čergov, Ondavská vrchovina, Laborecká vrchovina, Bukovské vrchy). Branisko je z toho hľadiska pestré; striedajú sa tu najmä rajón vápencovo-dolomitických hornín (sever a stredný západ pohoria) a rajón vysokometamorfovaných hornín. V Slanských vrchoch sa striedajú rajóny efuzívnych hornín, vulkanoklastických hornín a vulkanických hornín vcelku (podobne aj vo Vihorlatských vrchoch).

Z hľadiska posudzovania inžiniersko-geologických vlastností hornín majú význam polohy kvartérnych sedimentov, ktoré sú vo veľkej miere nespevnené, často sypké a môžu predstavovať všeobecne pri plánovaní i realizácii dopravných a inžinierskych sietí špecifický technický problém. V dotknutom území sa jedná predovšetkým o rajón deluviálnych sedimentov, ostrovčekovito sa vyskytujú v Ondavskej vrchovine, Laboreckej vrchovine, Bukovských vrchoch, v Levočských vrchoch, v Spišskej Magure, lemuju tiež sever Vihorlatských vrchov.

K skupine rajónov kvartérnych sedimentov v riešenom území patrí rajón údolných riečnych náplavov, ukladaných pozdĺž väčších riek – Popradu, Hornádu, Torysy, Tople, Ondavy, Laborca, Cirochy a Udavy.

Na riekach Torysa a Poprad sa miestami vyskytujú rajóny náplavov terasových stupňov (medzi Sabinovom a Veľkým Šarišom, v okolí Lipan, v okolí Kežmarku a Starej Ľubovne).

Špecifickú mozaiku vytvárajú v Košickej kotline pod Prešovom rajóny proluviálnych sedimentov, deluviálnych sedimentov, údolných riečnych náplavov spolu s predkvartérnym rajónom striedajúcich sa súdržných a nesúdržných sedimentov.

Geodynamické javy

Medzigeodynamické javy, ktoré o.i. ohrozujú stavby a predovšetkým reálne dopravné komunikácie a potenciálne aj plánované a novorealizované, patria predovšetkým **zosuvy a erózne ryhy**. Na zosuvy sú v riešenom území náchylné predovšetkým kvartérne deluviálne sedimenty historicky ukladané na svahoch na okrajoch geomorfologických

celkov pahorkatinového alebo horského charakteru alebo solitérnych vrchov. Sú to obyčajne nespevnené alebo málo spevnené sedimenty s chaotickým usporiadaním usadzovaného materiálu (sú to hlinité, hlinito-piesčité, hlinito-kamenité, piesčito-kamenité až balvanovité svahoviny a sutiny), ktoré za určitých okolností na kĺzavom spevnenom geologickom podklade, za prispenia vsakovanej vody sa dajú vplyvom gravitácie do pohybu, v pôvodnej mase delúvia vznikajú lokálne odtrhy, materiál sa po pevnejšom podloží kĺže nadol, pričom vytvára čelo zosuvu. Ak na určitom mieste vzniká viacej zosuvov, podporujú vznik tzv. zosuvných polí. Na relatívne miernejších svahoch na miestach zosuvov sa môže za čelom zosuvu kumulovať voda a vzniká mokraď alebo až jazierko. Na vznik zosuvov, resp. zosuvných polí majú razantný vplyv vody vodných tokov, ktoré plochy pomaly sa posúvajúcich deluviálnych sedimentov do koryta vodného toku eróznymi procesmi „podrezávajú“.

V riešenom území reálne i potenciálne zosuvy vznikajú aj v polohách vnútrokarpatského, ale najmä vonkajšieho flyšu, kde vo flyšových súvrstviach striedajúcich sa pieskovcov a ílovcov prevládajú mäkkšie a málo stabilné ílovité bridlice. Prítomnosť mocných ílovitých bridlíc v podloží stavieb vyvoláva deformácie podložia a tým aj ich deformácie. V riešenom území takéto geodynamické javy sú známe predovšetkým vo flyši Ondavskej vrchoviny, Laboreckej vrchoviny, ale i ďalších geomorfologických jednotiek, budovaných flyšovými horninami na miestach s vyšším podielom ílovitých bridlíc.

K menej známym geodynamickým javom patrí aj prirodzené uvoľňovanie skál z extrémne šikmých alebo vertikálnych skalných stien vplyvom mrazového zvetrávania (najmä v jarom období), pričom dochádza k vzniku prekážok na cestných alebo železničných komunikáciách.

Lokalizácia zosuvov

Kvartétne zosuvy na flyši sa vyskytujú Z od Novej Ľubovne, J od Jakuban v oblasti Kýčery, pri Plavnici, pod Plavčom a pri Čirči, J od Vislanky, S od Hniezdneho, V od Lackovej, v priestore Sulína, Malého Lipníka, Legnavy a Stariny (SL), Z od Lúčky (SB), v Blažovskej doline pri Tichom Potoku, S od cesty medzi Tichým potokom a Brezovicou, Z od Krásnej Lúky, S nad Regetovkou, J a JV od Zborova, V od Mikulášovej, SV od Šarišského Čierneho, medzi Kružľovou a Svidničkou, Z od Nižného Komárnika, na Z okraji Bodružale, V od Mirole, JV od Gribova, S od Vyškoviec, v priestore od Veľkropu po Korunkovú (roztrúsene, ale rozsiahle zosuvné pole), J od Repejova, medzi Olkou a Krivou Olkou (rozsiahle), pri Ruskej Kajni, Piskorovciach, v priestore Mrázovce - Tokajík (rozsiahle), V od Kolbovíc, obojstranne pri Ďapalovciach, resp. Nižnej Sítnici, S od Holčíkovíc, pri Ohradzanoch, Žalobíne, J pod Brestovom, pri Dedačove, Kochanovciach, Z a S od Čertižného (rozsiahle polia), okolo Vladiče, V medzi Kalinovým a Palotou (rozsiahle), V od Radvane nad Laborcom, S od Zbojného, V od Nižnej Jablonky, JZ od Papína, SZ od Jalovej, JZ od Ruského potoka (rozsiahle), vo flyši bradlového pásma medzi Litmanovou, Kremnou a Jarabinou, S od Starej Ľubovne nad tokom Maslienka, S od Matysovej, medzi Šarišským Jastrabím a Pustým Poľom, rozsiahle zosuvné polia sú po obvode Vihorlatských vrchov medzi obcami Ptičie – Belá nad Cirochou – Hrabová Roztoka,

- v južnom cípe Spišskošarišského medzihoria (S od Prešova) nad Kapušanmi,

- v Košickej kotline po západnom obvode Slanských vrchov J od Vyšnej Šebastovej, JZ od Ruskej Novej Vsi, pod riečkou Delňa od Dulovej Vsi po Kokošovce, SV od Šarišských Bohdanoviec.

V Ondavskej a Laboreckej vrchovine sa okrem vyššie uvedených vyskytuje veľké množstvo plošne menších zosuvov (polí).

Z Mapy zosuvného hazardu na území SR (Zdroj: Koncepcia geol.výskvu a geol.prieskumu územia SR na roky 2012 – 2016, s výhľadom do roku 2020, In.: Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy, VÚD 2014) vyplýva, že s výnimkou oblasti Tatier, Braniska, Slanských vrchov, Košickej kotliny a údolí väčších riek s nízkym alebo stredným stupňom zosuvového hazardu, ostatné (väčšinové) územie Prešovského kraja je vo vysokom až veľmi vysokom stupni zosuvového hazardu.

Aktuálny zoznam zosuvov (pre prax) prezentuje webová stránka Geologického ústavu Dionýza Štúra – www.geology.sk/new/sk/sub/Geoismenu/geof/atlas_st_sv alebo je voľne prístupná na Štátnom geologickom ústave Dionýza Štúra v Bratislave.

Poznámka: Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods.1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková a kol., 2006) – kontakty pozri vyššie.

Prieskumné územia

Na území Prešovského kraja sa nachádzajú prieskumné územia, zamerané predovšetkým na energetické suroviny, geotermálnu energiu a termálne podzemné vody, v menšej miere na stavebné suroviny:

- Východoslovenská nížina – horľavý zemný plyn (držiteľ NAFTA a.s. Bratislava, platnosť do 04.11.2015).
- Vyšná Šebastová 1 – diorit blokovo dobytelný a leštiteľný (IS-LOM, s.r.o. Maglovec, Košice, do 24.05.2015).
- Vyšná Šebastová – diorit blokovo dobytelný a leštiteľný (Stonepit, s.r.o. Prešov, do 07.12.2016).
- Medzilaborce – ropa a horľavý zemný plyn (Alpine Oil & Gas s.r.o.; Societatea Nationala de Gaze Naturale „ROMGAZ“, org.zložka Bratislava; JKC Carpathian B.V. Bratislava, do 01.08.2016).
- Brestov – diorit blokovo dobytelný a leštiteľný (Blue Ski Mining, s.r.o. Košice, do 19.06.2017).
- Svidník – ropa a horľavý zemný plyn (Alpine Oil & Gas s.r.o.; Societatea Nationala de Gaze Naturale „ROMGAZ“, org.zložka Bratislava; JKC Carpathian B.V. Bratislava, do 01.08.2016).
- Široké – živce (Geologický prieskum, s.r.o. Košice, do 02.01.2017).
- Prešovská kotlina 2 – geotermálna energia (EMX Slovakia, s.r.o. Bratislava, do 08.06.2016).
- Kecerovce – geotermálna energia (MONTEC, s.r.o. Trebišov, do 14.03.2018).
- Spišská Stará Ves – termálne podzemné vody (Vodný park Stará Ves – Sromowce Wyzne, a.s. Spišská Stará Ves, do 30.05.2016).
- Kežmarok – termálne podzemné vody (Technické služby, s.r.o. Kežmarok, do 25.11.2017).

- Snina – ropa a horľavý zemný plyn (Alpine Oil & Gas s.r.o.; Societatea Nationala de Gaze Naturale „ROMGAZ“, org.zložka Bratislava; JKC Carpathian B.V. Bratislava, do 01.08.2016).
- Vranov nad Topľou – zeolit, bentonit (REGOS s.r.o. Bratislava, do 20.11.2018).
- Klenová – horľavý zemný plyn; ENERGOGAZ a.s. Košice – v návrhu

Poznámka: Podľa § 22 ods.1 geologického zákona môže MŽP SR lehotu držania prieskumného územia predĺžiť.

Výhradné ložiská dobývacích priestorov

- Prešov – Solivar – kamenná soľ; Solivary a.s. Prešov
- Vyšná Šebastová – Maglovec - stavebný kameň; IS-LOM s.r.o. Maglovec, Lučenec
- Vechec – stavebný kameň; VSK MINERAL s.r.o. Košice
- Čičava – keramické íly; organizácia neurčená
- Brekov – stavebný kameň; VSK MINERAL s.r.o. Košice
- Batizovce – Svit – štrkopiesky a piesky; Štrkopiesky Batizovce s.r.o.
- Kamienka – stavebný kameň; organizácia neurčená
- Stará Ľubovňa – Marmon – dekoračný kameň; organizácia neurčená
- Drienov – tehliarske suroviny; Leier Baustoffe SK s.r.o. Bratislava
- Fintice I – stavebný kameň; LOMY s.r.o. Prešov
- Zemplínske Hámre – stavebný kameň; Obec Zemplínske Hámre
- Hranovnica Dubina – stavebný kameň; EUROVIA – Kameňolomy s.r.o., Košice – Barca
- Spišské Podhradie – dekoračný kameň; EURO KAMEŇ s.r.o. Spišské Podhradie
- Sedlice – stavebný kameň; EUROVIA – Kameňolomy s.r.o., Košice – Barca
- Sedlice I – stavebný kameň; VSK MINERAL s.r.o. Košice
- Záhradné – stavebný kameň; VSK MINERAL s.r.o. Košice
- Vyšné Ružbachy – dekoračný kameň; RETRO design s.r.o. Stará Ľubovňa
- Plaveč – Orlov – štrkopiesky a piesky; Holcim (Slovensko) a.s. Rohožník
- Hubošovce – stavebný kameň; VSK MINERAL s.r.o. Košice
- Tisinec – tehliarske suroviny; organizácia neurčená
- Batizovce – juh – štrkopiesky a piesky; Štrkopiesky Batizovce s.r.o.
- Spišské podhradie – tehliarske suroviny; organizácia neurčená
- Červenica – drahé kamene; Opálové bane a Libanka s.r.o. Prešov
- Okružná – Borovník – stavebný kameň; EUROVIA – Kameňolomy s.r.o., Košice – Barca
- Bystré – tehliarske suroviny; organizácia neurčená
- Kučín – zeolit; VSK PRO – ZEO s.r.o. Košice
- Jarabina – stavebný kameň; Podielnícke družstvo Poľana Jarabina
- Fintice II – stavebný kameň; LOMY s.r.o. Prešov
- Čemerné – tehliarske suroviny; VRANOVSKÁ TEHELŇA s.r.o. Vranov nad Topľou
- Skrabské – Petkovce – vápnitý slieň; ZEOCEM a.s. Bystré
- Majerovce – zeolit; SLOVZEOLIT s.r.o. Spišská Nová Ves
- Nižný Hrabovec – zeolit; ZEOCEM a.s. Bystré
- Juskova Voľa – stavebný kameň; EUROVIA – Kameňolomy s.r.o., Košice – Barca

Výhradné ložiská – chránené ložiskové územia

- Lipany – zemný plyn; ŠGÚDŠ Bratislava
- Prešov – Solivar – kamenná soľ; SOLIVARY a.s. Prešov
- Dubník – ortuťové rudy; Rudné bane š.p. Banská Bystrica
- Višňov – zemný plyn; NAFTA a.s. Bratislava
- Majerovce – zeolit; SLOVZEOLIT s.r.o. Spišská Nová Ves
- Skrabské – Biela hora – vápnitý slieň; ŠGÚDŠ Bratislava
- Červenica – drahé kamene; Opálové bane a Libanka s.r.o. Prešov
- Zlatá Baňa – polymetalické rudy; ŠGÚDŠ Bratislava
- Poša – kamenná soľ; ŠGÚDŠ Bratislava
- Rakovec nad Ondavou – zemný plyn; NAFTA a.s. Bratislava
- Gregorovce – keramické íly, MASEV s.r.o. Košice
- Stará Ľubovňa – Marmon – dekoračný kameň; organizácia neurčená
- Lipany – ropa poloparafínická; ŠGÚDŠ Bratislava
- Kučín – zeolit; VSK PRO – ZEO s.r.o. Košice

Výhradné ložiská OVL

- Soľ – kamenná soľ; ŠGÚDŠ Bratislava

Ložiská nevyhradeného nerastu

- Gerlachov – juh – štrkopiesky a piesky; bez organizácie
- Hranovnica – Dubina – stavebný kameň; EUROVIA – Kameňolomy s.r.o. Košice
- Spišský Štiavnik – tehliarske suroviny; bez organizácie
- Veľká Lomnica – štrkopiesky a piesky; bez organizácie
- Venglíská – štrkopiesky a piesky; bez organizácie
- Šarišské Michaľany – štrkopiesky a piesky; Bujňák A. – SVIP Šarišské Dravce
- Lom Bor – Spišská teplica – stavebný kameň; PD podielnikov v Spišskej Teplici
- Nižné Ružbachy – štrkopiesky a piesky; ŠTRKOTREND s.r.o. Stará Ľubovňa
- Becherov – tehliarske suroviny; ŠGÚDŠ Bratislava
- Brestov – stavebný kameň; BLUE SKY MINING s.r.o. Košice
- Červenica – stavebný kameň; NOVÝ LOKAST s.r.o. Prešov
- Dubinné – tehliarske suroviny; ŠGÚDŠ Bratislava
- Mestisko – tehliarske suroviny; bez organizácie
- Hostovice – ostatné suroviny; ŠGÚDŠ Bratislava
- Lom Kimbiarg – stavebný kameň; bez organizácie
- Branisko II – stavebný kameň; ŠGÚDŠ Bratislava
- Močarmany – tehliarske suroviny; LEIER Baustoffe SK s.r.o. Bratislava
- Lom Drina – Juskova Voľa – stavebný kameň; bez org., vlast.pozemku Urbár Juskova Voľa
- Šandal – štrkopiesky a piesky; STONEART s.r.o. Stropkov
- Chlmec – stavebný kameň; ŠGÚDŠ Bratislava
- Žilková – stavebný kameň; VlaM SR š.p. odšt.závod Kamenica nad Cirochou
- Brezovica – tehliarske suroviny; bez organizácie
- Orkucany II – štrkopiesky a piesky; AGROMELIO s.r.o. Veľký Šariš
- Mošurov (odhadom – preskúmanosť) – stavebný kameň; Raciogroup s.r.o. Veľký Šariš
- Žehňa – stavebný kameň; AGROMELIO s.r.o. Veľký Šariš

- Nemcovce – tehliarske suroviny; Ing. Pavuk Jozef – PIESKOVĚŇ NEMCOVCE
- Malina – stavebný kameň; VlaM SR š.p., odšt.závod Kamenica nad Cirochou

Geologická stavba územia Prešovského kraja priamo ovplyvňuje štruktúru nerastných surovín, preto územie kraja je chudobné na surovinové zdroje, resp., zásoby rudných surovín. Napriek tomu predstavuje významnú surovinovú bazu nerudných surovín a stavebných materiálov, zásoby ktorých umožňujú rozvoj hlavne stavebného priemyslu.

Z energetických surovín sú zaujímavé oblasti s výskytom ropy a plynu v oblasti vnútrokarpatského paleogénu a bradlového pásma, ktoré je aj recentne aktívne ako hlavný migračný kanál uhľovodíkov. Geologický prieskum bol vykonávaný v oblasti Lipany v okrese Sabinov, kde sa okrem metánu zistila aj prítomnosť ľahkej parafinovej ropy a v oblasti Hanušovce v okrese Vranov nad Topľou, kde sa z jemnozrnného silne spevneného, rozpukaného pieskovca zistil prítok metánu a v okolí Smilna.

Ložiská polymetalických rúd a ortuťové ložiská oblasti Merník, Zlatá Baňa, Červenica v súčasnej dobe nespĺňajú kvalitatívne kritéria, takže za súčasných ekonomických podmienok vydobytie týchto zásob nie je hospodársky účelné.

Geomorfologické pomery

Na území Prešovského kraja sa stretávame s rôznymi základnými morfoštruktúrami, rôznymi typmi erózo-denudačného reliéfu (od veľhorského reliéfu cez hornatinové a vrchovinové reliéfy po reliéfy kotlinových pahorkatín, nížinných pahorkatín a zvlnených rovín) a s rôznymi vybranými tvarmi reliéfu.

Tatry, severovýchodné časti Nízkych Tatier v riešenom území a Branisko sú produktom tzv. vrasovo-blokovej fatransko-tatranskej morfoštruktúry s pozitívnymi štruktúrami – hrasťami a klinovými hrasťami jadrových pohorí.

Spišská Magura, Levočské vrchy, Bachureň sú tiež produktom vrasovo-blokovej fatransko-tatranskej morfoštruktúry, vyznačujú sa hrasťami a klinovými hrasťami vnútrokarpatských flyšových pohorí.

Spišskošarišské medzihorie a Šarišská vrchovina vo vrasovo-blokovej fatransko-tatranskej morfoštruktúre sa vyznačujú prechodnými štruktúrami vnútrokarpatských vrchovín.

Ľubovnianska vrchovina je produktom zlomovo-vrásových štruktúr flyšových Karpát s prechodnými mierne vyzdvihnutými morfoštruktúrami vrchovín a pahorkatín.

Čergov a Bukovské vrchy sú produktom zlomovo-vrásových štruktúr flyšových Karpát s vysoko vyzdvihnutými blokovými štruktúrami.

Ondavská vrchovina a Laborecká vrchovina sú produktom zlomovo-vrásových štruktúr flyšových Karpát v morfoštruktúrnej transverzálnej depresii Nízkych Beskyd.

Vihorlat a Slanské vrchy sú produktom blokovej slansko-matranskej a vihorlatskej morfoštruktúry s hrasťami a diferencovanými blokmi.

Pod Vranovom nad Topľou severné časti Východoslovenskej pahorkatiny patria pod tzv. negatívne morfoštruktúry Panónskej panvy (poklesávajúce morfoštruktúry s agraáciou).

Z kotlin Podtatranská kotlina, Popradská kotlina a Hornádska kotlina sú produktom vrasovo-blokovej fatransko-tatranskej negatívnej morfoštruktúry s morfoštruktúrnou depresiou, resp. priekopovými prepádinami, Košickú kotlinu predstavuje morfoštruktúra lučensko-košickej znížiny.

II. 2. Klimatické pomery

Klimatické oblasti – zastúpenie

Vo všeobecnosti zhruba západná polovica Prešovského kraja patrí do chladnej oblasti, ktorá je charakterizovaná júlovou priemernou teplotou vzduchu menšou ako 16°C, pričom všetky tri okrsky chladnej oblasti sú veľmi vlhké.

V západnej polovici Prešovského kraja prevláda okrsok C1, ktorý je mierne chladný, s priemernými júlovými dennými teplotami 12°C - 16°C. Výnimku tvoria Tatry, ktoré patria do okrskov C3 – studený horský (priemerné denné júlové teploty pod 10°C) a C2 - chladný horský (priemerné denné júlové teploty dosahujú 10°C - 12°C). Podhradská kotlina (v Hornádskej kotline) s okrskom M2 (mierne teplý, mierne vlhký, so studenou zimou, kotlinový, v januári priemerná denná teplota dosahuje $\leq -5^{\circ}\text{C}$, v júli $\geq 16^{\circ}\text{C}$, priemerný počet letných dní menej ako 50) a úzky pás medzi Podolíncom, Starou Ľubovňou a Plavčom s okrskom M5 (mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový a kotlinový, priemerná denná teplota $\leq -3^{\circ}\text{C}$, v júli $\geq 16^{\circ}\text{C}$, priemerný počet letných dní menej ako 50) patria k mierne teplej oblasti.

Východná časť Prešovského kraja zhruba od čiar Branisko – Čergov je teplejšia, až na pohorie Čergov, severné okrajové časti pri hranici s Poľskom a klimatický ostrovček s vyššou polohou v Slanských vrchoch (masív Šimonka), ktoré patria do okrsku C1 (charakteristiku pozri vyššie).

Východná časť Prešovského kraja patrí do mierne teplej oblasti, ktorá sa vyznačuje priemerným počtom letných dní v hodnote menej ako 50 dní za rok s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$, s júlovým priemerom teploty vzduchu $\geq 16^{\circ}\text{C}$. Šarišská vrchovina, Bachureň a stredná časť Spišsko-šarišského medzihoria, ďalej severný lem Ondavskej vrchoviny a Laboreckej vrchoviny po Sninu patria do okrsku M6 (mierne teplý, vlhký, vrchovinový, s priemernými júlovými teplotami do 16°C, priemerným počtom letných dní menej ako 50, prevažne nad 500 m n. m.). Severné okrajové časti Vihorlatských vrchov a prevažná časť Bukovských vrchov patria do okrsku M7 (mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový, s priemernými júlovými teplotami do 16°C, priemerným počtom letných dní pod 50, prevažne nad 500 m n. m.). Prevažná časť Ondavskej vrchoviny, Laboreckej vrchoviny a JV časť Spišsko-šarišského medzihoria patria do okrsku M3 (mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový, s priemernou júlovou dennou teplotou do 16°C, s priemerným počtom letných dní do 50, okolo 500 m n. m.). Údolia väčších vodných tokov – Torysy, Tople, Ondavy a široký údolný pás od Sabinova cez Prešov, Čaklov, Humenné po Sninu patria do teplej oblasti, ktorá sa vyznačuje priemerným počtom letných dní 50 a viac s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$. Celý tento priestor patrí do okrsku T7 (teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou, s priemernou dennou januárovou teplotou $\leq -3^{\circ}\text{C}$).

II.3. Ovzdušie

Regionálne znečistenie ovzdušia je znečistenie hraničnej vrstvy atmosféry krajiny vidieckeho typu v dostatočnej vzdialenosti od lokálnych priemyselných a mestských zdrojov. V regionálnych polohách sú už priemyselné exhaláty viac-menej rovnomerne rozptýlené v celej hraničnej vrstve (do výšky asi 1 000 m). Podiel transhraničného

diaľkového prenosu škodlivín na regionálnom znečistení ovzdušia je približne 60%. Konkrétnym negatívnym prejavom regionálneho znečistenia ovzdušia je poškodzovanie až hynutie lesných porastov vo vrcholových partiách pohorí.

Na území Prešovského kraja sa nachádzajú meracie stanice Stará Lesná a Starina, v nevelkej vzdialenosti od takto vymedzeného územia meracia stanica Chopok, ktoré sú súčasťou siete regionálnych staníc Slovenskej republiky. Úroveň regionálneho znečistenia sa nehodnotí podľa vplyvu na ľudské zdravie, ale podľa vplyvu na životné prostredie. Stanica Stará Lesná je súčasťou medzinárodného programu EMEP zameraného na monitorovanie a hodnotenie diaľkového prenosu znečisťovania v Európe.

Ročné vážené priemery koncentrácií znečisťujúcich látok v atmosférických zrážkach - 2012

Meracia stanica	Zrážky mm	pH	Vodivosť $\mu\text{Sg}/\text{m}^3$	$\text{SO}_4^{2-}(\text{S})$ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	$\text{NO}_3^-(\text{N})$ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	$\text{HH}_4^-(\text{N})$ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Cl^- $\mu\text{g}/\text{m}^3$	O_3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Stará Lesná	606	4,69	17,19	0,42	0,25	0,05	0,14	63
Starina	676	4,83	14,58	0,55	0,38	0,16	0,19	60
Chopok	993	4,74	10,59	0,43	0,26	0,02	0,16	93

Zdroj: SHMÚ

Ročné vážené priemery koncentrácií ťažkých kovov v atmosférických zrážkach - 2012

Meracia stanica	Zrážky mm	Pb ng/m^3	Cu ng/m^3	Cd ng/m^3	Ni ng/m^3	Cr ng/m^3	As ng/m^3	Zn ng/m^3
Stará Lesná	633	1,08	0,84	0,06	0,57	0,08	0,13	7,50
Starina	616	1,40	1,56	0,07	1,26	0,27	0,17	9,70
Chopok	776	2,13	1,18	0,08	0,55	0,27	0,29	33,82

Zdroj: SHMÚ

Podľa výsledkov meraní programu EMEP sa SR nachádza na juhovýchodnom okraji oblasti s najväčším regionálnym znečistením ovzdušia a kyslosťou zrážkových vôd v Európe. Zlepšenie uvedeného stavu závisí nielen od nápravných opatrení realizovaných na území SR, ale predovšetkým od plnenia medzinárodných dohovorov zameraných na znižovanie znečistenia ovzdušia v Českej republike, Poľsku i v celoeurópskom kontexte.

Kritická úroveň imisnej záťaže oxidu siričitého a síranov pre les a prirodzenú vegetáciu $10 \mu\text{gS}\cdot\text{m}^{-3}$ nie je prekračovaná na žiadnej z regionálnych staníc v Slovenskej republike a rovnako nie je prekračovaná ani limitná hodnota na ochranu ekosystémov $20 \mu\text{gSO}_2\cdot\text{m}^{-3}$ za kalendárny rok a zimné obdobie stanovená v súlade s prílohou č. 1 k Vyhláške MŽP SR č. 705/2002 Z. z.

Kritická úroveň imisnej záťaže oxidov dusíka a dusičnanov pre všetky ekosystémy $9 \mu\text{gN}\cdot\text{m}^{-3}$ nie je prekračovaná na žiadnej z regionálnych staníc v Slovenskej republike a rovnako nie je prekračovaná ani limitná hodnota na ochranu ekosystémov $30 \mu\text{gNO}_x\cdot\text{m}^{-3}$ za kalendárny rok a zimné obdobie stanovená v súlade s prílohou č. 1 k Vyhláške MŽP SR č. 705/2002 Z. z.

II.4. Vodné pomery

Povrchové vody

Povodňové mapy je zjednodušený spoločný názov pre mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika.

Mapy povodňového ohrozenia sa vypracúvajú pre geografické oblasti, v ktorých bola v predbežnom hodnotení povodňového rizika identifikovaná existencia potenciálne

významného povodňového rizika a oblasti, v ktorých možno predpokladať pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika. Na mape povodňového ohrozenia je zobrazený rozsah záplav, ktoré by spôsobili povodne s priemernou dobou opakovania od raz za 5 rokov až po raz za 1000 rokov, prípadne iná povodeň s výnimočne nebezpečným priebehom.

Mapy povodňového rizika obsahujú údaje o potenciálne nepriaznivých dôsledkoch záplav spôsobených povodňami, ktoré sú zobrazené na mapách povodňového ohrozenia. Na mapách povodňového rizika sú uvedené údaje o odhadovanom počte povodňou potenciálne ohrozených obyvateľov a o druhoch hospodárskych činností na povodňou potenciálne ohrozenom území. Ak sa v geografickej oblasti zobrazenej namape povodňového rizika nachádzajú, potom sú na nej uvedené aj tieto ďalšie údaje:

- lokality s priemyselnými činnosťami, ktoré môžu pri zaplavení spôsobiť havarijné znečistenie vody,
- poloha potenciálne ohrozených území pre odber vody na ľudskú spotrebu a na rekreačné činnosti,
- lokality s vodami vhodnými na kúpanie,
- informácie o ďalších významných zdrojoch potenciálneho znečistenia vody po ich zaplavení počas povodne,
- územia, ktoré tvoria národnú sústavu chránených území a európsku sústavu navrhovaných a vyhlásených chránených území (NATURA 2000).

V Slovenskej republike zabezpečuje vyhotovovanie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika správca vodohospodársky významných vodných tokov, ktorým je Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., Banská Štiavnica.

Osobitné vody

V zmysle ustanovenia § 3, odseku 3 a 5, zákona č. 134/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) sa za osobitné vody sa považujú, ak to zákon výslovne ustanovuje:

- geotermálne vody,
- zdroje prírodných liečivých vôd,
- zdroje minerálnych stolových vôd,
- vody, ktoré sú podľa banských predpisov vyhradenými nerastmi.

Zákon č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje najmä uznávanie prírodných liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd, využívanie a ochranu prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov:

- Prírodné zdroje minerálnych stolových vôd sa využívajú vo výrobe nápojov, ako napr. stolové vody. Na plnenie do spotrebiteľských obalov možno použiť len zdroje, ktoré sú vyhlásené Ministerstvom zdravotníctva SR (PLZ, PZMSV).
- Prírodné liečebné kúpele využívajú prírodné liečivé zdroje alebo klimatické podmienky (prípadne oboje súčasne) na účely kúpeľnej starostlivosti. Kúpeľná starostlivosť sa poskytuje v kúpeľných liečebniach. Prírodné liečebné kúpele zriaďuje Ministerstvo zdravotníctva – Inšpektorát kúpeľov a zriadiel (MZ – IKŽ).

Hodnotenie kvality povrchových vôd

Nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z. z. (ďalej len NV), ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd, ustanovuje požiadavky predovšetkým na kvalitu povrchovej vody, klasifikáciu dobrého ekologického stavu povrchových vôd, limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia priemyselných odpadových vôd s obsahom škodlivých látok. Požiadavky na kvalitu povrchových vôd sú definované v Prílohe č. 1 k NV č. 269/2010 Z. z.

Na území Prešovského kraja v r. 2010 najviac prekročení požiadaviek na kvalitu povrchovej vody vo všeobecných ukazovateľoch bolo v ukazovateli dusitanový dusík (N-NO_2) vo všetkých čiastkových povodiach. Z hydrobiologických a mikrobiologických ukazovateľov najviac prekročení bolo v ukazovateľoch termotolerantné koliformné baktérie (TKB), črevné enterokoky (EK) a koliformné baktérie (KB).

Čiastkové povodie Bodrogu

V čiastkovom povodí Bodrogu bolo monitorovaných 24 miest, z ktorých je 8 hraničných: 5 na tokoch s Ukrajinou (Ulička, Ublianka, Latorica, Uh, Tisa) a 3 na tokoch s Maďarskou republikou (Tisa, Bodrog a Rožňava). Z územia SR na Ukrajinu tečú Ulička a Ublianka.

Požiadavky na kvalitu povrchovej vody podľa prílohy č. 1 k NV č. 269/2010 Z. z. [5] neboli splnené vo všetkých 24 monitorovaných miestach v nasledovných ukazovateľoch (s rôznou kombináciou a s rôznou početnosťou v jednotlivých monitorovaných miestach):

- časť A (všeobecné ukazovatele): teplota vody, O_2 , CHSK_{Cr} , EK (vodivosť), N-NO_2 , N-NH_4 , Fe, Mn, Ca, P_{celk} , AOX,
- časť B (nesyntetické látky): Cd,
- časť C (syntetické látky): atrazín, DEHP, kyanidy celkové, trichlórmétán,
- časť E (hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele): sapróbny index biosestónu (SI-bios), koliformné baktérie, termotolerantné koliformné baktérie a črevné enterokoky.

Ukazovatele časti D (ukazovatele rádioaktivity) neboli v čiastkovom povodí Bodrogu v r. 2010 sledované.

Čiastkové povodie Hornádu

V čiastkovom povodí Hornádubolo monitorovaných 21 miest, v 13 z nich došlo k prekročeniu limitu z nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z. V 12-tich z nich bol ukazovateľom s nadlimitnými hodnotami dusičnanový dusík, v 4 miestach aj CHSK_r . Požiadavky na kvalitu povrchovej vody boli vo všetkých sledovaných ukazovateľoch splnené v týchto monitorovaných miestach: Hornád – Hranovnica, Levočský potok – Levočské kúpele. Ukazovatele časti D (ukazovatele rádioaktivity) v čiastkovom povodí Hornádu v r. 2010 neboli sledované.

V Toryse v Kendíciach, kde možno sledovať vplyv odpadových vôd vypúšťaných z prešovskej ČOV, ale aj v Sekčove nad Solivarom, sa vyskytli nadlimitné hodnoty N-NO_2 a CHSK_{Cr} . Z priemyselných odpadových vôd ovplyvňujú kvalitu vody hlavne odpadové vody z Pivovaru Topvar, a. s. , OZ Pivovar Šariš.

Čiastkové povodie Dunajca a Popradu

V čiastkovom povodí Dunajca a Popradu bolo monitorovaných 9 miest, a z toho v 7 z nich sa vyskytlo prekročenie limitu podľa Prílohy č.1 k NV č. 269/2010 Z. z.

Požiadavky na kvalitu povrchovej vody definované Prílohou č. 1 k NV č. 269/2010 Z. z. boli vo všetkých sledovaných ukazovateľoch splnené v 2 monitorovaných miestach: Rieka-2 – Matiašovce a Poprad – Veľká Lomnica.

V ostatných 7 monitorovaných miestach neboli splnené požiadavky na kvalitu povrchovej vody podľa prílohy č. 1 k NV č. 269/2010 Z. z. [5] v nasledovných ukazovateľoch (s rôznou kombináciou a s rôznou početnosťou v jednotlivých monitorovaných miestach):

- časť A (všeobecné ukazovatele): CHSK_{Cr} , N-NO_2
- časť C (syntetické látky): kyanidy celkové, 4-metyl-2,6-di-terc butylfenol
- časť E (hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele): koliformné baktérie a termotolerantné koliformné baktérie.

Ukazovatele časti D (ukazovatele rádioaktivity) v čiastkovom povodí Dunajca a Popradu v r. 2010 neboli sledované.

Hodnotenie povrchových vôd určených na odber pre pitnú vodu

V roku 2010 boli v súlade s Programom monitorovania stavu vôd na rok 2010 [2] monitorované jednak vodárenské nádrže v najčastejšie využívanom odberovom horizonte a tiež vodárenské toky využívané v roku 2010.

V čiastkových povodiach Bodrogu, Hornádu, Bodvy, Dunajca a Popradu bolo vyhodnotených 17 monitorovaných miest, 8 miest patrí do pásma vôd lososovitých rýb a 9 miest do pásma vôd kaprovitých rýb. Z výsledkov vyplýva, že ani v jednom monitorovanom mieste na týchto tokoch neboli splnené všetky požiadavky kvalitatívnych cieľov. Z 15 ukazovateľov najčastejšie neboli dodržané odporúčané hodnoty v ukazovateľoch N-NH_4 , N-NO_2 , voľný NH_3 a PO_4^{3-} . nesúlad s odporúčanou hodnotou v ukazovateli nerozpustené látky bol nájdený v Dunajci v Červenom Kláštore a v Topli v Komárove. Medzná hodnota pre teplotu pre lososovité pásmo vôd bola prekročená v Hermanovskom potoku v ústí. Odporúčaná hodnota pre ukazovateľ BSK_5 bola prekročená v Hermanovskom potoku a v Poprade vo Veľkej Lomnici.

Hodnotenie kvality podzemných vôd

Kvalita podzemných vôd na Slovensku v r. 2010 sa sledovala v 73 kvartérnych a predkvartérnych útvaroch podzemných vôd, z ktorých zasahuje do riešeného územia 5 útvarov kvartérnych sedimentov a 9 útvarov predkvartérnych hornín. V každom útvere podzemných vôd sa monitorované objekty vyhodnocovali na základe splnenia alebo nesplnenia požiadaviek NV SR č. 496/2010 Z. z. Útvary podzemných vôd, u ktorých došlo k prekročeniu medznej hodnoty aspoň jedným ukazovateľom, sa vyhodnocujú ako nevyhovujúce danému NV.

Na území Prešovského kraja boli vo všetkých útvaroch podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch prekročené limitné hodnoty v porovnaní s požiadavkami NV. Medzi najčastejšie prekračované ukazovatele v útvaroch podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch patria celkové Fe a Mn, čo je hlavne dôsledkom nepriaznivých kyslíkových

pomerov. Prekročenie limitných hodnôt bolo namerané ďalej u síranov, dusičnanov, chloridov a amónnych iónov. Z ťažkých kovov boli prekročené limitné hodnoty Al, As a Sb. Z organických látok došlo k prekročeniu limitných hodnôt pre celkový organický uhlík, chlórované rozpúšťadlá (PCE, TCE) a polyaromatické uhľovodíky (BZP, Fluórantén, Naftalén). Prekročené boli aj limitné hodnoty pesticídov (Atrazin, Bentazón, Phenmedip). Podstatná časť zdrojov podzemných vôd v riešenom území VÚC, podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 151/2004 z 20. marca 2004 o požiadavkách na pitnú vodu a kontrolu kvality pitnej vody, je vyhovujúca bez potreby náročnejších úprav. Existujú však lokality zdrojov podzemnej vody s problematickou, príp. ohrozenou kvalitou vody, v ktorých niektoré zdroje sú dokonca hygienickou službou navrhované na vyradenie z využívania. Ide o lokality:

- riečne náplavy Cirochy od Sniny po ústie a Laborca od Humenného s pokračovaním v Košickom kraji, ktoré obsahujú najčastejšie vodu so zvýšeným obsahom železa a mangánu, ropných látok a agresívneho oxidu uhličitého,
- riečne náplavy Ondavy od Domaše s pokračovaním za hranicou Prešovského kraja infiltrujú povrchové vody rieky Ondavy, čo vedie primárne k nárastu hodnôt NEL, amónnych iónov a sekundárne železa a mangánu,
- riečne náplavy Popradu, s vodami typicky vyšším obsahom železa, mangánu, ropných látok a vyššou teplotou,
- podzemné vody v riečnych náplavoch Tople vykazujú pomerne dobrú kvalitu. Napriek tomu sa zisťuje zvyšovanie hodnoty pH, chloridov, obsahu organických látok (CHSK_{Mn}) a koliformných baktérií.

Niektoré uvedené zložky vo vodách v aluviálnych náplavách uvedených riek, hlavne v nížinných oblastiach, majú prirodzený pôvod (železo, mangán, zvýšený obsah oxidu uhličitého, amónnych látok, ale aj síranov a chloridov). Väčšina týchto zdrojov je však situovaná do údolných rovín, využívaných najmä poľnohospodárstvom. Je tu tiež priemysel, osídlenie, cesty, železničné trate a toky, v okolí ktorých sú vodné zdroje obvykle znečistené. Uvedené bodové i plošné zdroje ovplyvňujú v niektorých prípadoch (Bardejov, Svidník, Stropkov, Stará Ľubovňa a i.) kvalitu podzemných vôd v prírodných zónach veľmi negatívne. V oblasti Vysokých Tatier majú niektoré vody zvýšený obsah voľného oxidu uhličitého, ktorý sa prejavuje agresívne, takže sa musia upravovať na odkysľovacích hmotách. Sú tu však aj podzemné vody s nízkou mineralizáciou a nízkym obsahom oxidu uhličitého, ktoré by zo zdravotného hľadiska bolo potrebné stvrdzovať.

II.5. Pôdne pomery

Erózia poľnohospodárskych pôd

Podľa údajov Výskumného ústavu pôdozvedectva a ochrany pôdy je v Prešovskom kraji 68,2 % poľnohospodárskych pôd ohrozených vodnou eróziou. Rozsah potreby protieróznej ochrany orných pôd vyplýva z intenzity potenciálnej vodnej erózie. Podľa náchylnosti na vodnú eróziu sú poľnohospodárske pôdy v súčasnosti kategorizované v troch stupňoch:

I. - slabo až stredne erodovateľné pôdy,

Ide prevažne o pôdy na miernych svahoch a na rovinách s lokálnymi sklonmi.

II. - silne erodovateľné pôdy,

Sú to stredne svahovité pôdy, prevažne hnedozeme, luvizeme a kambizeme na sprašových hlinách, eolických a soliflukčných hlinách, zaílené štrkopiesky, flyšové sedimenty, zvetraliny kryštalinika a vulkanické horniny.

III. - veľmi silne erodovateľné pôdy.

Pôdy na výrazných až príkrych svahoch, ktoré by sa mali využívať len ako trvalé trávne porasty.

Kontaminácia poľnohospodárskych pôd

Stav kontaminácie poľnohospodárskych pôd Slovenska je sledovaný monitoringom pôd realizovaným Výskumným ústavom pôdnej úrodnosti Bratislava. Celkovo bolo v rámci Prešovského kraja odobraných 53 vzoriek, z ktorých len minimálny počet prekračuje hygienický limit. Okrem sledovania rizikových prvkov v pôdach sa venuje pozornosť aj sledovaniu obsahov benzo/a/pyrénu a celkového obsahu polyaromatických uhľovodíkov. Z celkového počtu 12 pôdných vzoriek odobraných v rámci Prešovského kraja nebol zistený ani v jednej obsah nad povolený hygienický limit.

Kontaminácia pôdy nevytvára v kraji výraznejšie problémy. Podľa podkladov VÚPOP, uskutočnené analýzy na stanovenie celkového obsahu ťažkých kovov nepreukázali prekročenie limitných hodnôt B (t. j. analytický preukázanú kontamináciu pôd) a C (t. j. indikačná hodnota pre asanáciu). Cca na 10 lokalitách boli prekročené A (t. j. obsah kontaminantu je vyšší ako je hodnota pozadia pre danú oblasť). Podľa podkladov ŠGÚDŠ sa vyskytujú v menších areáloch hornatínv severných oblastiach okresov Stará Ľubovňa a Bardejov pôdy kontaminované na úrovni limitnej hodnoty B, pravdepodobne ako dôsledok diaľkového prenosu emisií (z Poľska).

II.6. Flóra, fauna, biotopy

Fytogeografické členenie

Podľa Futáka (Atlas SSR, 1980) flóra územia Prešovského kraja prevažne patrí do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), len severovýchodný cíp územia patrí do oblasti východokarpatskej flóry (Carpaticum orientale).

V rámci oblasti západokarpatskej flóry je vegetácia rozdelená do štyroch obvodov – obvodu flóry vysokých Karpát (Eucarpaticum), obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín (Intercarpaticum), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum) a obvodu východobeskydskej flóry (Beschidicum orientale).

Oblasť východokarpatskej flóry disponuje jediným obvodom – Bukovskými vrchmi.

Do obvodu flóry vysokých Karpát patria v Prešovskom kraji Tatry, Nízke Tatry zasahujúce do riešeného kraja severovýchodným cípom a Pieniny. Tatry sa členia na dva podokresy – Vysoké Tatry a Belianske Tatry.

Do obvodu vnútrokarpatských kotlín v kraji patrí podokres Spišské kotliny (časť podtatranskej kotliny, Popradská kotlina, Hornádska kotlina).

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Do obvodu predkarpatskej flóry patria okresy Stredné Pohornadie (patrí tu Branisko) a Slanské vrchy (vrátane častí Spišskošarišského medzihoria – komplexu Stráže a Kapušianskeho chrbta).

Najrozsiahljší obvod predstavuje obvod východobeskydskej flóry. Člení sa na dva okresy – Spišské vrchy a Východné Beskydy. Do okresu Spišské vrchy patria Spišská Magura, Ľubovnianska vrchovina a Levočské vrchy. Okres Východné Beskydy sa člení na tri podokresy – Šarišská vrchovina (patrí tu aj Bachureň a južná časť Spišskošarišského medzihoria), Čergov (patrí tu aj stredná časť Spišskošarišského medzihoria), Nízke Beskydy (Ondavská vrchovina, Laborecká vrchovina, Beskydské predhorie).

Podľa Plesníka (Atlas krajiny SR, 2002, fyto geograficko-vegetačné členenie) územie Prešovského kraja zahŕňa všetky tri vegetačné zóny Slovenska – ihličnatú, bukovú a dubovú. Dubová zóna sa ešte člení na horskú podzónu a nížinnú podzónu. V zónach sú vyčlenené okresy, podokresy a obvody.

Priestor Tatier, SV výbežku Nízkych Tatier (v kraji), Kozie chrbty a Podtatranské kotliny vrátane Popradskej a Hornádskej patria do ihličnatej zóny.

Priestor, ktorá zahŕňa Spišskú Maguru, Pieniny, Ľubovnianskú vrchovinu, Levočské vrchy, severnú časť Spišskošarišského medzihoria, Čergov, Busov, severné časti Ondavskej vrchoviny s výbežkami na juh, Laboreckú vrchovinu, Bukovské vrchy patrí do bukovej zóny, flyšovej oblasti. Branisko tiež patrí do bukovej zóny, časť v Prešovskom kraji do kryštálicko-druhohornej oblasti severného podokresu.

Priestor, ktorý zahŕňa južnú časť Spišskošarišského medzihoria, Šarišskú vrchovinu, Bachureň, južné časti Ondavskej vrchoviny, Beskydské predhorie patrí do dubovej zóny, horskej podzóny flyšovej oblasti.

Severná časť Košickej kotliny patrí do dubovej zóny kryštálicko-druhohornej oblasti toľského podokresu.

Slanské vrchy v Prešovskom kraji sú zaradené do sopečnej oblasti dubovej zóny, okresu Slanské vrchy, severného podokresu. Podobne sú do dubovej zóny a sopečnej oblasti zaradené do kraja zasahujúce Vihorlatské vrchy podokresmi humenským a popriečno-vihorlatským.

Časti Východoslovenskej pahorkatiny zasahujúce do územia kraja v okolí Vranova nad Topľou patria do dubovej zóny a nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti.

Zoogeografické členenie

Podľa Čepeláka (Atlas SSR, 1980) do Prešovského kraja zasahujú oblasti Západné Karpaty a Východné Karpaty. Západné Karpaty sú členené na vonkajší obvod, vnútorný obvod a južný obvod.

Do vnútorného obvodu sa zaraďujú Vysoké a Belianske Tatry a časť Nízkych Tatier (zasahujúca do kraja) okrskami. Ostatná západná polovica kraja patrí do vonkajšieho obvodu beskydského a podtatranského okrsku. Južný obvod do územia Prešovského kraja zasahuje z juhu severnou časťou Košickej kotliny a severným výbežkom Východoslovenskej pahorkatiny v okolí Vranova nad Topľou.

Východná polovica kraja zhruba od čiar Prešov – západná hranica Čergova patrí do oblasti Východné Karpaty, prechodného obvodu (s východobeskydským a slanským okrskom) zhruba po čiaru Starina (VN) – Snina – Humenné. Od tejto čiar po hranicu

s Ukrajinou územie patrí do východobeskydského obvodu s poloninským a vihorlatským okrskom.

Zoogeografické členenie v terestrickom biocykle, podľa Jedličku a Kalivodovej (Atlas krajiny SR, 2002) takmer celé územie Prešovského kraja patrí do provincie listnatých lesov podkarpatského úseku, s výnimkou častí Tatier a Nízkyh Tater zasahujúcich do územia kraja, ktoré patria do provincie stredoeurópskych pohorí, podprovincie karpatských pohorí, západokarpatského úseku, s výnimkou severovýchodného cípu kraja, ktorý patrí do východokarpatského úseku. Tiež s výnimkou okolia Vranova nad Topľou, ktoré patrí do provincie stepí panónskeho úseku.

Zoogeografické členenie v limnickom biocykle, podľa Hensela a Krnu (Atlas krajiny SR, 2002) v území Prešovského kraja sú prezentované atlantická provincia a pontokaspická provincia.

Časť Vysokých tatier, Belianske Tatry, Spišská Magura, Pieniny, západná časť Ľubovnianskej vrchoviny, časť Podtatranskej kotliny a SZ časti Levočských vrchov patria do atlantickej provincie a popradského okresu.

Ostatné územie patrí do pontokaspickej provincie. V západnej oblasti Vysokých Tatier a západnej oblasti Podtatranskej kotliny zasahuje do kraja hornovážsky okres,

Časť Popradskej kotliny, Hornádska kotlina, Levočské vrchy, Branisko, Šarišská vrchovina, Bachureň, Spiškošarišské medzihorie, Košická kotlina, Slanské vrchy patria do pontokaspickej provincie a potiského okresu, slanskej časti.

Ostatné časti Prešovského kraja ďalej na východ patria v rámci pontokaspickej provincie do potiského okresu, latorickej časti.

Flóra a fauna kraja, ochrana.

Z dôvodu, že pre prezentovanie flóry a fauny kraja je riešené územie obrovské a že sa tu nachádza veľké množstvo biotopov, ekotopov, ekosystémov a stanovišť s obrovským množstvom rastlinných i živočíšnych druhov, nie je možné flóru a faunu opísať vecne a do dôsledku v dokumente, akým je správa o hodnotení tak veľkého územia, akým je územie Prešovského kraja.

Vyzdvihnúť dôležitosť a význam relatívne dôležitých a „atraktívnych“ druhov z obrovskej škály druhov chránených a ohrozených je nenáležité a zbytočné.

Chránené a ohrozené druhy rastlín a živočíchov, druhy národného významu a druhy európskeho významu sú taxatívne vymenované v príslušných prílohách vyhlášky MŽP SR č. 24/2003. Ich zoznam a lokalizáciu na základe cielených prieskumov a výskumov a náhodných pozorovaní v regiónoch vedú okrem iných odborné organizácie ochrany prírody.

Okrem toho výsledky pozorovaní, výskumov a prieskumov odborníkov (nielen z odborných organizácií štátnej ochrany prírody, ale i múzeí, vedeckých ústavov i „nezávislých“) sú často publikované vo viacerých odborných časopisoch, zborníkoch a publikáciách.

Okrem skutočnosti, že ohrozené a chránené druhy rastlín a živočíchov sú predmetom osobitnej ochrany druhov a ich biotopov, na ich ochranu vo väčšine prípadov priamo i nepriamo sú zamerané veľkoplošné i maloplošné chránené územia národnej siete, predovšetkým prírodné rezervácie, chránené areály, aj niektoré prírodné pamiatky, ale aj chránené vtáčie územia a územia európskeho významu v súvislej európskej sústave chránených území.

Na ochrane druhov sa priamo podieľa inštitút druhovej ochrany (§ 32 a násl. Zákona č. 543/2002 Z.z.), priamo i nepriamo inštitút ochrany biotopov (podľa § 6 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny).

Biotopy národného a európskeho významu

Obraz prirodzenej flóry prezentuje aj prehľad biotopov národného i európskeho významu. Tento prehľad zároveň poukazuje na kvalitatívnu stránku viacerých ekosystémov, nevynímajúc ani lesné ekosystémy.

Na území Prešovského kraja v závislosti od charakteru krajiny a prírodných daností krajinných segmentov sa vyskytujú nasledujúce biotopy:

Biotopy národného významu:

- Br1 Štrkové lavice bez vegetácie, výskyt: predovšetkým v korytách väčších riek na celom území kraja.
- Kr3 Sukcesné štádia s borievkou obyčajnou, výskyt: roztrúsene na celom Slovensku, až do výšky 1300 m.
- Kr7 Trnkové a lieskové kroviny, výskyt: v pahorkatinnom stupni, Spišská Magura, Levočské vrchy.
- Kr8 Vŕbové kroviny stojatých vôd, výskyt: alúvium Popradu.
- Kr9 Vŕbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek, výskyt: Popradská kotlina.
- Al6 Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom podklade, výskyt: Belianske Tatry, Vysoké Tatry.
- Al7 Vysokosteblové spoločenstvá vlhkých skalnatých žľabov na karbonátovom podklade, výskyt: Belianske Tatry, Vysoké Tatry.
- Al8 Horské vysokosteblové spoločenstvá na suchších a teplejších svahoch, výskyt: Belianske Tatry, Bukovské vrchy, Vihorlatské vrchy.
- Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky, výskyt: pomerne hojne na Slovensku.
- Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, výskyt: v pahorkatinovom až horskom stupni.
- Lk7 Psiarkové aluviálne lúky, výskyt: Popradská kotlina.
- Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí, výskyt: takmer na celom území Slovenska.
- Ra7 Sukcesne zmenené slatiny, výskyt: Popradská kotlina
- Pr1 Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách, výskyt: Belianske Tatry, Vysoké Tatry.
- Pr2 Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách, výskyt: flyšové pásmo Východných Karpát.
- Sk7 Sekundárne sutinové a skalné biotopy, výskyt: sekundárne stanovištia – lomy, násypy, výsypky.
- Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, výskyt: Beskydské predhorie, Bukovské vrchy, Čierna hora, Hornádska kotlina, Košická kotlina, Laborecká vrchovina, Ondavská vrchovina, Slanské vrchy, Spišskošarišské medzihorie, Šarišská vrchovina, Vihorlatské vrchy.
- Ls2.3.2 Dubovo-hrabové lesy lipové, výskyt: Hornádska kotlina, Popradská kotlina.
- Ls3.5.1 Sucho a kyslomilné dubové lesy, výskyt: Slanské vrchy, Vihorlatské vrchy.

- Ls6 Suchomilné borovicové a borovicové zmiešané lesy, výskyt: predpoklad Hornádska kotlina.
- Ls6.3 Lesostepné borovicové lesy, výskyt: Hornádska kotlina.
- Ls8 Jedľové a jedľovo-smrekové lesy, výskyt: Belianske Tatry, Branisko, Busov, Čergov, Kozie chrbty, Laborecká vrchovina, Levočské vrchy, Ľubovnianska vrchovina, Ondavská vrchovina, Pieniny, Popradská kotlina, Spišská Magura, Vysoké Tatry.
- Ls9.1 Smrekové lesy čučoriedkové 9410, výskyt: Belianske Tatry, Branisko, Kozie chrbty, Levočské vrchy, Spišská Magura, Vysoké Tatry.
- Ls9.2 Smrekové lesy vysokobylinné 9410, výskyt: Belianske Tatry, Vysoké Tatry.
- Ls9.3 Podmáčané smrekové lesy 9410, výskyt: Popradská kotlina, Spišská Magura, Vysoké Tatry.
- Ls9.4 Smrekovcovo – limbové lesy 9420, výskyt: Belianske Tatry, Vysoké Tatry.

Na území Prešovského kraja sa vyskytuje najmenej 26 biotopov národného významu, z toho 4 sú lúčne (Lk) a 10 je lesných (Ls).

Biotopy európskeho významu:

- Karpatské travertínové slaniská 1340*, prioritný biotop, výskyt: Na flyši v Spišskej kotline Sivá Brada, Baldovce, Jánovce, Švábovce.
- Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s plávajúcimi alebo ponorenými cievnatými rastlinami typu Magnopotamion alebo Hydrocharition 3150, výskyt napr. v mŕtvych ramenách pri Dlhom Klčove.
- Vo3 Prirodzené distrofné stojaté vody 3160, výskyt: veľmi vzácne porasty, napr. Podtatranská brázda, Spišská Magura.
- Vo5 Oligotrofné až mezotrofné vody s bentickou vegetáciou chár 3140, výskyt možný, roztrúsene.
- Br2 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov 3220, výskyt: horské toky, z riek Poprad.
- Br3 Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s myrikovkou nemeckou 3230, výskyt: potoky Belá, Jakubianka, Šambronka, Poprad od Plavnice, Torysa, Mútny potok, Chotčianka.
- Br4 Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s vrbou sivou 3240, výskyt: v celej oblasti Tatier a na obvode vnútrokarpatských kotlín.
- Br5 Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov Chenopodion rubri p.p. a Bidention p.p. 3270, výskyt: v dolných a stredných tokoch väčších riek.
- Br6 Brehové porasty deväťsilov 6430, výskyt: na brehoch horských potokov a riek.
- Kr1 Vresoviská 4030, výskyt: vo vyšších polohách, napr. na severnom okraji Šarišskej vrchoviny.
- Kr2 Porasty borievky obyčajnej 5130, výskyt: roztrúsene prakticky na celom Slovensku.
- Kr5 Nízke subalpínske kroviny 4080, výskyt: v subalpínskom stupni Vysokých Tatier.
- Kr10 Kosodrevina 4070*, prioritný biotop, výskyt: vysoké pohoria Západných Karpát (Tatry).
- Al1 Alpínske travinnobylinné porasty na silikátovom podklade 6150, Vysoké Tatry.
- Al2 Alpínske snehové výležišká na silikátovom podklade 6150, Výskyt: vysoké Tatry.
- Al3 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty 6170, výskyt: Belianske Tatry.
- Al4 Alpínske snehové výležišká na vápnitom podklade 6170, výskyt: Belianske Tatry.

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

- A15 Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa 6430, výskyt: Vysoké Tatry.
- A19 Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni 4060, výskyt: Tatry.
- Tr1 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom substráte 6210, výskyt: v pohoriach s vápencovým a dolomitovým podložíom a na kryštaliniku (Tatry, Pieniny, Nízke Tatry, severné Branisko, bradlá Spišskošarišského medzihoria).
- Tr5 Suché a dealpínske travinnobylinné porasty 6190, výskyt: vo vápencových a dolomitových oblastiach centrálnych Karpát.
- Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte 6230*, prioritný biotop, výskyt: subalpínsky stupeň Tatier.
- Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky 6510, výskyt: hojne rozšírené od nížinného po montánny stupeň.
- Lk2 Horské kosné lúky 6520, výskyt: vzácné, Belianske tatry, Spišská Magura, Bukovské vrchy.
- Lk4 Bezkolencové lúky 6410, výskyt: vzácny biotop, Slanské vrchy.
- Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach 6430, výskyt: roztrúsene na celom Slovensku mimo teplých a suchých oblastí.
- Ra1 Aktívne vrchoviská 7110*, prioritný biotop, výskyt: Vysoké Tatry, Popradská kotlina, Vihorlatské vrchy.
- Ra2 Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy 7120, výskyt: Tatry, Vihorlatské vrchy.
- Ra3 Prechodné rašeliniská a trasoviská 7140, výskyt: Bukovské vrchy, Popradská kotlina, kotliny na úpäti Tatier, Vysoké Tatry, Spišská Magura.
- Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz 7230, výskyt: v karpatských kotlinách, vápencových a flyšových pohoriach.
- Pr3 Penovcové prameniská 7220*, prioritný biotop, výskyt: úpätie Tatier, Pieniny, Branisko, Šarišská vrchovina.
- Sk2 Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou 8220, výskyt: Slanské vrchy, Vihorlatské vrchy, Branisko, Vysoké Tatry a i.
- Sk3 Silikátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni 8110, výskyt: v žulovej časti Tatier.
- Sk5 Nespevnené silikátové sutiny v kolínnom stupni 8150, výskyt: Slanské vrchy.
- Sk6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni 8160*, prioritný biotop, výskyt: Pieniny.
- Sk8 Nesprístupnené jaskynné útvary 8310, výskyt: vo všetkých vápencových oblastiach.
- Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy 91E0*, prioritný biotop, výskyt: lemujú brehy riek a potokov v podhorských polohách takmer na celom území Prešovského kraja.
- Ls1.4 Horské jelšové lužné lesy 91E0*, prioritný biotop, výskyt: Belianske Tatry, Bukovské vrchy, Levočské vrchy, Kráľovohorské Tatry, Pieniny, Podtatranská brázda, Popradská kotlina, Spišská Magura, Vysoké Tatry.
- Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy 91H0*, prioritný biotop, výskyt: Branisko, Čierna hora, Hornádska kotlina, Košická kotlina, Kozie chrby, Slanské vrchy, Spišskošarišské medzihorie, Šarišská vrchovina, Vihorlatské vrchy.

- Ls3.3 Dubové nátržnikové lesy, 9110*, prioritný biotop, výskyt: Hornádska kotlina, Košická kotlina, Popradská kotlina, Spišskošarišské medzihorie.
- Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy 9180*, prioritný biotop, výskyt: Bachureň, Branisko, Bukovské vrchy, Busov, Čergov, Čierna hora, Laborecká vrchovina, Ľubovnianska vrchovina, Ondavská vrchovina, Pieniny, Slanské vrchy, Spišskošarišské medzihorie, Šarišská vrchovina, Vihorlatské vrchy.
- Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy 9130, výskyt: veľkoplošne a hojne rozšírené v podhorskom a horskom stupni takmer na celom území kraja.
- Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy 9110, výskyt: veľkoplošne, niekde ostrovčekovito v podhorskom a horskom stupni takmer na celom území kraja.
- Ls5.3 Javorovo-bukové horské lesy 9140, výskyt: Belianske Tatry, Bukovské vrchy, Laborecká vrchovina, Slanské vrchy, Spišská Magura, Vihorlatské vrchy.
- Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy 9150, výskyt: Bachureň, Belianske Tatry, Branisko, Čergov, Čierna hora, Ľubovnianska vrchovina, Pieniny, Spišská Magura, Spišskošarišské medzihorie, Vihorlatské vrchy.
- Ls6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy 91Q0, výskyt: vápencové obvody pohorí Bachureň, Belianske Tatry, Branisko, Čierna hora, Hornádska kotlina, Pieniny, Popradská kotlina.
- Ls7 Rašeliniskové brezové lesíky 91D0*, prioritný biotop, výskyt: Košická kotlina, Popradská kotlina, Vihorlatské vrchy.
- Ls7.3 Rašeliniskové smrekové lesy 91D0*, prioritný biotop, výskyt: Popradská kotlina, Podtatranská brázda, Vysoké Tatry.

Na území Prešovského kraja sa vyskytuje najmenej 48 biotopov európskeho významu, z toho zvlášť 3 sú vodné (Vo), 5 je brehových porastov tokov (Br), 4 lúčne (Lk), 12 lesné (Ls). Z celkového počtu tu prezentovaných biotopov európskeho významu je 11 biotopov prioritných (najvyššieho významu).

Ochrana biodiverzity.

V Slovenskej republike (a túto charakteristiku vo všeobecnosti je potrebné vzťahovať aj na územie Prešovského kraja) sa viac ako jedna tretina pôvodných druhov rastlín nachádza v rôznom stupni ohrozenosti. Najviac kriticky ohrozených druhov flóry SR pochádza z biotopov, ktoré sú globálne ohrozené v celej strednej Európe v rašeliniskách, mokradiach, zaplavovaných lúkach, slaniskách, pieskoch, na xerothermných stanovištiach (pozri vyššie odsek Biotopy národného a európskeho významu). Ubúdajú aj druhy vodných tokov a nádrží citlivé na eutrofizáciu. Základnou príčinou ohrozenia rastlín je práve deštrukcia týchto stanovišť – či už priama (napr. premena ekosystémov, výstavba, ťažba nerastných surovín), alebo nepriama (napr. znečisťovanie, zmeny vodného režimu).

Stav ohrozenosti živočíšnych druhov a celých populácií je čoraz významnejší. Alarmujúci stav je najmä pri stavovcoch, ktoré sú v rôznom stupni ohrozenosti. U všetkých druhov živočíchov spočíva prioritná požiadavka v zabezpečení ochrany ich biotopov, teda dostatočne veľkých a zachovalých území, v ktorých môžu prirodzene prežívať, rozmnožovať sa a migrovať.

Najohrozenejšími biotopmi na Slovensku a súčasne aj v Prešovskom kraji sú karpatské travertínové slaniská, alpínske a subalpínske travinno-bylinné porasty, alpínske snehové výležiská, suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápencoch s výskytom

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

druhov z čeľade Orchidaceae, aktívne vrchoviská, prechodné rašeliniská a trasoviská, penovcové prameniská. Z hľadiska výstavby dopravnej infraštruktúry sú najviac ohrozované mokraďové biotopy, ktoré sú citlivé na zmenu vodného režimu.

Degradácia a strata biodiverzity sa prejavuje závažnými environmentálnymi, ekonomickými a sociálnymi dopadmi. Súčasné poškodenie a ohrozenie bioty a biodiverzity je sprievodným javom činnosti človeka v krajine, vrátane dopravy. V dôsledku budovania nových dopravných koridorov sa fragmentuje krajina, zanikajú pôvodné biotopy, v krajinných segmentoch sa znižujú stupne ekologickej stability, šíria sa nepôvodné invázne druhy (často nekontrolované konkurujúce).

Fragmentáciu krajiny spôsobujú najmä líniové stavby, ktoré vytvárajú bariéry migrácii predovšetkým živočíchov. Svojou konštrukciou sú často príčinou ich usmrtenia (cestná a železničná doprava, elektrické nadzemné vedenie). S fragmentáciou krajiny je spojená aj degradácia genofondu izolovaných populácií a zvyšovanie zraniteľnosti ekosystémov, čo veľmi negatívne pôsobí na celkovú biodiverzitu.

Pre biodiverzitu predstavujú aj na území Prešovského kraja hrozbu invázne druhy, predovšetkým rastlín, ale aj živočíchov. Rozširovanie inváznych rastlín je markantné pozdĺž riek na hranici brehových porastov a poľnohospodárskej pôdy, na spustnutých alebo obnažených pôdach, ale vo veľkej miere aj v dopravných koridoroch.

Súčasťou vplyvu na kvalitu biodiverzity vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre je narušovanie migračných trás živočíchov fragmentáciou krajiny, presekávaním migračných trás dopravnými komunikáciami, z ktorých mnohé sa stávajú bariérami s obťažnou prekonateľnosťou alebo bariérami neprekonateľnými (v závislosti od schopností živočíšnej skupiny a druhu).

Migračné trasy živočíchov sú poväčšine v krajine identifikované v územnom systéme ekologickej stability ako biokoridory nadregionálnej, regionálnej a miestnej úrovne. Táto skutočnosť však nie je určujúca, pretože migračné cesty vznikajú alebo sú evidované aj v priestoroch alebo v líniiach mimo koridorov, identifikovaných v ÚSES; týka sa to cicavcov a vtákov, ale aj plazov, obojživelníkov a bezstavovcov.

Poznáme rôzne formy migrácie: potravnú, reprodukčnú, sezónnu a pod. Rôzne druhy živočíchov, ktoré migrujú na krátke alebo až mimoriadne veľké vzdialenosti sa často neprispôbujú prvkom územného systému ekologickej stability a pri migrácii využívajú línie a priestory, vyhovujúce ich biologickej povahe, potravnej ponuke a ponuke reprodukčných stanovišť. Pre mnohé druhy sú migračnými trasami, resp. biokoridormi napr. systémy viac alebo menej poprepájanými ekohabitátmi (lúky, pasienky, mozaiky poľnohospodárskych kultúr s rozvoľnenou drevinovou vegetáciou a pod., teda viac-menej relatívne voľné priestory, bez navonok viditeľných a výrazných krajinných prvkov).

Z tohto hľadiska biokoridory sú teda len jednou z viacerých možností vytvárania migračných trás živočíchmi v krajine.

Je ešte potrebné podotknúť, že migračné trasy – z rôznych príčin antropogénnych i prirodzených – sa menia, niektoré zanikajú a niektoré nové naopak vznikajú.

Biokoridory, resp. migračné trasy môžu byť terestrické alebo vodné, resp. kombinované, a tiež vzdušné. Vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre nie sú problematické vzdušné koridory (migračné trasy) transmigrantov, migrujúcich vo vysokých letových hladinách – žeriavy, divé husi, labute, bociany, migrujúce dravce a i. (výnimku tvorí letecká doprava). Najmä vo vzťahu k cestnej doprave je problematická skupinová migrácia (v krdľoch) menších a nízko letiacich druhov vtákov – často dochádza ku kolíziám.

Pre železničnú, ale najmä cestnú dopravu je dôležitá znalosť terestrických migračných trás, ale aj terestricko-hydrických (rieky, potoky, sústavy mokradí a extrémne vlhkých lúk), prípadne trás spájajúcich „suchú zem“ s vodami (reprodukčná migrácia obojživelníkov).

Z hľadiska hodnoteného strategického dokumentu sú dôležité migračné cesty – biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu (miestne biokoridory sa posudzujú v lokálnych meradlách). Vo všetkých troch typoch biokoridorov – vrátane miestnych – sú však podstatné zmierňujúce opatrenia (aj technického charakteru), ktoré eliminujú negatívne bariérové vplyvy, často nielen v záujme ochrany živočíchov, ale aj v záujme bezpečnosti dopravy a teda zdravia účastníkov dopravy.

V území Prešovského kraja k nadregionálnym biokoridorom (NRBk) terestrického typu patria:

- NRBk Kozích vrchov a Popradskej kotliny spájajúci Nízke Tatry s Levočskými vrchmi, Bachurňou, Šarišskou vrchovinou a Košickou kotlinou pod Prešovom, s bočnými vetvami (Levočské vrchy – Podhradská kotlina, Bachureň – Branisko, Bachureň – údolie Torysy),
- NRBk Veľká Pálenica – Brezová v Podtatranskej kotline,
- Spálený vrch – Čierna v Podtatranskej kotline,
- NRBk Spišsko-šarišského medzihoria,
- NRBk Levočské vrchy – Spišská Magura (cez Veľkú Kýčeru),
- NRBk Spišská Magura – Pieniny – Ľubovnianska vrchovina – Čergov – Ondavská vrchovina (NRBk Nízke Beskydy) – Laborecká vrchovina (NRBk Nízke Beskydy) – Bukovské vrchy v pohraničnom pásme s Poľskou republikou,
- sústava NRBk Ondavskej a Laboreckej vrchoviny spájajúca predchádzajúci NRBk na severe s NRBk Čergov – NRBk Beskydské predhorie a NRBk Vihorlatské vrchy na juhu,
- NRBk Vihorlat – Poloniny (spája Vihorlatské vrchy a Bukovské vrchy),
- NRBk Čierna hora (JZ od Prešova na hranici s Košickým krajom),
- NRBk Smrekovica – Strieborná hora (Branisko, Levočské vrchy),
- NRBk Sľubica – Dreveník (Branisko, Hornádska kotlina).

K nadregionálnym biokoridorom hydrickým (hydricko-terestrickým) patria:

- NRBk Hornád (horný úsek pod Popradom),
- NRBk rieky Poprad (po celej dĺžke až po hranicu s PR),
- NRBk Torysa,
- NRBk Topľa (od obce Lukov po celej dĺžke toku),
- NRBk Lodomirka – Ondava (Ondava od Svidníka) po celej dĺžke toku vrátane VN Domaša,
- NRBk Laborec (po celej dĺžke toku).

Prakticky takmer všetky terestrické i hydricko-terestrické biokoridory (zároveň migračné trasy) sú plánovanou dopravnou infraštruktúrou priamo, alebo nepriamo dotknuté.

K regionálnym biokoridorom terestrického typu patria:

- RBk Raslavice – Kružlov – Frička (ťahová cesta vtáctva), RBk Zborov – Nižná Polianka (ťahová cesta vtáctva) v okrese Bardejov,

- RBk Gazdoráž – Stavenec – Závozy, RBk Brekov – pahorok Turie, v okresoch Humenné, Snina,
- RBk Rakytovec – Slamenná a Veľký Šum – Čierna, obe v Podtatranskej kotline, v okrese Poprad,
- RBk Hradisko (kombinovaný aj s hydrickými biokoridorom), v okrese Stropkov.

K regionálnym biokoridorom hydricko-terestrickým patria:

- RBk Svinka v Šar.vrchovine, RBk Delňa v Košickej kotline a Sekčov v okrese Prešov,
- RBk Kamenec, RBk Cernina, RBk Kurima, RBk Koprivnička, RBk Radomka, RBk Ondava (horný tok), všetko v Ondavskej vrchovine, v okrese Bardejov,
- RBk Oľka, RBk Udava, RBk Cirocha, RBk Výrava, RBk Ondavka, RBk Ptava, v okrese Humenné,
- RBk Biela v Podtatranskej kotline, v okrese Kežmarok,
- RBk Laborec (horný tok), RBk Oľka, RBk Výrava, v okrese Medzilaborce,
- RBk Svinka v okresoch Sabinov a Prešov,
- RBk Cirocha, v okresoch Humenné a Snina,
- RBk Ublanka a RBk Ulička v okrese Snina,
- RBk potok Ľubotinka a RBk potok Veľký Lipník, obe v Spišsko-šarišskom medzihorí, v okrese Stará Ľubovňa
- RBk Vojtovec, RBk Brusnička, RBk Kožušovský potok v Ondavskej vrchovine, RBk Bystrá v Laboreckej vrchovine, všetko v okrese Stropkov.

Poznámka: Bližšie informácie pozri v tab.Nadregionálne a regionálne ÚSES v Prešovskom kraji, v podkapitole 1.7. Krajina.

Na Slovensku (ako celku) nie je v súčasnej dobe relevantne zmapovaný systém migračných trás – ten je nesmierne zložitý vo vzťahu k druhom a to nie len k výrazným druhom stavovcov, ale aj k menej nápadným stavovcom a tiež k bezstavovcom. Preto je dôležité pri budúcom schvaľovanom procese každej jednej čiastkovej stavby dopravnej infraštruktúry identifikovať akékoľvek migračné trasy a prijať ešte v predprojektovej a projektovej etape opatrenia na elimináciu negatívnych vplyvov stavby na existenciu a kvalitu týchto trás, alebo tiež tzv. zmierňujúce opatrenia.

Migračné trasy živočíchov na regionálnej úrovni sú predmetom evidovania napr. na úrovni príslušných odborných organizácií ochrany prírody, sú uvedené v dokumentoch územného systému ekologickej stability (napr. RÚSES alebo v ÚSES veľkoplošných chránených území) a i.

II.7. Krajina

Na území Prešovského samosprávneho kraja štruktúra krajiny je prirodzene budovaná geologickou stavbou, geomorfológiou a geomorfologickým členením. Charakter vegetácie a fauny je sekundárny. Štruktúru krajiny diktujú možnosti osídlenia a využívania. Výsledkom pôsobenia všetkých týchto faktorov je mozaikovitý zoskupenie prvkov - druhov pozemkov, ktoré tvoria súčasnú krajinnú štruktúru:

Druhy pozemkov v štruktúre krajiny Prešovského kraja

Druh kultúry	Plocha	
	ha	%
Orná pôda	148646,66	16,57
Chmeľnice	0,39	0,00
Vinice	23,31	0,00
Lúky a pasienky	217828,17	24,27
Záhrady	10804,75	1,20
Ovocné sady	1899,66	0,21
Lesy	442752,31	49,34
Vodné plochy	13948,12	1,55
Zastavané plochy	32025,74	3,57
Ostatné	29409,43	3,28
Celkom:	897338,54	100,00

Prevzaté z ÚPN VÚC Prešovského kraja

Orná pôda

Súčasná výmera ornej pôdy je podľa stavu KN 148 876, 49 ha, pričom výmera predstavuje 16,59 % z celkovej výmery kraja. Veľkosť a tvar honov ornej pôdy predstavuje určité environmentálne riziko z dôvodu erózie spôsobenej nesprávnou orbou.

Z hľadiska ekologickej stability sú orné pôdy považované za nestabilný prvok.

Trvalé trávne porasty

Celková výmera trvalých trávnych porastov je podľa stavu KN 218 121, 81 ha. Táto výmera predstavuje 24, 31 % podiel z celkovej výmery kraja. Extenzívny spôsob hospodárenia má za následok, že sa na týchto pozemkoch rozšírila, buď kompaktná alebo rozptýlená náletová stromová a krovinná vegetácia.

Z hľadiska ekologickej stability lúky a pasienky predstavujú stabilizujúci prvok v poľnohospodárskej krajine, vzhľadom na ich protieróznú a retenčnú funkciu a sú považované za stabilný prvok z hľadiska výpočtu koeficientu ekologickej stability.

Nelesná stromová a krovitá vegetácia

Je zastúpená rôznymi formáciami v závislosti od abiotických pomerov lokality a spôsobu i intenzity antropogénnych aktivít. Súčasnú výmeru NSKV nie je možné presne definovať z dôvodu, že nie je dostupné aktuálne zameranie stavu. Výmera evidovanej NSKV je 29 163, 06 ha, čo predstavuje 3,25 % z celkovej výmery k. ú.

Vyskytuje sa v komplexoch extenzívnych trvalých trávnych porastov. Tieto pásové formácie TTP s rozptýlenými krovitými porastmi sú významným krajinným prvkom a vegetačnou štruktúrou nie len z estetického hľadiska. V poľnohospodárskej krajine plnia dôležitú funkciu protieróznej ochrany pôdy, podporujú retenčnú funkciu a predstavujú nenahraditeľný biotop pre malé cicavce, avifaunu a hmyz.

NSKV sa považuje za stabilný a pozitívny prvok v zmysle výpočtu koeficientu ekologickej stability.

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Líniová zeleň – sprievodná vegetácia vodných tokov

Brehové porasty rôznej kvality až po štádium zostatkov pôvodných lužných lesov v riešenom území sa nachádzajú v alúviu miestnych tokov i riek. Tvorí ich viacetážové porasty reprezentujúce lužné lesy a jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov. Sú stabilizujúcim prvkom v územnom systéme ekologickej stability a dôležitými biokoridormi.

Záhrady a sady

Výmera záhrad a sadov podľa stavu EN v riešenom území je 12 048, 82 ha, čo je 1,42 % z celkovej výmery k. ú.. Záhrady a sady sa považujú za stabilný a pozitívny prvok pri výpočte koeficientu ekologickej stability.

Lesy

Lesné pôdy sú na území Prešovského kraja zastúpené v rozsahu 442 516,05 ha, čo predstavuje 49,31 % z celkovej výmery kraja. Lesy sú považované za základný stabilný a pozitívny prvok pri výpočte koeficientu ekologickej stability.

Vody

Vodné plochy majú podľa stavu KN výmeru 13 954,84 ha, čo predstavuje cca 1,56 % z celkovej výmery kraja (vodné toky, jazerá a plesá, účelové vodné nádrže, mokrade so stálou otvorenou vodnou hladinou a pod.). Sú jedným z najdôležitejších stabilizujúcich a pozitívnych prvkov pri výpočte koeficientu ekologickej stability.

Zastavané plochy

Výmera zastavaných plôch v kraji je 31 974,46 ha, čo je 3,56 % z celkovej výmery kraja. Sú považované za nestabilný prvok pri z hľadiska výpočtu koeficientu ekologickej stability.

II.8. Chránené územia, chránené stromy, ochranné pásma podľa osobitných predpisov

Územie Prešovského kraja sa vyznačuje pomerne veľkou variabilitou prírodných podmienok. Výskyt prírodných fenoménov a zachovalých a hodnotných ekosystémov i celých území bol dôvodom, pre ktorý boli v priebehu času postupne štátom vyhlásované za chránené v rôznom stupni ochrany.

Ochranu prírody a krajiny upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Podľa § 1 zákona č. 543/2002 Z. z. „Ochranou prírody a krajiny sa podľa tohto zákona rozumie starostlivosť štátu, právnických osôb a fyzických osôb o voľne rastúce rastliny, voľne žijúce živočíchy a ich spoločenstvá, prírodné biotopy, ekosystémy, nerasty, skameneliny, geologické a geomorfologické útvary, ako aj starostlivosť o vzhľad a využívanie krajiny. Ochrana prírody a krajiny sa realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do prírody a krajiny, podporou a spoluprácou s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ako aj spoluprácou s orgánmi verejnej správy.“

Vstupom do Európskej únie Slovensko prijalo európsky systém ochrany prírody, čím dochádza k zmene oproti doterajšej koncepcii ochrany prírody, kde sa zdôrazňovala najmä ochrana území a zameriava sa na účinnú ochranu biotopov a biotopov druhov, pre ktoré sa

vyhlasujú chránené územia. Rovnako i Koncepcia ochrany prírody a krajiny, schválená vládou SR uznesením č.471/2006 reaguje na záväzky Slovenskej republiky, vyplývajúce zo vstupu Slovenska do Európskej únie. Jedným zo strategických cieľov ochrany prírody je i cieľ – prehodnotiť súčasnú sústavu chránených území a vytvoriť reprezentatívnu národnú sústavu chránených území zabezpečujúcu ochranu biotopov národného významu a biotopov druhov národného významu, významných krajinných prvkov a území medzinárodného významu pri rešpektovaní ďalšieho navýšenia plochy národnej sústavy chránených území.

Územná ochrana

Chránené územia vyhlásené podľa zákona č.543/2002 Z. z. sú členené na :

- chránené územia národnej sústavy chránených území ,
- chránené územia európskej sústavy chránených území (NATURA 2000).

Národná sústava chránených území

V Prešovskom kraji bolo vyhlásených, resp. sem plošne zasahuje 5 národných parkov a 2 chránené krajinné oblasti. Celková výmera národných parkov v kraji je 74 997 ha, čo predstavuje 8,3 % z výmery kraja. Ďalších 5,9 % tvoria ich ochranné pásma. Chránené krajinné oblasti zaberajú v kraji 31 594 ha, čo znamená 3,5 % z celkovej plochy kraja.

Názov chráneného územia	Rok vyhlásenia /zmeny	Výmera v ha		Výmera v okresoch v ha		Zonácia
		celková	Z toho v kraji			
NP Nízke Tatry	1978/ 1997	72843	5736	Poprad	5 736	
Ochranné pásmo NP Nízke Tatry		110162	1584	Poprad	1 584	
NP PIENAP	1967/ 1996	3749	3749	Kežmarok	438	Schválená r.2004
Ochranné pásmo NP PIENAP		22444	22444	St. Ľubovňa	3 312	
				Kežmarok	22 444	
NP Poloniny	1997	29 805	29 805	Snina	29 805	
Ochranné pásmo NP Poloniny		10 975	10 975	Snina	10 975	
NP Slovenský raj	1964, 1988	19 763	5 004	Poprad	5 004	Rozpracovaná v r.2014
Ochranné pásmo NP Slovenský raj		13 011	3 883	Poprad	3 383	
TANAP	1948, 1987, 2003	73 800	30 703	Poprad	48 818	Rozpracovaná v r.2014
Ochranné pásmo TANAP		30 703	14 352	Poprad	9 197	
CHKO Vihorlat	1973,1999	17 485	6 577	Kežmarok	5 155	
				Snina	2 557	
CHKO Východné Karpaty	1977,199, 2001	25 307	25 307	Humenné	4 020	
				Snina	1 645	
				Humenné	1 922	
				Medzilaborce	13 673	
				Stropkov	482	
				Svidník	7 584	
Výmera spolu		178 232				

Zdroj: ŠOP SR

V Prešovskom kraji bolo postupne vyhlásených (okrem chránených území, ktoré boli zrušené) 179 maloplošných chránených území, z toho v okresoch Poprad 19, Bardejov 9,

Humenné 12, Kežmarok 11, Levoča 11, Medzilaborce 5, Poprad 53, Sabinov 6, Snina 22, Stará Ľubovňa 11, Stropkov 1, Svidník 5, Vranov nad Topľou 14.

Z celkového počtu 179 maloplošných chránených území 91 je súčasťou veľkoplošných chránených území (národných parkov a chránených krajinných oblastí), 1 chránené územie je súkromnou prírodnou rezerváciou.

Evidovaných je 690 jaskýň považovaných zo zákona za prírodné pamiatky.

Zoznam maloplošných chránených území národnej siete a zoznam vybraných jaskýň v Prešovskom kraji (stav k 01.10.2014)

Okres	ID	Názov územia	Kat. územie	Kategória chráneného územia	Plocha chrán. územia v ha	Rok vyhlásenia a rok zmeny	Predmet ochrany	Nachádza sa na území NP/OP NP/CHKO + poznámka
Prešov	1	Čergovská javorina	Hradisko pri Terni	NPR	10,7200	1982	zachovalé lesné spoločenstvá bukových javorín	
	2	Demjatské kopce	Demjata, Veľký Slivník	PR	8,6817	1982	svojrázne biotopy bradlového pásma	
	3	Dubová hora	Okružná	PR	61,3400	1983	typické lesné spoločenstvá na vyvrelinách	
	4	Dubnícke bane	Červenica pri Prešove	CHA	6,0000	1964	staré opálové bane s výskytom netopierov	
	5	Dunitová skalka	Sedlice	PR	0,3507	1964, 2004	jedinečný výskyt hadca a vzácnych papradín	
	6	Fintické svahy	Fintice	PR	44,8700	1980, 2004	reliktná xerothermná vegetácia	
	7	Gímešský jarok	Drienov	NPR	20,6200	1981	lesné spoločenstvá v poľnohospodárskej krajine, štúdium sukcesie	
	8	Hrabkovské zlepenice	Hrabkov	PP	0,8719	1989, 2004	vysoká náučná hodnota geologického odkryvu	
	9	Kamenná Baba	Lačnov, Lipovce	NPR	128,6700	1964	reliktné rastlinné spoločenstvá	
	10	Kapušiarsky hradný vrch	Kapušany, Fulianka	PR	18,1000	1980	významné botanické nálezisko na vulkanitoch	
	11	Kokošovská dubina	Kokošovce	NPR	20,0000	1965	spoločenstvo duba, lesnícky výskum	
	12	Mirkovská kosatcová lúka	Žehňa	PR	1,1394	1979, 2004	nálezisko kosatca sibírskeho	
	13	Podmorský zosuv	Víťaz	PP	0,5063	1989, 2004	odkryv-styk bazálneho súvrstvia paleogénu so žulorulami tatravoporidného kryštalinika	
	14	Pusté pole	Zlatá Baňa	PR	6,2370	1983, 2004	najbohatšia lokalita ponikleca veľkokvetého	
	15	Salvatorské lúky	Šindliar, Lipovce	PR	2,6765	1980, 2004	botanicky výnimočné lokalita (jazyčník sibírsky)	
	16	Šarišský hradný vrch	Veľký Šariš	NPR	148,6384	1964	pestrosť biocenóz všetkých expozícií	
	17	Šimonka*	Zlatá Baňa, (+Zámutov, Hermanovce n/T (VV))	NPR	33,5200	1950, 1986	jedinečné lesné fytocenózy pralesovitého charakteru	
	18	Šindliar	Šindliar	PR	7,6900	1993	ojedinelý a svojrázny biotop s chránenou faunou a flórou	
	19	Zbojnický zámok	Ruská Nová Ves	PR	8,0000	1964	teplomilné spoločenstvá na skalnom komplexe	

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

	J	Komín šš	Lipovce	PP	-	1994	Sprístupnená jaskyňa	Verejne prístupná jaskyňa od r.2008
Bardejov	1	Becherovská tisina	Becherov	NPR	24,1300	1954, 1984, 1988	najväčší pôvodný výskyt tisu na flyši	
	2	Čergovský Minčol*	Livovská Huta (+ Kyjov (SL), Kamenica (SB))	NPR	218,9005	1986	vrcholové a svahové lúky s charakteristickou horskou kvetenou	
	3	Livovská jelšina	Livov, Lukov	PR	13,1700	1986	vzácný typ karpatských potočných jelšín	
	4	Pod Beskydom	Nižná Polianka	PR	8,4546	1988, 2004	botanicky významné slatinné lúky	
	5	Pramenisko Tople	Livovská Huta	NPR	28,6600	2002	pramenisko Tople s prirodzenými porastami jedľočin a horských lúk v pohorí Čergov	
	6	Regetovské rašelinisko	Regetovka	NPR	2,5519	1979, 2004	zachovalý, zriedkavý biotop na starom rašelinnom podklade	
	7	Slatina pod Lieskovcom	Bardejovská Nová Ves	PR	0,7118	1979, 2004	typický slatinný biotop flyšovej oblasti	
	8	Stebnická Magura	Stebník, Zborov	NPR	184,2400	1964, 2000	pralesovitý porast Abieto-Fageta	
	9	Zborovský hradný vrch	Zborov	PR	25,5100	1926, 1988	zachovala typická vegetácia zmiešaných lesov flyšového pásma	
Humenné	1	Čierny potok	Valaškovce	PP	2,7642	1988	skalné útvary	CHKO Vihorlat
	2	Đurova mláka	Valaškovce	PR	2,1400	1980, 1993	zazemnený prírodný kruhový výtvor typický pre vyvrelinové pohorie Vihorlat so slatinnou vegetáciou	CHKO Vihorlat
	3	Humenská	Ptičie	NPR	70,3700	1980	zachovala xerothermná, lesostepná a lesná vegetácia	
	4	Humenský Sokol	Humenné, Ptičie, Chlmec	NPR	241,5000	1980	drieňové dubiny s dubom plstnatým so zriedkavými druhmi fauny a flóry	
	5	Chlmecká skalka**	Chlmec, (+Oreské (MI))	PR	1,1008	1988, 2004	zriedkavé teplomilné stepné vápencové spoločenstvá	
	6	Iľovnica	Adidovce	PR	8,4500	1980, 2004	dubové bučiny s waldsteinia kuklíková	
	7	Jasenovská bučina	Jasenov	PR	21,4700	1993	geomorfologicky a biologicky mimoriadne cenný priestor so zachovalým komplexom lesov na extrémnom karbonátovom stanovišti Humenských vrchov	
	8	Kyjovský prales	Valaškovce-stred, Valaškovce-juh	NPR	397,4197	1974, 2007	vzácný zbytok nenarušeného pôvodného bukového porastu pralesovitého charakteru	
	9	Motrogon	Valaškovce	NPR	60,6300	1980	prírodné bukové a jaseňové javoriny s jazierkom a rašeliniskom	CHKO Vihorlat
	10	Postávka	Valaškovce	NPR	25,9100	1980	vedecky jedno z najzaujímavejších rašelinísk na Slovensku	CHKO Vihorlat
	11	Sninský kameň	Valaškovce	PP	5,5900	1982	erózna troska lávového prúdu	CHKO Vihorlat
	12	Vihorlat**	Kamienka, (+Jovsa (MI))	NPR	50,8900	1986	rastlinné spoločenstvá vrcholu Vihorlat	CHKO Vihorlat
	J	Brekovská jaskyňa	Brekov	PP	- OP 15,2468	1994, 2006 - OP	ochrana jaskynných geosystémov	Vyhlásená samostatným vyhlas.predpisom

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

	J	Veľká Artajama šš	Brekov	PP	-	1994	priepast'ový jaskynný krasový útvar – najvýchodnejšie položená jaskyňa vo vápencoch	
Kežmarok	1	Belianske lúky	Spišská Belá	PR	89,4206	1983, 2004	fluvioglaciálne náplavy s druhovo bohatými slatinno-rašelininnými spoločenstvami	OP TANAP
	2	Beliansky potok	Spišská Belá	PP	2,5201	2012	ochrana druhu európskeho významu: mihulfa potočná (Lampetra planeri), SKUEV0332	
	3	Jazero	Osturňa	PP	14,3578	1984	výskyt plavúnika splošteného na zosuve	OP PIENAP
	4	Jezerské jazero	Jezersko	PR	2,1800	1967	odtokové jazero s výskytom mloka karpatského	OP PIENAP
	5	Kút	Huncovce	PR	11,2200	1991, 2004	ochrana celého ekosystému	OP TANAP
	6	Malé jazerá	Osturňa	PR	7,3874	1984, 1993	významné druhy flóry	OP PIENAP
	7	Mokriny*	Rakúsy, (+ Tatranská Lomnica (PP))	NPR	882,8200	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	8	Pálenica*	Lendak (+T. Lomnica (PP))	PR	291,2000	1991	ochrana celého ekosystému	OP TANAP
	9	Poš*	Stará Lesná (+ Tatranská Lomnica (PP))	PR	20,8200	1991, 2004	ochrana celého ekosystému	TANAP
	10	Slavkovský jarok	Malý Slavkov	PR	2,4800	1991, 2004	vzácné a chránené druhy rastlín	OP TANAP
	11	Veľké osturnianske jazero	Osturňa	PR	86,7300	1984, 1993	mohutnými kryhovými zosuvmi zahradené bočné údolie s výskytom vachty trojlístej	OP PIENAP
	J	Jaskyňa v Skalkešš	Toporec	PP	-	1994, 2008	Verejne prístupná jaskyňa	Verejne prístupná jaskyňa od r.2008
Levoča	1	Dreveník**	Spišské Podhradie, (+Žehra (SN))	NPR	101,8186	1925, 1982, 1988	najväčšie travertínové územie v SR - Drevenický kras so skalným mestom a s horskou i teplomilnou vegetáciou	
	2	Hájik	Dofany, Klčov	PR	4,1800	1988, 2004	xerothermná vegetácia so vzácnymi a ohrozenými druhmi	
	3	Jazerec	Spišský Hrhov	PP	0,8966	1990, 2006	zachovalý, nenarušený biotop rašeliniska	
	4	Jazierko na Pažití	Spišské Podhradie	PP	0,1101	1990, 2004	občasné travertínové jazierko v bývalom kráteri	
	5	Na Bani	Vyšný Slavkov	PR	7,8500	1988, 2004	významná lokalita vstavačovitých rastlín (12 druhov)	
	6	Ostrá hora	Spišské Podhradie	PP	29,32	1990	travertínová kopa zo systému spišskopodhradských travertínov	
	7	Podhoranské	Spišský Hrhov	PP	0,4585	1990, 2006	výnimočná lokalita z geologického a geomorfologického hľadiska, významný biotop	
	8	Rajtopiky	Dúbrava, Harakovce	NPR	119,6700	1982	botanicky významná lokalita s endemitom Koeleria tristis	
	9	Sivá Brada	Spišské Podhradie	NPR	19,5472	1979, 2004	travertínová kužeľovitá kopa s vrcholovým pramenným jazierkom a kostolíkom	

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

	10	Travertínová kopa Sobotisko	Žehra	PP	13,3200	1987	súčasť komplexu travertínových kôp okolia Spišského Podhradia	
	11	Zlatá brázda	Spišské Podhradie	PP	1,6161	1990, 2004	zachovalá ukážka lokálneho vzniku travertínu, biotop so vzácnou faunou a flórou	
	J	Jaskyňa pod Spišskou šš	Olšavica	PP	-	1994 (ochrana zo zákona)	Jaskyňa vo flyši v Levočských vrchoch	
Medzilaborce	1	Beskyd	Svetlice	PR	49,4400	1981	zachovalé prirodzené lesné spoločenstvá bučín, lipových bučín a bukových javorín	CHKO V.Karpaty
	2	Čertižnianske lúky	Čertižné	PR	1,3636	1979, 2004	zachované slatinno-rašelinové spoločenstvá s výskytom zriedkavých a ohrozených druhov	CHKO V.Karpaty
	3	Haburské rašelinisko	Habura	PR	1,3400	1981, 2004	zachované slatinno-rašelinové fytocenózy	CHKO V.Karpaty
	4	Jarčiská	Roškovce	PR	0,4540	1982, 2004	zriedkavé lúčne a slatinné fytocenózy	
	5	Palotská jedlina	Palota	NPR	157,1500	1982	prírodné jedľové bučiny na severozápadných flyšových svahoch	CHKO V.Karpaty
	6	Pod Demjatou	Habura	PR	2,0400	1986, 2004	výnimočné sústredenie chránených druhov plavúnov (plavúnik sploštený) v oblasti Nízkyh Beskýd	CHKO V.Karpaty zrušené k 01.01.2014
Poprad	1	Baba	Lučivná, Sp. Teplica, Svit	PR	205,15	1988	reliktné nálezisko teplomilných rastlín	
	2	Barbolica	Vernár	PR	11,9700	1988	jedinečný vápencový masív s teplomilnou a chladnomilnou flórou	NP Slovenský raj
	3	Batizovská dolina	Starý Smokovec	NPR	523,1900	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	4	Belianske Tatry	Tatr. Lomnica, Tatr. Kotlina, Ždiar, Tatr. Javorina	NPR	5407,6500	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	5	Bielovodská dolina	Tatr. Javorina, Tatr. Lomnica, Štrbské Pleso	NPR	76,0200	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	6	Blatá	Štrba	PR	37,7000	1991, 2004	ochrana celého ekosystému	OP TANAP
	7	Bor	Tatr. Javorina	PR	133,6100	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	8	Bôrik	Mengusovce, Lučivná	PR	20,7400	1991	ochrana celého ekosystému	OP TANAP
	9	Brezina	Mengusovce, Lučivná	PR	1,1600	1991	vzácné a chránené druhy rastlín	TANAP
	10	Briežky	Gánovce	PP	1,1800	1985	travertínový prameň	
	11	Čikovská	Tatr. Javorina	PR	6,2000	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	12	Dolina Bielej vody	Tatr. Lomnica, Tatr. Javorina	NPR	3712,1400	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	13	Flak	Tatr. Lomnica	PR	37,9300	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	14	Furkotská dolina	Štrbské Pleso	NPR	842,430	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	15	Goliasová	Tatr. Javorina, Ždiar	PR	27,2900	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	16	Gánovské travertíny	Gánovce, Filice	NPP	2,1494	1972, 1985, 2004	asi 15 m vysoké travertínové kopy - paleontologická lokalita	
	17	Grapa	Tatr. Javorina	PR	40,8600	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Poprad	18	Hnilecká jelšina**	Vernár (+ Dobšiná, Stratená (RV), Telgárt (BR))	NPR	84,5900	1988	úsek rieky s výskytom chránených stromov	NP Slovenský raj
	19	Hrádok nad Pavúčou dolinou	Štrbské Pleso	PR	105,1000	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	20	Hranovnická dubina	Spišské Bystré, Hranovnica	NPR	68,8100	1966, 1993	zachovaný prirodzený porast duba zimného na severnej hranici rozšírenia	
	21	Hranovnické pleso	Hranovnica	PP	68,0900	1984, 2004	travertínový útvar	NP Slovenský raj
	22	Javorová dolina	Tatr. Lomnica, Tatr. Javorina	NPR	2250,890	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	23	Jedliny	Tatr. Lomnica	PR	32,8900	1991, 2004	ochrana celého ekosystému	OP TANAP
	24	Jelšina	Mengusovce, Batizovce, Štôla	PR	16,4300	1991, 2004	ochrana celého ekosystému	OP TANAP
	25	Kôprová dolina	Štrbské Pleso	NPR	3220,920	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	26	Martalúžka**	Liptovská Teplička, (+Šumiac (BR), Telgárt (BR))	PR	154,8200	1999	anorganika, ochrana spoločenstva	NAPANT
	27	Mengusovská dolina	Štrbské Pleso	NPR	1612,960	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	28	Mlynická dolina	Štrbské Pleso	NPR	704,2900	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	29	Mokrý	Vernár	PR	60,2000	1968	zachované varianty vápencových bučín a bukových jedlín	NP Slovenský raj
	30	Mokriný*	Tatr. Lomnica, (+Rakúsy (KK))	NPR	882,8200	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	31	Mraznica	St. Smokovec, Batizovce	NPR	159,8000	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	32	Pálenica*	Tatr. Lomnica, (+ Lendak (KK))	PR	291,2000	1991	ochrana celého ekosystému	OP TANAP
	33	Pastierske	Štrba	PR	2,9300	1988, 2004	nálezisko chránených a ohrozených druhov rastlín	
	34	Pavlová	Tatr. Javorina	PR	58,4900	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	35	Pod Čerchľou	Tatr. Javorina	PR	31,8200	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	36	Poš*	Tatr. Lomnica, St. Smokovec (+ St. Lesná (KK))	PR	20,8200	1991	ochrana celého ekosystému	OP TANAP
	37	Pramenište	Tatranská Lomnica	NPR	45,5700	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	38	Prímovské skaly	Hôrka	PR	7,6081	1982, 2004	západne orientované svahy s reliktnými rastlinami na melafýroch, teplomilná a vysokohorská flóra	
	39	Rašelinisko	Štrbské Pleso	PR	0,3200	1991	vzácné a chránené druhy rastlín	TANAP
	40	Skalka	Tatr. Lomnica	PR	36,15	1991	ochrana celého ekosystému	OP TANAP
	41	Skalná dolina	Tatranská Lomnica	NPR	1069,050	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	42	Slavkovská dolina	St. Smokovec, Tatranská Lomnica	NPR	979,0000	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	43	Sokol**	Vernár, (+ Stratená (RV), Hrabušice SN))	NPR	700,9300	1964, 1976	kaňonovité doliny až rokliny so stenami vysokými až 300 m	NP Slovenský raj

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

	44	Studené doliny	St. Smokovec, Tatr. Lomnica, Tatr. Javorina	NPR	2222,4100	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	45	Surovec	Štrbské Pleso	PR	41,7500	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	46	Štôlska dolina	Štrbské Pleso, Starý Smokovec	NPR	739,9600	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	47	Švábovská stráň	Švábovce, Hôrka	PR	18,2579	1993, 2004	nálezisko chránených druhov rastlín	
	48	Tichá dolina**	Štrbské Pleso (+ Pribylina (LM))	NPR	5966,6400	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	49	Tri kopce**	Vernár (+ Hrabušice (SN))	NPR	246,2300	1984	brltnatý reliéf so zachovanými spoločenstvami kvetnatých a vápnomilných bukových lesov	NP Slovenský raj
	50	Uhliščatka	Štrbské Pleso	NPR	385,5100	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	51	Važecká dolina	Štrbské Pleso	NPR	1185,8600	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	52	Velická dolina	St. Smokovec, Tatr. Lomnica, Tatr. Javorina	NPR	1217,2200	1991	ochrana celého ekosystému	TANAP
	53	Vernárska tiesňava	Vernár	NPR	82,9400	1966, 1993	zachované porasty reliktných borovíc s bukom, smrekom a smrekovcom na vápencovom brltnatom úbočí	NP Slovenský raj
	J	Alabastrová jaskyňa	Tatranská Lomnica	PP	-	1981	menšia jaskyňa z prostredia typicky vysokohorského krasu, hist. a vedecký význam	TANAP
	J	Belianska jaskyňa Š	Tatranská Kotlina	NPP	-	1979	jaskyňa v tmavých strednotriasových vápencoch Belianskeho krasu s bohatou kvapľovou výzdobou	TANAP, sprístupnená jaskyňa
	J	Elektrárenská jaskyňa ŠŠ	Tatranská Lomnica	PP	-	1994		Verejne prístupná jaskyňa od r.2008
	J	Hučivá diera ŠŠ	Tatranská Lomnica	PP	-	1994		Verejne prístupná jaskyňa od r.2008
	J	JavorinkaŠ	Tatranská Javorina	NPP	-	2001	najrozsiahlejšia jaskyňa vo vysokohorskom krase	TANAP
Sabinov	1	Bišar	Tichý Potok	PR	1,674+ OP 4,381	1979, 2004	početný výskyt ľalie cibuľkonosnej	Proces zrušovania PR ukončený. VZV do t.č. nevydaná.
	2	Bradlové pásmo	Kamenica	PP	20,1214	1989, 2004	vysoká krajinárska hodnota bradiel	
	3	Čergovský Minčol*	Kamenica (+ Kyjov (SL), Liv.Huta (BJ))	NPR	218,9005	1986	vrcholové a svahové lúky s charakteristickou horskou kvetenou	
	4	Hradová hora	Bodovce	NPR	13,4900	1981	významná lokalita čemerice purpurovej, východokarpatský charakter lesov	
	5	Valalská voda	Bajerovce	PR	14,4279	1980, 2004	najrozsiahlejšie územie s vachtou trojlístou na východnom Slovensku	
	6	Vlčia	Olejníkov	SPR	21,2400	2004	ochrana evolučných procesov v lesných porastoch a na horských lúkach Čergova	súkromná prírodná rezervácia
	J	Zlá Diera ŠŠ	Lipovce	PP	-	1994	Sprístupnená jaskyňa so sprievodcom	Sprístupnená od 1999
	1	Bahno	Zboj	PR	2,7800	1988	rašelinné ekosystémy	NP Poloniny

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Snina	2	Borsučiny	Ruský Potok, Zboj, Uličské Krivé	PR	83,7200	1993	bralné a lesné ekosystémy	NP Poloniny
	3	Bzaná	Kolbasov	PR	15,4600	1993, 2004	lúčne a krovinaté ekosystémy	NP Poloniny
	4	Gazdoráň	Starina	PR	17,3000	1993, 2004	lúčne ekosystémy	NP Poloniny
	5	Grúnik	Stakčín	PR	4,6000	1982, 2004	zachovalé spoločenstvá bukových dúbav s východokarpatskou flórou	NP Poloniny
	6	Havešová	Kalná Rostoka, Stančínska Rostoka	NPR	171,3200	1964, 1984, 1988	pralesovité bučiny s jedľou a mohutnými javormi	NP Poloniny
	7	Hlboké	Osadné	PR	2,2800	1988	lesné ekosystémy	NP Poloniny
	8	Hostovické lúky	Hostovice	PR	4,6861	1980, 1993, 2004	nívné biocenózy na flyšovom podloží s kosatcom sibírsym	CHKO Východné Karpaty
	9	Jarabá skala	Runina, Zboj	NPR	359,9400	1964, 1992	pralesovité bučiny a bukové javoriny s pestrým drevinovým zložením a zriedkavé druhy flóry, sutinové ekosystémy	NP Poloniny
	10	Pľaša	Ruské	NPR	110,8000	1967, 1984, 1988	pralesová bučina s jedľou	NP Poloniny
	11	Pod Ruským	Ruské, Veľká Poľana	NPR	11,1400	1988, 2004	lúčne ekosystémy	NP Poloniny
	12	Roztoky	Hrabová Roztoka	PR	1,0300	1988, 2004	spoločenstvá s plavúňom splošteným	NP Poloniny
	13	Rožok	Uličské Krivé, Ulič	NPR	67,1300	1965	pralesovitá bučina so všetkými vývojovými fázami	NP Poloniny
	14	Ruské	Ruské	PR	1,4600	1988, 2004	slatinné ekosystémy	NP Poloniny
	15	Stinská	Zboj	NPR	90,7800	1986	lúčne a lesné ekosystémy	NP Poloniny
	16	Stinská slatina	Zboj	PR	2,7600	1988	slatinné ekosystémy	NP Poloniny
	17	Stružnická dolina	Zvala	PR	2,2400	1982, 2004	lesné ekosystémy	NP Poloniny
	18	Stužica	Nová Sedlica	NPR	761,4900	1965, 1993	komplex lesov pralesovitého charakteru	NP Poloniny
	19	Šípková	Ruské, Smolník	PR	156,3200	1993	sutinové a lúčne ekosystémy	NP Poloniny
	20	Udava	Osadné, Hostovice	PR	391,9800	1982, 2004	ochrana prirodzených procesov bukového a jedľovo-bukového lesa	NP Poloniny
	21	Ulička	Kolbasov	PP	7,2492	1994	vodné ekosystémy	NP Poloniny
	22	Uličská Ostrá	Ulič, Kolbasov	PR	25,2400	1993	lesné ekosystémy	NP Poloniny
	1	Čergovský Minčol*	Kyjov (+ Liv.Huta (BJ), Kamenica (SB))	NPR	218,9005	1986	vrcholové a svahové lúky s charakteristickou horskou kvetenou	
	2	Kyjovské bradielko	Kyjov	PP	0,6428	1989, 2004	esteticko-krajinárska hodnota bradla, výskyt chránených druhov	
	3	Kráter (Travertínové jazierko Kráter)	Vyšné Ružbachy	PP		1996	travertínové jazierko s hĺbkou 3 m a priemerom 20 m	Vyhľadskou MŽP SR č.293/1996 Z.z., zaradené do zoznamu PP
	4	Litmanovský potok	Kamienka, Jarabina, Hniezdne, Stará Ľubovňa, Litmanová	PP	14,4191	1990	potok horského typu s mimoriadne zachovalým spoločenstvom pôvodnej ichtyofauny	
	5	Lysá hora	Kyjov	PP	1,1389	1989, 2004	krajinárska dominanta, bohaté zastúpenie vápnomilnej flóry	

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Stará Ľubovňa	6	Okrúhly kopec	Šarišské Jastrabie	PP	5,4883	1989, 2004	bohaté zastúpenie vápnomilnej flóry a chránených druhov	
	7	Plavečské štrkoviská	Plaveč	CHA	73,0813	1990	lokalita bobra vodného	
	8	Rebrá	Kyjov, Šarišské Jastrabie	PP	2,9871	1989, 2004	vysoko estetický krajinný fenomén, výskyt chránených druhov, ohrozených malakocenóz	
	9	Skalná ihla	Chmelnica	PP	0,1400	1989, 2004	jedinečný študijný a výskumný objekt, jurské vápencové bradlo	
	10	Slatina pri Šarišskom Jastrabí	Kyjov	PR	2,1403	1982, 2004	vzácne slatinné spoločenstvá typu Molynietum coeruleae a Caricetum davallianae	
	11	Údolské skalky	Údol	PP	0,7549	1989, 2004	bradlá s bohatou vápnomilnou flórou a paleontologické nálezisko amonitov	
	J	Aksamitka §	Haligovce	NPP	-	1979, 1996	Jaskyňa vo vápenci Haligovských skál	PIENAP, vyhlásením zonácie PIENAP vyhláška o PP zrušená
	J	Jaskyňa v Čube §§	Podolinec	PP	-	1994 (ochrana zo zákona)	Verejne prístupná jaskyňa	Verejne prístupná jaskyňa od r.2008
Stropkov	1	Driečna	Driečna	CHA	0,3817	1990, 2004	slatinné spoločenstvá s vlhkomilnými druhmi	
Svidník	1	Dranec	Nižný Komárnik	PR	34,2200	1925, 1983	karpatská kostravová bučina a jedľová bučina pralesovitého charakteru so vzácnou avifaunou	CHKO Východné Karpaty
	2	Komárnická jedlina	Nižný Komárnik Príkra	NPR	74,7000	1984	pieskovcový chrbát vybiehajúci z hraničného hrebeňa s ostricovo-kostravovou typickou bučinou - trvalé lesnícke výskumné plochy	CHKO Východné Karpaty
	3	Miroľská slatina	Miroľa	PR	0,9600	1980, 2004	zachované slatinné a lúčne fytocenózy so vzácnymi a chránenými druhmi flóry	
	4	Radomka	Giraltovce	PR	15,5402	1988,	ukážky zachovalých a botanicky významných pôvodných aluviálnych lúk flyšového územia východného Slovenska	
	5	Radomská slatina	Radoma	CHA	0,9980	1992, 2000	svojrázny biotop s vyvíjajúcou sa haloφυtnou vegetáciou	
	1	Hermanovské skaly	Hermanovce n/T.	PR	33,0700	1980	najrozsiahlejší andezitový skalný komplex Slanských vrchov	
	2	Hlinianska jelšina	Hlinné	PR	46,1500	1981	úpätne terénne zníženie s pramenišťom, zachovanými jaseňovými jelšinami a trsmi papradníka močiarného	
	3	Medzianske skalky	Medzianky	CHA	4,0000	1990	významná lokalita teplomilnej a suchomilnej vegetácie na vápencových výstupoch bradlového pásma	

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Vranov n/Topľou	4	Oblík	Petrovce	NPR	90,0000	1964	biocenóza mimoriadne rozmanitá (exponovaná poloha a výskyt všetkých expozícií) na vulkanitoch	
	5	Petkovský potok	Petkovce	PP	6,7600	1990	geomorfologická a botanická lokalita s výskytom teplomilnej vegetácie a vápencovými syntrovými kaskádami v potoku	
	6	Radvanovské skalky	Radvanovce	CHA	1,5238	1990	typický biotop bradlového pásma s výskytom suchomilných rastlinných spoločenstiev	
	7	Skaly pod Pariakovou	Juskova Voľa	PP	60,0000	1987	vypreparované skalné útvary s mozaikou rastlinných spoločenstiev	
	8	Šimonka*	Hermanovce n/T., Zámutov, (+ Zlatá Baňa (PO))	NPR	33,5200	1950, 1986	lesné fytocenózy pralesovitého charakteru	
	9	Štefanovská borina	Štefanovce	CHA	2,0400	1993	okrajové lesné stanovište s bohatou teplomilnou vegetáciou a chránenými druhmi flóry	
	10	Zámutovská jelšina	Rudlov	PR	0,6600 + OP 2,321	1981	terénna zníženina napájaná prameňmi so zachovanými jaseňovými jelšinami	
	11	Zámutovské skaly	Rudlov, Zámutov	PR	30,6700	1981	andezitové bralá a zachované biocenózy bučín, dubín, suťových javorín a skál	
	12	Zapikan	Davidov	PP	1,0000	1993	roklina Komorského potoka	
	13	Zárez Stravného potoka	Pavlovce	PP	4,0500	1994	erózný zárez potoka odrážajúci úložné pomery paleogénneho súvrstvia	
	14	Žipovské mŕtve rameno	Vyšný Žipov	PP	2,2724	1990	zvyšok mŕtveho ramena Tople so zachovanými brehovými porastami	

Zdroj: ŠOP SR, OÚ Prešov, www.sopsr.sk

Vysvetlivky:

* - maloplošné chránené územie zasahujúce do viacerých okresov v Prešovskom kraji

** - maloplošné chránené územie zasahujúce do iného kraja

§ - jaskyňa vyhlásená za NPP vyhláškou MŽP SR (č.293/1996 a č.292/2001 Z.z.)

§§ - samostatný vyhlasovací predpis nevydaný, ochrana jaskyne zabezpečená priamo zo zákona

Zoznam chránených stromov v Prešovskom kraji (stav k 01.10.2014)

Evid. číslo podľa Katalógu	Názov	Slovenský názov taxónu	Vedecký názov taxónu	Kraj	Okres	K. ú.	Organizačný útvar ŠOP SR
S 508	Vyšnoorlícka lipa	lipa malolistá	Tilia cordata	PSK	Svidník	Vyšný Orlík	RCOP v Prešove
S 371	Platan v Nižnom Hrabovci	platan západný	Platanus occidentalis L.	PSK	Vranov nad Topľou	Nižný Hrabovec	RCOP v Prešove
S 376	Lipy malolisté v Radome	lipa malolistá	Tilia cordata Mill.	PSK	Svidník	Radoma	RCOP v Prešove
S 378	Lipy vo Vyšnej Jedľovej	lipa malolistá	Tilia cordata Mill.	PSK	Svidník	Vyšná Jedľová	RCOP v Prešove
S 377	Lipa malolistá vo Svidníku	lipa malolistá	Tilia cordata Mill.	PSK	Svidník	Svidník	RCOP v Prešove

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

S 381	Lipa v Belejovciach	lipa malolistá	Tilia cordata Mill.	PSK	Svidník	Belejovce	RCOP v Prešove
S 382	Duby v Krajnóm Čiernom	dub letný	Quercus robur L.	PSK	Svidník	Krajné Čierne	RCOP v Prešove
S 384	Lipy v Roztokoch	lipa malolistá	Tilia cordata Mill.	PSK	Svidník	Roztoky	RCOP v Prešove
S 385	Dub v Hunkovciach	dub letný	Quercus robur L.	PSK	Svidník	Hunkovce	RCOP v Prešove
S 386	Lipy vo Vyšnom Orlíku	lipa malolistá	Tilia cordata Mill.	PSK	Svidník	Vyšný Orlík	RCOP v Prešove
S 387	Dub letný vo Svidníku	dub letný	Quercus robur L.	PSK	Svidník	Svidník	RCOP v Prešove
S 388	Lipa v Miňovciach	lipa malolistá	Tilia cordata Mill.	PSK	Stropkov	Miňovce	RCOP v Prešove
S 389	Lipa v Brezničke	lipa malolistá	Tilia cordata Mill.	PSK	Stropkov	Breznička	RCOP v Prešove
S 392	Lipa malolistá v Miroli	lipa malolistá	Tilia cordata Mill.	PSK	Svidník	Miroľa	RCOP v Prešove
S 405	Lipa malolistá v Suche	lipa malolistá	Tilia cordata Mill.	PSK	Stropkov	Suchá	RCOP v Prešove
S 407	Prešovský platan	platan západný	Platanus occidentalis L.	PSK	Prešov	Prešov	RCOP v Prešove
S 408	Duby v Pečovskej Novej Vsi	dub letný	Quercus robur L.	PSK	Sabinov	Pečovská Nová Ves	RCOP v Prešove
S 455	Lipy Eugena Suchoňa	lipa malolistá lipa malolistá	Tilia cordata Tilia cordata Mill.	PSK	Poprad	Štrba	Správa TANAP
S 479	Stromy v obci Batizovce	lipa malolistá	Tilia cordata Mill.	PSK	Poprad	Batizovce	Správa TANAP
S 492	Javor v Osturni	javor horský	Acer pseudoplatanus	PSK	Kežmarok	Osturňa	Správa PIENAP
S 501	Borovica v Spišskom Štvrtku	borovica lesná	Pinus sylvestris	PSK	Levoča	Spišský Štvrtok	Správa NP Slovenský raj
S 502	Lipa v Spišskom Bystrom	lipa malolistá	Tilia cordata	PSK	Poprad	Spišské Bystré	Správa TANAP
S 504	Skalniansky jaseň	jaseň štíhly	Fraxinus excelsior	PSK	Svidník	Vyšná Pisaná	Správa CHKO Vých. Karpaty
S 50	Bresty pri obci Spišský Štiavnik	brest horský	Ulmus glabra Huds.	PSK	Poprad	Spišský Štiavnik	Správa NP Slovenský raj
S 49	Duby v Bijacovciach	dub letný	Quercus robur L.	PSK	Levoča	Bijacovce	Správa NP Slovenský raj
S 321	Sekvoja v Uzovskom Šalgove	sekvojovec mamutí	Sequoiadendron giganteum (Lindl.) Buchholz	PSK	Sabinov	Uzovský Šalgov	RCOP v Prešove
S 503	Mazgalická lipa	lipa veľkolistá	Tilia platyphyllos	PSK	Svidník	Dlhoňa	Správa CHKO Vých. Karpaty
S 367	Dub v Rudlove	dub letný	Quercus robur L.	PSK	Vranov nad Topľou	Rudlov	RCOP v Prešove
S 369	Tis v Nižnom	tis obyčajný	Taxus baccata L.	PSK	Vranov nad	Nižný	RCOP v

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

	Hrabovci				Topľou	Hrabovec	Prešove
S 370	Borovica v Zámutove	borovica Jeffreyova	Pinus jeffreyi Grev. Et Balf.	PSK	Vranov nad Topľou	Zámutov	RCOP v Prešove
S 366	Platan v Tovarnom	platan západný	Platanus occidentalis L.	PSK	Vranov nad Topľou	Tovarné	RCOP v Prešove
S 314	Javor v Kamienke	javor horský	Acer pseudoplatanus	PSK	Stará Ľubovňa	Kamienka	Správa PIENAP
S 315	Lipa v obci Veľká Lesná	lipa veľkolistá	Tilia platyphyllos Scop.	PSK	Stará Ľubovňa	Veľká Lesná	Správa PIENAP
S 313	Pagaštanová alej	pagaštan konský	Aesculus hippocastanum L.	PSK	Stará Ľubovňa	Stará Ľubovňa	Správa PIENAP
S 345	Vejmutovka v Dúbrave	borovica hladká	Pinus strobus L.	PSK	Snina	Dúbrava	Správa NP Poloniny
S 344	Ľaliovník v Dúbrave	ľaliovník tulipánokvetý	Liliodendron tulipifera	PSK	Snina	Dúbrava	Správa NP Poloniny
S 343	Dub v Dúbrave	dub letný	Quercus robur L.	PSK	Snina	Dúbrava	Správa NP Poloniny
S 318	Lipanská lipa	lipa malolistá	Tilia cordata Mill.	PSK	Sabinov	Lipany	RCOP v Prešove
S 347	Topoľ v Oľke	topoľ sivý	Populus x canescens (Aiton) Sm.	PSK	Medzilaborce	Nižná Oľka	Správa CHKO Vých. Karpaty
S 17	Lipa na Pustovci	lipa veľkolistá	Tilia platyphyllos Scop.	PSK	Kežmarok	Toporec	Správa PIENAP
S 350	Platan v Kamenici nad Cirochou	platan javorolistý	Platanus hispanica Münchh.	PSK	Humenné	Kamenica nad Cirochou	Správa CHKO Vých. Karpaty
S 368	Topoľ v Nižnej Sitnici	topoľ sivý	Populus x canescens (Aiton) Sm.	PSK	Humenné	Nižná Sitnica	Správa CHKO Vých. Karpaty
S 351	Platan v Udavskom	platan javorolistý	Platanus hispanica Münchh.	PSK	Humenné	Udavské	Správa CHKO Vých. Karpaty
S 349	Lipa v Kamenici nad Cirochou	lipa veľkolistá	Tilia platyphyllos Scop.	PSK	Humenné	Kamenica nad Cirochou	Správa CHKO Vých. Karpaty
S 348	Dub v Humennom	dub sivý	Quercus pedunculiflora K.Koch	PSK	Humenné	Humenné	Správa CHKO Východné Karpaty
S 346	Ginko v Humennom	ginko dvojhladočné	Ginkgo biloba L.	PSK	Humenné	Humenné	Správa CHKO Východné Karpaty
S 317	Čelovský dub	dub letný	Quercus robur L.	PSK	Prešov	Čelovce	RCOP v Prešove

Súvislá európska sústava chránených území

Územia európskeho významu.

Podľa § 27 ods.1 zákona č.543/2002 Z.z. „územím európskeho významu podľa tohto zákona sa rozumie územie v Slovenskej republike tvorené jednou alebo viacerými lokalitami,

- a) na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia,
- b) ktoré sú zaradené v národnom zozname týchto lokalít obstaraným ministerstvom a prerokovaným s ministerstvom pôdohospodárstva (ďalej len "národný zoznam").“

Zoznam území európskeho významu (ÚEV) v Prešovskom kraji k 01.10.2014

P. č.	Por. číslo podľa výnosu a podľa doplnku	Identifikačný kód	Názov územia	Stupne ochrany podľa Výnosu (navrhovaná kategória CHÚ)	Výmera ÚEV (ha) Podľa Výnosu a uznesení a vlády SR	Územne príslušný útvar ŠOP SR (spracovateľ dokumentácie SKUEV), Katastrálne územie (okres)
ETAPA A (územia sú zoradené podľa Výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1., názov území je upravený podľa Rozhodnutia Úradu geodézie, kartografie a katastra SR č.P-101/2009 z 12.1.2009)						
1.	222	SKUEV0049	Alúvium Rieky	2 (CHA)	13,08	S-CHKO Východné Karpaty N.Jablonka, V.Jablonka (HE)
2.	223	SKUEV0144	Belianske lúky	2, 4	131,43	S-TANAP, Spišská Belá (KK)
3.	224	SKUEV0333	Beliansky potok (vyhlásený ako PP v r.2012)	4	0,20	S-PIENAP Spišská Belá (KK)
4.	225	SKUEV0387	Beskýd*	2,5	5415,38	S-CHKO Východné Karpaty V.Jablonka (HE), Čabalovce, Vydraň, Ňagov, Oľšinkov, Palota, Svetlice, Výrava (ML), Osadné (SV)
5.	226	SKUEV0229	Bukovské vrchy	3,4,5	29215,13	S-NP Poloniny Dara, Hostovice, K.Roztoka, Klenová, Kolbasov, N.Sedlica, Osadné, Ostrožnica, Parhuzovce, Pčolinné, Príslop, Runica, Ruské, R.Volová, R.Potok, Smolník n/C., S.Roztoka, Stakčín, Starina n/C., Topoľa, Ulič, U.Krivé, V.Poľana, Zvala, Zboj (SV)
6.	227	SKUEV0146	Blatá	2,4,5	356,19	S-TANAP, Štrba (PP)
7.	228	SKUEV0231	Brekovský hradný vrch	2 (CHA)	26,72	S-CHKO Východné Karpaty Brekov (HE)
8.	229	SKUEV0196	Pastierske	4 (PR)	13,49	S-TANAP, Štrba (PP)
9.	230	SKUEV0332	Čergov*	2,3,5	6063,43	RCOP Prešov Fričkovce, Hertník, Kríže, Livov, Šiba (BJ), B.Potok, Hradisko (PO), Bodovce, Olejníkov, Ratvaj (SB)
10.	231	SKUEV0331	Čergovský Minčol*	2,3,4,5	4144,69	RCOP Prešov Livov, L.Huta (BJ), Hanigovce, Kamenica, Milpoš, Olejníkov (SB), Kyjov (SL)
11.	232	SKUEV0211	Daňová	2	891,34	S-CHKO Východné Karpaty Kalinov, Medzilaborce, Vydraň (ML)
12.	233	SKUEV0323	Demjatské kopce	4	8,68	RCOP Prešov Demjata, Veľký Slivník (PO)
13.	234	SKUEV0139	Gánovské slaniská	4 (CHA)	19,25	S-TANAP Hôrka, Švábovce, Hozelec (PP)

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou uniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

14.	235	SKUEV0005	Drieňová	2 (CHA)	21,01	S-CHKO Východné Karpaty Kamenica n/C., Kamienska (HE)
15.	236	SKUEV0110	Levočská dubina	2 (CHA)	559,25	S-NP Slovenský raj, Levoča (LE)
16.	237	SKUEV0108	Ordzovianska dubina	2 (CHA)	211,87	S-NP Slovenský raj Ordzovany, S.Podhradie, Studenec (LE)
17.	238	SKUEV0401	Dubnícke bane*	2,4	234,75	RCOP Prešov Červenica, Zlatá Baňa (PO)
18.	239	SKUEV0048	Dukla	2,4,5	6874,27	S-CHKO Východné Karpaty Čertižné, Habura (ML), Driečna (SP), Dlhoňa, Havranec, Kečkovce, K.Bystrá, K.Porúbka, N.Komárník, Príkra, Roztoky, Šarbov, Vápeník, V.Písaná, V.Komárník (SK)
19.	240	SKUEV0330	Dunitová skalka	3,4	1,48	RCOP Prešov, Sedlice (PO)
20.	241	SKUEV0322	Fintické svahy	2,3,4,5	753,90	RCOP Prešov Fintice, Fulianka, Kapušany, Terňa, Tulčík, V.Šariš, Záhradné (PO)
21.	242	SKUEV0290	Horný tok Hornádu**	2,3	290,06	S-NP Slovenský raj Hranovnica, Kravany, S.Bystré, S.Štiavnik, Vikartovce (PP) + 2 k.ú.v okrese SNV (KE kraj)
22.	243	SKUEV0386	Hostovické lúky	2,4	13,38	S-CHKO Východné Karpaty Hostovice (SV)
23.	244	SKUEV0205	Hubková	2 (CHKO/CHA)	2796,71	S-CHKO Východné Karpaty Brestov, Humenné, Kochanovce n/L., Ľubiša, N.Ladičkovce, Ohradzany, Sopkovce, Gruzovce, S.Volová, Udavské, Veľopolie (HE)
24.	245	SKUEV0206	Humenská	2,4,5	198,92	S-CHKO Východné Karpaty Humenné, Ptičie (HE)
25.	246	SKUEV0050	Humenský Sokol	2,3,4,5	233,48	S-CHKO Východné Karpaty Humenné, Chlmec, Jasenov, Ptičie (HE)
26.	247	SKUEV0230	Makovica	2,4	484,53	S-CHKO Východné Karpaty Adidovce (HE)
27.	248	SKUEV0224	Jereňaš	2 (CHA)	137,09	S-NP Slovenský raj, S.Podhradie (LE)
28.	249	SKUEV0043	Kamenná*	2 (CHA)	836,55	S-CHKO Východné Karpaty Habura, Borov, Rokytovec, Medzilaborce (ML), M.Poľana, Miková (SP)
29.	250	SKUEV0207	Kamenná Baba	2,3,5	339,98	RCOP Prešov, Lačnov, Lipovce (PO)
30.	251	SKUEV0016	Košariská	2	10,00	S-CHKO Východné Karpaty Čabalovce (ML)
31.	349	SKUEV0310	Kráľovoholské Tatry**	2,3,5	35513,2 7	S-NAPANT L.Teplička, Vernár, Vikartovce (PP) + 9 k.ú. v okrese Brezno (BB kraj), 5 v okrese L.Mikuláš (ZA kraj)
32.	252	SKUEV0250	Krivoštianka	2,5	707,13	S-CHKO Východné Karpaty Brekov, Chlmec, Jasenov (HE)
33.	253	SKUEV0051	Kyjovský prales	2,5	325,14	S-CHKO Východné Karpaty Valaškovce-Juh, Stred (HE)
34.	254	SKUEV0014	Lázky	2	45,25	S-CHKO Východné Karpaty Svetlice (ML)
35.	351	SKUEV0308	Machy**	2,3,4,5	305,04	S-TANAP Š.Pleso (PP) + 1 k.ú. v okr.LM (ZA kraj)
36.	255	SKUEV0335	Malé osturnianske jazero	4,5	7,65	S-PIENAP Osturňa (KK)
37.	256	SKUEV0325	Medzianske skalky	4	10,78	RCOP Prešov, Medzianky (VT)
38.	143	SKUEV0209	Morské oko**	2,3,4,5	14962,1 5	S-CHKO Vihorlat Valaškovce-Sever (HE), H.Roztoka, Kolonica, Ladomirov, Snina, Stakčín,

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

						Strihovce, Z.Hámre (SV) + 13 k.ú. v okrese Sobrance (KE kraj)
39.	257	SKUEV0339	Pieninské bradlá	2 (CHA)	74,65	S-PIENAP Jarabina, Kamienka, Litmanová (SL)
40.	258	SKUEV0337	Pieniny*	2,3,4,5	1301,22	S-PIENAP Č.Klastor, Lechnica (KK), Haligovce, Kamienka, Lesnica, Strážanay, V.Lipník (SL)
41.	259	SKUEV0338	Plavečské štrkoviská	4	66,24	S-PIENAP Plaveč (SL)
42.	260	SKUEV0385	Pliškovo	2	85,27	S-CHKO Východné Karpaty Osadné (SV)
43.	261	SKUEV0318	Pod Bukovou	2 (CHA)	533,24	S-CHKO Východné Karpaty Roškovce (ML)
44.	262	SKUEV0011	Svetlica	2	1,93	S-CHKO Východné Karpaty Svetlice (ML)
45.	263	SKUEV0390	Pusté pole	2,3,4	90,35	S-RSOPK Prešov, Zlatá Baňa (PO)
46.	264	SKUEV0324	Radvanovské skalky	4	1,17	RCOP Prešov Radvanovce (VT)
47.	265	SKUEV0109	Rajtopíky	2,4,5	256,00	S-NP Slovenský raj Dúbrava, Harakovce (LE)
48.	266	SKUEV0232	Laborec	3 (CHA)	15,97	S-CHKO Východné Karpaty Čertižné, Habura, Borov (ML)
49.	267	SKUEV0309	Poprad	2,3,4	34,33	S-TANAP Batizovce, Mengusovce, Štôla, Poprad, Sp.Teplica, Svit (PP)
50.	268	SKUEV0336	Torysa	2 (CHA)	22,12	S-PIENAP, Blažov (KK)
51.	269	SKUEV0321	Salvátorské lúky	4	2,68	RCOP Prešov, Lipovce, Šindliar (PO)
52.	155	SKUEV112	Slovenský raj**	2,3,4,5	15696,0 7	S-NP Slovenský raj Hranovnica, vernár (PP) + 3 k.ú. v okrese Rožňava, 6 k.ú. v okrese SNV (KE kraj), 1 k.ú. v okrese Brezno (BB kraj)
53.	270	SKUEV0140	Spišskoteplické slatiny	4 (PR)	24,49	S-TANAP Spišská Teplica (PP)
54.	271	SKUEV0210	Stinská	3,4,5	1532,79	S-NP Poloniny N.Sedlica, Ulič, Ul.Krivé, Zboj (SV)
55.	272	SKUEV0111	Dravčianska stráž	3 (CHA)	4,71	S-NP Slovenský raj Dravce (LE)
56.	273	SKUEV0107	Spišskopodhradské stráne	3 (CHA)	51,64	S-NP Slovenský raj Jablonov, Nemešany, Sp. Podhradie (LE)
57.	274	SKUEV0320	Šindliar	4	7,69	RCOP Prešov, Šindliar (PO)
58.	275	SKUEV0307	Tatry**	2,3,4,5	61735,3 0	S-TANAP Lendak (KK), Štôla, S. Smokovec, Š. Pleso, T. Lomnica, T. Javorina, Ždiar (PP) + 14 k.ú. okr. L. Mikuláš , 3 k. ú. okr. Tvrdošín (ZA kraj),
59.	276	SKUEV0233	Sútok Udavy s ľľovnicou	3 (CHA)	21,55	S-CHKO Východné Karpaty Adidovce, Zubné (HE)
60.	277	SKUEV0105	Spišskopodhradské travertíny**	2,3,4,5	232,31	S-NP Slovenský raj Baldovce, S. Podhradie (LE),+ 1 k. ú. v okrese S. Nová Ves (KE kraj)
61.	278	SKUEV0063	Ublanka	2 (CHA)	45,42	S-NP Poloniny K.Roztoka, Klenová, Ubľa (SV)
62.	279	SKUEV0234	Ulička	2,5	101,81	S-NP Poloniny Kolbasov, N.Sedlica, Topoľa, Ulič, U.Krivé, Zboj (SV)
63.	280	SKUEV0334	Veľké Osturnianske jazero	3,4,5	51,77	S-PIENAP Osturňa (KK)
64.	281	SKUEV0025	Vihorlat	2,5	296,69	S-CHKO Vihorlat Valaškovce-Juh, Valaškovce-Stred (HE)

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

ETAPA B (územia sú zoradené podľa doplnku schváleného uznesením vlády SR č.577/2011)						
65.	36	SKUEV1387	Beskýd	2	79,00	S-CHKO Východné Karpaty Ofšinkov (ML)
66.	37	SKUEV0759	Horný tok Chotčianky	2	2,56	SRCOP v Prešove Driečna (SP)
67.	38	SKUEV0763	Horný tok Výravy	2	18,73	S-CHKO Východné Karpaty Svetlice, Výrava (ML)
68.	39	SKUEV0712	Osturniansky potok	2	8,18	S- PIENAP Osturňa, Veľká Franková (KK)
69.	40	SKUEV1337	Pieniny*	3	1389,95	S – PIENAP Haligovce, Kamienka, Lesnica, Strážany, Veľký Lipník (SL), Lechnica (KK)
70.	41	SKUEV0709	Poš*	4	34,60	S- TANAP, Stará Lesná (KK), Starý Smokovec, Tatranská Lomnica (PP)
71.	42	SKUEV0708	Primovské skaly	4	7,61	S-TANAP Hôrka pri Poprade (PP)
72.	43	SKUEV0755	Regetovské rašelinisko	4	2,73	RCOP v Prešove Regetovka (BJ)
73.	44	SKUEV0754	Stebnícka Magura	5	184,65	RCOP v Prešove Stebník, Zborov (BJ)
74.	45	SKUEV0761	Vydranka	2	8,08	S- CHKO Východné Karpaty Vydraň, Palota (ML)
75.	46	SKUEV0782	Vydrnícka slatina	2	11,37	S-TANAP, Vydrník (PP)
76.	81	SKUEV1310	Kráľovoholské Tatry**	2,3,4	70,93	S-NAPANT, Liptovská Teplička (PP), 4 k.ú. v okr.Lipt.Mikuláš (ZA kraj),

Chránené vtáčie územia

Národný zoznam chránených vtáčích území bol schválený uznesením vlády SR č.630/2003 zo dňa 9.7.2003 a spolu s národným zoznamom území európskeho významu bol 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu. Na území Prešovského kraja bolo v zmysle uznesenia vlády SR č.630/2003 navrhnutých 7 chránených vtáčích území.

V roku 2010 vláda SR svojim uznesením č.345/2010 z 25.05.2010 schválila doplnok národného zoznamu chránených vtáčích území, ktorým bol národný zoznam rozšírený o 5 návrhov chránených vtáčích území a dve územia z pôvodného zoznamu boli vypustené. Národný zoznam CHVÚ v SR tak obsahuje 41 území.

V priebehu rokov 2008 až 2012 prišlo v Prešovskom kraji k prerokovaniu návrhov CHVÚ a následne i k vyhláseniu všetkých 10 CHVÚ, ktoré sa nachádzajú, resp. zasahujú do Prešovského kraja.

Zoznam vyhlásených chránených vtáčích území (CHVÚ) v Prešovskom kraji (stav k 01.10.2014)

Por. číslo CHVÚ	Názov CHVÚ	Výskyt v kraji/v okrese/v k.ú./	Vyhláška MŽP SR	Výmera CHVÚ /ha/	
				Celková	V kraji
SKCHVU 002	Bukovské vrchy	PO kraj, okres Snina	č.25/2008 zo 07.01.2008	40 932,42	40 932,42
SKCHVU 011	Laborecká vrchovina	PO kraj, okresy Snina, Humenné, Medzilaborce, Stropkov, Svidník	č.438/2009 zo 17.09.2009	102 813,91	102 813,91
SKCHVU 018	Nízke Tatry	PO, BB, ZA a KE kraj, okres Poprad (k.ú. L.Teplička, Víkartovce, Vernár)	č.189/2010 zo 16.04.2010	98 168,52	9 757,0
SKCHVU 025	Slanské vrchy	PO, KE kraj, Okresy Prešov, Vranov nad Topľou	č.193/2010 zo 16.04.2010	60 247, 42	29 942,0
SKCHVU	Tatry	PO, ZA kraj,	č. 4/2011	54 611,29	cca 25 000

030		okres Poprad (k.ú. Štrbské Pleso, T.Lomnica, T.Javorina, Ždiar)	z 22.12.2010		
SKCHVU 035	Vihorlatské vrchy	PO, KE kraj, okres Humenné, Snina	č.195/2010 zo 16.04.2010	48 286,26	14 512,91
SKCHVU 036	Volovské vrchy	PO, KE kraj, okres Prešov (k.ú.Hrabkov,Klenov, Miklušovce, Sedlice)	č.196/2010 zo 16.04.2010	121 420,65	2 051
SKCHVU 051	Levočské vrchy	PO kraj okres Levoča, Sabinov, Kežmarok (k.ú. Ihfany, Kežmarok, Kr.Ves, Ľubica, VO Javorina), St.Ľubovňa (Forbasy, Hniezdne, Kolačkov, Lomnička, N.Ružbachy, N.Ľubovňa, Podolíne),	č.434/2012 z 19.12.2012	50 082,55	50 082, 55
SKCHVU 052	Čergov	PO kraj okres Prešov, Sabinov, Levoča, S.Ľubovňa, (k.ú. Čirč, Kyjov, Ľubotín, Obručné, Ruská Voľa n/P, Šar.Jastrabie)	č. 28/2011 z 01.02.2011	35 849,71	35 849,71
SKCHVU 053	Slovenský raj	PO, KE, BB kraj okres Poprad (k.ú. Hranovnica, Sp.Bystré, Sp.Štiavnik, Vernár)	č. 3/2011 z 22.12.2010	25 243,00	cca

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ktoré zabezpečujú rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

Nadregionálny ÚSES (spracovaný pod názvom Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability, schválený uznesením vlády č. 312/1992), ukladá dotknutým rezortom uplatňovať ho pri koncepcnej, plánovacej a rozhodovacej činnosti, ktorá sa týka priestorovej organizácie, využívania územia a prírodných zdrojov. Vymedzuje ekologicky najhodnotnejšie priestory v rozsahu územia SR v mierke 1:200 000 a 1:500000.

Regionálny ÚSES rozpracováva a upresňuje Generel NÚSES v administratívnych hraniciach okresov v mierke 1 : 50 000 a vymedzuje regionálne významné prírodné prvky a navrhuje ekostabilizačné opatrenia v štruktúre krajiny.

Podľa zákona č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a jeho vykonávacej vyhlášky č.24/2003 Z. z. sú dokumenty územného systému ekologickej stability súčasťou dokumentácie ochrany prírody a krajiny (§54 ods.2 zákona), dokumenty regionálneho územného systému ekologickej stability okresov v územnom obvode kraja tvoria dokument regionálneho územného systému ekologickej stability tohto kraja“. (§ 22 ods.6 vyhlášky).

Prvky regionálnych ÚSES doteraz uplatňované odbornými organizáciami ochrany prírody a príslušnými zložkami štátnej správy (regionálne ÚSES v kraji boli vypracované v rokoch 1993 - 1996) boli prevzaté do ÚPN VÚC Prešovského kraja 2004 a v generalizovanej a tiež modifikovanej podobe spolu s aktualizovaným Generelom N-ÚSES premietnutým v KURS 2001 v znení jej doplnkov, tvoria regionálny ÚSES Prešovského kraja, vyjadrený v ÚPN VÚC Prešovského kraja 2004 v znení jeho zmien a doplnkov z roku 2009.

Novo spracované samostatné regionálne ÚSES okresov Prešov, Poprad, Levoča, Stropkov a Svidník v Prešovskom kraji, ktoré vypracovala SAŽP nie sú v schválenej podobe (sú predmetom schvaľovacieho procesu), pre potreby tejto správy o hodnotení je použité územné vymedzenie prvkov ÚSES podľa ÚPN VÚC Prešovského kraja 2004 v znení jeho zmien a doplnkov z roku 2009.

Miestne ÚSESy (nie sú predmetom tohto dokumentu) nie sú aktuálne vytvorené pre každú obec (resp. katastrálne územie), identifikácia prvkov ÚSES miestneho významu je obvyčajne súčasťou ich zapracovania do územných plánov obcí.

Prehľad biocentier a biokoridorov regionálneho ÚSES Prešovského kraja

Kraj okr.	ID	Názov (pôvodný názov)	Kat.	Geomorfologická jednotka	Jadro	Charakteristika
Prešov	1	Branisko (Slubica)	NRBc	Branisko	NPR Rajtopiky	bučiny a jedľobučiny a vrcholové lesy pod silným klimatickým vplyvom
	2	Šimonka	NRBc	Slanské vrchy	NPR Šimonka	komplex lesov (dubobučiny a bučiny) a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
	3	Kokošovská dubina	NRBc	Slanské vrchy	NPR Kokošovská dubina	lesný komplex (dubiny, dubobučiny)
	4	Gímešský jarok	RBc	Košická kotlina	NPR Gímešský jarok	lesné spoločenstvá (prevaha buka, duba) na vlhkom podklade
	5	Stráže	NRBc	Spišsko-šarišské medzihorie	NPR Šarišský hradný vrch	dubové bučiny na neovulkanitoch a xerothermné spoločenstvá
	6	Čergov – Minčol (Čergov)	NRBc	Čergov	NPR Hradová hora	komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
	7	Solisko	RBc	Čergov		lesný komplex (jedliny, dubobučiny a jedľové bučiny)
	8	Branisko (Smrekovica)	NRBc	Branisko	NPR Kamenná Baba	komplex lesov (bučiny, jedľobučiny, vrcholové lesy pod extrémnym klimatickým vplyvom)
	9	Roháčka	RBc	Čierna hora		komplex lesov (bučiny, jedľobučiny, vrcholové lesy pod extrémnym klimatickým vplyvom)
	10	Kvašná voda-Cemjata	RBc	Šarišská vrchovina		lesné komplexy bukových dúbav a dubových bučín
	11	Tlštá	RBc	Čierna hora		lesné komplexy (dubiny a dubobučiny)
	12	Stráže-Hradová hora	NRBk	Spišsko-šarišské medzihorie		remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívannej krajine
	13	Tri chotáre-Lysá hora	NRBk	Beskydské predhorie		remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívannej krajine
	14	Kokošovce-Niereše-Obišovce	NRBk	Košická kotlina		remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívannej krajine
	15	Čierna hora	NRBk	Čierna hora		lesné komplexy bučín a jedľobučín v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami
	16	Čergov	NRBk	Čergov		lesné komplexy bučín a jedľobučín v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami
	17	Svinka	RBk	Šarišská vrchovina		aluviálne lúky a zachovalé brehové porasty
	18	Delňa	RBk	Košická kotlina		brehové porasty a aluviálne lúky
	19	Torysa	NRBk	Spišsko-šarišské medzihorie		brehové porasty a aluviálne lúky
	20	Sekčov	RBk	Beskydské predhorie		brehové porasty a aluviálne lúky
Bardejov	1	Čergov – Minčol (Čergov)	NRBc	Čergov		komplex lesných porastov v podhorskom a horskom stupni
	2	Magura	NRBc	Busov	NPR Magura	komplex lesných porastov (bučiny, jedľobučiny) a prameništne spoločenstvá
	3	Busov	RBc	Busov		komplex lesných porastov (bučiny, jedľobučiny) a prameništne spoločenstvá
	4	Javorina	RBc	Ondavská vrchovina	NPR Becherovská tisina	komplex biotopov: lesné porasty, pasienkové spoločenstvá, slatiny, pripotočné spoločenstvá
	5	Pálenica	RBc	Ľubovnianska vrchovina		komplex biotopov: lesné porasty, pasienkové spoločenstvá, slatiny, pripotočné spoločenstvá
	6	Ščob	RBc	Ondavská vrchovina		komplex biotopov: lesné porasty, pasienkové spoločenstvá, slatiny, pripotočné spoločenstvá

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

	7	Vinbarg	RBc	Ondavská vrchovina		komplex spoločenstiev: severná časť lesné, južná časť teplomilné
	8	Pastevník	RBc	Čergov		lesný komplex bučín, jedľobučín, brehových porastov a prameništne spoločenstvá
	9	Ostrá hora	RBc	Čergov		lesný komplex bučín, jedľobučín, brehových porastov a prameništne spoločenstvá
	10	Kundračina-Vysoká hora	RBc	Čergov		lesný komplex bučín, jedľobučín, brehových porastov a prameništne spoločenstvá
	11	Stavenec	RBc	Ondavská vrchovina		pozostatok lesného komplexu v poľnohospodársky využívannej krajine, trvalé trávne porasty s výskytom vzácných druhov
	12	Lazy	RBc	Ondavská vrchovina		lesný komplex bučín, trvalé trávne porasty s rozptýlenou zeleňou
	13	Gregorová	RBc	Ondavská vrchovina		komplex: lesné porasty (dubovo-hrabové), prítlačné spoločenstvá, kosné lúky a slatiny
	14	Čergov – Minčol (Minčol)	NRBc	Čergov	NPR Čergovský Minčol	komplex lesných spoločenstiev, bučín, vrcholových a svahových lúk s veľkou druhovou pestrosťou
	15	Jedľovec	RBc	Ondavská vrchovina		lesný komplex s hodnotnými bukovými a jedľovými porastami
	16	Zborovský hrad	RBc	Ondavská vrchovina	PR Zborovský hradný vrch	komplex biotopov: lesné porasty bučín, trvalé trávne porasty s rozptýlenou zeleňou
	17	Grúnik	RBc	Ondavská vrchovina		významná lokalita teplomilnej vegetácie
	18	Čergov Kokošovská dubina	-NRBk	Čergov		lesné, lúčne a prechodné spoločenstvá s veľkou biodiverzitou, cenné horské lúky
	19	Nízke Beskydy	NRBk	Ondavská vrchovina, Busov		pestré zoskupenie lesných a nelesných spoločenstiev v členitom reliéfe flyšu
	20	Kamenec	RBk	Ondavská vrchovina		kompaktný brehový porast s prevahou jelší
	21	Raslavice-Kružlov-Frička	RBk	Ondavská vrchovina		významná ťahová cesta vtáctva
	22	Topľa	NRBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty Tople a aluviálne lúky
	23	Cerninka	RBk	Ondavská vrchovina		zachovalé brehové porasty a aluviálne lúky
	24	Kurimka	RBk	Ondavská vrchovina		zachovalé brehové porasty a aluviálne lúky
	25	Koprivnička	RBk	Ondavská vrchovina		zachovalé brehové porasty a aluviálne lúky
	26	Radomka	RBk	Ondavská vrchovina		zachovalé brehové porasty a aluviálne lúky
	27	Ondava	RBk	Ondavská vrchovina		zachovalé brehové porasty a aluviálne lúky
	28	Zborov-Nižná Polianka	RBk	Ondavská vrchovina		významná ťahová cesta vtáctva
Humenné	1	Humenské vrchy (Humenský Sokol)	NRBc	Vihorlatské vrchy	NPR Humenský Sokol, NPR Humenská	xerothermné spoločenstvá, lesné typy s dubomolistným, výskyt vzácnnej a chránenej fauny
	2	Kamenické skalky	RBc	Vihorlatské vrchy	PP Kamienka	xerothermné spoločenstvá, nálezisko jašterice múrovej
	3	Vihorlatský prales (Morské oko-Vihorlat)	NRBc	Vihorlatské vrchy	NPR Vihorlat, NPR Motrogon, NPR Podstavka, PP Sninský kameň, PR Ďurova mláka	lesné spoločenstvá kyslých bučín, vo vrcholových polohách spoločenstvá skál, významné refúgium fauny
	4	Strop	RBc	Laborecká vrchovina		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
	5	Alúvium Udavy pod Papínom	RBc	Laborecká vrchovina		lužné lesy horské a podhorské, významná fauna

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

	6	Alúvium Cirochy	RBc	Beskydské predhorie		lužné lesy nížinné s významnou avifaunou
	7	Strany	RBc	Beskydské predhorie		vrbovo-topoľové spoločenstvá s významnou faunou
	8	Veľká	RBc	Ondavská vrchovina		xerothermné trávinné spoločenstvá, xerofilné lesy, významná fauna
	9	Rebiaková	RBc	Ondavská vrchovina		staré bukové porasty, významná avifauna
	10	Alúvium Laborca pri Udavskom	RBc	Beskydské predhorie		nížinné lužné lesy, významná avifauna
	11	Alúvium Laborca pod Humenným	RBc	Beskydské predhorie		nížinné lužné lesy, významná avifauna
	12	Brekovský hrad-Čubot	RBc	Beskydské predhorie		xerothermné spoločenstvá výmladkového charakteru, významná fauna
	13	Brestov	RBc	Ondavská vrchovina		porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
	14	Pahorok	RBc	Ondavská vrchovina		porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
	15	Kotová	RBc	Ondavská vrchovina		porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
	16	Kyjovský prales	RBc	Vihorlatské vrchy		bukový prales s výraznou vekovou a výškovou diferenciáciou so vzácnou faunou
	17	Hôrka	RBc	Vihorlatské vrchy		stepné vápencové spoločenstvá, výskyt teplomilných druhov fauny
	18	Lúky pod Porúbkou	RBc	Vihorlatské vrchy		vzácné lúčne porasty s bohatým výskytom fauny
	19	Sútok Cirochy a Laborca	RBc	Laborecká vrchovina		zvyšok pôvodného lužného lesa s významnou faunou
	20	Lúky pri Nižných Ladičkovciach	RBc	Ondavská vrchovina		brehové porasty s príľahlými pasienkami s významnou faunou
	21	Pod Skalným	RBc	Ondavská vrchovina		lesné spoločenstvá bučín s prechodom do lesostepí so vzácnymi druhmi
	22	Laborec	NRBk			
	23	Ofka	RBk			
	24	Udava	RBk			
	25	Cirocha	RBk			
	26	Výrava	RBk			
	27	Ondávka	RBk			
	28	Ptava	RBk			
	29	Gazdoraň-Stavenec-Závozy	RBk			
	30	Brekov-Pahorok-Turie	RBk			
	31	Korunkov	NRBc	Ondavská vrchovina		
Kežmarok	1	Pieniny	PBc	Pieniny	NPR Prielom Dunajca	komplex spoločenstiev na členitom podklade bradlového pásma
	2	Tichý Potok	NRBc	Levočské vrchy		kompaktné lesné komplexy, vrcholové a svahové lúky so vzácnymi druhmi
	3	Mokriný	NRBc	Podtatranská kotlina	NPR Mokriný	pestrá mozaika rašelinných rastlinných spoločenstiev
	4	Spišská Magura (Magura)	NRBc	Spišská Magura		komplex lesných a lúčnopasienkových spoločenstiev
	5	Plašný vrch	RBc	Spišská Magura		hodnotné lesné komplexy
	6	Smrečiny	RBc	Spišská Magura		krajinársky hodnotné lesné komplexy
	7	Veterný vrch	RBc	Spišská Magura		zachovalé lesné komplexy

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Levoča	8	Zlatý vrch	RBc	Levočské vrchy		pomerne zachovalý komplex lesov na úpätí Levočských vrchov v susedstve s Popradskou kotlinou
	9	Divá hora	RBc	Levočské vrchy		ucelenejší komplex lesov na predhorí Levočských vrchov
	10	Ostrá hora	RBc	Levočské vrchy		ucelenejší komplex lesov na predhorí Levočských vrchov
	11	Magurka-Pálenica	NRBk	Spišská Magura		komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
	12	Vodný tok Biela	RBk	Podtatranská kotlina		pripotočné spoločenstvá a aluviálne lúky s rozptýlenou zeleňou
	13	Rieka Poprad	NRBk	Podtatranská kotlina		pripotočné spoločenstvá a aluviálne lúky
	14	Pálenica	NRBc	Belianske Tatry	PR Pálenica	
	1	Branisko (Sľubica)	NRBc	Branisko	NPR Rajtopiky	komplex lesných porastov (bučiny, jedľobučiny so smrekom vo vrcholových polohách)
	2	Dreveník	NRBc	Hornádska kotlina	NPR Dreveník	xerothermné spoločenstvá na travertínoch
	3	Branisko (Smrekovica)	NRBc	Branisko		vrcholové lesy (bučiny a jedľobučiny) so smrekom
	4	Levočské úboče	RBc	Levočské vrchy		komplex lesov (jedľové bučiny so smrekovcom) a trvalých trávnych porastov
	5	Ostrá hora	RBc	Levočské vrchy		komplex lesov (jedľové bučiny so smrekovcom) a trvalých trávnych porastov
	6	Smrekovica-Strieborná hora	NRBk	Branisko, Levočské vrchy		komplex lúk, pasienkov a rozptýlenej zelene pôvodnej krajinnej štruktúry
	7	Sľubica-Dreveník	NRBk	Branisko, Hornádska kotlina		lúky a pasienky s rozptýlenou zeleňou
	8	Levočský potok	RBk	Hornádska kotlina		brehové porasty a aluviálne lúky
Medzilaborce	1	Palotská jedlina	NRBc	Laborecká vrchovina	NPR jedlina	typické bučiny, jedľové bučiny, refúgium vzácnnej fauny
	2	Medzi Haburkami	RBc	Laborecká vrchovina		lesné porasty s významnými druhmi chránenej avifauny
	3	Za Kýčerou	RBc	Laborecká vrchovina		lesné porasty s významnými druhmi chránenej avifauny
	4	Beskyd	RBc	Laborecká vrchovina		typické bučiny, lipové bučiny s významnou faunou
	5	Pramenište Výravy	RBc	Laborecká vrchovina		staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny
	6	Danová	RBc	Ondavská vrchovina		staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny
	7	Husárske	RBc	Ondavská vrchovina		staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny
	8	Kamenná	RBc	Ondavská vrchovina		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
	9	Závozy	RBc	Laborecká vrchovina		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
	10	Turie	RBc	Ondavská vrchovina		porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
	11	Tisovec	RBc	Ondavská vrchovina		porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
	12	Laborec	RBk			
	13	Ofka	RBk			
	14	Udava	RBk			
	15	Výrava	RBk			

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

	16	Gazdoraň-Stavenec-Závozy	RBk			
	17	Korunkov	NRBc	Ondavská vrchovina		
Poprad	1	Tatry (Belianske Tatry)	BBc	Tatry	NPR Belianske Tatry	endemické druhy na pestrom geologickom podklade
	2	Tatry (Liptovské Kopy)	BBc	Tatry	NPR Tichá dolina	ochrana hodnotných spoločenstiev a endemických druhov
	3	Kráľovohorské Nízke Tatry (Nízke Tatry)	PBc	Nízke Tatry		zachovalé, sčasti pôvodné lesné komplexy
	4	Slovenský raj	PBc	Spišsko-gemerský kras	NPR Tri kopce	kompaktné lesné komplexy, vrcholové a svahové lúky so vzácnymi druhmi
	5	Tatry (Vysoké Tatry)	BBc	Tatry	NPR Bielowodská dolina	glaciálny reliéf s výskytom endemických a cenných spoločenstiev
	6	Mokriny	NRBc	Podtatranská kotlina	NPR Mokriny	pestrá mozaika rašelinných rastlinných spoločenstiev
	7	Čierny vrch	RBc	Nízke Tatry		zachovalé lesné komplexy
	8	Kozí kameň	RBc	Kozie chrbty	PR Baba	xerothermné spoločenstvá, dealpínske a predalpínske spoločenstvá
	9	Breziny	RBc	Kozie chrbty		xerothermné spoločenstvá
	10	Magura	RBc	Spišská Magura		komplex lesných a lúčnopasienkových spoločenstiev
	11	Veľká Pálenica-Brezové	NRBk	Podtatranská kotlina		komplex lúk, pasienkov a krajinej zelene spájajúci Tatry a Nízke Tatry
	12	Spálený vrch Čierna	NRBk	Podtatranská kotlina		komplex lesov a pasienkov spájajúci Tatry a Kozie chrbty
	13	Rakytovec-Slamenná	RBk	Podtatranská kotlina		komplex lesov a pasienkov spájajúci Tatry a Kozie chrbty
	14	Veľký šum Čierna	RBk	Podtatranská kotlina		komplex lesov a pasienkov spájajúci Tatry a Kozie chrbty
	15	Hrebienok-Lósy-Čiapka	NRBk	Podtatranská kotlina		komplex lesov a pasienkov obrubujúcich Podtatranskú kotlinu
	16	Košariská-Dubina	RBk	Podtatranská kotlina		pripotočné spoločenstvá a aluviálne lúky s rozptýlenou zeleňou
	17	Vodný tok Biela	RBk	Podtatranská kotlina		pripotočné spoločenstvá a aluviálne lúky s rozptýlenou zeleňou
	18	Magurka-Pálenica	NRBk	Spišská Magura		komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
	19	Rieka Poprad	NRBk	Podtatranská kotlina		pripotočné spoločenstvá a aluviálne lúky
	20	Mraznica	NRBc	Podtatranská kotlina	NPR Mraznica	
	21	Skorušniak	NRBc	Podtatranská brázda		
	22	Pálenica	NRBc	Belianske Tatry	PR Pálenica	
Sabinov	1	Tichý Potok	NRBc	Levočské vrchy	PR Bišár	jedľové bučiny a vrcholové lesy pod silným klimatickým vplyvom
	2	Čergov – Minčol (Čergov)	NRBc	Čergov	NPR Hradová hora	komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou zeleňou
	3	Solisko	RBc	Čergov		lesný komplex (jedliny, dubobučiny a jedľové bučiny
	4	Bachureň	RBc	Bachureň		komplex lesov (dubové bučiny, jedľové bučiny, so smrekovcom) a vrcholových lúk
	5	Tri chotáre-Lysá hora	NRBk	Beskydské predhorie		remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívannej krajine
	6	Čergov – Minčol (Minčol)	NRBk	Čergov		lesné komplexy bučín a jedľobučín v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami
	7	Svinka	RBk	Šarišská vrchovina		aluviálne lúky a zachovalé brehovité porasty

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

	8	Torysa	NRBk	Spišsko-šarišské medzihorie		brehové porasty a aluviálne lúky
Snina	1	Poloniny	BBc	Bukovské vrchy	NPR Jarabá skala, NPR Stužica	ojedinelé komplexy pôvodných bučín, jedľových bučín, bukových javorín a vrcholových lúčnych spoločenstiev - polonín s faunou a flórou
	2	Stinská	PBc	Bukovské vrchy	NPR Stinská, PR Stinská slatina	lesné komplexy (prevažne bukové) a rozľahlé horské lúky v prechodnej zóne Východných a Západných Karpát so vzácnou flórou
	3	Rožok	PBc	Bukovské vrchy	NPR Rožok	prírodné pralesovité spoločenstvo vo fáze optima
	4	Malý Bukovec	NRBc	Bukovské vrchy	(Malý Bukovec)	staršie vekové skupiny javora a buka s chránenou faunou
	5	Veľký Bukovec	NRBc	Bukovské vrchy	PR Borsučiny	typické bučiny, lipové bučiny, jedľové bučiny, miestami v pralesovej forme, významné hniezdište
	6	Havešová	RBc	Bukovské vrchy	NPR Havešová, PP Ulička, PR Uličská Ostrá	pralesovité porasty, výskyt chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov
	7	Udava	NRBc	Laborecká vrchovina		typické bučiny, jedľové bučiny, refúgium vzácnaj fauny
	8	Vihorlatský prales (Morské oko- Vihorlat)	NRBc	Vihorlatské vrchy	NPR Vihorlat, NPR Motrogon, NPR Podstavka, PP Sninský kameň, PR Đurova mláka	lesné spoločenstvá kyslých bučín, vo vrcholových polohách spoločenstvá skál, významné refúgium fauny
	9	Bzaná	RBc	Bukovské vrchy	PR Bzaná	bohaté mezofytne lúčne a krovinné spoločenstvá s chránenými a vzácnymi druhmi
	10	Vysoký vrch- Ihnatová	RBc	Beskydské predhorie	(Vysoký vrch- Ihnatová)	staršie lesné porasty, s významnou avifaunou
	11	Kýčerský grúň	RBc	Ondavská vrchovina		staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny
	12	Hlboké	RBc	Ondavská vrchovina	PR Hlboké	komplex starých lesných porastov, najmä bučín, významná hniezdna lokalita
	13	Stavenec	RBc	Laborecká vrchovina		staršie vekové skupiny lesných porastov s významnými hniezdiskami avifauny
	14	Gazdoráň	RBc	Laborecká vrchovina	PR Gazdoráň	spoločenstvá s vyšším počtom xerothermných druhov, významné teritórium dravcov
	15	Makovisko	RBc	Laborecká vrchovina		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
	16	Veľký Brusný	RBc	Beskydské predhorie		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
	17	Svatbiská	RBc	Vihorlatské vrchy		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
	18	Brúsny potok- Markov	RBc	Beskydské predhorie		enkláva starého bukového porastu s významnou avifaunou
	19	Brusné a Dzedovo	RBc	Ondavská vrchovina		staré porasty buka, duba, smrekovca s významnou faunou
	20	Svahy nad Cirochou	RBc	Beskydské predhorie		staré porasty buka, duba, smrekovca s významnou faunou
	21	Alúvium Cirochy	RBc	Beskydské predhorie		lužné lesy nížinné s významnou avifaunou
	22	Maguriča	RBc	Laborecká vrchovina		porasty borovice, buka a smrekovca s hniezdiskami významných druhov avifauny
	23	Vihorlat-Poloniny	NRBk	Vihorlatské vrchy, Bukovské vrchy		
	24	Nízke Beskydy	NRBk	Laborecká a Ondavská vrchovina		
	25	Cirocha	RBk			brehové porasty (vŕba, jelša) a sprievodné lúčne spoločenstvá, významná ťahová cesta vtákov
	26	Ubl'anka	RBk			typické brehové porasty Salix fragilis, Salix purpurea, prírodné komponenty zoocenóz a fytocenóz

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Stará Ľubovňa	27	Gazdoráň-Stavenec-Závozy	RBk			
	28	Ulička	RBk			typické zachovalé brehové porasty
	29	Stredný Grúň	RBc	Bukovské vrchy		enkláva starého bukového porastu
	30	Nastaz	RBc	Bukovské vrchy	NPR Havešová	Komplex lesných porastov so zastúpením starších vekových skupín buka a javora
	1	Pieniny	PBc	Pieniny	NPR Dunajca	komplex hodnotných spoločenstiev na členitom podklade bradlového pásma
	2	Hamšík-Javory	RBc	Spišská Magura		jedľové dvojjetážové porasty dolnej proveniencie
	3	Skvrčina	RBc	Pieniny		ochranné lesy s jedľou a smrekom
	4	Vysoká	RBc	Pieniny		prevažne ochranné lesy tvorené jedľou a smrekom
	5	Vrchriečky	RBc	Pieniny		cez 100-ročné jedľo-smrekové dvojjetážové porasty
	6	Pod ostrými skalami	RBc	Pieniny		ochranné lesy ihličnaté (protierózne)
	7	Jarabinský prielom	RBc	Pieniny	PR Jarabinský prielom	komplex jedľo-smrekovo-bukových lesov
	8	Košarky-Bystrina	RBc	Ľubovnianska vrchovina		jedľové lesy so smrekom a borovicou
	9	Pod Chotárnym	RBc	Ľubovnianska vrchovina		dvojjetážové jedľové porasty s prímесou smreka
	10	Pod Kráž	RBc	Ľubovnianska vrchovina		smrečiny s prímесou jedle
	11	Čerenkivky	RBc	Ľubovnianska vrchovina		smreková jedlina s bukom
	12	Zbojnický vrch	RBc	Ľubovnianska vrchovina		jedľo-bukové lesy so smrekom
	13	Žďarik	RBc	Ľubovnianska vrchovina		bukové porasty s hrabom, javorom horským a jedľou
	14	Lidmanský potok	RBc	Ľubovnianska vrchovina		postupná prestavba brehových porastov (topole) a ich rozšírenie
	15	Plavečské štrkoviská	RBc	Spišsko-šarišské medzihorie	CHA Plavečské štrkoviská	revitalizácia brehových porastov, vodné biotopy
	16	Andrejovské štrkoviská	RBc	Spišsko-šarišské medzihorie		revitalizácia brehových porastov, vodné biotopy
	17	Ostrý kameň	RBc	Spišsko-šarišské medzihorie		ihličnaté porasty tvorené jedľou, borovicou a smrekom
	18	Za Plavečským hradom	RBc	Spišsko-šarišské medzihorie		náletom stabilizované erózne ryhy
	19	Sútok Valalskej vody	RBc	Spišsko-šarišské medzihorie		pripotočné spoločenstvá
	20	Slatina a bradlové pásmo	RBc	Spišsko-šarišské medzihorie	PR Slatina pri Šarišskom Jastrabí	slatinné a xertermné spoločenstvá
	21	Pod Hriňovou horou	RBc	Čergov		bukové lesy dvojjetážové nad 110 rokov
	22	Vlčí potok	RBc	Čergov		typické bučiny bez podrastu
	23	Kovaľacká	RBc	Čergov		bučiny vhodnej proveniencie
	24	Uhliská	RBc	Čergov		lesné komplexy v kombinácii s trávnyimi porastami s rozptýlenou zeleňou
	25	Polinské	RBc	Čergov		prestárle bučiny vhodnej proveniencie
	26	Minčol	RBc	Čergov	NPR Čergovský Minčol	jedľo-bukové lesy podvrcholovej polohy dvojjetážové, nad 110 rokov veku
	27	Minčol-Ostrý vrch	NRBk	Čergov		lesné komplexy v kombinácii s hodnotnými trávnyimi porastami
	28	Pálenica-Vysoká	NRBk	Spišská Magura		komplex lesných, lúčnych a pripotočných spoločenstiev
	29	Rieka Poprad	NRBk	Spišsko-šarišské medzihorie		brehové porasty a aluviálne lúky
	30	Potok Ľubotinka	RBk	Spišsko-šarišské medzihorie		brehové porasty a aluviálne lúky

	31	Potok Veľký Lipník	RBk	Spišsko-šarišské medzihorie		brehové porasty a aluviálne lúky
Stropkov	1	Dukla	NRBc	Laborecká vrchovina	NPR Komárnická jedlina	zachovalé jedľo-bukové porasty, mezofilné až slatinné lúky s výskytom vzácných druhov
	2	Hrabiny	RBc	Ondavská vrchovina		rozsiahly komplex lesných spoločenstiev s bukovým porastom
	3	Domaša (Domaša-Lysá hora)	NRBc	Ondavská vrchovina		komplex biotopov (bučiny, dubovo-hrabové porasty, trávnaté porasty s rozptýlenou zeleňou, vodné plochy)
	4	Čierťaž	RBc	Ondavská vrchovina		lesný komplex (dubovo-hrabové porasty, bučiny), trvalé trávne porasty s rozptýlenou zeleňou
	5	Pramenisko Chotčianky	RBc	Laborecká vrchovina		lesný komplex bučín, prameništých a pripotočných spoločenstiev rastlín
	6	Ščob-Hájnica	RBc	Ondavská vrchovina		lesný komplex (bučiny, pripotočné porasty s výskytom vzácných druhov rastlín)
	7	Baňa	RBc	Ondavská vrchovina		podhorské bučiny, zvyšky dubovo-hrabových lesov, lúky a pasienky so vzácnymi druhmi
	8	Havaj	RBc	Laborecká vrchovina		komplex spoločenstiev (bučiny, zvyšky dubovo-hrabových lesov, pripotočné spoločenstvá)
	9	Ondava-Ladomírka	NRBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, zvyšky lužných podhorských lesov, aluviálne spoločenstvá
	10	Hradisko	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, lúčne a pasienkové spoločenstvá s rozptýlenou zeleňou a brezovými lesíkmi
	11	Vojtovec	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty s vrbou a jelšou, aluviálne psiarkové lúky s rozptýlenou zeleňou
	12	Brusnička	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty s vrbou a jelšou, aluviálne psiarkové lúky s rozptýlenou zeleňou
	13	Bystrá	RBk	Laborecká vrchovina		brehové porasty s vrbou a jelšou, aluviálne psiarkové lúky s rozptýlenou zeleňou
	14	Kožuchovský potok	RBk	Ondavská vrchovina		brehové porasty, aluviálne lúky s mokrinami a rozptýlenou zeleňou

Prevzaté z KEP – ÚPN VÚC Prešovského kraja

Územia prírodných liečivých a minerálnych zdrojov

Zákon č. 538/2005 Z. z. (§ 27 a 28 - podľa týchto opatrení je v ochrannom pásme I. a II. stupňa zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody alebo prírodnej minerálnej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodného liečivého zdroja alebo prírodného minerálneho zdroja. Čo sa týka ochranného pásma II. stupňa je podľa prechodného ustanovenia § 50 ods. 12 zákona č. 538/2005 Z. z. považované za ochranné pásmo II. stupňa).

Do určenia nových ochranných pásiem platia v nasledujúcich lokalitách obmedzenia podľa § 50 zákona 538/2005 Z. z.:

- Vyhláška MZ SR č. 55/2005 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Sulíne,
- Vyhláška MZ SR č. 112/2002 Z. z., ktorou sa vyhlasuje zdroj podzemnej vody v meste Vysoké Tatry, v katastrálnom území Starý Smokovec za prírodný minerálny zdroj a vyhlasujú ochranné pásmo prírodného minerálneho zdroja v Starom Smokovci,
- Vyhláška MZ SR č. 478/2001 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných

- minerálnych zdrojov v Baldovciach,
- Vyhláška MZ SR č. 479/2001 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných minerálnych zdrojov v Lipovciach,
 - Vyhláška MZ SR č. 480/2001 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Cigeličke,
 - Vyhláška MZ SR č. 16/2000 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Bardejove,
 - Vyhláška MZ SR č. 24/2000 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov vo Vyšných Ružbachoch,
 - Rozhodnutie Štátnej kúpeľnej komisie MZ SR č. 00537-065/2011/ŠKK zo dňa 22.9.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 25.11.2011 a ktorým sa ako neodkladné ochranné opatrenia určujú ochranné pásma I. a II. stupňa pre prírodný liečivý zdroj vrt ČKB-2A v obci Červený Kláštor.
 - nové ochranné pásma a druhy zakázaných činností:
 - Vyhláška MZ SR č. 3/2007 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných minerálnych zdrojov v Novej Ľubovni,
 - rozhodnutie Štátnej kúpeľnej komisie MZ SR č. 20055-088/2009/ŠKK zo dňa 21.9.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť 28.10.2009 a ktorým sa ako neodkladné ochranné opatrenia určujú ochranné pásma I. a II. stupňa pre prírodné minerálne zdroje vrt LH-3, vrt LH-4, vrt LH-2A a vrt LH-5 v obci Legnava,
 - prechodné ustanovenie ods. 6 § 50a zákona č. 538/2005 Z. z. účinného od 1.7.2013 sa ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov využívaných na plnenie do spotrebiteľského balenia podľa doterajších predpisov považujú za ochranné pásma prírodných minerálnych zdrojov podľa zákona č. 538/2005 Z. z. (platí to pre ochranné pásma teraz už prírodných minerálnych zdrojov v obci Cigelička a v obci Sulín).

II.9. Obyvateľstvo

V Prešovskom kraji žilo ku koncu roka 2013 spolu 818 916 obyvateľov, čo predstavuje 15,12% z celkovej populácie Slovenska. Rozloženie obyvateľstva v rámci kraja je nerovnomerné. Najviac obyvateľov kraja žije v okrese Prešov s podielom 20,9%. Medzi výraznejšie osídlené patria okresy Poprad (12,7%), Vranov nad Topľou (9,8%) a Bardejov (9,5%), najmenej obyvateľov Prešovského kraja žije v okresoch Medzilaborce (1,5%) a Stropkov (2,5%).

Z hľadiska mestského obyvateľstva dosahujú najvyšší podiel okresy Poprad (61,8%), Levoča (56,6%) a Prešov (56,4%), najnižší podiel mestského obyvateľstva žije v okresoch Sabinov (32,6%), Vranov nad Topľou (33,4%) a Kežmarok (35,4%) – t.j. 2/3 obyvateľstva týchto okresov žijú na vidieku (stav ku koncu roka 2013). Na úrovni Prešovského kraja žilo v roku 2013 v mestách 47,9% obyvateľov, čo je oproti celoslovenskému priemeru (54,1%) menej o viac ako 6%.

Vývoj počtu obyvateľstva v Prešovskom kraji zaznamenáva od roku 1991 nepretržitý rast, dochádza ale k postupnému spomaľovaniu demografického vývoja.

Z hľadiska predpokladaného vývoja obyvateľstva v okresoch Prešovského kraja patrí až 7 okresov do skupiny s predpokladaným poklesom počtu obyvateľov – okresy Bardejov, Humenné, Medzilaborce, Poprad, Snina, Stropkov a Svidník. Najvýraznejší pokles sa

očakáva v okrese Medzilaborce (-9,76%), okres má zložitú hospodársku situáciu, bez významnejšej ekonomickej základne.

Najvyšší rast počtu obyvateľov sa predpokladá v okresoch Kežmarok (13,53%), Sabinov (12,43%) a Stará Ľubovňa (12,17%).

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov a ich podielu na celkovom počte obyvateľov má v Prešovskom kraji v priebehu posledných rokov klesajúcu tendenciu. Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov klesol v Slovenskej republike z 50,1% v roku 2001 na 48,7% v roku 2011, v Prešovskom kraji o trošku výraznejšie z 48,6% v roku 2001 na 46,1% v roku 2011. Ide o postupné prejavovanie sa starnutia obyvateľstva a posun početnejších skupín do vyššieho veku.

Najnižší podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov bol v roku 2011 v okresoch Medzilaborce (43,2%), Sabinov (44,9%), Kežmarok (44,4%) a Stará Ľubovňa (44,5%), najvyšší podiel bol v okresoch Poprad (47,9%), Svidník (47,2%) a Humenné (47,1%).

Podľa údajov zo sčítania uskutočnenom v roku 2011 žilo v Prešovskom kraji 375 107 ekonomicky aktívnych obyvateľov, čo je 46,1% z celkového počtu osôb. Podiel mužov na celkovom počte ekonomicky aktívnych obyvateľov bol 55,3%. Najvyšší podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov Prešovského kraja pracoval v odvetví priemyselnej výroby, ťažby a dobývania a iných odvetví (21,8%) a v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu, opravy motorových vozidiel a motocyklov (13,6%).

V rámci okresov Prešovského kraja bol v roku 2011 úhrn odchádzajúcich do zamestnania mimo okresu trvalého bydliska 130 450 ekonomicky aktívnych obyvateľov (34,8% EAO kraja). Najväčší podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádzajúcich do zamestnania bol v odvetví verejnej správy, školstva a zdravotníctva (24,0%) a v odvetví priemyslu (23,1%). Z celkového počtu odchádzajúcich do zamestnania bolo 61,2% denne odchádzajúcich.

Na úrovni okresov možno sledovať diferencovanejšiu štruktúru ekonomicky aktívnych obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti. Rovnako ako na krajskej úrovni však vo všetkých okresoch prevláda podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov pracujúcich v priemyselnej výrobe, kde najvyšší podiel dosahujú okresy Snina (30,7%), Stropkov (28,1%), Sabinov (27,5%) a Humenné (27,2%). Stavebníctvo je najviac zastúpené v okresoch Stará Ľubovňa (16,1%), Sabinov (13,5%) a Bardejov (12,3%). V oblasti veľkoobchodu a maloobchodu, opravy motorových vozidiel a motocyklov pracuje najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov v okresoch Prešov (14,3%), Poprad (12,5%), Humenné (12,2%) a Bardejov (12,0%), v oblasti verejnej správy a obrany, povinného sociálneho zabezpečenia v okresoch Medzilaborce (8,6%) a Svidník (8,5%), v oblasti vzdelávania v okresoch Levoča (9,0%) a Prešov (8,6%).

Vývoj pracovných príležitostí

Stav ukazovateľov viažucich sa ku problematike pracovných síl (absolútne a relatívne údaje z celkového počtu obyvateľov) dokumentujú nasledujúce údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011:

Obyvateľstvo v produktívnom veku (15-64 rokov) a ekonomicky aktívne v okresoch Prešovského kraja a v SR

Okres	Obyvatelia celkom r. 2011	Obyvatelia v produktívnom veku		Obyvatelia ekonomicky aktívni	
		abs.	%	abs.	%
Bardejov	77 859	54 927	70,5	36 013	46,3
Humenné	64 446	47 437	73,6	30 341	47,1
Kežmarok	70 487	47 705	67,7	31 267	44,4
Levoča	33 262	23 387	70,3	15 291	46,0
Medzilaborce	12 450	8 559	68,7	5 384	43,2
Poprad	103 914	75 127	72,3	49 771	47,9
Prešov	169 423	120 312	71,0	78 294	46,2
Sabinov	57 820	38 986	67,4	25 386	43,9
Snina	38 129	27 724	72,7	17 747	46,5
Stará Ľubovňa	52 866	36 496	69,0	23 532	44,5
Stropkov	20 931	15 164	72,4	9 797	46,8
Svidník	33 238	24 151	72,7	15 687	47,2
Vranov nad Topľou	79 702	55 339	69,4	36 597	45,9
Prešovský kraj	814 527	575 314	70,6	375 107	46,1
SR	5 397 036	3 887 518	72,0	2 630 052	48,7

Zdroj: Štatistický úrad, Prevzaté z ÚPN VÚC Prešovského kraja

II.10 Kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Neoddeliteľnou súčasťou krajiny a jej sociosféry sú jej kultúrne a historické hodnoty. Mnohokrát v nej dominujú a často krát sa podieľajú na historickej štruktúre krajiny, alebo aspoň jej segmentu, v o viacerých prípadoch aj v spojení s prírodnými hodnotami.

Územie Prešovského kraja, ktoré v zásade pokrýva historické územie stredného a horného Spiša, Šariša a horného Zemplína, je mimoriadne bohaté na kultúrne pamiatky. Zo širšieho hľadiska (v rámci Európy) sa v krajine kraja stretávajú dve významné oblasti charakterizované určitými kultúrnymi prvkami osídlenia – horská kultúra, u ktorej vystupujú v ľudových stavbách zrubové a drevené prvky a nížiná kultúra, ktorú predstavujú stavby hlinené, prípadne kamenné.

V krajine Prešovského kraja vo vzťahu k pozitívam i negatívam vyvíjajúcej sa infraštruktúry osídlenia a využívania územia vystupujú predovšetkým pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny) a ich ochranné pásma, národné kultúrne pamiatky (zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu) a ich prípadné ochranné pásma, mnohé archeologické náleziská a lokality zapísané v Zoznamoch svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO:

- Mestské pamiatkové rezervácie – Bardejov, Kežmarok, Levoča, Podolíne, Prešov (všetky s ochrannými pásmami) a Spišská Sobota, Spišská Kapitula.
- Pamiatkové rezervácie ľudového staviteľstva – Ždiar a Osturňa.
- Pamiatkové zóny: Lipovce-Lačnov, Nižné Repaše, Torysky, Spišská Sobota, Stará Ľubovňa (všetky s ochrannými pásmami) a Hanušovce nad Topľou, Hniezdne, Ľubica, Sabinov, Soľná Baňa, Spišské Podhradie, Spišská Belá, Vrbov, Vysoké Tatry – Tatranská Lomnica.
- Svetové dedičstvo UNESCO – Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia (MPR Spišská Kapitula, PZ Spišské Podhradie, Kostol sv. Ducha v Žehre, historické jadro mesta Bardejov, drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka (Hervartov – rímsko-katolícky Kostol sv. Františka z Assisi; Kežmarok –

Evanjelický artikulárny kostol a.v.; Bodružal' – grécko-katolícky Chrám sv. Mikuláša; Ladomírova – grécko-katolícky Chrám sv. Michala Archanjela).

- Skanzeny – múzeá ľudovej architektúry – Bardejovské kúpele, Stará Ľubovňa, Humenné, Svidník.
- Pamiatky vojnových udalostí – stavby a pamätné miesta viažuce sa na udalosti prvej a najmä druhej svetovej vojny – predovšetkým miesta Karpatsko-duklianskej operácie v „Údolí smrti“ (v katastrálnych územiach obcí Dobroslava, Kapišová, Kružľová, Nižná Písaná, Vyšná Písaná, Svidnička, Vápeník, národné kultúrne pamiatky – pamätníky I.československého armádneho zboru na Dukle (jeho súčasťou je vojenské múzeum v prírode v kat.územiach obcí Vyšný a Nižný Komárnik) a Sovietskej armády vo Svidníku.

K pamiatkam vojnových udalostí patria aj cintoríny nemeckých vojakov v Prešove, Hunkovciach a v Zborove.

Ochranné pásma nehnuteľných kultúrnych pamiatok:

Okres Bardejov – Hervartov – rímskokatolícky kostol sv. Františka z Assisi; Lukov – Venécia – gréckokatolícky Chrám sv. Kozmu a Damiána; Jedlinka – gréckokatolícky Chrám Panny Márie Ochrankyne; Tročany – gréckokatolícky Chrám sv. Lukáša; Kožany – gréckokatolícky Chrám očisťovania Panny Márie; Krivé – gréckokatolícky Chrám sv. Lukáša; Frička – gréckokatolícky Chrám sv. Michala; Marhaň – kaštieľ; Hertník – kaštieľ, kostol sv. Kataríny Alexandrijskej a socha sv. Antona Paduánskeho.

Okres Humenné – Brekov – hrad.

Okres Kežmarok – Spišská Belá – Strážky – kaštieľ s areálom, kostol a zvonica; Červený Kláštor – Kláštor Kartuziánov.

Okres Levoča – Lokalita UNESCO Levoča a Spišský hrad a pamiatky okolia; Spišský Štvrtok – Kláštor Minoritov, opevnené sídlisko Myšia hôrka.

Okres Prešov – Brežany – gréckokatolícky Chrám sv. Lukáša; Haniska – Pamätník sedliackeho povstania; Fričovce – kaštieľ, historický park, kostol, kaplnka; Fintice – kaštieľ s areálom; Čelovce – kostol ev.a.v.

Okres Sabinov – Lipany – rímskokatolícky kostol sv. Martina; Brezovica – rímskokatolícky Kostol všetkých svätých; Pečovská Nová Ves – kaštieľ Ringov, kaštieľ Máriásky; Šarišské Dravce – kaštieľ a park, Hanigovce – hrad.

Okres Snina – Snina – kaštieľ s areálom; Ruský Potok – gréckokatolícky Chrám sv. Michala; Hrabová Roztoka – gréckokatolícky Chrám sv. Bazila Veľkého; Kalná Roztoka – gréckokatolícky Chrám sv. Bazila Veľkého; Topoľa – gréckokatolícky Chrám sv. Michala; Uličské Krivé – gréckokatolícky Chrám sv. Michala.

Okres Stropkov – Potoky – gréckokatolícky Chrám sv. Paraskevy.

Okres Stará Ľubovňa – Hraničné – rímskokatolícky Kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie; Stará Ľubovňa – hrad; Plaveč – hrad.

Okres Svidník – Svidník – Pamätník padlých sovietskych vojakov a gréckokatolícky Chrám sv. Paraskevy; Bodružal' – gréckokatolícky Chrám sv. Mikuláša; Dobroslava – gréckokatolícky Chrám sv. Paraskevy; Hunkovce – gréckokatolícky Chrám Zosnutia Bohorodičky; Korejovce – gréckokatolícky Chrám Ochrany Bohorodičky; Kračúnovce – kúria a park; Krajné Čierne – gréckokatolícky Chrám sv. Bazila Veľkého; Ladomírova – gréckokatolícky drevený Chrám sv. Michala Archanjela, pravoslávny kláštorň Chrám sv.

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Michala; Miroľa – gréckokatolícky Chrám Ochrany Bohorodičky; Nižný Komárnik – gréckokatolícky Chrám Ochrany Bohorodičky; Príkra – gréckokatolícky Chrám sv. Michala; Vyšný Komárnik – Dukla – Pamätník Čsl. armádneho zboru.

Okres Vranov nad Topľou – Sedliská – hrad Čičava.

Územie Prešovského kraja je bohaté na vysokú koncentráciu reálnych i potenciálnych archeologických nálezov a archeologických nálezísk.

Archeologické lokality

Najväčšia koncentrácia archeologických nálezísk sa nachádza v okresoch Kežmarok, Poprad, Levoča, Sabinov, Prešov a Vranov nad Topľou.

Dôležitú skupinu pamiatok vo voľnej krajine predstavujú aj archeologické náleziská - sídliská, pohrebiská, mohylníky, hradiská, zaniknuté sakrálné stavby a panské sídla, na ktoré je riešené územie bohaté. Význam niektorých lokalít z hľadiska ľudského poznania je celoeurópsky, resp. až celosvetový (náleziská pobytu neandertálskeho človeka v Gánovciach a Hôrke, opevnená osada z doby bronzovej v Spišskom Štvrtku).

V súčasnosti sú evidované archeologické náleziská v katastroch obcí jednotlivých okresov takto: Bardejov 23, Humenné 14, Kežmarok 32 (vrátane zaniknutých obcí), Levoča 28, Medzilaborce 5, Poprad 25, Prešov 58, Sabinov 26, Snina 3, Stará Ľubovňa 27, Stropkov 8, Svidník 14 a Vranov nad Topľou 42.

II.11 Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na území Prešovského kraja je len jedno vyhlásené chránené územie, kde predmetom ochrany sú skameneliny: Prírodná pamiatka Údolské skalky, v bradlovom pásme Spišskošarišského medzihoria v okrese Stará Ľubovňa, napriek skutočnosti, že v kraji sa nachádza viacero lokalít s paleontologickými nálezmi.

Paleontologické nálezy sa ostrovčekovito vyskytujú v niektorých jednotlivých vystupujúcich skalkách, ale i nenápadných odkryvoch predovšetkým v Pieninách a bradlovom pásme Spišskošarišského medzihoria a Beskydského predhoria takmer až po Sninu a po severnom obvode Vihorlatských vrchov až do oblasti Popričného.

Nachádzajú sa tu makroskameneliny (napr. amonity, belemnity, ježovky), ale i „neatraktívne“ mikroskameneliny, ktoré majú čisto vedecký stratigrafický význam.

Významné geologické lokality (z vedeckého, náučného i estetického významu) sú roztrúsené v celom Prešovskom kraji vo všetkých geomorfologických jednotkách.

II.12 Iné zdroje znečistenia

Hluk

Nadmerné zaťažovanie obyvateľstva hlukom má výrazný podiel na ovplyvňovaní zdravotného stavu obyvateľov v území. Celkový podiel populácie vystavenej nadmernému účinku hluku na území kraja nie je známy, pretože sledovacia analýza nebola vykonaná plošne, ale vždy iba vo väzbe na bodové lokality v intravilánoch niektorých sídiel.

Za budúci možný zdroj hluku treba považovať dopravné komunikácie a to dopravné tepny cestnej a železničnej dopravy (plánované v rámci navrhovaných rozvojových investícií). V prípade realizácie týchto investícií v zmysle príslušných zákonných nariadení budú

musieť orgány štátnej správy posúdiť a vyhodnotiť resp. nariadiť opatrenia pre zamedzenie emisií hluku do okolia účinnými technickými alebo organizačnými systémami.

Na území Prešovského kraja sú to predovšetkým navrhované trasy nadradenej kapacitnej siete rýchlostných cestných komunikácií a to najmä tam, kde sú trasované v blízkosti zastavaných území alebo území s najvyšším stupňom ochrany prírody. V týchto prípadoch je treba počítať už pri príprave technickej dokumentácie s opatreniami na ochranu proti hluku.

Žiarenie

Prirodzené žiarenie (aj v území Prešovského kraja) vyvoláva prirodzená rádioaktivita podložia a radónové riziko (údaje sú spracované v mape dávkového príkonu a radónu).

Radón sa spolu s produktmi jeho premeny podieľa približne polovičným podielom na radiačnej záťaži obyvateľstva.

Podľa plošného štatistického vyhodnotenia možno na území Prešovského kraja očakávať najväčšie zastúpenie nízkeho radónového rizika, vysoké radónové riziko v regionálnom merítku sa prakticky nezistilo.

Treťohorné horniny sú zaradené prevažne do kategórie nízkeho alebo stredného radónového rizika, pričom efúzívno-sedimentárny komplex neogénu (v sopečných pohoriach) vykazuje vyššiu rizikovosť. Sedimenty paleogénu (centrálnokarpatského i vonkajšieho flyšu) sú prevažne v nízkom riziku. Rozsiahle územie Levočských vrchov má však stredné riziko.

Druhohorné horniny (v Prešovskom kraji predovšetkým triasové vápence a dolomity, ale aj iné) sú ako celok v kategórii stredného radónového rizika. Podľa meraní na RP boli nad jurskými vápencami zistené nízke hodnoty objemovej aktivity radónu (OAR_n) v pôdnom vzduchu, teda nízke radónové riziko. Naopak, pomerne vysoké hodnoty OAR_n boli zistené v dolomitoch stredného a vrchného triasu, známych ako uránové dolomity.

Paleozoikum má zo všetkých geologických útvarov najvyššie radónové riziko.

Proterozoické horniny sú zaraďované prevažne do kategórie stredného radónového rizika. Rozhodujúci podiel na zaradení tu má predovšetkým silná dynamická porušenosť horninových súborov, umožňujúca voľný pohyb radónu na väčšie vzdialenosti.

Granitoidné telesá v jadrových pohoriach (Vysoké Tatry, Branisko) sú zaraďované zväčša do kategórie stredného radónového rizika

II.13 Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Z hľadiska podielu jednotlivých stupňov poškodenia životného prostredia v Prešovskom kraji je v kraji najmenší súhrnný percentuálny rozsah územia zaradený do 3. stupňa (prostredie mierne narušené), 4. stupňa (prostredie narušené) a 5. stupňa (prostredie silne narušené) a rovnako najmenší percentuálny rozsah územia zaradeného do 5. stupňa (prostredie silne narušené) v rámci Slovenskej republiky, pričom takto vymedzené územie plošne zasahuje iba do okresov Prešov a Vranov nad Topľou.

Podiel jednotlivých stupňov environmentálnej kvality krajiny v Prešovskom kraji v roku 2005

Kraj	Plocha v km ²					Plocha v %				
	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	5. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	5. stupeň
Bardejov	700,54	168,62	57,19	9,53	0,00	74,85	18,02	6,11	1,02	0,00
Humenné	190,14	311,38	195,82	56,92	0,00	25,21	41,28	25,96	7,55	0,00

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

Kežmarok	756,54	80,74	2,04	0,00	0,00	90,14	9,62	0,24	0,00	0,00
Levoča	163,89	97,73	86,60	8,94	0,00	45,89	27,36	24,25	2,50	0,00
Medzilaborce	285,92	121,46	19,96	0,00	0,00	66,91	28,42	4,67	0,00	0,00
Poprad	1 066,28	56,57	0,00	0,00	0,00	94,96	5,04	0,00	0,00	0,00
Prešov	165,21	310,52	217,57	157,55	83,60	17,68	33,23	23,28	16,86	8,95
Sabinov	343,08	80,66	53,66	5,44	0,00	71,05	16,70	11,11	1,13	0,00
Snina	571,14	145,48	74,15	13,01	0,00	71,06	18,10	9,23	1,62	0,00
St. Ľubovňa	488,51	125,23	10,01	0,00	0,00	78,32	20,08	1,60	0,00	0,00
Stropkov	220,97	146,48	21,32	0,00	0,00	56,84	37,68	5,48	0,00	0,00
Svidník	341,30	163,72	40,21	3,71	0,00	62,17	29,83	7,33	0,68	0,00
Vranov n. T.	126,30	197,28	195,91	162,96	86,83	16,42	25,65	25,47	21,18	11,29

Prevzaté z ÚPN VÚC Prešovského kraja

Zdroj: SAŽP

Podiel obyvateľov žijúcich v jednotlivých stupňoch environmentálnej kvality krajiny v Prešovskom kraji v roku 2005

Kraj	Počet obyvateľov					% dotknutých obyvateľov				
	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	5. stupeň	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	5. stupeň
Bardejov	28 607	39 876	4 402	2 908	0	37,74	52,61	5,81	3,84	0,00
Humenné	456	10 707	14 811	38 871	0	0,70	16,51	22,84	59,94	0,00
Kežmarok	52 664	10 756	0	0	0	83,04	16,96	0,00	0,00	0,00
Levoča	2 140	7 821	21 919	0	0	6,71	24,53	68,75	0,00	0,00
Medzilaborce	3 174	9 319	175	0	0	25,06	73,56	1,38	0,00	0,00
Poprad	38 366	65 982	0	0	0	36,77	63,23	0,00	0,00	0,00
Prešov	6 435	25 783	10 593	16 803	102 168	3,98	15,94	6,55	10,39	63,15
Sabinov	20 240	13 052	20 775	0	0	37,44	24,14	38,42	0,00	0,00
Snina	5 402	7 363	26 868	0	0	13,63	18,58	67,79	0,00	0,00
St. Ľubovňa	38 725	10 129	1 830	0	0	76,40	19,99	3,61	0,00	0,00
Stropkov	4709	15 451	867	0	0	22,40	73,48	4,12	0,00	0,00
Svidník	7 014	19 508	6 784	0	0	21,06	58,57	20,37	0,00	0,00
Vranov n. T.	2 475	10 083	13 834	42 196	7 916	3,23	13,18	18,08	55,15	10,35

Prevzaté z ÚPN VÚC Prešovského kraja

Zdroj: SAŽP

Do územia Prešovského kraja plošne zasahujú tri zaťažené oblasti – Košicko – Prešovská (17 katastrálnych území miest a obcí), Rudniansko - Gelnická (2 katastrálne územia obcí) a Zemplínska (4 katastrálne územia obcí).

Zaťažené oblasti na území Prešovského kraja

Zaťažená oblasť	Plocha zaťaženej oblasti celkom	Plocha zaťaženej oblasti v kraji	% rozlohy zaťaženej oblasti v kraji	Počet obyvateľov zaťaženej oblasti spolu	Počet obyvateľov zaťaženej oblasti v kraji	% obyvateľov zaťaženej oblasti v kraji
Rudniansko – Gelnická	16,12	357,63	4,51	55 430	1 854	3,34
Košicko - Prešovská	179,95	1044,37	17,23	432 506	121 306	28,05
Zemplínska	182,71	1040,67	17,56	180 466	46 807	25,94

Prevzaté z ÚPN VÚC Prešovského kraja

Zdroj: SAŽP

III. Zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

Územný plán PSK (ÚPN PSK) je spracovaný plne v súlade s § 10 a § 21 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a § 9 a § 11 vyhlášky 55/2001 Z. z. Ministerstva životného prostredia SR o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Najdôležitejším výstupom ÚPN PSK je jeho záväzná časť, ktorá je spracovaná plne v súlade s § 13 stavebného zákona § 11 vyhlášky. Záväznú časť výsledného invariantného návrhu schvaľuje Zastupiteľstvo PSK.

V Koncepte riešenia ÚPN PSK sú predložené dva varianty, ktoré sa týkajú Zásad štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia, zásad funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie a najmä zásad rozvoja nadradeného verejného dopravného vybavenia.

Reálne vplyvy súvisiace s navrhovanou územnoplánovacou dokumentáciou sa prejaví až v súvislosti s realizáciou stavieb, resp. činností a následne prevádzkou objektov, ktoré budú realizované v súlade s podmienkami územného plánu. Preto v tejto etape poznania možno niektoré vplyvy určiť len rámcovo.

Podrobnejšie hodnotenie vplyvov na životné prostredie bude spojené s návrhom jednotlivých stavieb (navrhovaných činností), z ktorých najvýznamnejšie budú z pohľadu možných vplyvov na životné prostredie hodnotené v procese posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA).

Tieto stavby – činnosti budú realizované hlavne vo väzbe na zásady a regulatívy, ktoré sú uvedené v záväznej časti Konceptu.

Rozhodujúca časť návrhu záväznej časti Konceptu ÚPN PSK bola motivovaná princípmi a kritériami trvalo udržateľného rozvoja.

III.1 Vplyvy na obyvateľstvo

V súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie bolo zverejnené Oznámenie o strategickom dokumente. V žiadnom zo stanovísk neboli vznesené osobitné námietky alebo nesúhlasné postoje obyvateľov.

V zásade možno konštatovať, že územnoplánovacia dokumentácia sa dotkne všetkých obyvateľov a návštevníkov miest a obcí Prešovského samosprávneho kraja.

Priame vplyvy na obyvateľstvo budú najmä v oblastiach, kde sa navrhujú nové aktivity.

Novonavrhované aktivity, ktoré sa dotýkajú najmä nových dopravných trás, obnovy jestvujúcich trás prinesú nové rozvojové možnosti. Zmenami dopravných pomerov v etape prevádzky dôjde k odľahčeniu dopravného zaťaženia na jestvujúcich dopravných trasách. Doprava predovšetkým tranzitná saz intravilánov miest a obcí presunie na novovybudované trasy. Významne sa zníži počet obyvateľov, ktorí sú v súčasnosti vystavení negatívnym účinkom hluku a exhalátov automobilovej dopravy. V okolí dopravných trás, ktoré budú prechádzať obytným územím, bude zvýšená hluková záťaž eliminovaná vybudovanými protihlukovými stenami. Z dôvodu prerozdelenia dopravy po realizácii dopravných stavieb, dôjde k úbytku imisného zaťaženia v centrálnych častiach dotknutých sídiel.

V oblastiach dotknutých výstavbou dôjde k miernemu nárastu celkových emisií.

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Priame vplyvy na obyvateľstvo spojené s realizáciou objektov podľa územnoplánovacej dokumentácie budú v etape výstavby a následne počas prevádzky.

Hluk

Z hľadiska bezprostredného vnímaného pôsobenia je najvýznamnejším faktorom hluk z dopravy. Dopĺňajú na to územia lokalizované tesne pri exponovaných dopravných trasách.

Odborné zdravotné pramene udávajú hranicu 65 dB, pri ktorej začína trpieť vegetatívny nervový systém.

Kritériami zaťaženia hlukom sa zaoberá vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorá stanovuje podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na ich objektivizáciu v životnom prostredí.

Vyhláška vo vonkajšom priestore v obytnom území v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh, letísk stanovuje najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny hluku:

Cez deň (6,00 – 18,00) pre pozemnú a vodnú dopravu, železničnú a leteckú zhodne 60 dB.

Večer (18,00 – 22,00) pre všetky druhy dopravy zhodne 60 dB.

V noci (22,00 – 6,00) pre pozemnú a vodnú dopravu 50 dB, železničnú 55 dB, leteckú 50 dB.

Emisie

Najviac zaťažujúcimi životné prostredie a obyvateľov sú emisie z dopravy, priemyslu a ťažobných priestorov. Obsahujú viac ako sto chemických látok v rôznych koncentráciách, s rôznymi účinkami na zdravie (niektoré majú karcinogénne účinky), niektoré sú nebezpečné už v stopových množstvách.

Najväčšími negatívnymi vplyvmi na obyvateľov sú emisie z dopravy, ktoré majú priamy vplyv na dýchacie orgány. Ohrozujú ich rôznorodé prachové častice, negatívne pôsobiace aj na iné orgány ľudského tela (prach z trenia z vozovky, z brzdových obložení a i.).

Limitné koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší stanovuje vyhláška MPŽPRR SR č. 360/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia.

III. 2 Vplyvy na horninové prostredie

Počas prevádzky stavieb dopravnej infraštruktúry sa nepredpokladajú významné vplyvy na horninové prostredie. Výnimkou sú prípady potenciálnej kontaminácie pôd a horninového podlažia v dôsledku havárie, spojenej s únikom pohonných hmôt alebo prepravovaných chemických látok.

III.3 Vplyvy na klimatické pomery

Počas prevádzky stavieb dopravnej infraštruktúry sa nepredpokladajú významné vplyvy na klimatické pomery.

III.4 Vplyvy na ovzdušie

Produkcia emisií z motorových vozidiel má nemalý podiel aj na globálne dôsledky znečistenia ovzdušia, ktorými sú acidifikácia a zmena klímy v dôsledku produkcie skleníkových plynov (CO₂, CH₄, N₂O).

V SR v období 1881 – 2009 bol trend rastu priemernej ročnej teploty vzduchu o 1,6 °C a pokles ročných úhrnov atmosférických zrážok v priemere o 3,4 % (na juhu SR bol pokles aj viac ako 10 %, na severe a severovýchode ojedinele je rast do 3 %). Zaznamenaný bol aj výrazný pokles relatívnej vlhkosti vzduchu (do 5 %) a pokles snehovej pokrývky takmer na celom území SR (vo vyšších horských polohách mierny nárast).

Aj charakteristiky potenciálneho a aktuálneho výparu, vlhkosti pôdy, globálneho žiarenia a radiačnej bilancie sú dokladom toho, že najmä juh Slovenska sa postupne vysušuje (rastie potenciálna evapotranspirácia a klesá vlhkosť pôdy), no v charakteristikách slnečného žiarenia nenastali podstatné zmeny (okrem prechodného zníženia v období rokov 1965 - 1985). Výrazne narastá premenlivosť klímy, najmä zrážkových úhrnov.

Zhruba od roku 2000 došlo k rastu výskytov extrémnych denných úhrnov zrážok, čo sa prejavilo vo zvýšení rizika lokálnych povodní v rôznych častiach Slovenska. Paradoxne, v období rokov 1989 - 2009 sa oveľa častejšie ako predtým vyskytovalo lokálne alebo celoplošné sucha, ktoré bolo zapríčinené predovšetkým dlhými obdobiami relatívne teplého počasia s malými úhrnmi zrážok v niektorej časti vegetačného obdobia.

Dominantný podiel na celkovej produkcii skleníkových plynov z dopravy má cestná doprava, ktorá vyprodukuje až 96,32 % CO₂, pričom tento plyn tvorí dominantnú zložku v zložení skleníkových plynov.

Je predpoklad, že príspevok objektov novej zástavby k najvyšším hodnotám koncentrácií znečisťujúcich látok bude relatívne nízky. Uvedenie objektov do prevádzky ovplyvní znečistenie ovzdušia len ich najbližšieho okolia.

V etape výstavby budú zdrojmi znečistenia ovzdušia nákladné automobily a ťažké stavebné mechanizmy. Zemné práce môžu vyvolať sekundárne zvýšenie prašnosti. Tento vplyv budedočasný a obmedzený na obdobie výstavby. Vhodnou organizáciou práce a pravidelnou údržbou, čistením mechanizmov aj príjazdových komunikácií je možné obmedziť negatívne pôsobenie týchto vplyvov.

V etape prevádzky, na základe výsledkov imisných štúdií jednotlivých čiastkových dopravných stavieb je možné očakávať, že celkové koncentrácie plyných znečisťujúcich látok v zóne líniových zdrojov znečistenia ovzdušia pri zohľadnení imisných príspevkov z okolitých líniových zdrojov vrátane ostatných zdrojov Prešovského kraja nebudú prekračovať stanovené limitné hodnoty.

III.5 Vplyvy na vodné pomery

Realizácia projektov najmä dopravnej infraštruktúry všeobecne ovplyvňuje kvalitu a režim povrchových vôd a podzemných vôd a odtokové pomery (úlohu tu hrajú miestne podmienky v plánovanej trase).

Kvalita vôd môže utpieť kontamináciou ropnými látkami počas výstavby pri poruchách a haváriách stavebných mechanizmov a dopravnej techniky. Kritickými miestami sú križovania povrchových tokov, ich úpravy a preložky, mokrade a podmáčané pôdy.

Z kvantitatívneho (hydrologického) hľadiska je nepriaznivou skutočnosťou tendencia odvádzat vody z povrchového odtoku z povrchu cestných komunikácií a iných spevnených plôch kanalizáciou priamo do recipientov, čo sa v rámci povodí negatívne odzrkadľuje na vývoji povodňových situácií. Pri návrhu odvodnenia komunikácií je preto potrebné podľa miestnych podmienok zvažovať možnosť odvodnenia zrážkových vôd prostredníctvom vsakovacích systémov do podzemných vôd.

V rámci povodňovej ochrany je pri budovaní prvkov dopravnej infraštruktúry potrebné zachovať, prípadne zlepšiť odtokové pomery daného územia. Je potrebné vyvarovať sa zmenšovaniu prietočného profilu, resp. budovaniu prekážok pre prechod veľkých vôd. Pri projektovaní je preto potrebné navrhnúť umiestnenie telesa a objektov komunikácií na základe hydrotechnických výpočtov.

V období prevádzky cestných komunikácií môžu byť povrchové vody znečisťované priamym odvádzaním vôd z povrchového odtoku z vozovky do vodného toku. Zraniteľnosť povrchových vôd závisí od veľkosti prietoku. Ovplyvnenie kvality vody v povrchovom toku má obyčajne dočasný charakter, ale pre existujúce vodné ekosystémy môže mať znečistenie vody vážne dlhodobé alebo nezvratné dôsledky. Extrémnejším prípadom dlhodobého charakteru má akumulácia kontaminantov, napr. ťažkých kovov a organických látok v dnových usadeninách. Tieto skutočnosti je potrebné zvažovať pri návrhu odvodnenia vozovky a iných spevnených plôch.

Kvalitu podzemných vôd ovplyvňuje predovšetkým antropogénna činnosť. K najvýznamnejším znečisťovateľom vôd patria najmä komunálne odpadové vody a miestny priemysel. Prienik látok organického aj anorganického pôvodu do povrchových tokov a do podzemných vôd spôsobuje aj poľnohospodárska výroba.

Ochranu podzemných vôd je potrebné zamerať na likvidáciu divokých skládok odpadov, dobudovaním verejnej kanalizácie a odstránenie jej netesnosti a tiež budovaním čistiarní odpadových vôd. Odpady vznikajúce pri každej ľudskej činnosti, vo výrobnej aj v spotrebiteľskej sfére, ich vznik a hromadenie výrazne ovplyvňuje životné prostredie hlavne škodlivými látkami, ktoré odpady obsahujú. Nesprávnou manipuláciou a nakladaním s odpadmi je ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd.

K ovplyvneniu režimu podzemných vôd dochádza v prípade stavebného zásahu do zvodnenej vrstvy. K takémuto zásahu dochádza predovšetkým pri výstavbe hlbokých zárezov alebo tunelov, čo sa v prípade výstavby a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy nepredpokladá.

Osobitnou kategóriou vplyvov je kolízia projektov s vodohospodársky chránenými územiami - chránenými vodohospodárskymi oblasťami, vodárenskými zdrojmi a ich ochrannými pásmami.

Vplyvy navrhovaných vodných diel na povrchové a podzemné vody budú posudzované podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v rámci posúdenia vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie.

III. 6. Vplyvy na pôdu

Najväčším, ale z celospoločenského nevyhnutným zásahom do pôdy pri realizácii zámerov dopravnej, technickej infraštruktúry a ostatných stavieb je trvalý záber poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a počas výstavby aj dočasný záber pôdy pri

budovaní prístupových ciest, manipulačných pásov, stavebných dvorov, depónií humusu a pod.

Realizácia objektov vo väzbe na navrhované riešenie územného plánu si vyžiada záber poľnohospodárskej pôdy. To je najvýznamnejší vplyv z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy. Počas výstavby objektov bude potrebné vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskych pôd zaberaných natrvalo a zabezpečiť ich hospodárne a účelné využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu.

Rozsah záberov poľnohospodárskej pôdy nesmie narušiť ucelenosť zostávajúcich honov a nezaťažuje obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami.

Pri zábere a ochrane poľnohospodárskej pôdy je potrebné postupovať v súlade so zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Ochrana poľnohospodárskej pôdy pri nepoľnohospodárskom využití je zabezpečená ochranou najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území podľa kódu BPEJ (NV č. 58/2013 Z. z.). Plošné rozmiestnenie najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v danom území je potrebné zvažovať pri výbere variantov trás dopravnej infraštruktúry.

Vyňatie lesných pozemkov z plnenia funkcií lesov v zmysle § 5 a § 7 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov o trvalom vyňatí z plnenia funkcií lesov trvalou zmenou využitia lesného pozemku, o trvalom vyňatí z plnenia funkcií lesov trvalou zmenou druhu pozemku, o dočasnom vyňatí z plnenia funkcií lesov na dobu maximálne do 20 rokov a o obmedzení využívania funkcií lesov.

III.7 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Realizácia projektov dopravnej, technickej infraštruktúry a ostatných stavieb môže ovplyvniť faunu, flóru a biotopy v dotknutom území a jeho okolí. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy môžu byť kvalifikované ako primárne, sekundárne a terciárne.

Primárne vplyvy pôsobia najmä počas výstavby (zánik biotopu alebo jeho časti, výrub drevín s ochrannou funkciou v intenzívne poľnohospodársky využívannej krajine, usmrtenie živočíchov neschopných úniku).

Sekundárne vplyvy pôsobia počas výstavby, aj počas prevádzky zámerov (napr. usmrcovanie živočíchov pri kolíziách, fragmentácia biotopov, obmedzenie migrácie, znečistenie posypovými materiálmi, výfukovými plynmi, hlukom, svetlom, zmena vodného režimu, mikroklimy).

Terciárne vplyvy pôsobia počas výstavby aj prevádzky objektov (prenikanie nepôvodných invázných druhov do okolia, rozvoj sídiel, technickej infraštruktúry, priemyslu, rekreácie, v dopravne sprístupnených oblastiach). Priamym vplyvom je deštrukcia až fyzická likvidácia biotopov. Tento vplyv nie je zmierniteľný.

K najčastejším kolíziám, predovšetkým väčších druhov cicavcov s motorovými vozidlami dochádza v úsekoch ciest v lesných komplexoch alebo popri nich.

Známe je usmrcovanie veľkého množstva obojživelníkov pravidelne migrujúcich v reprodukčnom období zo zimovísk do vodných nádrží a prírodných mokradí (predovšetkým ropúch a skokanov). Bez špeciálnych technických opatrení (podchody, navádzacie steny a pod.) sú straty likvidačné pre miestne populácie.

Pri nových stavbách dopravnej, technickej infraštruktúry a ostatných stavieb, ale aj pri opravách a úpravách napríklad ciest II. a III. triedy je potrebné zosúladiť tieto aktivity s požiadavkami ochrany životného prostredia. Musia byť realizované spôsobom, ktorý predstavuje minimálny negatívny vplyv na ekosystémy a biodiverzitu. Na kondíciu a zdravý vývoj voľne žijúcich živočíchov stresovo pôsobia hluk a svetelné efekty. Najmä na bezstavovce a rastlinné druhy nepriaznivo pôsobia exhaláty z dopravy, prašnosť prostredia, posypávanie ciest v zimnom období neinertnými posypovými materiálmi.

Zvlášť citlivé na vplyvy z výstavby, modernizácie existujúcich ciest, podstatných opráv, údržieb sú vodné ekosystémy. Aplikovaním technických úprav sú poškodzované až degradované nielen porasty drevín a bylín viazané na vodné biotopy (brehové porasty), ale vodné biotopy ako také. Vodné biotopy sú poškodzované až likvidované pri preložkách ciest, regulácii technickými metódami, pri zrýchlení prietokov, strácajú sa neresiská, zhoršuje sa migrácia rýb, pri stavbách sa mení sedimentačné dno tokov.

Vyhodnotenie zásahov strategického dokumentu a jeho prvkov do prvkov R-USES.

Č. p.	Variant	Názov	Okres	Kataster	Druh prvku USES	Problém
Technická infraštruktúra - Elektrina						
1	V1, V2	2x400 kV	PP	Štrba	RBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s regionálnym biokoridorom
2	V1, V2	2x400 kV	PP	Šuňava	RBc	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s regionálnym biocentrom
3	V1, V2	2x400 kV	PP	Kravany	RBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s regionálnym biokoridorom
4	V1, V2	2x400 kV	PP	Vikartovce	NRBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s nadregionálnym biokoridorom
5	V1, V2	2x400 kV	PO	Víťaz	NRBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s nadregionálnym biokoridorom
6	V1, V2	2x400 kV	PO	Hrabkov	NRBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s nadregionálnym biokoridorom

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

7	V1, V2	2x400 kV	PO	Ľubovec	RBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s regionálnym biokoridorom
8	V1, V2	2x110 kV	SB	Pečovská Nová Ves	RBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s regionálnym biokoridorom
9	V1, V2	2x400 kV	PO	Prešov	RBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s regionálnym biokoridorom
10	V1, V2	2x400 kV	PO	Drienov	NRBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s nadregionálnym biokoridorom
11	V1, V2	2x400 kV	PO	Červenica	NRBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s nadregionálnym biokoridorom
12	V1, V2	2x400 kV	VT	Zamutov	NRBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s nadregionálnym biokoridorom
13	V1, V2	2x110 kV	PO	Kapušany, Prešov	RBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x110 kV s regionálnym biokoridorom
14	V1, V2	2x110 kV	PO	Tulčík	NRBc, RBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x110 kV s nadregionálnym biocentrom a regionálnym biokoridorom
15	V1, V2	2x110 kV	SK	Mičakovce, Železník, Gíraltove, Lužany pri Topli	RBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x110 kV s regionálnym biokoridorom
16	V1, V2	2x110 kV	VT	Skrabské, Petkovce	RBc	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

						regionálnym biocentrom
17	V1, V2	2x110 kV	SK, PO	Želmanovce, Pušovce	NRBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x110 kV s nadregionálnym biokoridorom
18	V1, V2	2x110 kV	SV	Kolonica	NRBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x110 kV s nadregionálnym biokoridorom
19	V1, V2	2x110 kV	SV	Stakčín	NRBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x110 kV s nadregionálnym biokoridorom
20	V1, V2	2x110 kV	SV	Snina	NRBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x110 kV s nadregionálnym biokoridorom
21	V1, V2	2x110 kV	PO	Fintice	RBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x110 kV s regionálnym biokoridorom
22	V1, V2	110 kV	ML, SP	Krásny Brod, Rošovce, Bystrá, Havaj, Makovce, Bukovce, Chotča	RBk	Stret navrhovaného elektrického vedenia 110 kV s regionálnym biokoridorom
23	V1, V2	2x400 kV	PO	Ličartovce	RBc	Stret navrhovaného elektrického vedenia 2x400 kV s regionálnym biocentrom
Technická infraštruktúra - Plyn						
24	V1, V2	Ulič - Nová Sedlica	SV	Ulič, Uličské Krivé, Zboj, Nová Sedlica	NRBk	Stret rozvodu STL plynu s nadregionálnym biokoridorom
25	V1, V2	Kolbasov - Ruský potok	SV	Kolbasov, Ruský Potok	NRBk	Stret rozvodu STL plynu s nadregionálnym biokoridorom

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

26	V1, V2	Ulič - Príslop	SV	Ulič, Kolbasov, Príslop	NRBk, NRBc, RBk	Stret rozvodu STL plynu s nadregionálnym biocentrom, nadregionálnym biokoridorom a regionálnym biokoridorom
27	V1, V2	Topoľa - Runina	SV	Topoľa, Runina	NRBk	Stret rozvodu STL plynu s nadregionálnym biokoridorom
28	V1, V2	Klenová - Brezovec - Ulič	SV	Ulič	NRBk	Stret rozvodu STL plynu s nadregionálnym biokoridorom
29	V1, V2	EUSTREAM	HE, ML	Výrava	NRBk, RBc	Stret medzinárodného plynovodu s nadregionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
30	V1, V2	EUSTREAM	HE, ML	Jablon, Košíkovce, Veľopolie, Udavské, Kochanovce, Lackovce, Humenné, Ptičie, Chlmec	NRBc, RBc, RBk	Stret rozvodu STL plynu s nadregionálnym biocentrom, regionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
31	V1, V2	Medzilaborce - Palota	ML	Palota	NRBk	Stret rozvodu STL plynu s nadregionálnym biokoridorom
32	V1, V2	Stakčín - Michajlov	SV	Stakčín, Kolonica	NRBk	Stret rozvodu VTL plynu s nadregionálnym biokoridorom
33	V1, V2	Michajlov - Ubľa	SV	Ubľa	RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom
34	V1, V2	Ubľa - Klenová	SV	Ubľa, Klenová	RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom
35	V1, V2	Štrba - Drienovská Nová Ves	PP	Štrba	RBk	Stret rozvodu VTL plynu s regionálnym biokoridorom
36	V1, V2	Štrba - Drienovská Nová Ves	PP	Spišská Teplica	RBk	Stret rozvodu VTL plynu s regionálnym biokoridorom
37	V1, V2	Štrba - Drienovská Nová Ves		Vydrník, Hôrka	NRBk	Stret rozvodu VTL plynu s nadregionálnym biokoridorom

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

38	V1, V2	Štrba - Drienovská Nová Ves		Ľubovec	NRBk, RBc	Stret rozvodu VTL plynu s nadregionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
39	V1, V2	Košice - Prešov	PO	Prešov	RBk	Stret rozvodu VTL plynu s regionálnym biokoridorom
40	V1, V2	Košice - Prešov	PO	Petrovany	NRBk	Stret rozvodu VTL plynu s nadregionálnym biokoridorom
41	V1, V2	Kamienka - Haligovce - Veľká Lesná	SL	Veľká Lesná	RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom
42	V1, V2	Kamienka - Haligovce - Veľká Lesná	SL	Kamienka	NRBk	Stret rozvodu STL plynu s nadregionálnym biokoridorom
43	V1, V2	Stará Ľubovňa - Kremná	SL	Jarabina	RBk	Stret rozvodu VTL plynu s regionálnym biokoridorom
44	V1, V2	Kremná - Sulín	SL	Sulín	RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom
45	V1, V2	Kremná - Mníšek n/P	SL	Hraničné, Mníšek n/P	RBc, RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
46	V1, V2	Podolíneec - Lomnička	SL	Podolíneec	RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom
47	V1, V2	Brezovica - Vyšné Repáše	SB, LE	Nižný Slavkov	NRBk	Stret rozvodu STL plynu s nadregionálnym biokoridorom
48	V1, V2	Malý Lipník - Legnava	SL	Starina, Legnava	RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom
49	V1, V2	Gabolto - Cígelfka	BJ	Gabolto, Petrová, Cígelfka	RBk, RBc	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
46	V1, V2	Tarnov - Kurov	BJ	Kurov	RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom
47	V1, V2	Kokošovce - Zlatá Baňa	PO	Kokošovce	NRBk	Stret rozvodu STL plynu s nadregionálnym biokoridorom
48	V1, V2	Jasenovce - Piskorovce	VT	Jasenovce, Giglovce	RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

						biokoridorom
49	V1, V2	Lukáčovce - Repejov	PP	Lukáčovce, Jankovce, Pakostov, Olka, Repejov	RBK	Stret rozvodu VTL plynu s regionálnym biokoridorom
50	V1, V2	Nižná Sitnica - Závada	HE	Ruská Poruba	RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom
51	V1, V2	Mrázovce - Vyšný Hrabovec	SP	Mrázovce	NRBc	Stret rozvodu STL plynu s nadregionálnym biocentrom
52	V1, V2	Radoma - Soboš	SK	Radoma, Okružle, Soboš	RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom
53	V1, V2	Staškovce - Vyšný Komárnik	SP, SK	Staškovce	RBK	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom
54	V1, V2	Staškovce - Vyšný Komárnik	SK	Príkra, Bodružal, Krajná Poľana, Nižný Komárnik, Vyšný Komárnik	RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom
55	V1, V2	Ladomírová - Nižný Komárnik	SK	Ladomirová, Hunkovce	NRBk	Stret rozvodu STL plynu s nadregionálnym biocentrom
56	V1, V2	Staškovce - Miková	SP	Miková, Vladiča	RBk	Stret rozvodu STL plynu s regionálnym biokoridorom
Technická infraštruktúra - Voda						
57	V1, V2	Hranovnica	PP	Hranovnica	NRBc	Stret rozvodu vody s regionálnym biokoridorom
58	V1, V2	Štrba - Vysoké Tatry	PP	Štrba, Lučivná, Batizovce, Veľký Slavkov, Vysoké Tatry	NRBc, NRBk, RBk	Stret rozvodu vody s nadregionálnym biocentrom, nadregionálnym biokoridorom, regionálnym biokoridorom
59	V1, V2	Štrba - Štóra	PP	Štrba, Štóra	NRBc	Stret rozvodu vody s nadregionálnym biocentrom

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

60	V1, V2	Veľká Lomnica - Tatr. Lomnica	PP	Veľká Lomnica, Stará Lesná, Tatranská Lomnica	NRBc, NRBk, RBk	Stret rozvodu vody s nadregionálnym biocentrom, nadregionálnym biokoridorom, regionálnym biokoridorom
61	V1, V2	Kežmarok - Ľubica	KK	Kežmarok	RBk	Stret rozvodu vody s regionálnym biokoridorom
62	V1, V2	Plaveč - Údol	SL	Plavnica	RBk	Stret rozvodu vody s regionálnym biokoridorom
63	V1, V2	VVN Tichý Potok	SB	Tichý Potok	NRBc	Stret vodárenskej nádrže s nadregionálnym biocentrom
64	V1, V2	Chminianska Nová Ves - Svinia	PO	Svinia	RBk	Stret rozvodu vody s regionálnym biokoridorom
65	V1, V2	Drieňov - Seniakovce	PO	Lemešany	NRBk	Stret vodnej nádrže s nadregionálnym biocentrom
66	V1, V2	Kojatice - Radatice	PO	Kojatice, Bzenov, Radatice	RBk	Stret rozvodu vody s regionálnym biokoridorom
67	V1, V2	VN Pečovská Nová Ves	SB	Jakovany	RBk	Stret vodnej nádrže s regionálnym biokoridorom
68	V1, V2	VN Lukov	BJ	Lukov	NRBc	Stret vodnej nádrže s nadregionálnym biocentrom
69	V1, V2	Plaveč - Orlov	SL	Orlov	RBk	Stret rozvodu vody s regionálnym biokoridorom
70	V1, V2	VN Olejníkov	SB	Olejníkov	NRBk	Stret vodnej nádrže s nadregionálnym biokoridorom
71	V1, V2	VN Gerlachov	BJ	Maalcov, Geraltov	RBk	Stret vodnej nádrže s regionálnym biokoridorom
72	V1, V2	VN Bogliarka	BJ	Bogliarka	NRBc	Stret vodnej nádrže s nadregionálnym biocentrom
73	V1, V2	Klušov - Giraltovce	BJ, SK	Bardejov, Komárov, Hrabovec, Poliakovce, Dubinné, Kurima,	RBc, RBk	Stret rozvodu vody s regionálnym biocentrom, regionálnym biokoridorom

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

				Kučín, Porúbka		
74	V1, V2	VN Hanušovce	SK, VT	Hanušovce n/T	RBc	Stret vodnej nádrže s regionálnym biokoridorom
75	V1, V2	Chmeľov - Pavlovce	PO, VT	Pavlovce	NRBk	
76	V1, V2	Stropkov - Slovenská Kajňa	SP, VT	Breznica, Miňovce, Turany n/O, Malá Domaša, Slovenská Kajňa	NRBk	Stret rozvodu vody s nadregionálnym biokoridorom
77	V1, V2	Stropkov - Radoma	SP, SK	Stropkov, Radoma	RBc, RBk	Stret rozvodu vody s regionálnym biocentrom, regionálnym biokoridorom
78	V1, V2	Stropkov - Krásny Brod	SP, ML	Havaj, Makovce, Bukovce	RBk, RBc	Stret rozvodu vody s regionálnym biocentrom, regionálnym biokoridorom
79	V1, V2	Krásny Brod - Radvaň n/L	ML	Krásny Brod, Čabiny	RBk	Stret rozvodu vody s regionálnym biokoridorom
80	V1, V2	VN Nižná Jablonka	HE	Nižná Jablonka	RBk	Stret vodnej nádrže s regionálnym biokoridorom
81	V1, V2	VN Adidovce	HE	Adidovce, Zubné	RBk	Stret vodnej nádrže s regionálnym biokoridorom
82	V1, V2	VN Medzilaborce	ML	Medzilaborce	NRBk	Stret vodnej nádrže s nadregionálnym biokoridorom
83	V1, V2	Hrušov - Ohradzany	HE	Hrušov, Turcovce, Baškovce, Ohradzany	RBk	Stret rozvodu vody s regionálnym biokoridorom
84	V1, V2	Starina - Ubľa	SV	Staakčín, Kalná Roztoka, Klenová, Ubľa	NRBk, RBk	Stret rozvodu vody s nadregionálnym biokoridorom, regionálnym biokoridorom

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

85	V1, V2	Červený Kláštor - Majere	KK	Červený Kláštor, Majere	NRBk	Stret rozvodu vody s nadregionálnym biokoridorom
86	V1, V2	Osadné	SV	Osadné	NRBk	Stret rozvodu vody s nadregionálnym biokoridorom
87	V1, V2	Medzilaborce - Kalinov	ML	Kalinov	NRBk	Stret rozvodu vody s nadregionálnym biokoridorom
88	V1, V2	Nová Sedlica - Ulič	SV	Ulič, Uličské Krivé, Zboj, Nová Sedlica	NRBk	Stret rozvodu vody s nadregionálnym biokoridorom
89	V1, V2	Príslop (Topoľa) - Ulič	SV	Príslop, Kolbasov, Ulič	NRBk, NRBC	Stret rozvodu vody s nadregionálnym biocentrom, nadregionálnym biokoridorom
90	V1, V2	Vodovod Starina	SV		NRBk, RBk	Stret rozvodu vody s nadregionálnym biokoridorom, regionálnym biokoridorom
Technická infraštruktúra - Kanalizácia						
91	V1, V2	Vyšná Jablonka - Zubné	SV	Papín, Zubné	RBk, RBc	Stret kanalizácie s regionálnym biocentrom, regionálnym biokoridorom
92	V1, V2	Porúbka - Humenné	HE	Porúbka, Chlmec, Ptičie, Humenné	NRBk, RBk, NRBC	Stret kanalizácie s nadregionálnym biocentrom, nadregionálnym biokoridorom, regionálnym biokoridorom
93	V1, V2	Brekov	HE	Brekov	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom
94	V1, V2	Závadka	HE	Závadka	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom
95	V1, V2	Pakostov - Lukáčovce	HE	Pakostov, Nižná Sitnica, Košarovce	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom
96	V1, V2	Krásny Brod - Udavské	ML, HE	Krásny Brod, Čabiny, Zbudské Dlhé, Koškovce, Veľopolie, Udavské	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

97	V1, V2	Čertižné - Medzilaborce	ML	Čertižné, Habura	NRBk	Stret kanalizácie s nadregionálnym biokoridorom
98	V1, V2	Vyšný Orlík - Svidník	SK	Vyšný Orlík, Nižný Orlík, Svidník	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom
99	V1, V2	Radoma - Vaľkovce	SK	Radoma, Okružle	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom
100	V1, V2	Kručov - Lomné	SP	Lomné	RBc	
101	V1, V2	Vaníškovce - Raslavice	BJ	Vaníškovce, Raslavice	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom
102	V1, V2	Abrahámovce - Koprivnica	BJ	Abrahámovce, Buclovany, Koprivnica	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom
103	V1, V2	Kojatice - Radatice	PO	Kojatice, Rokycany, Bzenov, Radatice	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom
104	V1, V2	Lipany - Lúčka	SB	Lipany	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom
105	V1, V2	Lipany - Kamenica	SB	Lipany	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom
106	V1, V2	Stará Ľubovňa	SL	Stará Ľubovňa	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom
107	V1, V2	Červený Kláštor - Lesnica	KK	Červený Kláštor	NRBk	Stret kanalizácie s nadregionálnym biokoridorom
108	V1, V2	Malý Slavkov - Kežmarok	KK	Kežmarok	RBk	Stret kanalizácie s regionálnym biokoridorom
109	V1, V2	Veľká Lomnica - Stará Lesná	KK	Stará Lesná	NRBk	Stret kanalizácie s nadregionálnym biokoridorom
Dopravná infraštruktúra - diaľnice a rýchlostné cesty						
110	V1, V2	R 4 - Svidník - hranica PR	SK	Hunkovce, Nižný Komárník, Vyšný Komárník	NRBc, NRBk	Stret rýchlostnej komunikácie R4 s nadregionálnym biokoridorom a nadregionálnym biocentrom

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

111	V1, V2	R 4 - Lipníky - Svidník	PO, SK	Pušovce, Kračúnovce, Lužany pri Topli, Maťovce, Okružle, Radoma, Stročín, Svidník	NRBk, RBc, RBk	Stret rýchlostnej komunikácie R4 s nadregionálnym biokoridorom, regionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
112	V1, V2	R 4 - Prešov - Lipníky	PO	Veľký Šariš, Kapušany	NRBc, RBk	Stret rýchlostnej komunikácie R4 s regionálnym biokoridorom a nadregionálnym biocentrom
Dopravná infraštruktúra - cesty I. triedy						
113	V1, V2	Dlhé n/C - obchvat, I/74	SV	Dlhé n/C	RBc, RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
114	V1, V2	Belá n/C - obchvat I/74	SV	Belá n/C	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
115	V1, V2	Snina - obchvat I/74	SV	Snina	NRBk, RBk	Stret cesty I. tr. s nadregionálnym a regionálnym biokoridorom
116	V1, V2	Stakčín - obchvat I/74	SV	Stakčín	NRBk	Stret cesty I. tr. s nadregionálnym biokoridorom
117	V1, V2	Kolonica - obchvat I/74	SV	Kolonica	NRBk	Stret cesty I. tr. s nadregionálnym biokoridorom
118	V1, V2	Ubl'a - obchvat I/74	SV	Ubl'a	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
119	V1, V2	Lackovce I/74	HE	Lackovce	RBc	Stret cesty I. tr. s regionálnym biocentrom
120	V1, V2	Hažín n/C	HE	Hažín n/C	RBc	Stret cesty I. tr. s regionálnym biocentrom
121	V1, V2	Brekov - Humenné	HE	Brekov	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
122	V1, V2	Humenné - Chlmec	HE	Humenné, Ptičie	NRBc	Stret cesty I. tr. s nadregionálnym biocentrom

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

123	V1, V2	Vranov n/T - Továrne	VT	Továrne	RBc	Stret cesty I. tr. s regionálnym biocentrom
124	V1, V2	Vranov n/T - Lipníky	VT, PO	Vranov n/T, Čaklov, Sol', Jastrabie n/T, Hlinné, Vyšný Žipov, Čierne n/T, Pavlovce, Lipníky	RBk, RBc	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
125	V1, V2	Turany n/O	SP	Turany n/O	RBc, NRBk	Stret cesty I. tr. s nadregionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
126	V1, V2	Stropkov - obchvat	SP	Stropkov	NRBk	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biokoridorom
127	V1, V2	Zborov - Smilno	BJ	Zborov, Smilno	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
128	V1, V2	Bardejov - sever	BJ	Bardejovská Dlhá Lúka	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
129	V1, V2	Bardejov - juhozápad	BJ	Bardejov	RBk, RBc	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
130	V1, V2	Prešov - východný obchvat	PO	Dulová Ves	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
131	V1, V2	Lipany - Kamenica	SB	Lipany	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
132	V1, V2	Stará Ľubovňa - obchvat	SL	Stará Ľubovňa	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
133	V1, V2	Hniezdne - obchvat	SL	Hniezdne	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
134	V1, V2	Nižné Ružbachy - obchvat	SL	Nižné Ružbachy	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
135	V1, V2	Lukov, Gerlachov	BJ	Lukov, Kružlov,	NRBc, RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom a nadregionálnym biocentrom

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou uniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

136	V1, V2	Tarnov, Rokytov, Mokroluh, Bardejov	BJ	Tarnov, Rokytov, Mokroluh	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
137	V1, V2	Plavnica - obchvat	SL	Plavnica	RBc, RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
138	V1, V2	Nižná Polianka - obchvat	BJ	Nižná Polianka	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
139	V1, V2	Podolíneec - obchvat	SL	Podolíneec	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
140	V1, V2	Bušovce - obchvat	KK	Bušovce	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
141	V1, V2	Veľká Lomnica - obchvat	KK	Veľká Lomnica	RBk	Stret cesty I. tr. s regionálnym biokoridorom
142	V1, V2	Hôrka - obchvat	PP	Hôrka	NRBk	Stret cesty I. tr. s nadregionálnym biokoridorom
Dopravná infraštruktúra - cesty II. triedy						
143	V1, V2	Slovenská Ves	KK	Slovenská Ves	RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom
144	V1, V2	Veľká Lomnica	KK	Veľká Lomnica	RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom
145	V1, V2	obchvat Červeného Kláštora	KK	Červený Kláštor	NRBk	Stret cesty II. tr. s nadregionálnym biokoridorom
146	V1, V2	Vysoké Tatry	PP	Vysoké Tatry	NRBc	Stret cesty II. tr. s nadregionálnym biocentrom
147	V1, V2	Stráne p/T - Kežmarské Žľaby	PP	Vysoké Tatry	NRBc	Stret cesty II. tr. s nadregionálnym biocentrom
148	V1, V2	Kežmarok - Ľubica	KK	Ľubica	RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom
149	V1, V2	Vlková	KK	Vlková	NRBk	Stret cesty II. tr. s nadregionálnym biokoridorom
150	V1, V2	Levoča	LE	Levoča	RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom
151	V1, V2	Ľubica - Levoča	KK	Tvarožná	NRBk	Stret cesty II. tr. s nadregionálnym

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

						biokoridorom
152	V1, V2	Ľubica - Levoča	LE	Levoča	RBc	Stret cesty II. tr. s regionálnym biocentrom
153	V1, V2	Vysoké Tatry	PP	Kežmarské Žľaby	NRBc	Stret cesty II. tr. s nadregionálnym biocentrom
154	V1, V2	Raslavice	BJ	Raslavice	RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom
155	V1, V2	Demjata	PO	Demjata	NRBk	Stret cesty II. tr. s nadregionálnym biokoridorom
156	V1, V2	Tisinec	SP	Tisinec	NRBk, RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom a nadregionálnym biocentrom
157	V1, V2	Chotča	SP	Chotča	RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom
158	V1, V2	Bukovce	SP	Bukovce	RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom
159	V1, V2	Havaj	SP	Havaj	RBc, RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
160	V1, V2	Makovce	SP	Makovce	RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom
161	V1, V2	Medzilaborce	ML	Medzilaborce	RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom
162	V1, V2	Hostovice	SV	Hostovice	RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom
163	V1, V2	Lackovce	HE	Lackovce	RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom
164	V1, V2	Stakčínska Roztoka - Príslop	SV	Stakčínska Roztoka	NRBk, NRBc, RBc,	Stret cesty II. tr. s nadregionálnym biokoridorom, nadregionálnym biocentrom a regionálnym biocentrom

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

165	V1, V2	Stakčínska Roztoka - Príslop	SV	Príslop	RBk	Stret cesty II. tr. s regionálnym biokoridorom
Dopravná infraštruktúra - cesty III. triedy						
166	V1, V2	Porúbka	HE	Porúbka	NRBk, RBc	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
167	V1, V2	Brestov	HE	Brestov	RBk	Stret cesty III. tr. s regionálnym biokoridorom
168	V1, V2	Dlhé Klčovo	VT	Dlhé Klčovo	RBc	Stret cesty III. tr. s regionálnym biocentrom
169	V1, V2	Zamutov - Červenica	VT, PO	Zamutov, Červenica	NRBk	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biokoridorom
170	V1, V2	Bžany	SP	Vaľkov	RBc	Stret cesty III. tr. s regionálnym biocentrom
171	V1, V2	Prituľany	HE	Prituľany	NRBk	
172	V1, V2	Brezov	BJ	Brezov	RBk	Stret cesty III. tr. s regionálnym biokoridorom
173	V1, V2	Osturňa - Ždiar	KK	Osturňa	RBc	Stret cesty III. tr. s regionálnym biocentrom
174	V1, V2	Osturňa - Ždiar	PP	Ždiar	NRBk	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biokoridorom
175	V1, V2	Malá Franková - Ždiar	KK	Malá Franková	NRBk	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biokoridorom
176	V1, V2	Veľká Franková - Ždiar	KK	Veľká Franková	NRBk	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biokoridorom
177	V1, V2	Marhaň - Dubinné	BJ	Kurima, Dubinné	RBk	Stret cesty III. tr. s regionálnym biokoridorom
178	V1, V2	Kožuchovce	SP	Kožuchovce	RBk	Stret cesty III. tr. s regionálnym biokoridorom
179	V1, V2	Nižný Komárnik	SK	Nižný Komárnik	NRBk	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biocentrom
180	V1, V2	Bardejov	BJ	Bardejovská Nová Ves	RBk	Stret cesty III. tr. s regionálnym biokoridorom

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

181	V1, V2	Regetovka	BJ	Regetovka	RBc	Stret cesty III. tr. s regionálnym biocentrom
182	V1, V2	Stebník	BJ	Stebník	NRBk	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biokoridorom
183	V1, V2	Cígeľka	BJ	Cígeľka	NRBk	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biokoridorom
184	V1, V2	Bartošovce	BJ	Bartošovce	RBk	Stret cesty III. tr. s regionálnym biokoridorom
185	V1, V2	Terňa - Geraltov	PO	Geraltov	NRBk	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biokoridorom
186	V1, V2	Kojatice	PO	Kojatice	RBk	Stret cesty III. tr. s regionálnym biokoridorom
187	V1, V2	Drienovská Nová Ves	PO	Drienovská Nová Ves	NRBk	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biokoridorom
188	V1, V2	Vyšný Slavkov	LE	Vyšný Slavkov	RBk	Stret cesty III. tr. s regionálnym biokoridorom
189	V1, V2	Tichý Potok - Ľubica	SB, LE, KK	Tichý Potok	NRBc	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biocentrom
190	V1, V2	Tichý Potok - Ľubica	SB, LE, KK	Ľubica	NRBc	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biocentrom
191	V1, V2	Jakubany - Levoča	SL, LE	Jakubany	NRBc	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biocentrom
192	V1, V2	Jakubany - Levoča	SL, LE	Levoča	NRBc, NRBk, RBc	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biocentrom, nadregionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
193	V1, V2	Sulín	SL	Sulín	RBk	Stret cesty III. tr. s regionálnym biokoridorom
194	V1, V2	Kamienka - Litmanová	SL	Kamienka	RBk	Stret cesty III. tr. s regionálnym biokoridorom
195	V1, V2	Lendak	KK	Lendak	RBc	Stret cesty III. tr. s regionálnym biocentrom

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

196	V1, V2	Stráne pod Tatrami - Kežmarské Žľaby	KK, PP	Vysoké Tatry	NRBc	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biocentrom
197	V1, V2	Osadné - hranica PR	SV	Osadné	NRBk, RBc	Stret cesty III. tr. s nadregionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
Dopravná infraštruktúra - železnice						
198	V2	TEŽ Tatr. Lomnica - Ždiar	PP	Vysoké Tatry	NRBc	Stret Tatranskej elektrickej železnice s nadregionálnym biokoridorom
199	V2	TEŽ Tatr. Lomnica - Spišská Belá	PP, KK	Spišská Belá	NRBc, NRBk, RBk	Stret Tatranskej elektrickej železnice s nadregionálnym biokoridorom, regionálnym biokoridorom a nadregionálnym biocentrom
200	V2	Bardejov - Vranov n/T	BJ, SK, SP, VT	Bardejov, Zborov, Dubová, Nižný Mirošov, Vyšný Orlík, Nižný Orlík, Svidník, Stročin, Duplín, Tisinec, Miňovce, Turany n/O, Slovenská Kajňa, Benkovce, Továrne	NRBk, RBc, RBk	Stret regionálnej železnice s nadregionálnym biokoridorom, regionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom
201	V2	Stropkov - Medzilaborce	SP, ML	Tisinec, Bukovce, Staškovce, Havaj	RBc, RBk	Stret regionálnej železnice s regionálnym biokoridorom a regionálnym biocentrom

III.8 Vplyvy na krajinu

Krajina je zložitý, dynamický, priestorovo organizovaný geografický systém, prejavujúci sa v priestore ako reálny územný objekt, ktorý zahŕňa jednak prírodné (abiotické a biotické), ako aj socioekonomické prvky (ľudskú spoločnosť a produkty jej aktivít) a ich vzájomné vzťahy.

Krajina predstavuje v danej miere podstatnú časť životného prostredia, vplyv na akýkoľvek prvok krajiny sa sprostredkované prenáša na krajinu ako celok. Môže sa zosilňovať alebo zoslabovať v závislosti od stavu a dynamiky celého krajinného systému. Preto je nevyhnutné posúdenie predpokladaných vplyvov nielen na jednotlivé krajinné prvky (vodu, pôdu a pod.), ale na krajinu ako celok – systém, ktorý je viac ako súbor prvkov, z ktorých sa skladá.

Štruktúra krajiny:

Stabilita

- Homeostáza krajiny
- Produktivita krajiny
- Diverzita krajiny
- Variabilita krajiny
- Zťažiteľnosť krajiny

Druhy krajiny:

- Prírodná
- Kultúrna
 - Kultivovaná
 - Narušená
 - Devastovaná

Vplyvy na krajinu sú pre strategický dokument, ktorým je územnoplánovací dokument, zvlášť významné, lebo krajina predstavuje priestorovú štruktúru rôznych prírodných a antropogénnych prvkov a realizácia návrhov dokumentu môže ovplyvniť štruktúru a využívanie krajiny, scenériu, chránené územia ochrany prírody a vôd, ako aj územný systém ekologickej stability. Vyhodnotiť sa žiada najmä nepriaznivý vplyv zvyšovania rozsahu dopravnej infraštruktúry na úkor voľnej krajiny.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme predstavujú jednu z rozhodujúcich častí vplyvov strategického dokumentu, pričom definovanie nepriaznivých vplyvov bude výrazne ovplyvnené schválenými strategickými zámermi samospráv.

Predpokladáme možné nepriaznivé vplyvy najmä na poľnohospodársku výrobu záberom ornej pôdy a trvalých trávnych porastov pre budovanie líniových stavieb.

Vplyvy realizácie navrhovaných aktivít na prírodné komplexy predmetného územia sa prejavujú vo zmenách stavových veličín komplexov (stupeňnečistoty podzemných vôd, pôd, ovzdušia, druhového zastúpenia a zdravotný stav bioty atď.) čo bude následne viesť k zmenám ich funkčného správania, ktoré sa prejaví spravidla ďalším znížením ekologickej stability postihnutých komplexov. Veľkosť vplyvu je daná mierou zraniteľnosti týchto komplexov a veľkosťou pôsobiacich antropogénnych vplyvov priamo alebo nepriamo vyvolaných predmetnou činnosťou na strane druhej. Ich porovnaním je možné získať obraz o priestorovej diferenciácii veľkosti zmien.

Fragmentácia biotopov je proces, pri ktorom je veľký biotop delený na viacero menších častí za súčasného zníženia ich celkovej rozlohy fragmentácia je rozdrobovanie súvislých

území – obmedzenie šírenia fauny a flóry, redukcia populácií, imigrácia druhov do ekotónu, invázia druhov z okolia, vplyvy okolitého prostredia, zmeny v zložení spoločenstva, zmeny v počte druhov, izolácia niektorých druhov, redukcia vnútrodruhovej genetickej diverzity.

Pohyb je významný činiteľ, ktorý určuje spôsob života mnohých druhov. Každý živočích sa môže stretnúť s problémami, ktoré spôsobuje nedostatok potravy, premnoženie prirodzených nepriateľov či zničenie životného prostredia a tie často najlepšie vyrieši tým, že sa presťahuje na vhodnejšie miesto. Úspech a rozmanitosť živočíchov závisí na ich pružnosti a mnohostrannosti, a preto prírodný výber prial pohyblivým druhom.

Medzi prirodzené prekážky pohybu živočíchov môžeme zaradiť napr. rieky, sústavu močiarov, husté medze, aj nehostinné prostredie bez vegetácie. Pôsobenie prekážok na biotu je rozdielne a druhovo špecifické. Veľké bylinožravce, ako napr. jeleň lesný (*Cervus elaphus*) sa vyhýbajú hustému krovitému porastu, ak nájdú vhodnejší prechod. Menšie druhy môžu zasa ľahko prejsť cez hustý krovitý porast, ale ich pohyb môže zablokovať rieka či priekopa.

V krajine, ktorú každodennými aktivitami ovplyvňuje človek, denno-denne a veľmi rýchlo pribúdajú nové prekážky až bariéry, ktoré narúšajú dlhodobý a zaužívaný spôsob života organizmov, denné cesty za potravou, k vode aj sezónne migrácie. Medzi najzávažnejšie umelé bariéry patria diaľnice, železnice, zastavané územia sídiel aj oplotené priemyselné zóny.

Proces fragmentácie – zmenšovania a rozdeľovania biotopov existoval aj v minulosti, ale priechodnosť, či konektivita krajiny bola vyššia a vplyvy na voľne žijúce organizmy neboli také negatívne. Podľa Nossa je konektivita krajiny chápaná ako termín, ktorý obsahuje koncepciu biokoridorov a bariér a indikuje, ako ekologické toky reagujú na štruktúru krajiny. Forman, Godron [6] chápu termín konektivita ako mieru spojitosti koridorov, vyjadrenú počtom medzier na jednotku dĺžky koridoru, ale aj ako spojitosť siete koridorov a uzlov, ktorú možno vyjadriť pomerom počtu existujúcich prepojení v sieti k maximálnemu možnému počtu prepojení, teda indexom spojitosti. Podľa Dawsona by mali byť na všetkých úrovniach plánovania rešpektované ciele zachovania konektivity ako dlhodobá požiadavka. Vplyvom výstavby ciest a diaľnic dochádza k fragmentácii krajiny, k čiastočnej až úplnej strate biotopov a k zvyšovaniu úmrtnosti živočíchov na cestách v dôsledku kolízií s vozidlami. Bariarový účinok komunikácií závisí od prítomnosti oplotenia, priekop a ochranných múrov, od intenzity dopravy (počet vozidiel za hodinu) aj od miery kolízií s migračnými trasami živočíchov.

Z pohľadu hustoty dopravnej infraštruktúry patrí Slovenská republika k priemeru v rámci krajín Európskej únie. V roku 2003 bola hustota cestnej siete 876,87 km/tis. km² a hustota železničnej siete 74,58 km/tis. km². Do budúcnosti je plánovaný rozvoj cestnej, diaľničnej aj železničnej siete, čo bude znamenať ďalšie **zníženie priechodnosti územia pre živočíchy**.

Spoločnou črtou týchto definícií je umožnenie pohybu bioty, hmoty aj usmernenie toku energie v krajine a spájanie biocentier resp. jadrových území.

V dokumentácii územných systémov ekologickej stability (ÚSES) od nadregionálnej až po miestnu úroveň by mali byť zachytené významné migračné trasy živočíchov apremietnuté do návrhu spojitých a nespojitých biokoridorov a návrhu ekoduktov v mestách križovania s problematickými komunikáciami (diaľnice, rýchlostné komunikácie a železničné trate) v závislosti od nárokov cieľových skupín živočíchov.

Vplyv ciest a dopravy na faunu je priamy a nepriamy. V miestach, kde sa migračné trasy križujú s frekventovanými komunikáciami, často dochádza ku kolíziám. Kolízie živočíchov s dopravnými prostriedkami môžu mať za následok ich zranenie, príp. aj úhyn. Obeťami bývajú cicavce, plazy, obojživelníky, vtáctvo aj hmyz. Uhynuté jedince sú zdrojom potravy pre ďalšie potenciálne ohrozené organizmy. Problém môže spôsobiť napr. aj zrno, ktoré sa rozsype počas prevozu na cestu a láka druhy, ktoré preferujú takúto potravu. Úseky ciest s vysokou mortalitou zvierat sú často lokalizované na kontakte lúky a lesa, alebo prechádzajú cez zalesnené územia, kde okraje ciest poskytujú vhodné podmienky na pastvu. Medzi najviac rizikové patria úseky pravidelných migrácií. Ohrozené sú aj plazy, ktoré sa zvyknú vyhrievať na ceste a malé cicavce a vtáky, ktoré hniezdia a lovia potravu v porastoch pozdĺž ciest. Častý úhyn bol zaznamenaný aj v prípade živočíchov ako sú napr. líška (*Vulpes vulpes*), mačka (*Felis sp.*), havrany (*Corvus sp.*), pre ktoré živočíchy uhynuté na ceste predstavujú zdroj potravy. K stretom živočíchov s dopravnými prostriedkami najčastejšie dochádza na svitaní a za súmraku [18].

Medzi priame účinky ďalej patrí narušenie, zmenšenie až úplný záberbiotopov, obmedzenie až prerušenie migrácií, znečistenie prostredia, zmena vodného režimu a prienik inváznych druhov.

Aj nepriamy vplyv ciest a diaľnic na organizmy závisí od viacerých faktorov ako intenzita dopravy, stav a charakter oplotenia, umiestnenie komunikácií v krajine, na okraji sídiel a v meste. Oplotenie môže spôsobiť zamotanie a zranenie jedincov, priestorovo rozdelená čiastková populácia (subpopulácia) môže byť oslabená v dôsledku obmedzeného prístupu k hodnotnej potrave a vode a dlhodobej genetickej izolácie. V dôsledku fragmentácie a izolácie rastie genetická príbuznosť, dôležitým sa stáva genetický posun, zvyšuje sa pravdepodobnosť vzniku recesívnych, škodlivých mutácií a klesá zdatnosť populácie.

Fragmentáciou sú ovplyvnené predovšetkým tie druhy živočíchov, ktoré obývajú rozsiahlejšie územie pri relatívne malom počte jedincov.

Na základe podobných vlastností a nárokov na migráciu boli druhy živočíchov zoskupené do nasledovných kategórií [19]:

1. Veľké cicavce a druhy, ktoré migrujú na veľké vzdialenosti v rámci štátov a Európy
Diaľkové migrácie v rámci jedného štátu až celej Európy sú typické pre niektoré druhy veľkých cicavcov, ako napr. jeleň lesný (*Cervus elaphus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk obyčajný (*Canis lupus*), mačka divá (*Felis silvestris*), los mokrďový (*Alces alces*) a ďalšie. Táto skupina druhov je zároveň veľmi citlivá voči zmenšovaniu rozlohy biotopov a prekážkam na migračných trasách, ktoré by mala tvoriť priechodná krajina s vhodnými typmi biotopov (lesné, lúčne a pasienkové spoločenstvá). Náhradné technické riešenia, križovania ponad či popod diaľnice (ekodukty a viadukty), sú pre túto skupinu živočíchov konštruované pomerne náročne. Ekodukty s optimálnou šírkou 20-50 m napodobňujú prírodné prostredie, tvorí ich trávnatý porast a okraje nadchodu lemujú stromy a kroviny. Ideálne je ak je na jednej strane umiestnené napájadlo pre zver, aby zvieratá mali dôvod použiť ponúkanú náhradnú trasu. Diaľnica je ohradená, len v mieste ekoduktu je otvorený priechod.
2. Stredne veľké cicavce a druhy, ktoré migrujú na kratšie vzdialenosti, prípadne ide o lokálne migrácie za potravou, vodou a na oddychové miesta
Do tejto skupiny sú zaradené niektoré druhy kopytníkov, ako: srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), diviak lesný (*Sus scrofa*), daniel škvrnitý (*Dama dama*) a pod. Zvieratá môžu rovnako

využívať ekodukty a podchody. Pre uvedené druhy majú význam migrácie mladých jedincov, keď sa osamostatňujú a hľadajú si nové teritórium, tiež je veľmi dôležitá lokálna migrácia za potravou, vodou a na miesta odpočinku. Migračné objekty a trasy by mali byť hustejšie.

3. Stredne veľké cicavce a mäsožravce, ktoré migrujú za potravou na lokálnej úrovni. Skupinu stredne veľkých cicavcov a mäsožravcov reprezentujú druhy ako líška obyčajná (*Vulpes vulpes*), jazvec lesný (*Meles meles*), vydra riečna (*Lutra lutra*), bobor vodný (*Castor fiber*), kuna lesná (*Martes martes*), kuna skalná (*Martes foina*), lasica myšozravá (*Mustela nivalis*) a pod. Uvedené druhy môžu tiež využívať ekodukty a podchody, ale vyžadujú hustejšiu sieť migračných trás. Zvieratá sú zvyknuté pohybovať sa v norách, preto sú ako náhradné riešenia vhodné tunelové prechody popod komunikácie. Pre vydru a bobra je vhodné navrhovať lávky pozdĺž vodných tokov pod mostmi.
4. Obojživelníky
Osobitnú skupinu tvoria obojživelníky, napr. ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), pre ktoré je charakteristická sezónna migrácia k miestam rozmnožovania. Migračné trasy využívajú obojživelníky v priebehu krátkeho časového obdobia vo veľkom počte. V tomto období sú druhy veľmi zraniteľné, k vhodnej vodnej ploche sa pohybujú pomaly a v miestach križovania s cestami často hynú pod kolesami áut. Vhodným náhradným technickým riešením sú menšie podchody popod cesty, kombinované so zábranami, ktoré jedincom znemožňujú vstup na vozovku. Alternatívnym riešením je vybudovanie náhradných vodných plôch na rozmnožovanie v miestach, kde nebude dochádzať ku križovaniu migračných trás s cestnou komunikáciou.

Spôsoby zmierňovania negatívneho vplyvu cestnej dopravy na migračné trasy fauny

V miestach, kde dochádza ku križovaniu významných migračných trás živočíchov s cestnými komunikáciami, je potrebné budovať rôzne typy migračných objektov (tunely, podchody, cervidukty, či ďalšie typy ekoduktov), aby sa dosiahlo zmiernenie priameho negatívneho vplyvu na faunu.

Medzinárodnú spoluprácu a výskum v oblasti vplyvov dopravnej infraštruktúry na prírodu podporuje Európska organizácia IENE (Infra Eco Network Europe), založená v roku 1996. Jej hlavným cieľom je podporovať účinnú a bezpečnú dopravnú štruktúru v Európe a zároveň zabezpečiť opatrenia, ktoré zachovávajú druhovú rozmanitosť a znižujú množstvo kolízií dopravných prostriedkov s faunou. IENE iniciovala spracovanie správ o stave fragmentácie v trinástich členských štátoch a o spôsoboch riešenia či zmierňovania kolízií dopravy s faunou.

Vzhľadom na rozsiahlosť posudzovaného územia a rámcový charakter návrhov realizácie jednotlivých aktivít navrhovaných v koncepte územného plánu Prešovského samosprávneho kraja nie je možné nateraz v jednotlivých dotknutých lokalitách vyhodnotiť konkrétne vplyvy na štruktúru krajiny, zmeny využitia krajiny, na scenériu a pod. Tieto vplyvy bude potrebné vyhodnotiť samostatne pre každú aktivitu zvlášť v procese posudzovania vplyvov v zmysle Zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Krajinný obraz jednotlivých variantov môže zaznamenať určité zmeny v intenzite zástavby

jednotlivých obcí. Predovšetkým pri veľmi intenzívnom rozvoji najmenších a malých obcí v zázemí sídelných centier môže dôjsť k určitej zmene v obraze týchto sídiel.

III.9 Vplyvy na územne chránené časti prírody a krajiny

Za najvýznamnejšie ciele v súvislosti s vplyvmi dopravnej a technickej infraštruktúry považujeme ochranu osobitne chránených území v 2 až 5. stupni ochrany a území Natura 2000, zachovanie ekologickej stability krajiny a jej priechodnosť a minimalizáciu dopadov na biodiverzitu. Pre ich posúdenie boli uplatnené kritériá: zásah do chránených území v druhom až piatom stupni ochrany:

- zásah do súvislej európskej sústavy chránených území (viď Príloha – „Primerané hodnotenie vplyvu strategického dokumentu UPN PSK na lokality NATURA 2000“),
- zásah do súvislej národnej sústavy chránených území
- zásah do územného systému ekologickej stability.

Vyhodnotenie zásahov strategického dokumentu a jeho prvkov do národnej sústavy chránených území.

Č. p.	Variant	Názov	Druh chráneného územia	Stupeň ochrany	Problém	Opatrenie
Technická infraštruktúra - Plyn						
1	V1, V2	Ulič - Nová Sedlica	NP Poloniny, OP NP	2 ^o , 3 ^o	Stret rozvodu STL plynu s územím národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu, zmena trasovania je neopodstatnená.
2	V1, V2	Kolbasov - Ruský potok	OP NP Poloniny	2 ^o	Stret rozvodu STL plynu s územím ochranného pásma národného parku Poloniny	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu, zmena trasovania je neopodstatnená.
3	V1, V2	Ulič - Príslop	NP Poloniny, OP NP	2 ^o , 3 ^o	Stret rozvodu STL plynu s územím národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu, zmena trasovania je neopodstatnená.
4	V1, V2	Topoľa - Runina	NP Poloniny, OP NP	2 ^o , 3 ^o	Stret rozvodu STL plynu s územím národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu, zmena trasovania je neopodstatnená.
5	V1, V2	Ulič - Brezovec	OP NP Poloniny	2 ^o	Stret rozvodu STL plynu s územím ochranného pásma národného parku Poloniny	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu, zmena trasovania je neopodstatnená.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

6	V1, V2	EUSTREAM	CHKO Laborecká vrchovina	3°	Stret medzinárodného plynovodu s územím CHKO Laborecká vrchovina	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu, zmena trasovania je neopodstatnená.
7	V1, V2	Medzilaborce - Palota	CHKO Laborecká vrchovina	3°	Stret rozvodu STL plynu s územím CHKO Laborecká vrchovina	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu, zmena trasovania je neopodstatnená.
8	V1, V2	Ladomirová - Vyšný Komárník	CHKO Laborecká vrchovina	3°	Stret rozvodu STL plynu s územím CHKO Laborecká vrchovina	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu, zmena trasovania je neopodstatnená.
9	V1, V2	Kamienka - Haligovce - Veľká Lesná	OP NP Pieniny	2°	Stret rozvodu STL plynu s územím ochranného pásma národného parku Pieniny	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu, zmena trasovania je neopodstatnená.
10	V1, V2	Batizovce - Štrba	OP NP TANAP	2°	Stret rozvodu VTL plynu s územím ochranného pásma Tatranského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu, zmena trasovania je neopodstatnená.
11	V1, V2	Mengusovce - Lučivná	OP NP TANAP	2°	Stret rozvodu VTL plynu s územím ochranného pásma Tatranského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu, zmena trasovania je neopodstatnená.
Technická infraštruktúra - Voda						
12	V1, V2	Liptovská Teplica	OP NP NAPANT	2°	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma národného parku Nízke Tatry	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
13	V1, V2	Vikartovce	OP NP NAPANT	2°	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma národného parku Nízke Tatry	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
14	V1, V2	Hranovnica	NP Slovenský Raj	3°	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma národného parku Slovenský Raj	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
15	V1, V2	Štrba - Vysoké Tatry	OP NAPANT, OP TANAP, TANAP	2°, 3°	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma národného parku Nízke Tatry, OP TANAP a územia TANAP	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
16	V1, V2	Štrba - Mengusovce	OP TANAP, TANAP	2°, 3°	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma TANAP a územia TANAP	pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu,

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

17	V1, V2	Gerlachov	OP TANAP	2 ^o	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma TANAP	pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu,
18	V1, V2	Veľká Lomnica - Tatr. Lomnica	OP TANAP, TANAP	2 ^o , 3 ^o	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma TANAP a územia TANAP	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
19	V1, V2	Veľká Lomnica - Stará Lesná	OP TANAP	2 ^o	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma TANAP	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
20	V1, V2	Ždiar	OP TANAP	2 ^o	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma TANAP	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
21	V1, V2	Osturňa - Veľká Franková	OP Pieniny	2 ^o	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
22	V1, V2	Osturňa	OP Pieniny	2 ^o	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
23	V1, V2	Veľká Franková - Malá Franková	OP Pieniny	2 ^o	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
24	V1, V2	Zálesie	OP Pieniny	2 ^o	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
25	V1, V2	Haligovce	OP Pieniny	2 ^o	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
26	V1, V2	Červený Kláštor - Lechnica	OP Pieniny	2 ^o	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
27	V1, V2	Červený Kláštor - Majere	OP Pieniny	2 ^o	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

28	V1, V2	Straňany	OP Pieniny	2°	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
29	V1, V2	Medvedie - Šarbov	CHKO Východné Karpaty	3°	Stret skupinového vodovodu s územím CHKO Východné Karpaty	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
30	V1, V2	Osadné	CHKO Východné Karpaty	3°	Stret skupinového vodovodu s územím CHKO Východné Karpaty	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
31	V1, V2	Medzilaborce - Kalinov	CHKO Východné Karpaty	3°	Stret skupinového vodovodu s územím CHKO Východné Karpaty	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
32	V1, V2	Nová Sedlica - Ulič	NP Poloniny, OP NP	2°, 3°	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma národného parku Poloniny a národného parku Poloniny	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
33	V1, V2	Príslop (Topoľa) - Ulič	NP Poloniny, OP NP	2°, 3°	Stret skupinového vodovodu s územím ochranného pásma národného parku Poloniny a národného parku Poloniny	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
34	V1, V2	Vodovod Starina	NP Poloniny	3°	Stret skupinového vodovodu s územím národného parku Poloniny	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
Technická infraštruktúra - Kanalizácia						
35	V1, V2	Medzilaborce - Kalinov	CHKO Východné Karpaty	3°	Stret skupinovej kanalizácie s územím CHKO Východné Karpaty	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
36	V1, V2	Liptovská Teplička	OP NAPANT	2°	Stret skupinovej kanalizácie s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
37	V1, V2	Veľká Lomnica - Stará Lesná	OP TANAP	2°	Stret skupinovej kanalizácie s územím ochranného pásma Tatranského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
38	V1, V2	Osturňa - Veľká Franková	OP Pieniny	2°	Stret skupinovej kanalizácie s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

39	V1, V2	ČOV Reľov	OP Pieniny	2 ^o	Výstavba ČOV ochrannom pásme Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
40	V1, V2	ČOV Spišské Hanušovce	OP Pieniny	2 ^o	Výstavba ČOV ochrannom pásme Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
41	V1, V2	ČOV Matiašovce	OP Pieniny	2 ^o	Výstavba ČOV ochrannom pásme Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
42	V1, V2	ČOV Veľká Lesná	OP Pieniny	2 ^o	Výstavba ČOV ochrannom pásme Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
43	V1, V2	ČOV Lesnica	NP Pieniny	3 ^o	Výstavba ČOV v území Pieninského národného parku	Pri realizácii zámeru použiť metódy výstavby šetrné k okolitému prostrediu.
Dopravná infraštruktúra - diaľnice a rýchlostné cesty						
44	V1, V2	R 4 - Svidník - hranica PR	CHKO Východné Karpaty	3 ^o	Stret komunikácie R4 s územím CHKO Východné Karpaty	Pri výstavbe rýchlostnej cesty čo najmenej narušiť režim chránených území, čo najmenej fragmentovať biotop a používať metódy šetrné k okolitej prírode.
Dopravná infraštruktúra - cesty II. triedy						
45	V1, V2	obchvat Spišskej Starej Vsi	OP Pieniny	2 ^o	Stret komunikácie s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri výstavbe cesty II. triedy, čo najmenej narušiť režim chránených území, čo najmenej fragmentovať biotopy a používať metódy šetrné k okolitej prírode
46	V1, V2	obchvat Červeného Kláštora	OP Pieniny	2 ^o	Stret komunikácie s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri výstavbe cesty II. triedy, čo najmenej narušiť režim chránených území, čo najmenej fragmentovať biotopy a používať metódy šetrné k okolitej prírode
47	V1, V2	Vysoké Tatry	TANAP	2 ^o	Stret komunikácie s územím ochranného pásma Tatranského národného parku	Pri výstavbe cesty II. triedy, čo najmenej narušiť režim chránených území, čo najmenej fragmentovať biotopy a používať metódy šetrné k okolitej prírode
48	V1, V2	Stakčinská Roztoka - Príslop	NP Poloniny, OP NP	2 ^o , 3 ^o	Stret komunikácie s územím ochranného pásma národného parku Poloniny a národného parku Poloniny	Pri výstavbe cesty II. triedy, čo najmenej narušiť režim chránených území, čo najmenej fragmentovať biotopy a používať metódy šetrné k okolitej prírode

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja - Správa o hodnotení strategického dokumentu

49	V1, V2	Ulič - Zabrid'	NP Poloniny, OP NP	2°, 3°	Stret komunikácie s územím ochranného pásma národného parku Poloniny	Pri výstavbe cesty II. triedy, čo najmenej narušiť režim chránených území, čo najmenej fragmentovať biotopy a používať metódy šetrné k okolitej prírode
Dopravná infraštruktúra - cesty III. triedy						
50	V1, V2	Osturňa - Ždiar	OP Pieniny, OP TANAP	2°	Stret komunikácie s územím ochranného pásma Pieninského národného parku a ochranného pásma Tatranského národného parku	Pri výstavbe cesty III. triedy, čo najmenej narušiť režim chránených území, čo najmenej fragmentovať biotopy a používať metódy šetrné k okolitej prírode.
51	V1, V2	Malá Franková - Ždiar	OP Pieniny, OP TANAP	2°	Stret komunikácie s územím ochranného pásma Pieninského národného parku a ochranného pásma Tatranského národného parku	Pri výstavbe cesty III. triedy, čo najmenej narušiť režim chránených území, čo najmenej fragmentovať biotopy a používať metódy šetrné k okolitej prírode.
52	V1, V2	Veľká Franková - Kacwin	OP Pieniny	2°	Stret komunikácie s územím ochranného pásma Pieninského národného parku	Pri výstavbe cesty III. triedy, čo najmenej narušiť režim chránených území, čo najmenej fragmentovať biotopy a používať metódy šetrné k okolitej prírode.
53	V2	Stráne pod Tatrami - Kežmarské Žľaby	TANAP, NPR Mokriny	3°, 5°	Stret komunikácie s územím ochranného pásma Tatranského národného parku a NPR Mokriny	Pred návrhom trasy vyhodnotiť jej výber vyhladávacou štúdiou, aby bolo minimalizované narušenie chránených území s 5° ochrany.
54	V1, V2	Osadné - hranica PR	CHKO Východné Karpaty	3°	Stret komunikácie s územím CHKO Východné Karpaty	Pri výstavbe cesty III. triedy, čo najmenej narušiť režim chránených území, čo najmenej fragmentovať biotopy a používať metódy šetrné k okolitej prírode.
Dopravná infraštruktúra - železnice						
55	V2	TEŽ Tatr. Lomnica - Ždiar	TANAP, OP TANAP	2°, 3°	Stret trasy TEŽ s územím Tatranského národného parku a ochranného pásma Tatranského národného parku	Pred návrhom trasy vyhodnotiť jej výber vyhladávacou štúdiou, aby bolo minimalizované narušenie chránených území a aby nedošlo k fragmentácii biotopov, resp. jej minimalizácii.

56	V2	TEŽ Tatr. Lomnica - Spišská Belá	TANAP, OP TANAP	2 ^o , 3 ^o	Stret trasy TEŽ s územím Tatranského národného parku a ochranného pásma Tatranského národného parku	Pred návrhom trasy vyhodnotiť jej výber vyhľadávacou štúdiou, aby bolo minimalizované narušenie chránených území a aby nedošlo k fragmentácií biotopov, resp. jej minimalizácii.
----	----	--	--------------------	---------------------------------	--	---

Navrhované opatrenia nekolidujú s chránenými územiami 4. a 5. stupňa mimo cesty III. triedy Stráne pod Tatrami – Kežmarské Žľaby.

V územiach s 2. a 3. stupňom ochrany sú navrhnuté len opatrenia nevyhnutné potrebné pre využívanie územia v zmysle TUR. Avšak za účelom minimalizácie stretov záujmov je nevyhnutné rešpektovať minimálne vyššie uvedené opatrenia.

Na územiach, ktoré sú uvedené v kap. II bod 8 prírodných, liečivých vôd a liečivých kúpeľov nedochádza k stretom navrhovaných aktivít UPN PSK s vyššie uvedenými územiami. Preto tieto územia neboli vyhodnocované.

III.10 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská

Kritérium zahŕňa vplyvy výstavby dopravnej, technickej infraštruktúry a ostatných zámerov a následnej prevádzky na hmotné kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti a archeologické náleziská.

Vo fáze hodnotenia cieľov strategického dokumentu nie je možné vplyvy na kultúrne dedičstvo detailne vyhodnotiť, pretože kultúrne pamiatky a ostatné zložky kultúrneho dedičstva sú viazané na konkrétnu lokalitu, resp. územie.

Priaznivý vplyv rozvoja dopravnej infraštruktúry môže nastať pri projektoch v prípadoch, kedy dochádza k odľahčeniu intenzity dopravy v sídelných útvaroch, kde sú kultúrne pamiatky ohrozované vibráciami a emisiami z dopravy.

Kultúrne pamiatky však môžu byť výstavbou dopravnej infraštruktúry priamo ohrozené. Takto sú ohrozené predovšetkým archeologické lokality, predovšetkým so zakrytými archeologickými nálezmi.

Predpokladá sa, že pri stavebnej činnosti mimo známych archeologických lokalít budú zachytené doteraz neznáme archeologické nálezy či situácie. V etapách prípravy je potrebné kontaktovať príslušné orgány pamiatkovej ochrany.

Podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia pre jednotlivé stavby je vydanie záväzného stanoviska krajského pamiatkového úradu podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona v nadväznosti na § 41 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Návrh koncepcie ochrany kultúrno-historických hodnôt je v Koncepte UPN PSK, v kapitole h a vo výkrese č. 2).

III.11 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V Prešovskom kraji nepredpokladáme vplyvy na významné geologické lokality, povrchovým horninovým tvarom sa projektované trasy dopravnej infraštruktúry vyhýbajú.

K zásahu do paleontologických nálezísk môže dôjsť v prípade modernizácie existujúcich ciest II. a III. triedy. Teoreticky môžu sa pri výstavbe odkrytím nadložných vrstiev pôdy objaviť nepoznané paleontologické lokality.

III.12 Iné vplyvy

Všeobecne nie sú očakávané, identifikované môžu byť pri plánovaní alebo realizácii konkrétnych stavieb dopravnej a technickej infraštruktúry.

III.13 Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Priamym vplyvom je záber poľnohospodárskej pôdy. Ďalším významným a nevratným vplyvom je zásah do horninového prostredia.

Návrh použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely bude spracovaný zmysle zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

V prípade potreby záberov lesných pozemkov je podľa §7 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch právnická alebo fyzická osoba povinná požiadať o vydanie rozhodnutia o trvalom, alebo dočasnom vyňatí z plnenia funkcií lesov.

Na časti územia dotknutých lokalít môžu byť stromy a kríky, ktoré bude potrebné odstrániť. V zmysle §47 ods. (3) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa na výrub stromov vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody.

Dodávateľ stavebných prác je povinný zabezpečiť v rozsahu potrebnom na výkon ich práce v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o verejnom zdravotníctve a zákonom č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Realizátor stavby bude s odpadom, ktorý vznikne pri výstavbe nakladať v zmysle platnej legislatívy o odpadoch. V zmysle § 19 ods. 1, písm. d) zákona NR SR 79/2015 Z. z. o odpadoch bude tento odpad zhodnocovať pri svojej činnosti, alebo odpad takto nevyužitý ponúkne na zhodnotenie inému.

Prevádzkovateľ objektu bude plniť povinnosti prevádzkovateľa zdroja znečisťovania ovzdušia v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší, a súvisiacich predpisov.

Priamo vlastná prevádzka nesmie narušiť pohodu a kvalitu života obyvateľov hlukom. Hygienické požiadavky stanovuje orgán na ochranu zdravia. Najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny A hluku vo vonkajších priestoroch budú dodržané podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami.

Vypúšťanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie upravuje zákon NR SR č. 364/2002 Z. z. o vodách a zákonom č. 230/2005 Z. z. o vodovodoch a kanalizáciách, ktorým sa mení a doplna zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Riešenie územného plánu Prešovského samosprávneho kraja, v súlade so zadaním, vychádzalo z princípov trvalo udržateľného rozvoja. Vlastná realizácia jednotlivých aktivít musí byť postupne konkretizovaná a spodobňovaná v ďalších plánovacích postupoch a dokumentoch, pri ktorých sa musia zabezpečiť vyhodnotenia vplyvov na životné prostredie na základe posúdenia konkrétnych aktivít v konkrétnych podmienkach.

Z hľadiska ekonomických a sociálnych súvislostí sa dá konštatovať, že navrhované riešenie je v súlade s princípmi a zásadami vyjadrenými v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020 (PHSR) a to aj so strategickými cieľmi uvedenými za kľúčovú oblasť/prioritnú os Životné prostredie.

Navrhované riešenie v oblasti rozvoja dopravných systémov a jednotlivých druhov technickej infraštruktúry sleduje ciele vyjadrené v rezortných koncepciách, ktoré implementujú aj medzinárodné dohovory, ako aj ciele vyjadrené v PHSR. Realizáciou vyjadrených zámerov sa vytvára predpoklad pre zabezpečenie rovnocenného hospodárskeho a životného prostredia obyvateľov a hospodárskych subjektov.

Ako najvýznamnejšie environmentálne vplyvy na obyvateľstvo pri realizácii navrhovaného riešenia ÚPN Prešovského samosprávneho kraja možno označiť:

- zníženie negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie vzhľadom na navrhované riešenie najmä hlavných dopravných trás mimo zastavaného územia miest a obcí,
- odstránenie alebo eliminácia starých environmentálnych záťaží požadovanou rekultiváciou zasiahnutých území,
- zníženie tlaku na ďalšiu urbanizáciu krajinného prostredia najmä navrhovanou formou tvorby sídelných štruktúr,
- zlepšenie životného prostredia (návrh cyklistickej dopravy, systému rekreačných celkov, rozvoj športovo-rekreačných zariadení),
- vytváranie predpokladov pre zakladanie a rozvoj prvkov ÚSES na nadregionálnej a regionálnej úrovni a dotvorenie prvkov ÚSES formou interakčných prvkov,
- vo voľnej krajine podporovanie a ochranu nosných prvkov jej estetickej kvality atypického charakteru – prirodzené lesné porasty, aluviálne lúky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi,
- zvýšenie pozornosti k ochrane vodných zdrojov, zabezpečenie rekonštrukcie a dobudovanie kanalizácií a čistiarenských kapacít,
- v separovanom zbere požadované využitie recyklovateľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu a množstvo odpadu ukladaného na skládky.

III.14 Zhodnotenie jednotlivých bodov Rozsahu hodnotenia č. OU-PO-OSZPI-2015/013023-20/SA zo dňa 24. 07. 2015

Všeobecné podmienky

2.1.1 Obstarávateľ zabezpečí vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrh predmetného strategického dokumentu s variantným riešením. Vzhľadom na povahu, rozsah a dosah navrhovaného strategického dokumentu a jeho územnú pôsobnosť je potrebné, aby správa o hodnotení strategického dokumentu obsahovala primerané rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona, vo vzťahu k dotknutému územiu a so zreteľom na princípy trvale udržateľného rozvoja. Dotknuté územie je potrebné v správe o hodnotení vymedziť vo vzťahu k predpokladaným vplyvom rozvojových zámerov na zložky životného prostredia, obyvateľstvo a krajinu ako celok.

2.1.2 Pre hodnotenie strategického dokumentu sa nestanovuje časový harmonogram, ani žiadne špecifické požiadavky limitujúce časový rozsah hodnotenia.

2.1.3 Obstarávateľ predloží príslušnému orgánu 2x kompletnú správu o hodnotení strategického dokumentu, 2x návrh strategického dokumentu v písomnom vyhotovení, 5x kompletnú správu o hodnotení spolu s návrhom strategického dokumentu na elektronickom nosiči dát (obstarávateľ predloží príslušnému orgánu návrh strategického dokumentu, ktorým je, v súlade s § 9 ods.6 písm. a) zákona, koncept územného plánu).

Príslušný orgán si vyhradzuje právo spresnenia konečného počtu dokumentácií.

Špecifické požiadavky

2.2.1 V príslušných kapitolách správy o hodnotení sa primerane zaoberať hodnotením predpokladaných vplyvov strategického dokumentu a jeho prvkov na:

- zásahy do chránených území (národnej aj európskej sústavy),
(bod je vypracovaný v kapitole C. III. 9. a v prílohe Primerané posúdenie)
- mieru fragmentácie hodnotných krajinných prvkov,
(bod je vypracovaný v kapitole C. III. 7)
- narušenie migračných trás,
(bod je vypracovaný v kapitole C. III. 7.)
- zásahy do prvkov územného systému ekologickej stability,
(bod je vypracovaný v kapitole C. III. 9.)
- ovplyvnenie krajinného rázu,
(bod je vypracovaný v kapitole C. III. 7.)
- objekty a územia pamiatkového fondu,
(bod je vypracovaný v kapitole C. III. 10. a 11.)
- krajinný obraz, najmä v územiach významných z hľadiska priemyslu a cestovného ruchu.
(bod je vypracovaný v kapitole C. III. 8.)

2.2.2 V príslušných kapitolách správy o hodnotení špecifikovať návrh opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov na záujmy ochrany prírody, najmä na migráciu živočíchov.

(bod je vypracovaný v kapitole C. IV.)

2.2.3 Vypracovať primerané posúdenie vplyvov (vrátane kumulatívnych) strategického dokumentu, resp. jeho prvkov na územia sústavy NATURA 2000 v zmysle čl. 6.3 Smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, a to buď priamo v texte správy o hodnotení alebo ako samostatnú prílohu správy o hodnotení.

(bod je vypracovaný v prílohe Správy o hodnotení – Primerané posúdenie vplyvov na územia NATURA 2000)

2.2.4 V správe o hodnotení strategického dokumentu vychádzať z tých definícií jednotlivých termínov, ktoré sú uvedené vo Vyhláške MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (neuvažovať

s definíciami zo zadania, ktoré nekorešpondujú s uvedenou vyhláškou – vid'. § 12 vyhlášky).

(Bod dodržaný podľa vyššie uvedených požiadaviek)

2.2.5 V správe o hodnotení uviesť závery z vyhodnotenia vplyvov strategického dokumentu na verejné zdravie.
(zpracované v kap. C. III. 1)

2.2.6 V časti C kap. 2 bod 8 správy definovať chránené územia v zmysle zákona č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vzhľadom k tomu, že v oznámení zmienka o týchto chránených územiach absentuje) a vyhodnotiť predpokladaný vplyv strategického dokumentu na tieto územia v kapitole 3 správy.
(Zpracované v kapitole C. III. 9)

2.2.7 Stanoviť opatrenia pre umiestňovanie novobudovaných lokalít priemyselnej, občianskej a technickej vybavenosti, ktoré zabezpečia elimináciu nepriaznivých účinkov dopravy z hľadiska hluku, vibrácií, prachu a iných nečistôt.
(bod je vypracovaný v kapitole C. IV.);

2.2.8 V správe o hodnotení v samostatnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov tohto rozsahu hodnotenia.
(bod je vypracovaný v kapitole C. III. 14.)

2.2.9 Ak sa počas vypracovania správy o hodnotení vyskytnú nové skutočnosti súvisiace s predmetom posudzovania, je potrebné ich uviesť v správe o hodnotení.
(počas spracovania Správy o hodnotení sa nevyskytli nové skutočnosti, ktoré by mali byť v Správe uvedené)

2.2.10 V správe o hodnotení strategického dokumentu je potrebné brať do úvahy tiež všetky relevantné pripomienky, ktoré budú zaslané k zverejnenému určenému rozsahu hodnotenia.

(k Rozsahu hodnotenia neboli doručené žiadne námety a pripomienky)

2.2.11 Pripomienky dotknutých orgánov, ktoré boli zaslané k oznámeniu o strategickom dokumente a ktoré svojím charakterom sú pripomienkami k návrhu riešenia samotného strategického dokumentu (v oblasti napr. ochrany pamiatkového fondu; ochrany prírodných liečivých a minerálnych vôd a kúpeľov; ochrany a využitia nerastného bohatstva) je potrebné v návrhu strategického dokumentu primerane zohľadniť (napr. pripomienky od - Ministerstva obrany SR, sekcie majetku a infraštruktúry; Ministerstva zdravotníctva; Ministerstva ŽP, odboru štátnej geologickej správy; Krajského pamiatkového úradu v Prešove; Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi; Okresného úradu Bardejov, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií; Okresného úradu Gelnica, odboru starostlivosti o ŽP; Okresného úradu Medzilaborce, odboru starostlivosti o ŽP, štátna vodná

správa; Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o ŽP, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja; Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o ŽP, štátna vodná správa; Okresného úradu Poprad, odboru starostlivosti o ŽP, štátna správa ochrany ovzdušia; Okresného úradu Vranov n/T., odboru krízového riadenia; Okresného úradu Vranov n/T., odboru starostlivosti o ŽP, štátna vodná správa; Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade).

(V procese spracovania strategického dokumentu boli zapracované všetky relevantné pripomienky na základe odporúčaní obstarávateľa)

2.2.12 Pripomienky obcí, ktoré boli zaslané k oznámeniu o strategickom dokumente a ktoré svojím charakterom sú pripomienkami k návrhu riešenia samotného strategického dokumentu je potrebné v návrhu strategického dokumentu primerane zohľadniť (napr. pripomienky od - Obce Rakúsy; Obce Záborské).

(V procese spracovania strategického dokumentu boli zapracované všetky relevantné pripomienky na základe odporúčaní obstarávateľa)

2.2.13 Pripomienky dotknutých orgánov, ktoré boli zaslané k oznámeniu o strategickom dokumente a ktoré svojím obsahom upozorňujú na chyby a absentujúce údaje v oznámení, je im potrebné v návrhu strategického dokumentu venovať primeranú pozornosť (napr. pripomienky od – Ministerstva hospodárstva SR, odboru analýz a plánovania; Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi).

(V procese spracovania strategického dokumentu boli zapracované všetky relevantné pripomienky na základe odporúčaní obstarávateľa)

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie

Stav dopravnej a technickej infraštruktúry Prešovského samosprávneho kraja (ďalej len PSK) sa vyznačuje relatívne vysokou hustotou, avšak s nízkym podielom ciest vyššej kategórie. Stupeň urbanizácie ukazuje, že viac ako polovica obyvateľstva býva na vidieku a mali by mať zabezpečený aj prístup k významným cestným trasám medzinárodného významu.

Je plánovaná rýchlostná cesta R4, ktorá spojí štátnu hranicu s Poľskom so Svidníkom, Prešovom, Košicami a štátnou hranicou s Maďarskom. Po R4 bude prechádzať viacero európskych ciest, napr. E371. V súčasnosti je v prevádzke obchvat Svidníka.

Plánované je vybudovanie hraničného priechodu na ceste II/559 Čertižné – Jašliská a modernizácia hraničného priechodu na ceste III/067029 Podspády – Jurgov. Cesta III/55724 v úseku Nižná Polianka – štátna hranica s Poľskom bola ukončená v roku 2010, a tým bol sprístupnený hraničný priechod Nižná Polianka – Oženna pre osobnú a nákladnú dopravu do 7,5 tony.

V prípade rozvinutia prepravy na Ukrajinu je potrebné dobudovať prístup na hraničný priechod Ubľa. Postupne tiež zvyšovať štandard vybraných ciest zahrnutých do budovania infraštruktúry pre rozvoj cestovného ruchu a zabezpečiť v budúcnosti prístup k dobudovaným častiam D1 a R4.

Okrem priemyslu je v kraji vysoko rozvinutý cestovný ruch (ročne viac ako 600 tis. návštevníkov).

K najviac navštevovaným regiónom patria Vysoké Tatry, okresy Bardejov, Kežmarok, Levoča, Prešov a Stará Ľubovňa. Aj z tohto dôvodu je potrebné dostatočné udržiavanie ciest II. a III. triedy, ktoré zabezpečia spojenie s infraštruktúrou vyššej kategórie. Význam cestnej siete je zdôraznený v kraji aj tým, že obce okresov Stropkov a Svidník nie sú napojené na železničnú dopravu.

Tieto argumenty sú východiskové pre navrhované opatrenia na prevenciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie:

- V územiach, zhodujúcich sa s lokalizáciou environmentálne citlivých území (národná sieť chránených území, chránené stromy, prírodné pamiatky chránené priamo zo zákona, súvislá európska sústava chránených území, územný systém ekologickej stability) prioritne preferovať aspekty ochrany prírody.
- Pri realizácii stavieb projektovať a realizovať opatrenia na odstránenie rizík vyplývajúcich z nestability horninového prostredia.
- Pri plánovaní a realizácii projektov dopravnej infraštruktúry zohľadňovať požiadavky Rámcovej smernice o vodách, plánov manažmentu čiastkových povodí a zákona o vodách.
- Pri navrhovaní dopravnej infraštruktúry, rekonštrukcie a údržby rešpektovať podmienky ochrany vôd v stanovených chránených vodohospodárskych oblastiach, ochranných pásmach vodárenských zdrojov a ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojoch minerálnych vôd.
- Na stavbách cestnej infraštruktúry realizovať také technické opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vôd z povodia do vodných tokov.
- Pri záberoch pôdy postupovať v súlade so zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o IPKZ a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.
- Pre stavby ovplyvňujúce územia súvislej európskej siete chránených území (Natura 2000) zabezpečovať proces hodnotenia podľa čl. 6(3) a 6(4) smernice o biotopoch, resp. zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v prípade ak nebol realizovaný.

Hodnotenie vplyvov na územia súvislej európskej siete chránených území riešiť podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v Slovenskej republike, ŠOP SR 2014.

- Na ochranu vzácnych a ohrozených druhov a ich biotopov, biotopov európskeho i národného významu realizovať v rámci projektov nových stavieb, ale aj rekonštrukcií existujúcich predovšetkým tieto opatrenia:
 - V rámci vymedzených koridorov dopravnej infraštruktúry hľadať optimálne trasy s ohľadom na výskyt cenných biotopov a chránených druhov rastlín a živočíchov.
 - Zaistiť migračnú priepustnosť stavieb pre všetky skupiny živočíchov podľa zistených migračných trás nielen v chránených územiach, ale aj vo voľnej krajine. Týka sa to nielen veľkých cicavcov, ale i ostatných skupín, predovšetkým obojživelníkov. Vybudované podchody riešiť zároveň s

navádzacím oplatením. Technické riešenie ekoduktov prispôbovať migračným nárokom rozhodujúcich druhov.

- Opatrenia na zaistenie migračnej priepustnosti realizovať nielen u nových stavieb, ale aj pri rekonštrukciách existujúcich., najmä v miestach križovania trás s biokoridormi.
- Oplotiť trasy v miestach dotyku či blízkosti s lesnými komplexmi so zvýšenou pravdepodobnosťou migrácie.
- Premosťovanie hydrických biokoridorov riešiť tak, aby boli technicky aj etologicky priechodné pre živočíchy migrujúce pozdĺž vodných tokov (predovšetkým vydra riečna, bobor vodný).
- Priehľadné protihlukové steny zabezpečiť opatreniami proti kolíziám s vtákmi viditeľným spôsobom.
- Všeobecne minimalizovať zásahy do vodných tokov a do sprievodnej vegetácie tokov v skutočne potrebnom rozsahu a miere.
- Cestami preseknuté líniové porasty drevín (biokoridory lesné i nelesné) opatriť po oboch stranách na okraji porastov sieťovými stenami s reflexnými prvkami s cieľom zaistiť bezkolízny prelet vtákov.
- Pri ozeleňovaní dopravných stavieb v súvislosti so životnými podmienkami živočíchov sa vyhýbať takým úpravám, ktoré by umožnili niektorým druhom živočíchov usídlieť sa v nebezpečnej blízkosti dopravných komunikácií, náhradné biotopy budovať v bezpečnej vzdialenosti.
- Monitorovať výskyt invázných rastlín pozdĺž trás, pri zistení výskytu zabezpečiť ich systematickú likvidáciu.
- V prípade novobudovaných lokalít priemyselnej, občianskej, dopravnej a technickej vybavenosti umiestňovať mimo hlukových zón.
- Pri projektovaní stavieb dopravnej infraštruktúry rešpektovať charakter krajiny, nenarušovať jej integritu, výberom vhodných materiálov a námetov zohľadniť špecifiká regiónov a vhodnými výsadbami znižovať vizuálnu exponovanosť stavieb a podporovať ich začlenenie do krajiny.
- Zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva v súlade so zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- Zabezpečiť ochranu nerastného bohatstva v súlade so zákonom č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov.
- Znižovať nároky na zdroje surovín recykláciou a efektívnym využívaním vyťažovaných materiálov (materiály koľajového lôžka, materiály z výkopov, razenia tunelov a pod.).
- V prípade potreby otvárania nových ložísk stavebných surovín zabezpečiť v predstihu ich posúdenie procesom EIA.
- Proces EIA aplikovať v predstihu aj na zariadenia stavby - betonárne, obalovne bitúmenových zmesí.
- Počas prípravy a realizácie projektov zabezpečiť ich environmentálne riadenie.

Narušenie migračných trás novobudovanými aktivitami UPN PSK, technickou a dopravnou infraštruktúrou je potrebné riešiť hlavne technickými opatreniami vo forme ekoduktov.

Termín ekodukt je v literatúre chápaný alebo všeobecne ako cielene vybudovaný migračný objekt, ktorý umožňuje voľne žijúcim organizmom bezpečne, v optimálnom prostredí,

prekonať bariéry ciest, diaľnic a železníc v trase ich pravidelných presunov v krajine, alebo v užšom význame ako nadúrovňový ekomost.

Vo všeobecnosti sú rozlišované základné typy migračných objektov podľa spôsobu križovania komunikácie a umiestnenia na: 1. nadúrovňové – nadchody (overpasses, faunal overpasses, wildlife overpasses), 2. úrovňové priechody, v prípade, keď je komunikácia riešená na viadukte (viaduct), teda umiestnená na pilieroch a vedie ponad priestor, vhodný na migráciu a 3. podúrovňové – podchody (underpasses). Konštrukčné riešenia ekoduktov sú veľmi rozmanité a závisia od charakteru krajiny, cieľových druhov organizmov, typu migrácie a od typov biotopov, vhodných pre cieľové druhy.

Z hľadiska veľkostných parametrov, platí vo všeobecnosti pravidlo: čím širší ekodukt, tým vhodnejšie.

1. Ekomosty – nadúrovňové ekodukty, ktoré sú budované súbežne s výstavbou cestnej komunikácie alebo dodatočne ponad už existujúcu komunikáciu
2. Ekopodchody – úrovňové ekodukty väčších rozmerov, pri ktorých je cesta umiestnená na pilieroch a vedie ponad priestor, ktorý môžu využívať živočíchy na migráciu. K takýmto ekopodchodom patrí aj väčšina premostení riek,
3. Ekotunely – podúrovňové ekodukty určené pre stredne veľké až menšie druhy cicavcov

V. Porovnanie variantov

V. 1 Tvorba súboru kritérií a učenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pri riešení rôzne orientovaných environmentálnych problémov sa rozhodnutia vykonávajú na základe požadovaných cieľov riešenia.

Cieľom hodnotenia bude vybrať optimálne riešenia, alebo optimálny variant riešenia v procesoch posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. V tejto úrovni územnoplánovacej dokumentácie možno stanoviť zásady pre výber kritérií pre tieto hodnotenia.

Kritériá by mali vychádzať z požiadaviek trvalo udržateľného rozvoja, ktorý označuje formu takého spoločenského rozvoja, ktorý zohľadňuje a rešpektuje prírodné podmienky. Teda hlavným cieľom trvalej udržateľnosti je zosúladienie hospodárskeho rozvoja s ochranou prírody, prírodných a kultúrohistorických zdrojov a životného prostredia.

Teda k základným kritériám trvalo udržateľného rozvoja popri spoločenskom rozvoji patrí (Izakovicová, Z., Miklós, L., Drdoš, J., 1997):

a) **zachovanie celkovej ekologickej stability krajiny** ako najvšeobecnejšej komplexnej podmienky zachovania genofondu, biologickej rôznorodosti, stálosti, rovnováhy, pružnosti a prirodzeného fungovania ekosystémov a tým aj podmienok prirodzenej produkčnej schopnosti krajiny. Celková ekologická stabilita krajiny je podmienená najmä podielom plôch v rôznom stave prirodzenosti, ich priestorovým usporiadaním, spôsobom využívania a stupňom ochrany. Zachovanie ekologickej stability sa preto deje predovšetkým ekologickou optimalizáciou priestorovej štruktúry krajiny vhodným rozmiestnením krajinných prvkov v priestore, ich vhodným využitím, prípadne aj ochranou,

b) **ochrana a racionálne využívanie prírodných zložiek (prírodných a kultúrohistorických zdrojov)**, najmä vzduchu, vody, pôdy, biotických zdrojov,

nerastných zdrojov. Stav prírodných zdrojov je určený ich množstvom, zdravotným stavom kvality, produkčnou schopnosťou, prítomnosťou cudzorodých látok. Ich ochrana a racionálne využívanie sa deje jednak optimálnym usporiadaním objektov a činností v území, jednak optimalizáciou technologických procesov výrobných odvetví ako ustanovením regulatívov ich využívania,

c) **ochrana bezprostredného životného prostredia človeka** úzkom slova zmysle, (t. j. prostredia, kde sa človek zdržuje) - udržanie kvality vzduchu, pitnej vody, potravinového reťazca, oslabenie nepriaznivých vplyvov ako sú hluk, žiarenie, vibrácie, odpady, vylepšenie estetiky prostredia (architektúra, zeleň) a pod. Môžeme ich nazvať faktormi životného prostredia. Ich stav je určený hodnotou nepriaznivého faktora (objem, štruktúra, koncentrácia, úroveň atď.). Ochrana životného prostredia pred nepriaznivými vplyvmi spočíva predovšetkým v optimalizácii technologických procesov výrobných odvetví, dopravy, služieb, stavebníctva, architektúry a pod. Označujeme ju aj ako ochrana zložiek životného prostredia,

d) **zabezpečenie určitej kvality ľudského života** - najmä zabezpečenie uspokojovania základných existenčných (bývanie, práca, zaopatrenie sa a pod.) a rozvojových potrieb obyvateľstva (vzdelávanie, kultúra, rekreácia, liečba, náboženská a politická sloboda a pod.). Realizáciu tohto cieľa možno dosiahnuť súčinnosťou ekonomických a legislatívnych opatrení zabezpečujúcich plnenie základných ľudských práv pre všetkých, zabezpečenie sociálnej rovnosti, spravodlivé rozdeľovanie pôžitkov zo zdrojov a pod. V hodnotení a vnímaní kvality života významnú úlohu zohrávajú aj subjektívne faktory, preto v tejto oblasti dôležitú úlohu plní aj výchova a vzdelávanie formujúce hodnotovú orientáciu v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,

e) **zabezpečenie sociálnej a kultúrnej diverzity na Zemi** – vychádzajúcej z rešpektovania národnostných, náboženských a kultúrno-historických špecifik jednotlivých spoločností, formujúcich jednotlivé regióny sveta. Tento cieľ možno zabezpečiť podobne ako predchádzajúci najmä ekologizáciu a humanizáciu nadstavbovej sféry, najmä súčinnosťou ekonomických, legislatívnych nástrojov a humanizáciou spoločenského vedomia. Pri ochrane kultúrnohistorických pamiatok hmotného charakteru pozitívnu úlohu môže zohrať aj krajinnoekologická optimalizácia územia ako i technológie rešpektujúce ochranu uvedených pamiatok.

Týmto spektrom základných kritérií trvalo udržateľného rozvoja prechádza požiadavka na udržanie takého stavu, aby umožňoval zdravý rozvoj ľudskej populácie alebo aby aspoň nespôsoboval riziká pre zdravie obyvateľov.

V tejto úrovni spracovania územnoplánovacej dokumentácie (Koncept) nemožno definovať konkrétne kvantifikovateľné kritériá pre porovnanie variantov. Pri hodnotení investičných zámerov však spracovateľský kolektív navrhuje pre porovnanie variantov preferovať tieto kritériá:

- predpokladané vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu
- predpokladané vplyvy na geologické pomery
- predpokladané vplyvy na hydrologické pomery
- predpokladané vplyvy na pôdu
- predpokladané vplyvy na chránené územia prírody
- predpokladané vplyvy na prvky územného systému ekologickej stability
- predpokladané vplyvy na obyvateľstvo, vrátane zdravia
- vplyv riešenia na krajinný obraz územia

- systém dopravnej obsluhy
- miera koncentrácie aktivít v území

V.2 Porovnanie variantov

Metodika prístupu ku spracovaniu variantov konceptu

Potreba tvorivého prístupu k variantnému spracovaniu územných plánov je priamo zakotvená v § 21 stavebného zákona. Keďže však v aktuálnej platnej legislatíve nie sú explicitne definované koncepčné prístupy k spracovaniu jednotlivých variantov, ich charakteristika závisí od špecifik riešeného územia.

V rámci Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja je problematika metodiky spracovania variantov konceptu navyše umocnená fenoménom regionálnej úrovne plánovania. Jej významové postavenie nie je totiž – vzhľadom na definovanie obsahov textovej a grafickej časti ÚPN vo vyhláske MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii jednoznačne uchopiteľné.

Schválené územné plány obcí v Prešovskom kraji sú pre spracovanie ÚPN regiónov záväzné, resp. musia byť pri jej spracovaní zohľadnené a rešpektované, avšak na strane druhej, územné plány obecnej úrovne musia byť v súlade s úrovňou regionálnou. Tým vzniká cyklický proces, ktorý sa táto dokumentácia snaží eliminovať už vo fáze konceptu. Navyše vecná, resp. profesijná stránka spracovania ÚPN obcí je viazaná výhradne na katastrálne vymedzenie tej – ktorej obce, pričom každá obec sa logicky usiluje o maximalizáciu využitia svojho územného kapitálu hospodárskeho, sociálneho alebo funkčného.

Pri kumulatívnom pohľade na takto spracované územné plány obcí vznikajú veľké priestorové disproporcie:

- Oficiálne demografické predpoklady vývoja obyvateľstva v kraji nekorešpondujú so zábermi poľnohospodárskej pôdy pre rezidenčný development, ani s demografickým nárastom podľa spracovaných ÚPN obcí;
- Navrhované potenciálne plochy priemyselnej výroby na nových doposiaľ nezastavaných plochách (de facto na poľnohospodárskej pôde) sa dostávajú do kontrastu so znižovaním podielu priemyselnej produkcie na hospodárskom prograse, s doposiaľ nevyužitými alebo extenzívne využívanými priemyselnými parkami, bývalými existujúcimi priemyselnými areálmi, starými ťažobnými areálmi;
- Postupne sa oslabujú pozície poľnohospodárstva, desiatky bývalých poľnohospodárskych areálov získavajú pozíciu brownfieldov, každoročný pokles výmer poľnohospodárskej pôdy, vrátane najúrodnejších orných pôd, v desiatkach až stovkách hektárov – verzus strategický cieľ Slovenska definovaný aj v dokumentácii KÚRS – v bode 5.9:
 - „Rešpektovať kvalitnú poľnohospodársku pôdu ako základný pilier potravinovej bezpečnosti štátu. Zabezpečiť ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd pred ich zástavbou už v rámci územnoplánovacej činnosti. Zabezpečovať ochranu pôdných zdrojov vhodným a racionálnym využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny a to aj s dôrazom na zamedzovanie erózie pôdy“.

Ťažisko hospodárskych aktivít je tak čoraz viac integrované do sídelných štruktúr previazaných so všetkými mestotvornými aktivitami. Uplatňuje sa tak princíp skracovania vzdialeností medzi ponukou a dopytom vo všetkých aktuálnych voľnotrhových podobách. S rozvojom spoločnosti súvisí aj prístup k určitým špecifikám plánovacej kultúry. V rámci spracovania ÚPN Prešovského samosprávneho kraja je z tohto uhla pohľadu najvýznamnejšou principiálnou zmenou v metodike plánovania regionálnej sídelnej štruktúry posun od direktívneho plánovania typického pre obdobie pred rokom 1989 k aktuálnej potrebe usmerňovania voľnotrhových mechanizmov.

Uplatňovaný je predovšetkým vyvážený polycentrický koncept sídelnej štruktúry, založený na princípe synergického fungovania a harmonickej organizácie riešeného územia kreovaného na základe vyváženého rozvoja viacerých centier osídlenia, najmä po stránke kvalitatívneho funkčného využitia a kompaktného priestorového usporiadania.

Súčasný ponímanie trendov v oblasti plánovania vyústilo do tvorivého prístupu spracovania konceptu, ktorý je kreovaný na báze podpory profilácie jednotlivých obcí. Ich vlastné územia sú síce organizované na základe lokálnych endogénnych faktorov, avšak v širších územných vzťahoch sa usilujú podporovať vzájomné komplementárne väzby pre potreby konzistentného rozvoja celého regiónu.

Z regionálneho pohľadu je vzhľadom na autonómnosť obcí nežiaduce usmerňovať rozvojové zámery obecnej či zonálnej úrovne, avšak hlavnou úlohou ÚPN je vytvorenie vyváženej priestorovej vízie s následným záväzným inštrumentárom pre koordináciu jej napĺňania.

Východiská pre sformovanie variantov konceptu

Historické a priestorové väzby

Navrhovaná koncepcia územného rozvoja Prešovského kraja nadväzuje na:

- historicky vyvinutú štruktúru osídlenia:
 - z historického hľadiska sa v kontexte s prírodnými podmienkami a s vývojovými štádiami spoločnosti vyvinuli z jednotlivých obcí charakteristické typy „špecializujúce sa“ na isté druhy produkčných činností. Tie potom zabezpečovali aj pre ostatné obce (nositelia kvantitatívnej aj kvalitatívnej obsluhy obyvateľstva),
- hierarchickú štruktúru ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí KURS 2001, ktoré ďalej rozvíja na regionálnej úrovni:
 - navrhuje systém regionálnych územných a funkčno-priestorových väzieb,
 - definuje hierarchiu regionálnych centier osídlenia, regionálne rozvojové osi, zasahujúce do vidieckych priestorov kraja,
- existujúce funkčno-priestorové nadregionálne a cezhraničné väzby:
 - rozvoj cezhraničných väzieb vo vzťahu k susedným štátom (Poľsko, Ukrajina) a nadregionálnych väzieb vo vzťahu susediacim krajom (Banskobystrický kraj, Košický kraj, Žilinský kraj),
 - využitia potenciálnych možností tranzitného charakteru kraja so zameraním nadobudovanie a rozvoj nadradenej dopravnej a technickej infraštruktúry.

Najvýznamnejšie determinanty územného rozvoja – prírodné zdroje a obraz krajiny:

- Ochrana poľnohospodárskej a lesnej pôdy:
 - poľnohospodárske pôdy osobitne chránené, podľa NV č. 58/2013 Z. z.;
 - v celom území kraja v bezprostrednom okolí väčšiny miest a obcí;
- Ochrana podzemných zásob pitných vôd a prírodných liečivých vôd:
 - ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov 1., 2., 3. stupňa, vodárenské zdroje, minerálne zdroje a geotermálne zdroje;
- Formovanie obrazu krajiny na princípe šetrného využívania územia;
- Vytváranie príležitosti pre všetkých obyvateľov, využívanie rozmanitého potenciálu všetkých častí územia, revitalizovanie málo osídlených a ekonomicky slabých regiónov, zvyšovanie hodnoty vidieckych obcí;
- Vytváranie územných predpokladov pre rozvoj pracovných príležitostí v oblasti starostlivosti o krajinu, pre rozvoj primárneho sektora a zvyšovanie potravinovej sebestačnosti a bezpečnosti;
- Definovanie regionálnych centier osídlenia s lokalizáciou zariadení občianskej vybavenosti, pracovných príležitostí za účelom znižovania dopravného zaťaženia krajiny;
- Umiestňovanie investičných zámerov v obytnej a komerčnej výstavbe v krajine je najviac ovplyvňované voľným trhom, výhodným spôsobom získania stavebných pozemkov pre realizáciu aktivít;
- Lokalizáciou na významných dopravných tepnách – hlavným kritériom pre lokalizáciu je relatívne bezproblémový dopravný prístup, a až v druhom slede limitmi využitia územia, využívaním existujúcich opustených/nefunkčných areálov.

Územným dopadom suburbanizačných trendov v krajine je:

- Znižovanie plôch vysokokvalitných najúrodnejších poľnohospodárskych pôd najvyšších bonít, ohrozovanie podzemných vôd, zmeny vodného režimu v krajine;
- Zóny bez funkčno-priestorových a najmä ekologických súvislostí, často s negatívnym dopadom na kvalitu životného prostredia a obrazu krajiny;
- Obytné zóny bez charakteristických mestotvorných prvkov (kvalitných verejných priestorov) a občianskej vybavenosti a zvyšujúca sa závislosť spôsobu života na dopravných systémoch (dochádzanie prakticky za všetkými aktivitami);
- Nevyužívaný potenciál opustených nefunkčných výrobných areálov v kontraste s narastajúcimi rozsiahlymi areálmi výroby, obchodu a služieb, logistiky, vo voľnej krajine, nevyužívaný potenciál disponibilných plôch zastavaných území obcí;
- Reálne predpokladaná krátka doba využívania areálov vzhľadom na dynamiku trhu;
- Schválené územné plány obcí Prešovského kraja;
- Územný plán Prešovského samosprávneho kraja, ktorý súčasne zohľadňuje /rešpektuje schválené územné plány obcí Prešovského kraja. Navrhované rozvojové územia jednotlivých obcí, pre ktoré boli v rámci spracovania územných plánov schválené zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy.

Variant 1	Variant 2
Zdôrazňuje územné a dopravné previazanie aktivít spoločnosti s podporou väzby na mestá Poprad, Prešov a Humenné,	Považuje mesto Prešov ako výrazne koncentračný a gravitačný determinant rozvoja všetkých hospodárskych a sociálnych aktivít spoločnosti regionálneho významu.
Do popredia kladie potrebu systematického komplexného rozvoja kraja na základe usmerňovania územného rozvoja sídiel, čím kladie do popredia priestorové hodnoty celého regiónu.	Zdôrazňuje priestorové hodnoty jednotlivých sídiel, pričom ponecháva výraznú mieru zodpovednosti za rozvoj sídelnej štruktúry na lokálnu úroveň územného plánovania.
Na základe princípov trvalo udržateľného rozvoja vytvára vyvážené podmienky pre kvalitnú priestorovú organizáciu na báze podpory autopofilácie sídiel.	Kumuláciou schválených územnoplánovacích dokumentácií miest a obcí premieta lokálne podmienky aj do koncepcie UPN PSK.
Systém urbanistickej koncepcie regiónu kreuje na vyváženom polycentrickom systéme osídlenia za diferenciácie centier osídlenia.	Urbanistickú koncepciu regiónu buduje na voľnej selekcii 664 sídiel v riešenom území, na viac-menej monocentrickom systéme osídlenia s ťažiskom aglomerácie Prešov - Košice.
Nadväzuje na princíp hierarchizácie centier osídlenia stanovených v KÚRS, ktorý spodrobňuje v mierke regiónu.	Vysoký stupeň centralizácie a koncentrácie aktivít do vybraných vyšších centier osídlenia a zakladanie nových ohnísk urbanizácie najmä na základe súkromno-vlastníckych vzťahov.
Uprednostňuje princípy urbanistických intervencií (regulačných mechanizmov) do funkčného a priestorového rozvoja územia s cieľom budovať vyváženú a harmonickú sídelnú štruktúru, posilňuje pozíciu limitov využitia územia a verejného záujmu vo vzťahu ku voľnému trhu.	Uprednostňuje princípy voľného priebehu urbanizácie a trhové mechanizmy priestorového rozvoja, zákonitosti voľného trhu sú v minimálnej miere modifikované limitmi využitia územia a verejnými záujmami.
Rôznymi formami regulačných zásahov vo verejnom záujme sa snaží o stabilizovanejší priestorový a územný rozvoj, o minimalizáciu negatívnych zásahov do priestorových štruktúr osídlenia a do krajiny.	Môže byť sprevádzaný neočakávanými prudkými demografickými nárastmi, plošnými expanziami do krajiny, zástavba sa viac – menej živelne rozlieva do krajiny čo môže viesť ku zvýšenej eksploatacii až bezbrehému využívaniu krajiny.
Počíta s vyššou mierou priestorovej exploatacie spôsobenej mechanizmami územného manažmentu lokálnej úrovne.	Počíta s vyššou mierou priestorovej exploatacie spôsobenej mechanizmami územného manažmentu lokálnej úrovne.
Znižuje nepriaznivé disparity, rovnovážne využíva potenciál regiónu a diverzitu jednotlivých častí regiónu, venuje pozornosť znevýhodneným oblastiam, umiestňuje v rámci polycentrickej štruktúry vybavenosť, obsluhu, sociálne a pracoviskové funkcie, čím vytvára územné predpoklady pre rast pracovných príležitostí, aj v oblasti starostlivosti o krajinu.	Nepracuje so všetkými oblasťami rovnocenne, umiestňovanie aktivít do krajiny sa často viaže len na vlastníctvo pozemkov. V ÚPN obcí sú navrhované nové potenciálne plochy výroby s celkovou výmerou 3 260,56 ha, tzn. cca 93 % nárast plôch a nové obytné plochy s výmerami – mimo zastavaných území – cca 1 700 ha pre rodinnú zástavbu a cca 400 ha pre bytovú zástavbu.

Z hľadiska celkového vyhodnotenia predpokladaných vplyvov na ŽP v predkladanej správe o hodnotení strategického dokumentu vyplýva, že vzhľadom na menšie zábery poľnohospodárskej pôdy, lesných pozemkov, menšie predpokladané vstup materiálov a energií a aj výstupov (napr. vznikajúcich škodlivín) je výhodnejší navrhovaný VARIANT 1.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Pri hodnotení vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie bolo do úvahy vzaté predovšetkým hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie vybraných funkčných plôch, stavieb a činností navrhnutých v rámci riešenia územného plánu a odhad ich významnosti podľa prílohy č.5 k zákonu č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov na základe poznania krajiny a bioty riešeného územia.

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane environmentálnych dokumentácií súvisiacich s problematikou obce, z vlastných poznatkov posudzovateľa o území, z konzultácií s odborníkmi so ŠOP SR a zo skúseností s obdobnými dokumentáciami, ako i z limitov určených všeobecne záväznými právnymi predpismi a záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracovávaní správy o hodnotení

Územnoplánovacia činnosť je permanentnou činnosťou. Orgán územného plánovania sústavne sleduje, či sa nezmenili územno-technické, hospodárske a sociálne predpoklady, na základe ktorých bola navrhnutá koncepcia organizácie územia. Ak dôjde k zmene predpokladov alebo je potrebné umiestniť verejnoprospešné stavby, orgán územného plánovania obstará doplnok alebo zmenu územnoplánovacej dokumentácie, prípadne vypracovanie novej územnoplánovacej dokumentácie.

Neurčitosti poznatkov sa odvíjajú teda z podstaty územnoplánovacej činnosti ako sústavného procesu reagujúceho na meniace sa podmienky a usmerňujúceho rozvoj daného územia.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Riešenie územného plánu PSK, v súlade so zadaním, vychádzalo z princípov trvalo udržateľného rozvoja. Vlastná realizácia jednotlivých aktivít bola postupne konkretizovaná a spodrobňovaná v ďalších plánovacích postupoch a dokumentoch, pri ktorých sa musia zabezpečiť vyhodnotenia vplyvov na životné prostredie, ako aj na ekonomické, sociálne a územno-technické dôsledky na základe posúdenia konkrétnych aktivít v konkrétnych podmienkach.

Koncept ÚPN PSK v oboch variantoch sleduje a rozvíja ciele a závery v súčasnosti spracovávanom v PHSR PSK 2014 – 2020.

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

Sledované dôsledky územného rozvoja závisia od zvoleného variantu riešenia. Je zrejmé, že varianty riešené v koncepte ÚPN PSK vyjadrujú možnosti kvalitatívneho a kvantitatívneho rozvoja na území PSK.

Na základe vykonaného primeraného hodnotenia vplyvu prvkov strategického dokumentu na územia NATURA 2000 (viď príloha č. 1), t. j. navrhovaných zámerov/aktivít, ktoré sú uvedené v návrhu záväznej časti ÚPN PSK alebo vykreslené v grafickej časti ÚPN PSK predloženého konceptu je možné predpokladať, že navrhované zámery - TEŽ z Tatranskej Lomnice smerom na Ždiar v ÚEV0307 Tatry a CHVÚ Tatry, TEŽ z Tatranskej Lomnice smerom na Kežmarok a Vrbov cez ÚEV0307 Tatry, prepojenie Zálubice s Levočskou dolinou cez CHVÚ Levočské vrchy cestou 1. triedy, cyklocesta cez územie ÚEV0050 Humenský Sokol budú mať významný vplyv na lokality NATURA 2000. Cesta III. triedy Stráne pod Tatrami – Kežmarské Žľaby, ktorá kolидуje s NPR Mokrinýbude mať významný negatívny vplyv na lokalitu národnej siete ochrany prírody a krajiny. Uvedené navrhované zámery je potrebné vylúčiť resp. presunúť do výhľadu v strategickom dokumente alebo ešte pred návrhom ÚPN PSK spracovať navyššie uvedené zámery vyhladávacie štúdie ich možného trasovania. Takto upravené riešenie ÚPN PSK môže byť predmetom jeho schválenia.

Z hľadiska environmentálnych dôsledkov pri realizácii navrhovaného riešenia ÚPN PSK možno, za predpokladu organizovaného a usmerňovaného vývoja pri rešpektovaní všetkých noratívov, očakávať:

- zníženie negatívnych vplyvov dopravy na obytné prostredie vzhľadom na navrhované riešenie trasovania najmä hlavných cestných trás mimo zastavaných území obcí, ako aj pri realizácii regionálnej koľajovej hromadnej dopravy,
- odstránenie alebo elimináciu starých environmentálnych záťaží požadovanou rekultiváciou zasiahnutých území
- rešpektovanie už vyhlásených chránených území a celoeurópskej siete chránených území NATURA 2000 (chránené vtáacie územia, územia európskeho významu),
- vytváranie predpokladov pre zakladanie a rozvoj prvkov USES,
- zlepšenie životného prostredia (návrh cyklistických chodníkov, rozvoj športovo-rekreačných zariadení),
- vo voľnej krajine podporovanie a ochranu nosných prvkov jej estetickej kvality a typického charakteru – prirodzené lesné porasty, aluviálne lúky, nelesná drevinová vegetácia v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi,
- zvýšenie pozornosti k ochrane vodných zdrojov, pôdnych zdrojov,

Podľa variantov bude rozdielny tlak na ďalšiu urbanizáciu, a s tým aj spojené riziká a dôsledky na pôvodnú prírodnú krajinu a ochranu poľnohospodárskej pôdy. Dajú sa očakávať značné požiadavky na zábery plôch pre novú výstavbu z dôvodu nárastu počtu obyvateľstva, hlavne u marginalizovaných skupín. Preto je potrebné dôsledne sledovať a kontrolovať dodržiavanie všetkých požadovaných noratívov a opatrení na zamedzovanie, resp. zhoršovania životného prostredia.

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

SLOVAK MEDICAL COMPANY, a. s.

Duchnovičovo nám. 1

080 01 Prešov

Ing. arch. Jozef Kužma AA – predseda predstavenstva

Ing. Ján Stano

Ing. arch. Václav Hochmuth AA

X. Zoznam disponibilných a podkladových doplňujúcich analytických správ a štúdií

- Územný plán Prešovského samosprávneho kraja, Prieskumy a rozbor, textová časť, 2014,
- Krajinno-ekologický plán k ÚPN VÚC Prešovského samosprávneho kraja, 2014,
- Správa o hodnotení strategického dokumentu Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy,
- VÚD Žilina, Príloha č.3 Vybraná časť súvisiaca s Prešovským samosprávnym krajom,
- Generel dopravnej infraštruktúry Prešovského kraja, Zadanie, časť Oznámenie o strategickom dokumente, 2015,
- Regionálne geologické mapy Slovenska:
 - Gross P. et.al., 1999: Geologická mapa Popradskej kotliny, Hornádskej kotliny, Levočských vrchov, Spišsko-šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny, GÚDŠ Bratislava,
 - Polák, M., Jacko, S., 1996: Geologická mapa Braniska a Čiernej hory, GÚDŠ Bratislava,
 - Nemčok, J., 1990: Geologická mapa Pienin, Čergova, Ľubovnianskej a Ondavskej vrchoviny, GÚDŠ Bratislava,
 - Kaličiak, M. et al., 1991: Geologická mapa Slanských vrchov a Košickej kotliny – severná časť, GÚDŠ Bratislava,
 - Koráb, T., 1983: Geologická mapa Nízkyh Beskýd – východná časť, GÚDŠ Bratislava,
 - Žec, B. et al., 1997: Geologická mapa Vihorlatských a Humenských vrchov, GÚDŠ Bratislava,
 - Žec, B. et al.: 2006: Geologická mapa Nízkyh Beskýd – stredná časť, GÚDŠ Bratislava,
 - Baňacký, V., 1988: Geologická mapa severnej časti Východoslovenskej nížiny, GÚDŠ Bratislava,
- Atlas Slovenskej socialistickej republiky. SAV Bratislava 1980,

I. etapa Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja
je spolufinancovaná Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja.
Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“.

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, 1.vyd. Bratislava 2002,
 - Stanová, V., Valachovič, M. (eds.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava.
- Informácie použité z verejne dostupných zdrojov